CARTEA DE VACANȚĂ

gheorghe pituț

AVENTURILE MARELUI MOTAN CRIMINAL MACISTE

gheorghe pituț

AVENTURILE MARELUI MOTAN CRIMINAL MACISTE

editura
SPORT-
TURISM

București • 1983

CARTEA
DE
VACANȚĂ

gheorghe pituț

AVENTURILE MARELUI MOTAN CRIMINAL MACISTE

Coperta și ilustrații :
FLORIN PUCA

Coperta seriei :
ILIE VICTOR

PROTECȚIONISM

Marele Motan se spunea că fusese ocrotit de mic la Jugul din Vale chiar în casa directorului unei întreprinderi de crescut păsări, director care, neavând copii, îl îndrăgise enorm și se mândrea că este proprietarul acelui rar exemplar felin. Motanul avea un cap monumental și pentru că nu fusese văzut aproape niciodată clipind, directorul îl alinta cu apelativul : *Sfinxule !*

În incinta fermei pentru creșterea puilor de găină, sub dușumelele magaziilor, colonia de șobolani număra aproape tot atâtea exemplare câți pui se nășteau în fiecare serie, și Motanul nu prididea să le vină de hac. În fiecare dimineață, lângă treptele din fața birourilor, Motanul depunea nevătămați dar morți, încolonați ca o trupă, cel puțin o sută de șobolani, pe care îngrijitorii fermei îi îngropau zilnic la aceeași oră la o depărtare apreciabilă de crescătorie.

Ziua, Motanul putea fi văzut pe unul din acoperișele orientate spre sud, tolănit la soare. Pentru vânătorile sale nocturne, Motanul se bucura de un respect desăvârșit din partea tuturor lucrătorilor și nimeni n-ar fi cutezat să-l deranjeze în vreun fel vreodată. Cam de două, trei ori pe zi, chiar sub fereastra biroului în care lucra directorul, apărea un șobolan atât de bătrân încât nu mai avea urmă de blană, nici fir de

păr, pielea semănându-i perfect cu stratul de noroi solzos ce se usucă și rămâne pe gâtul unui bivol după ce s-a scăldat în băltoace. Muncitorii cu stagiu mai îndelungat îl vedeau și zâmbeau pentru că, invariabil, apărea tot atunci marele Motan care se culca pe bordura de ciment din jurul clădirii, bătrânul rozător alerga de câteva ori de-a lungul și de-a curmezișul blănii Motanului, apoi acesta îl prindea cu infinită delicatețe de gât, și-l transfera dintr-o labă în alta ca pe o minge alungită, îl azvârlea în sus, apoi părea că-l alungă și dintr-un salt spectaculos îl prindea iarăși, în sfârșit se jucau aproape o jumătate de oră, timp în care și directorul îi privea de câteva ori, după care Motanul îl depunea în gura bârlogului și-l îmboldea cu marile sale mustăți să intre în adăpost. Cu toată prietenia pe care Motanul i-o arăta „bătrânului", adversitatea față de ceilalți șobolani (care nu cutezau să iasă decât noaptea) se manifesta cu aceeași vigoare.

Vara trecută curtea fermei s-a umplut de tineri practicanți, dintre care unul avea o adevărată ură față de toate rozătoarele și încă din prima zi când a dat cu ochii de bietul șobolan bătrân, a scos din buzunar o praștie și cu o dexteritate nebănuită, l-a omorât din prima lovitură. Maciste, care sosind îndată, și-a găsit prietenul mort, a stat câteva clipe acolo, ca într-o reculegere, apoi s-a îndepărtat urcând pe dealul din față și de atunci nu l-a mai văzut nimeni. Stăpânul Motanului a încercat să-l găsească prin mica publicitate, însă anunțul, fiind considerat deplasat, nu a mai apărut. De atunci numărul șobolanilor care ies la lumina zilei a proliferat atât de mult încât unul dintre tehnicienii zootehniști a propus ca ferma ori să fie transferată în munți pe un fundament numai din piatră, ori să fie reclădită pe stâlpi înalți din cel mai lustruit metal.

DRUMUL

La Jugul din Vale, toamna pare mai îndărătnică decât celelalte anotimpuri, vrând cu orice preț să prelungească parcă vara sau agonia ei. De aceea, și iarna pare sfioasă la început până când într-o dimineață călătorul pe o remorcă încărcată cu bușteni lungi cât catargele simte că cerul e dur și înțepenit ca sintaxa unei limbi nevorbite. Într-o astfel de remorcă s-a trezit Motanul la începutul iernii, după ce colindase nopți lungi printre barăcile tăietorilor de lemne, iar acum se aventura spre marele oraș într-un total necunoscut, ceea ce dovedea marea sa încredere în viață și de ce nu, datorită curajului, un cert apetit metafizic. La o curbă de aproape patruzeci și cinci de grade, întreaga încărcătură a remorcii s-a răsucit brusc și trosnind, iar omului sau singurului călător călare pe bușteni i-a fost prins un picior între două trunchiuri ; pietonii din cartierul Fabricii de cherestea au putut fi văzuți la acea oră a dimineții făcînd semne disperate, strigând și înjurând șoferul care gonea preocupat numai de ținta cursei sale, în timp ce Motanul făcea salturi spectaculoase deasupra cabinei, bătea vertiginos cu toate patru labele în tabla uzată, scotea mieunături pe care le auzeau toți oamenii aflați pe stradă, numai șoferul părea impasibil, până când Motanul, cu un curaj demn de bunii cascadori, s-a lăsat să lunece pe parbriz până la capotă, apoi dintr-un salt a ajuns iarăși deasupra cabinei și-a repetat acțiunea până când remorca s-a oprit și atunci lumea a dat năvală ; cineva a chemat o salvare și cu mare dificul-

tate a putut fi scos piciorul călătorului dintre buștenii între care era prins.

Salvarea a pornit derapând și a dispărut parcă suptă de sunetul sfâșietor al alarmei sale. Remorca s-a urnit și ea spre rampa de descărcare, iar Motanul, mai stingher ca niciodată în mijlocul acelei mulțimi agitate, s-a urcat într-un castan și de acolo, ghemuit ca o mare bilă de nervi, privea îngrijorat și din când în când cu speranță, părând că-și caută stăpânul. Un om al ordinii publice insista ca oamenii să meargă pe la treburile lor, dar câțiva se încăpățânau să ademenească Motanul, însă acesta era dintre cei care voiau să hotărască singuri cine să le fie stăpân și tocmai când trotuarul rămăsese liber și alb de brumă sosiră trei bărbați noctambuli, care se cam legănau de oboseală și înconjurându-l pe omul în uniformă îi cântară un marș celebru, după care, pupându-l, se îndepărtară pe-o alee ruginită de frunzele căzute. Motanului i-a plăcut pesemne grupul acela vesel și cu pașii săi de pâslă fină i-a urmat până la barieră, apoi, printre rondurile cu arborele vieții s-a strecurat neobservat până la grădina casei în care cei trei intrară aproape deodată pe ușă, iar el, Motanul, îi urmă fără nici o teamă, ca un glonț, direct prin deschizătura ferestrei. După ce și-au servit oaspetele cu ghiudem, salam de Sibiu și pastramă, locuitorii acelei unice încăperi cu grădiniță la stradă se abandonară pe câte un fotoliu iar Motanul împinse cu grijă fereastra la loc și cocoțat pe televizor începu să toarcă monoton, dând farmec muzical sforăiturilor cumplite ale celor trei, dintre care își alesese încă de la prima vedere stăpânul.

ALEGEREA

Înainte de a ajunge la casa celor trei noctambuli care înaintau abia târându-se de oboseală, urmîndu-le nevăzut paşii, Motanul le evalua statura, mersul şi verticalitatea ; încă de pe când se afla în castan îi văzuse bine din faţă şi din profil, încât şi luase hotărârea de a se ţine de acum înainte mai aproape de unul din ei.

Unul dintre cei trei era mai înalt, ceilalţi doi erau de statură mijlocie, însă nici unul din ei nu avea curajul de a se culca seara treaz, de aceea când alţii sfârşeau primul somn, ei abia se pregăteau să petreacă, să ia o porţie cât mai substanţială de drog. Altfel, erau oamenii cei mai buni, dar fiecare în felul său. Motanul îi privea acum pe rând, aşa cum dormeau prăbuşiţi pe fotolii (aproape niciodată n-avusese prilejul de a studia chipul omului îndelung şi în siguranţă) cu atât mai mult cu cât intensitatea luminii de afară crescuse iar feţele celor trei, chinuite de demonii lor, îşi dezvăluiau fiecare cută, rictus ori gând ascuns. Cel mai înalt purta plete ca oamenii veacului trecut, părul se împărţea de la sine exact pe la mijlocul capului într-o cărare ca o invitaţie către stelele care lunecă, să cadă acolo pe culmea unde se despărţeau grelele plete. Un nas enorm stătea ca un copac singuratic pe linia orizontului, în timp ce fruntea, obrajii alungiţi şi gura zâmbind ca o părere exprimau numai distincţie şi altruism ; privit întreg, acest om arăta lungan şi slab.

Al doilea dintre cei trei purta o barbă încâlcită ca jungla, dormea cu un ochi deschis, însă ascuns de un nas la fel de mare ca al bărbatului pletos, şi cum dor-

mea dus, ochiul părea însuși tunelul pe care se intră în labirint. Omul își descălțase doar un picior pe care-l așezase, printre sticle, pahare și farfurii, pe măsuța din mijloc, iar lui, Motanului, îi venea să strănute când îl privea ; acum își amintea felul ezitant, lent cu care acest nepăsător își trăgea laba piciorului rămas în urmă pentru a mai face un pas, încît lui i se părea atunci că piciorul din față se găsea mereu pe linia verticală a corpului, iar cel din urmă zăbovea undeva pe la începutul anului trecut, așa că nemaiântâlnita lentoare cu care se deplasa bărbatul nu putea fi pentru Motan decât o viclenie fără precedent. Gemetele care însoțeau somnul omului cu ochiul deschis i-l făceau nesuferit Motanului, iar aspectul de slăbănog al acestuia îl îndemna pe Motan să-i facă el însuși rost de o hrană mai acătării.

Al treilea noctambul, în timp ce se apropiau de casă, mergea ținându-i pe ceilalți doi de braț, părând și că-i susține dar și că se rezemă de ei ; nu era prea gras dar arăta mult mai bine hrănit decât ceilalți, ceea ce putea să însemne și că știa să-și pregătească singur hrana în timp ce prietenii săi aveau chipuri de oameni lihniți, deși de cele mai multe ori uitau sau refuzau să mănânce. Tuns până la piele acest bărbat cu un cap aproape rotund purta pe chip o duritate atât de evidentă și, dacă-l studiai îndelung, atât de evident susținută, încât se vedea clar că duritatea nu-i aparține, așa cum costumul său cam ponosit (îndepărtând prin vechimea sa impresia de eleganță) exprima totuși aspirația de a fi elegant, dorință de care însuși costumul (așa de purtat cum era) se contaminase, dând purtătorului său, pe lângă siguranța de sine, și aspectul celui mai îngrijit dintre cei trei. Când căzuseră pur și simplu peste fotoliile prin a căror huse ieșiseră arcurile, acest al treilea bărbat

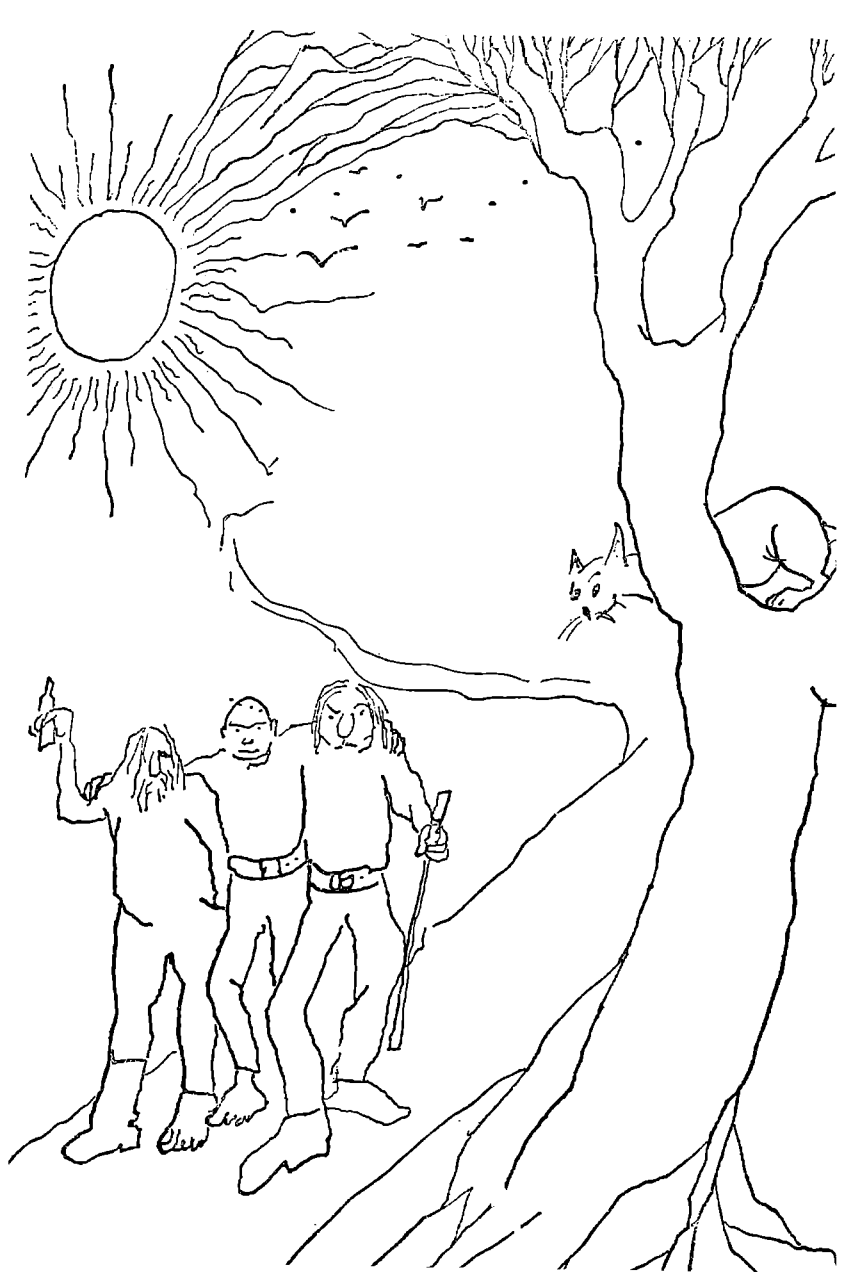

nimerise pe cel mai apropiat de soba ce se încingea încet, dar în loc să adoarmă pe loc și nepăsător precum ceilalți doi, sub ochii arzători ai Motanului cocoțat pe televizor, el deschidea la răstimpuri ochii, își privea prietenii, apoi se ridica, lua ba o pătură, ba un palton și-i acoperea ; într-un târziu se acoperi și pe sine cu o străveche față de masă cu ciucuri, după care în liniștea și-n pacea camerei lor, Motanul putu să-și satisfacă pe deplin strania și neînvinsa curiozitate de a privi și studia fața omului adormit. Cam după orele prânzului când s-au deșteptat cei trei, Motanul stătea în brațele celui ce adormise mai târziu. Acesta, hotărâse Motanul să fie stăpânul, fapt care pentru ceilalți doi a trecut atunci neobservat, dar pe stăpânul ales l-a impresionat probabil pentru tot restul vieții.

După ce băură câte o bere pentru a se răcori, prietenii, descoperind parcă abia atunci Motanul uriaș, încântați de companie, începură să-l cheme în toate chipurile dar urechile sale ultrasensibile păreau să nu audă nimic. Adevăratul stăpân propuse la un moment dat să-i pună un nume, astfel ca dând unitate tuturor chemărilor, marele Motan să răspundă acelui singur nume. De aceea hotărîră ca prin cel mai curat hazard să se stabilească acest nume. Deci stăpânul a spus M, cel din dreapta lui a spus A, cel din stânga C, apoi stăpânul I, ceilalți doi S și T, și stăpânul (râzând mulțumit) a explicat că întâmplător au fost pronunțate literele numai de către ceilalți doi, pe când el s-a gândit dinainte că de vreme ce s-a trezit cu motanul în brațe, e sigur că acesta l-a preferat pe el ; iar el considerându-se din această cauză stăpân, a pronunțat cele trei litere conștient, formînd cuvântul MIE, adică lui i se cuvine Motanul, și fiind încântat de alegerea numelui, când a strigat pentru prima dată puternic :

MACISTE !, Motanul a făcut un salt în brațele lui, (ca și cum așa l-ar fi chemat și primul stăpân, ceea ce nu era exclus deloc). În urma acestui joc serios, fiind duminică, cei trei s-au gândit să cinstească venirea între ei a lui MACISTE.

BANCHETUL

S-a convenit de mult că civilizația s-a născut o dată cu practicarea cultului morților, dar nu se știe exact dacă nu în aceeași perioadă a luat naștere la noi și obiceiul ca ori de câte ori cineva drag se întoarce sau pleacă de-acasă, cei ce păstrează vechimea și locul, cei statornici, să considere evenimentul drept cel mai bun motiv de a petrece ; aria cauzelor crește însă enorm dacă ne gândim că și bucuria și supărarea constituie suficiente imbolduri de a sta de vorbă în jurul unui pahar de vin, iar dacă e să ținem cont de toate datinele, atunci sosirea unor oaspeți iubiți devine prin definiție un prilej bahic.

Un oaspete al celor trei prieteni acreditase în orașul nostru următorul zvon : „Cât despre civilizația motanului Maciste ar fi de ajuns dacă am aminti, fie și numai întâmplarea că înainte de Unire, soția pârcălabului numit Ștefan, doamna Cateluța, a primit de la fiul ei (care studiase prin străinătăți) o pisică de Angora, superba felină fiindu-i oferită pentru maică-sa de însăși prietena doamnei consul al Franței la Instanbul. După câte se spune, acest exemplar a fost nu numai stâmpărarea vieții doamnei Cateluța, dar și străstrăstrăbunica marelui Maciste de azi care,

cu toate că a avut ascendenți ce-au trăit pe un pământ atât de glorios, s-a adaptat — prin strămoșii autohtoni — condițiilor noastre în asemenea măsură încât mulți dintre oamenii strămutați de la sat la oraș sau dintre cei veniți din alte părți l-ar putea invidia".

Cele mai bine de trei luni de zile, de când părăsise Jugul din Vale, trăind prin pădurile din împrejurimi, i-au dat lui Maciste sentimentul libertății totale, adică sentimentul de a nu avea nici o grijă pe lume dar și pe acela de a nu fi obiectul grijii nimănui, de aceea s-a aventurat spre orașul necunoscut și se simțea acum ca la el acasă, alături de locatarii pe care-i îndrăgise încă de la prima întâlnire. Faptul de a-i fi întâlnit pe ei și nu vreo pereche de bătrâni sâcâitori și fără copii sau vreo precupeață răutăcioasă era un adevărat noroc pentru Maciste, pentru că de îndată ce-i dădură un nume, la propunerea stăpânului, prietenii săi trecură la muncă scoțând cârnați dintr-un imens borcan cu untură, pregătind grătarul cu cărbuni pentru cotlete și în timp ce sarmalele se încălzeau în cuptor, bărbatul cu plete numit Ion și cel cu barbă numit Vasile plecară cu două damigene la birt, iar Gherman și Maciste rămaseră să pregătească hreanul și tot ce mai era nevoie înaintea unei mese îndelungate.

— Să știi că azi dau un banchet în cinstea venirii tale, Maciste, i se adresă Gherman, în timp ce motanul făcea opturi printre gleznele stăpânului. De mâine te iau la atelierul meu să pozezi alături de toți copiii care-și doresc un tovarăș ca tine, ai să vezi ce îmbulzeală va fi și ce mame speriate când te vor descoperi în fotografii chiar în brațele copiilor lor, pentru că vom lucra cu perdeaua trasă, fără ca vreuna să știe de existența ta.

— Vorbești singur ? îl întrebară cei doi sosiți cu damigenele pline de vin.

— Puneam la punct, cu Maciste cîteva lucruri pe care le vom face de acum înainte, răspunse Gherman.

— Maciste aprobă ce-ai propus ? întrebă Ion.

— Total acord, replică vesel Gherman, apoi călărind pragul dintre bucătărie și singura sa odaie și făcând o reverență anunță cu o voce de bas : domnii Maciste, Ion și Vasile sînt poftiți la masă. Cele trei fotolii erau dispuse în dreptul câte unui tacâm, dar abia după ce se așezară cei trei băgară de seamă că Maciste, sprijinindu-și labele din față pe marginea mesei rotunde, privi suprafața unde ar fi trebuit să stea al patrulea tacâm și, dezamăgit, se întoarse într-un salt și se postă pe televizor, privindu-i calm dar sever. Gherman se repezi val-vârtej la un vecin și sosi îndată cu un fotoliu semănînd cu ale lui, mai așeză grăbit încă un tacâm, iar Maciste îmbunat își luă locul în primire și masa începu în clipa în care motanul își apropie mustățile de primul pahar cu vodcă iar după ce gustă puțin se scutură ca o femeie. Vasile, Ion și Gherman sorbiră unul după altul trei pahare, după care trecură la cârnăciori, la sarmale și friptură, dar Maciste n-a mai gustat decât o singură dată, după mâncare, dintr-un pahar de vin. Prima damigeană s-a golit apoi pe nesimțite, dar cu al doilea vas lucrurile au mers atât de încet încât se temeau să nu-i prindă zorii ca și cu o zi înainte când avuseseră zi liberă. Ion lucra la o agenție de publicitate, iar Vasile era asistent la reanimare, și de data aceasta nu prea le convenea s-o lungească. Dar tocmai în aceste momente de nehotărâre în casă năvăliră trei fete îndrăznețe pretinzând că Gherman le invitase încă înainte cu o săptămână. Cei trei bărbați se posomorâră pentru că perspectiva de a li se tăia o zi

de muncă părea inevitabilă. Minunându-se de prezența lui Maciste doamnele încercară să-și amâne plecarea, iar când câte una din ele punea totuși mâna pe clanță, motanul scotea niște mieunături duioase încât li se rupea inima să-l părăsească. În aceste condiții Gherman reuși să prindă pe unul din programele radioului muzică de dans, mutară masa pe pat și împinseră fotoliile spre margini pentru a-și dezmorți oasele în ritmul ce înnebunea aerul încăperii. Nu trecură însă mai mult de zece minute și spre norocul bărbaților care obosiseră, Maciste se dovedi a fi un tovarăș de petrecere mult prea capricios, de vreme ce se cățăra pe pereți și se repezea când spre ușă, când spre fereastră până când Gherman, dându-și seama ce-l enerva, răsuci butonul iar după ce muzica încetă, motanul se liniști ca prin minune. Stăpânul casei le propuse doamnelor să reîncălzească mâncarea, se auziră aplauze, apoi cu forțele proaspete care sosiseră, goliră cu tact și a doua damigeană de vin până când zorii albăstriră fereastra. Motanul îi privea rând pe rând pe cei prezenți și părea c-ar înțelege tot ce se vorbea dar se enervă iarăși când una din fete insistă să se pună la picup muzică de jaz. Maciste se apropie de servanta lângă care stătea rezemat un violoncel și îmbrățișându-l înaintă spre unul din fotolii, cuprinse arcușul cu laba dreaptă și-l trecu de câteva ori peste coarde, fapt care năuci întreaga asistență, drept pentru care Gherman declară sentențios că în acea casă nu se va mai auzi de atunci înainte decât muzică simfonică. O sticlă de scotch fu scoasă apoi la iveală, pentru a-l omagia pe Maciste și talentul său, despre care prietenii au vorbit apoi luni întregi tuturor amicilor.

DISCREȚIA

A doua zi după banchet, Gherman și prietenii lui părăsiră zdrobiți de oboseală domiciliul din strada Salvării pentru a se îndrepta spre slujbele lor, lăsându-l pe Maciste singur. Geamul dinspre grădiniță rămase deschis, iar motanul, după ce se lăsă preț de o oră pe fotoliul de lângă sobă, învins de moleșeală, inspectă bucătăria, unde mirosurile de nereprimat mai stăruiau, cercetă baia, spațiul dintre sobă și perete, intră pe sub pat, șifonier și bibliotecă, împunse cu marile sale mustăți bătrânele pânze de păianjen din colțuri, apoi trecu prin deschizătura ferestrei în grădinița casei unde, în timpul nopții, zăpada acoperise pământul și amenința să îngroape și arbuștii în albul ei pufos. Maciste rămase o vreme pe stâlpul din stânga porții privind cu interes o ceată gălăgioasă de copii încântați la culme de schimbarea vremii; se hârjoneau și strigau cu putere, fiindcă pentru o singură săniuță erau prea mulți, dar îndrăgostiți de zăpadă, cu toate c-au trecut de nenumărate ori pe lângă motan, niciunul din ei nu l-a observat. Spre deosebire de întreaga semințe pisicească, ostilă oricărei imitații și tocmai de aceea imposibil de dresat, domestică însă prin excelență, Maciste, paradoxal, era un imitator neîntrecut, având chiar inițiative care-l situau deasupra speciei sale. Vacarmul copiilor încetă când, spre uimirea lor, văzură un motan uriaș, care înaintând spre ei ca orice biped și înhămându-se la săniuța pe care se nimerise cel mai mic dintre copii, străbătu lungimea străzii de la un capăt la altul, de câteva ori în admirația nereținută a tuturor puștilor. Tocmai atunci coborî dintr-un taxi Gherman care-și

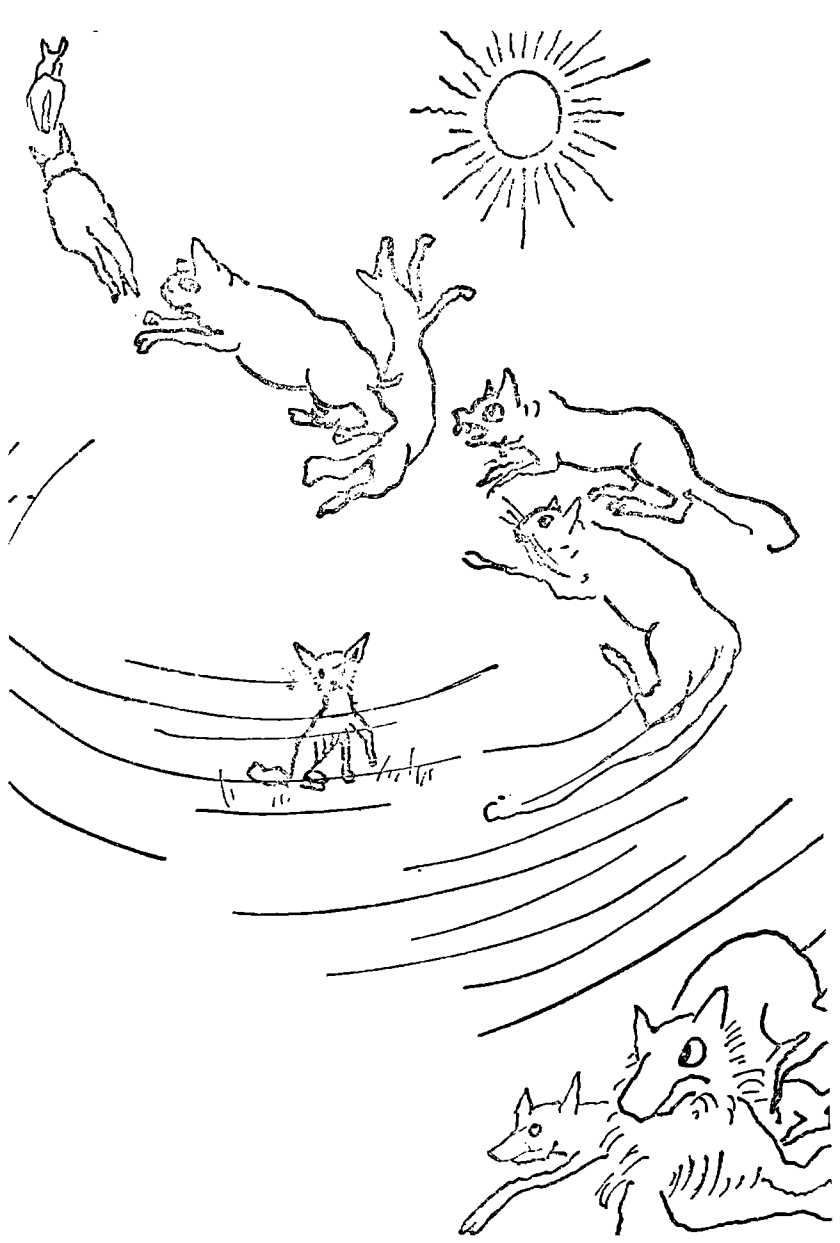

uitase acasă un aparat de fotografiat şi trecând pe lângă ceata de copii le spuse grăbit, după ce motanul se anină dintr-un salt în braţele lui : Copii, acesta este domnul Maciste, prietenul meu şi al vostru câtă vreme nu-l veţi supăra ! apoi dispăru în casă, îndemnându-l pe Maciste să rămână. Recunoscători, copiii strigară de mai multe ori *ura !* şi ţinându-se cu toţii de mâini îl plimbară pe motan până la parc şi înapoi în triumf. La capătul străzii apăruse între timp o haită de câini în călduri şi, spre nefericirea lui, un motănel, pe care-l ţinea strâns între fălci un mops cafeniu şi fără coadă ; fu depus în mijlocul cercului pe care dulăii mârâind îl formară în jurul lui. Înspăimântaţi şi neîndrăznind să se apropie, copiii încercară să desfacă nişte stinghii din gardul cel mai apropiat, dar o bătrânică îi alungă înjurând.

Maciste părăsi fulgerător săniuţa şi din câteva salturi ajunse lângă fratele său neajutorat în centrul ringului de dinţi fioroşi gata să apuce, să strângă şi să rupă. Teama copiilor deveni o adevărată groază când observară că inelul din jurul lui Maciste începea să devină tot mai mic până când văzură o roată dinţată cu colţii în interior muşcând brusc şi toţi deodată într-un mârâit înfricoşător, iar pe deasupra tuturor Maciste ca o elice fantastică însângera boturi, ochi şi urechi şi după mai puţin de un minut întreaga haită se îndepărtă umilită ; şi abia atunci începu o adevărată luptă între câinii care-şi descoperiră multele răni. Bucuria copiilor fu de nedescris când Maciste, cu micul său semen în braţe se apropie şi-l depuse pe acesta pe săniuţă pentru a fi răsplătit cu o plimbare de spaima prin care trecuse. Copiii încercară să-l ia cu ei şi pe învingător dar Maciste, parcă ştiind că „absenţa măreşte faima", se strecură prin deschizătura ferestrei în liniştea casei.

CONCEDIU NESPERAT

Într-o joi dimineață, Gherman se deșteptă (lac de transpirație) dintr-un vis ce i se părea că-l chinuise toată noaptea. Astfel se făcea că toți locuitorii de pe strada Salvării se postaseră în fața casei sale cu ciomege, plase și praștii, iar câțiva care aveau arme de vânătoare stăteau zi și noapte pe acoperiș, doar, doar s-o ivi Maciste, în a cărui apariție neașteptată în cartier vedeau o adevărată plază rea. Însuși vecinul de vizavi, fost grefier la tribunal, conducea întreaga operațiune, deși se pretindea prieten cu Gherman, pe care-l imobilizase acum cu mâinile după ceafă, iar picioarele i le înfășurase strâns cu două cearșafuri ude. Deci, când s-a trezit Gherman, chinuit de visul său, a ieșit desculț de-a dreptul în stradă și, cum nu erau decât orele cinci, s-a uitat în stânga și-n dreapta, a studiat acoperișul casei, dar n-a văzut țipenie de om. Când s-a întors a descoperit motanul pe fotoliul de lângă sobă torcând monoton, și, fericit, a luat hotărîrea să nu-l mai lase acasă de atunci înainte. În mai puțin de jumătate de oră, după ce serviră micul dejun, Gherman cu Maciste se îndreptară spre capătul autobuzului 3000, dar trebuind să aștepte mai mult de patruzeci de minute într-un ger de zile mari, ocupară două locuri spre indignarea câtorva călători, iar Gherman răspundea invariabil arătându-le celor ce-l provocau două bilete perforate. După ce aprinse focul în atelierul fotografic, fiind prea dimineață și neavând alți clienți, Gherman cheltui vreo trei filme, așezându-l pe Maciste în toate pozițiile posibile ; cu acele poze și-a tapetat a doua zi toți pereții de-acasă. Pe la orele nouă sosiră primii

solicitanți, iar Maciste, ca și cum ar fi știut intenția lui Gherman, se avânta în brațele fiecărui client ce se arăta mai apoi plăcut surprins de a se poza cu uriașul exemplar calin. Primele mici incidente se întâmplară atunci când sosiră două clase paralele de fete și când Maciste deveni obiectul unei adevărate dispute, pentru că atelierul era prea mic, iar elevele dintr-a douăsprezecea care pozaseră la început, nici nu se gândeau să iasă, oferindu-i lui Maciste biscuiți, pricomigdale și chiar bomboane chinezești, plictisindu-l cu mângâierile lor până când, enervat, Gherman se văzu nevoit să facă pe pedagogul. Tocmai atunci intrară în atelier și cei doi prieteni, Ion și Vasile, cu o găleată de bere și după ce se așezară pe două taburete lângă birou, sub privirea consternată a lui Gherman care nu suporta astfel de vizite în timpul serviciului, își umplură cu un ibric mai multe pahare și ciocniră îmbiind-o și pe casieriță ; Vasile încercă să ofere câte-un pahar și câtorva fete care se aflau mai aproape, dar elevele ieșiră chicotind în stradă. Gherman îi avertiză că dacă nu părăsesc atelierul o să le răstoarne găleata, dar în acel moment își făcu apariția un vânzător de murături din piață care adresîndu-se lui Vasile îi spuse : dă-mi și mie un pahar că și eu sunt de natură... Cererea omului îl înveseli pe Gherman și-și văzu mai departe de treabă. Diriginta clasei A plecă destul de supărată.

Începând cu orele unsprezece sosiră câteva mame cu țâncii lor numai ochi și bujori de frig în obraji. Maciste părea obosit și nu mai avea nici un chef să pozeze alături de acei micuți pe care se temea, probabil, să nu-i răstoarne de pe scaun. Casieriţa greși mai multe chitanțe, fiindcă Ion și Vasile îi povesteau atâtea și atâtea de-ale vieții, încât cinstitele mame își arătară de-a dreptul indignarea, întrebându-l pe

Gherman dacă se află la fotograf sau la un birt oarecare.

În sfârşit, pe la orele cincisprezece fără un sfert, când Gherman se pregătea de plecare, apăru o doamnă într-o superbă blană de nurcă neagră, cu un copil de vreo cinci ani care, de cum intră, se repezi la coada lui Maciste trăgându-l zdravăn spre el, iar motanul smucindu-se, ţâncul se înclină spre spate, lovindu-şi capul de trepiedul care căzu pe piciorul stâng al cucoanei. De plânsul puştiului şi de propria-i durere, femeia abia-şi reţinu lacrimile şi ameninţându-l pe Gherman, ieşi ca un vârtej — cu odorul în braţe, afară.

— Vezi, Maciste, o să rămânem pe drumuri...

În aceeaşi seară, stăpânul marelui Maciste, ridicând receptorul telefonului, fu anunţat să-şi ia chiar a doua zi lucrurile ce-i aparţineau din atelierul fotografic. Cea mai elegantă clientă din ziua aceea se ţinuse într-adevăr de cuvânt. Noaptea care a urmat a fost cea mai lungă şi pentru Gherman şi pentru Maciste, fiindcă au dormit mai mult de douăzeci de ore, ca într-un concediu nesperat.

PRIMA ŞTERPELEALĂ

În mai puţin de trei săptămâni, banii economisiţi de către Gherman se terminară, pentru că fotograful refuză să preia un atelier la marginea cealaltă a oraşului, iar pe de altă parte, fiind vizitat aproape seară de seară de către Ion şi Vasile, voia să le arate prietenilor săi că o duce bine, cheltuind ca un risipitor

fără pereche. Dintr-o ultimă resursă la care n-avusese de gând să apeleze, Gherman cumpără și un al patrulea fotoliu, deoarece Vasile ocupa mereu locul lui Maciste, iar acesta îl privea pe prietenul stăpânului său cu o ură nedisimulată. Nemulțumit de tensiunea ce se născuse din cauza fotoliului de lângă sobă, Gherman și-a rugat prietenul să renunțe în favoarea motanului, dar Vasile, care se lăuda că poate hipnotiza orice vietate, cu condiția de a fi privit drept în ochi, abia după trei experimente eșuate s-a recunoscut învins de către Maciste, care fără să clipească îl scruta cu ochii săi de sfinx. Mai târziu, cu excepția cazurilor când Vasile uita că fotoliul de lângă sobă aparține de drept lui Maciste, se putea spune că prietenia dintre ei a devenit minunată.

La vreo patru săptămâni de la data când Gherman se despărțise de atelierul său, Ion și Vasile apărură dârdâind, afară erau minus douăzeci de grade, și așezând pe masă o sticlă de votcă amestecată cu pepsi, luară loc îmbrăcați ca afară, până când obligați de căldură își depuseră paltoanele pe un colț al servantei. Spre deosebire de alte dăți, Gherman stătea abătut într-un colț al patului și răspundea monosilabic la întrebări. Discuția celor doi oaspeți se învârtea cu obstinație în jurul unor mese celebre la care luaseră parte cu toții, dar Gherman le spuse că frigiderul este gol și chiar dacă ar avea zeci de feluri de bucate, el personal nu se simte bine, iar dacă lor le este foame să treacă pe la Birt. Ca și cum ar fi înțeles tot ce vorbeau, Maciste începu să se întindă și scuturându-se parcă de căldură, se strecură pe nesimțite afară. Încă de la venirea sa pe strada Salvării, Maciste se bucurase de bezna ce cuprindea casele odată cu venirea serii, pentru că la adăpostul întunericului putea să

se cațere în pomii din dreptul ferestrelor și de acolo să privească îndelung și fascinat ceea ce se petrecea în lumina interioarelor. Astfel putuse, de nenumărate ori, să-l vadă pe pensionarul de vizavi stând la masă în picioare, îmbrăcat într-o robă ponosită de judecător, vorbind cu o voce solemnă și atât de puternică încât se cutremura fereastra, după care închizând un registru, ce-l ținea cu ambele mâini, îl depunea în stânga sa și grăbindu-se în direcția ușii o deschidea și poftea publicul să părăsească sala ; apoi Curtea apărea din nou și scena se repeta de câteva ori în fiecare seară. Chiar și după ce-și îmbrăca pijamaua, bătrânul grefier nu se putea abține să nu mai dea o sentință, iar după stingerea luminii se mai auzeau doar câteva comenzi scurte, apoi casa amuțea.

Ai fi spus că Maciste știa când să treacă de la o fereastră la alta pentru că invariabil cam la aceleași ore se petreceau aceleași povești. Cu trei numere mai la stânga de casa lui Gherman, pe la orele douăzeci și trei intra un bărbat împleticindu-se și o femeie care părea că dormise până atunci cu capul în mâini, se ridica brusc, îi smulgea cureaua de la pantaloni și după ce-i lega mâinile strâns, începea să-l croiască mărunt cu o nuia subțire de lemn câinesc, dar bărbatul în tot acest timp râdea de parcă l-ar fi gâdilat și, într-un târziu, când pe gâtul omului apăreau câteva șuvițe roșii, femeia se agăța de umerii lui plângând, moment în care totdeauna Maciste se muta în dreptul altei ferestre.

Geamul din dreptul caisului în fața căruia se afla Maciste se lumina brusc și pe ușa din fundul camerei apărea o pereche surâzătoare și pășind în vârful picioarelor se aplecau asupra fiecăruia din cele trei pătuțuri, apoi bărbatul, ajuns primul aproape de ușa pe

care intraseră, îi făcea semn să iasă femeii care întârzia prea mult în mijlocul încăperii.

Deși în seara aceea (când Gherman se văzuse nevoit să le recomande prietenilor săi Birtul pentru a-și potoli foamea) era un ger năprasnic, Maciste întârzia să se întoarcă, iar cei trei adormiră fără a-i sesiza absența. Putea să fie miezul nopții când Maciste aterizează pe pervazul unei ferestre deschise de la Vila Vulturul.

Un miros îmbătător de portocali înfloriți îi provocă motanului un strănut pe care însă nu-l auzi nimeni, pentru că marea cameră cu tapet franțuzesc vibra toată de un râs nestăpânit, ce colora pereții în roz ; într-un pat enorm, o tânără blondă, îmbrăcată în trening, se distra lovind ritmic o minge uriașă ce atârna din tavan, fapt care-i provoca acel râs nestăpânit și continuu. Părinții ei, care întredeschideau ușa din când în când, nu numai că nu-și permiteau singuri, dar n-ar fi cutezat să îndemne pe nimeni să-i spună c-ar fi bine să întrerupă această îndeletnicire, de la care viitoarea studentă nu se putea sustrage nici în timpul zilei.

Pe o tavă strălucitoare așezată pe masa dintre pat și fereastră, aburea o găină parcă abia scoasă din cuptor ; auzind închizându-se uși prin camere îndepărtate, Maciste înhață prada cu o dexteritate aproape omenească și după ce găina se tăvăli de vreo două ori prin zăpadă, motanul reuși să și-o așeze după gât, ca lupul oaia, și s-o depună la scurt timp întreagă pe masa stăpînului său. După ce motanul îi trezi pe rând pe cei trei prieteni, Gherman îi invită pe Ion și Vasile, spunându-le că masa din seara aceea este oferta lui Maciste.

ÎN VIZITĂ

Pe la jumătatea lui decembrie, contrar prevederilor celor mai buni meteorologi (care anunţaseră un viscol fără precedent), locuitorii oraşului observară cum fumul înaltelor coşuri ale fabricilor începu să curgă uşor spre nord, semn că dinspre Mediterana bătea un vânt cald ca primăvara. Streşinile curgeau ca pe vreme de ploaie şi într-o singură zi se şterse orice urmă de zăpadă. Se părea că prunii înnebuniseră, pentru că mugurii erau gata să crape şi numai un val de frig, ce a urmat cam după câteva ore, i-a putut salva. Iar în săptămâna următoare, Gherman însoţit de Maciste s-au ţinut numai de vizite pe la amici şi de plimbări până spre miezul nopţii prin parcul din spatele bisericii de la barieră.

Gazdele se purtau cum nu se poate mai bine, cu atât mai mult cu cât Gherman, departe de a fi un fotograf oarecare, absolvise facultatea de litere şi filozofie, astfel că amfitrionii găseau în el un partener de discuţii ideal. Atât doctorul în economie, Albin, cât şi soţia sa, Olga erau pur şi simplu fascinaţi de raţionamentele lui Gherman care susţinea de ani de zile că singura problemă cu adevărat umană este aceea a fericirii. Celebra propoziţie parmenideană cum că „nimicul nu există", contrazisă de Gherman nu numai cu argumentele lui Platon, dar mai ales cu ale sale proprii, smulgea un potop de interjecţii admirative doamnei Olga. Simpatia familiei Albin faţă de fotograf se datora nu numai puterii de judecată a acestuia, ci îndeosebi discreţiei fără asemănare a lui Gherman, care nu punea niciodată întrebări referitoare la viaţa materială a gazdelor sale ; despre

sănătate o întrebase doar o singură dată, în urmă cu ani și ani, pe soția doctorului care, ca de fiecare dată când se revedeau, stătea iarnă-vară, acoperită cu un pled, mângâind cu piciorul gâtul unui mops culcat și el la capătul canapelei. Poziția în care-și primea musafirii părea însă atât de firească încât nimeni n-ar fi îndrăznit să creadă că doamna Olga ar fi trebuit să stea și altfel decât culcată. Tocmai de aceea de câte ori se auzea soneria, Gherman se mira văzând-o urmată de uriașul mops, traversând impunătorul living cu mișcări tinerești. Într-un astfel de moment, cam la a treia vizită din săptămâna aceea, tocmai când curioasa doamnă se întorcea la locul ei, câinele își ridică labele din față pe umerii stăpînei și în acea clipă Maciste, care stătuse liniștit până atunci, îi sfârtecă fulgerător urechile obligându-l pe mopsul ce scheuna jalnic să se ascundă cu totul sub pledul comun.

După incident se lăsă o tăcere obligatorie, fiindcă amfitrionii erau cât se poate de îngrijorați, iar după ce telefonară unui medic veterinar presărară multă sulfamidă pe răni și folosiră o față întreagă pentru pansament, încât capul mopsului arăta ca o babă de la tropice. Domnul Albin mai destupă o sticlă de Martel, în timp ce soția lui spunea suspinând : o să se facă bine băiatul și scumpul mamii !

Mai mult decât ciudat era pentru gazde faptul că Gherman venise în ultimele zile însoțit de acel motan alb cu o turmă de pete negre. Când Gherman își reluă demonstrația ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, auzi un mârâit amenințător, și văzu cum ochii doamnei Olga se măriră nefiresc iar fața ei devine când congestionată, când palidă, încât și Albin, și Gherman se apropiară de ea brusc îngrijorați, în timp ce buzele ei pronunțau fără încetare : să iasă

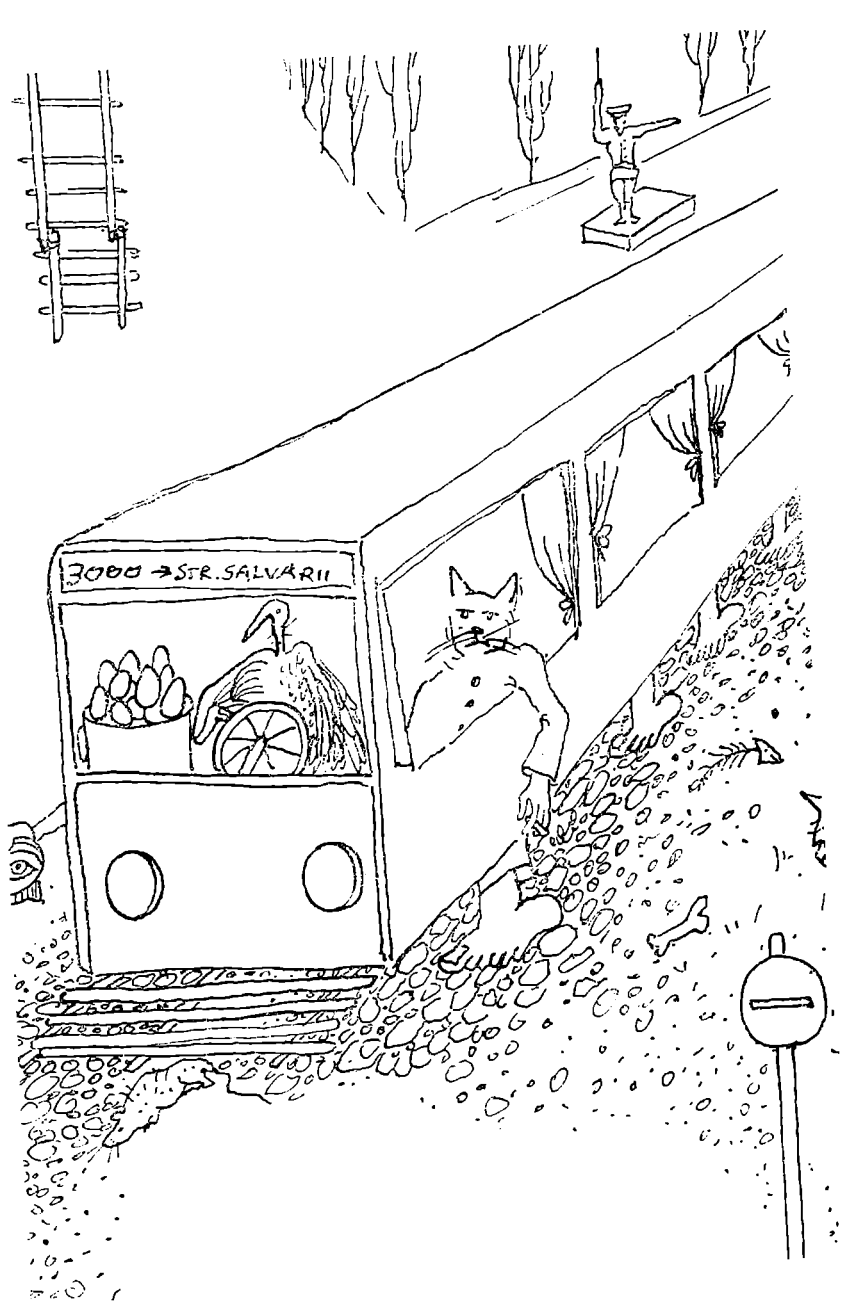
3000 → STR. SALVARII

afară, să iasă afară ! Albin aduse un pahar cu apă și un flacon cu calmante, iar Gherman începu să-i facă o frecție cu oțet pe tâmple și pe mâini. Când își reveni, doamna Olga povesti că exact în locul unde se afla marele Maciste deasupra bufetului biedermeier, i s-a părut că vede, dar nu, nu i s-a părut, chiar a văzut un domn stând lungit pe partea dreaptă cu mâna sub tâmplă îmbrăcat într-o pelerină roșcată și privind-o într-un fel cum nu mai văzuse niciodată...

— Iluzii, doamnă Olga, fiți liniștită ! Maciste are o fire cuminte, iar dacă a fost agresiv astăzi, faptul se datorează numai cavalerismului său. Cu aceste cuvinte Gherman se grăbi să plece și de cum se văzu în stradă îi spuse de trei ori bravo lui Maciste, iar după o lungă plimbare prin parcul din cartierul său intrară seara târziu și obosiți în casa lor, unde găsiră într-adevăr un om dormind în patul fotografului. Gherman se instală în fotoliul de lângă aparatul de radio, iar Maciste începu să se joace, precum cu o minge, cu o broască pe care o culesese din parc. Începînd chiar din acea seară, din casa lui Gherman dispăru orice urmă de insectă, fapt pe care stăpânul independentului Maciste nu și l-a putut explica niciodată.

VACARMUL DE DIMINEAȚĂ

Întorcându-se de la plimbarea de după vizita la Albini, Gherman, care nu-și închidea casa niciodată, nu păru deloc mirat de prezența unui străin acolo,

cu atât mai mult cu cât îi găsise de multe ori pe Ion ori pe Vasile dormind la el acasă. De data aceasta însă, oaspetele era complet necunoscut şi la apariţia gazdelor nici nu întoarse capul măcar să vadă cine a intrat ; Maciste continua să se joace cu broasca adusă din parc, dar mica vietate părea o simplă gumă, fără viaţă. Gherman ştia însă că motanul nu şi-ar fi continuat joaca dacă batraciana n-ar fi fost vie. La un moment dat Maciste aduse din bucătărie un castronel cu lapte şi-şi aruncă jucăria în lacul miniatural şi alb. S-o numim Ziţa, spuse Gherman, iar motanul începu să crească în fotoliu ca şi cum ar fi fost umflat cu aer şi un râs uşor, ca străbătând prin zeci de camere cu uşile deschise, pătrunse în încăpere. Gherman se ridică brusc, stinse lumina şi reaşezându-se în fotoliu — după ce răsuci butonul radioului, avu norocul să prindă muzică de Vivaldi. Şi Maciste, şi stăpânul său fură cuprinşi de o stare de linişte absolută. Gherman nu mai ştia dacă doarme sau visează cu ochii deschişi, pentru că, suprapunându-se meditativelor sonuri, un plâns de copil inundă odaia ca o flacără sunătoare. Ceea ce i se părea de neînţeles era faptul că plânsul venea dinspre pat, deşi ar fi fost posibil ca însuşi Maciste să emită asemenea sunete. Când aprinse veioza, Gherman observă că motanul dormea dus, dar se gândi că n-ar fi rău să-l trezească. Deşteptat pe neaşteptate, Maciste care se lungise dormind cât un om, reveni brusc la proporţiile cu care-şi obişnuise prietenul şi stăpânul, dar cum tocmai atunci plânsul de copil se auzi din nou, motanul începu să-şi smulgă propriile sale portrete de pe pereţi, iar Gherman nu mai ştia cum să procedeze pentru a-l linişti. Omul din pat nu dădea nici un semn c-ar fi auzit ceva din zgomotele provocate de nervozitatea cumplită a lui Maciste.

Pînă la ziuă plânsul de copil s-a mai repetat de câteva ori, cum s-au repetat şi stările de surescitare ale lui Maciste, iar somnul nu s-a mai lipit de cei doi.

Se făcuse demult ziuă când omul din pat, care dormise îmbrăcat, se ridică anevoie şi, fără să spună un cuvânt, intră în bucătărie şi după un sfert de oră, întredeschizând uşa, îşi arătă capul bătrân cu o barbă ca zăpada şi-i spuse gazdei „la revedere". Gherman şi Maciste se luară după el şi-abia atunci observară că bătrânul avea un picior de lemn cu o imensă umflătură în dreptul genunchiului. Când bătrânul ajunse la biserică se aşeză pe una din treptele de la intrare şi bodogănind, scoase un briceag şi tăie nodul unei sfori, apoi desfăşură de pe piciorul de lemn o faşă nesfârşit de lungă cu care înveli după aceea un bebeluş pe care-l purtase lipit sau în butucul de lemn ce-i servea de picior. Câteva femei vârstnice observară ce moşmondea acolo bătrânul, şi când acesta aşeză copilul care scâncea lângă una din coloane şi se îndepărtă, în mai puţin de un minut, ca şi cum ar fi fost anunţaţi de cineva, oamenii de pe trotuare năvăliră pur şi simplu împrejurul copilului. Maciste pătrundea în fiecare casă din apropiere, precum şi în blocul imens de la barieră şi gospodinele cu polonicele-n mâini, bărbaţi în halate şi-n papuci îl înconjurară pe bătrân şi-l târâră până în apropiere de locul unde se afla bebeluşul. Gherman, cuprins de valul mulţimii, nu mai reuşea să se facă auzit de Maciste care îl ataca în toate chipurile pe bătrân.

— Faceţi-mi orice, nu sunt vinovat, dar scăpaţi-mă de acest motan blestemat ; de ce să port eu un copil cu care m-am trezit azi dimineaţă legat de piciorul meu ? striga bătrânul.

Un bărbat cu voce puternică se urcă în clopotniță și de acolo reuși să potolească vacarmul de nedescris.

— Ce vreți, întrebă el, să faceți cu acest om ?

— Să-l judecăm, să-și primească pedeapsa, fiindcă a părăsit copilul, se auziră sute de glasuri, după care vacarmul se dezlănțui și mai puternic. De copilul care plângea nu se mai ocupa decât Maciste, legănându-l până când se făcu ora prânzului ; sosi un echipaj de la circulație, iar bătrânul și copilul fură depuși pe bancheta din spate ; în timp ce mașina se îndepărta, mulțimea continua încă să ceară o judecată aspră. La venirea serii, mulți dintre cei ce apăruseră acolo încă de dimineață mai discutau cu aprindere despre cele întîmplate.

PREGĂTIRI DE IARNĂ

Cu apariția Ziței — cum o botezaseră pe mica broscuță adusă de Maciste acasă, Gherman se văzu în situația de-a nu mai putea face față nevoilor diverse ale „familiei", cu atât mai mult cu cât (după ce aruncase noua „chiriașă" de câteva ori pe fereastră) admise până la urmă, de dragul motanului că e posibil menajul comun și straniu a trei ființe atât de diferite. Maciste o obișnuise pe Zița numai cu lapte, obligându-l astfel pe Gherman să treacă în fiecare dimineață încă înainte de ora șase pe la lăptărie pentru a putea fi sigur că-și găsește marfa. Înainte vreme atât baia cât și bucătăria fuseseră pur și simplu invadate de gândaci și insecte, dar odată

cu apariţia Ziţei, măruntele gângănii dispărură cu totul. Broasca lua proporţii văzând cu ochii, ajungând aproape cât un balon, spre bucuria lui Maciste care avea acum, într-adevăr, cu ce să se joace. Observîndu-i cu plăcere dimensiunile, Ion şi Vasile vedeau în obezitatea Ziţei un semn sigur al bunăstării lui Gherman care suporta cu stoicism orice ironie. Dar Gherman era cât se poate de îngrijorat, fiindcă ratase a doua posibilitate de a-şi deschide un alt atelier fotografic în centru. La ultima întâlnire a celor trei prieteni, după ce zvântară o damigeană de vin, Gherman plecă împreună cu Vasile şi Ion la cel din urmă acasă, uitând pentru prima oară de existenţa motanului şi a Ziţei. Geamul rămase întredeschis ca de obicei. Nici a doua zi, nici în a treia, nici în a patra stăpânul nu se arătă pe-acasă, şi Maciste nu ştia cu ce să-şi hrănească partenera de joacă. A cincea zi în zori, un paznic de noapte observă un motan uriaş cărând în braţe două sticle de lapte şi, cu toate că alergă după el, ba, disperat că nu-l poate ajunge scoase chiar pistolul să tragă, după o căzătură serioasă, renunţă să-l mai urmărească.

În tensiunea pregătirilor pentru sărbătorile de iarnă, Maciste (căruia nu-i scăpa un eveniment din cartier) observă că la vila din apropiere lumina se stingea mult mai devreme şi un tînăr se căţăra pe zid şi intra cam la aceeaşi oră în camera tinerei fete pe care o văzuse câteva seri la rând jucându-se până târziu cu balonul agăţat de tavan. În urma tânărului, Maciste intra şi el cu îndrăzneală în cameră, iar de acolo, deschizând uşă după uşă, ajungea în bucătărie, deschidea cămara doldora de jamboane afumate, caltaboşi, sângereţi şi cârnaţi şi cu un curaj nemaipomenit căra în fiecare seară din toate acestea până când reuşi să transfere aproape tot stocul de bună-

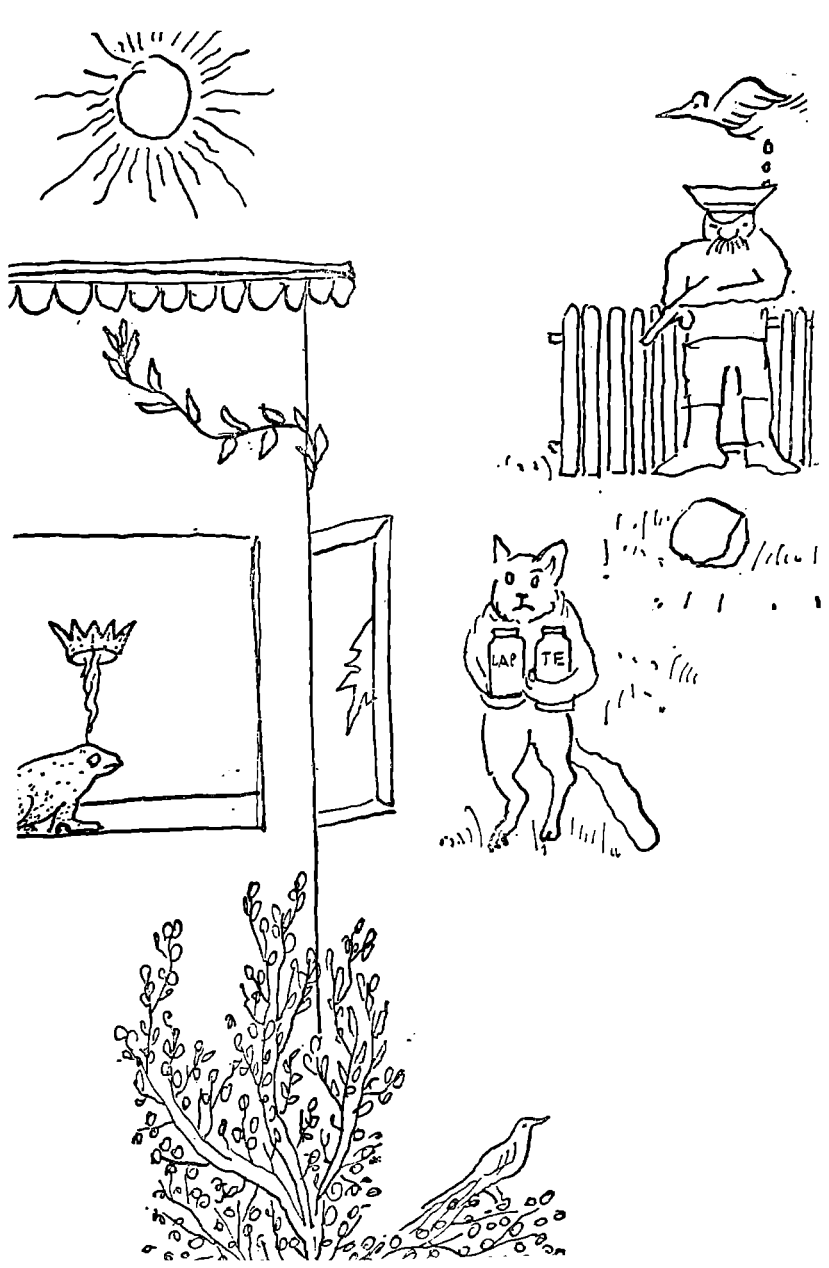
LAP
TE

tăţi la Gherman acasă. Cam în a cincea seară de când lipsea prietenul şi stăpînul său, Maciste, care cerceta cămara pentru a vedea ce noutăţi au mai sosit, fu surprins de tânăra fată şi de iubitul ei cu un salam de Sibiu în braţe. Tânărul, pentru a-şi arăta ataşamentul faţă de casa iubitei sale, luă sucitoarea de aluat în mână şi un polonic în alta şi încercă să se apropie de Maciste, dar fata, observând ce caraghios arăta iubitul ei dezbrăcat şi numai cu acele unelte în mâini, izbucni într-un râs atât de nereprimat, încât prietenul ei rămase ca paralizat în loc. Râsul se revărsă apoi în întreaga vilă în timp ce fata alergă să-şi ia un capot şi revenind aduse şi un halat bărbătesc pentru tînărul care, faţă în faţă cu motanul, deşi nu era un fricos tremura pur şi simplu cu atât mai mult cu cât fata nu se mai putea opri din râs. În tot acest timp, marele motan rămase în poziţia în care fusese surprins. În clipa când tânăra blondă îi deschise fereastra, în loc s-o şteargă urgent şi fericit, Maciste, spre stupoarea tânărului, ajunse dintr-un salt în braţele fetei încă râzând cu aceeaşi intensitate. Domnişoara fu absolut încântată de încrederea ce i-o acordă Maciste şi mângâindu-l se apropie de cămară, mai luă o rudă de salam de Sibiu şi după ce făcu un pachet îl aşeză într-o pungă ale cărei urechi largi le trecu cu greutate peste capul enorm al lui Maciste care, cu punga atârnată de gât, fu depus pe treptele de la intrare. Contrariat, atât de comportarea iubitei sale, cât şi de a motanului aceluia straniu, tânărul se îmbrăcă la repezeală şi mai avu timp, odată ieşit în stradă, să observe cum uriaşul motan se întorcea la vilă după ce se descotorosise de pungă ; îl văzu chiar sărind pe pervazul ferestrei şi dispărând în întunericul camerei din care el abia ieşise. Contrar superstiţiei că

întâlnirea cu astfel de ființe n-ar fi de bun augur, la capătul străzii Salvării găsi un taxi din care tocmai coborau trei bărbați veseli care-l salutară ca pe un prieten, deși nu-i cunoștea, urându-i drum bun și sărbători fericite.

DE SĂRBĂTORI

Noi prieteni. Ospitalitatea neașteptată a fetei blonde, care nu numai că nu se supărase pentru șterpelelile sale, ci îl mângâiase și-l cinstise cu încă o rudă de salam, îl determină pe Maciste să se întoarcă de îndată la vila din vecinătate. Lungită pe pat, noua prietenă a lui Maciste vorbea la telefon și în răstimpuri lovea când cu un picior, când cu altul balonul spânzurat de tavan. Tocmai povesteá unei prietene întâmplarea din seara aceea, când Maciste se tolăni alături de ea și înfiorat de degetele ce i se strecurară în blană începu să toarcă ușor și fericit de căldura cu care fusese primit : „Atunci te rog s-o aduci chiar mâine dimineață !“ spuse fata și lăsă telefonul în furcă. Cam în același timp, Gherman, Ion și Vasile intrară în casă, respirând ușurați după ce depuseră cele trei canistre lângă peretele de la intrare. Când aprinseră luminile rămaseră uluiți la vederea celor trei sfori încărcate de bunătăți, astfel încât nu mai avură loc să înșiruie și darurile de la Ion care tăiase porcul. Ți-or fi venit neamurile de-acasă fură de părere Ion și Vasile, fiindcă numai acolo se face astfel de sângerete. Gherman, zâmbind ușurel, nu-i contrazise, dar se prefăcu foarte mirat

că rudele sale plecaseră fără să-l vadă. Oricum, spuse Ion, o săptămână nu te-ar fi aşteptat nici copiii tăi proprii. Nu l-a aşteptat nici Maciste, adăugă Vasile cu un râs gros ca o talpă de casă.

Fiind atât de obosiţi, cei trei telefonară pe rând pe la numerele ce le erau familiare, în speranţa că vor găsi măcar pe una din prietenele lor să le pregătească o mâncare ca lumea din atâtea daruri ce se lăfăiau înşirate pe sforile de cânepă. Trebuia să fim mai prevăzători, spuse Gherman, dar cine se mai gândeşte la lucruri din astea când are un vin mai omenesc pe masă ; eu sunt de părere să ne mai astâmpărăm setea cu câte un păhărel, iar în pauze am să pregătesc eu o masă cum nu s-a mai auzit din Evul de mijloc încoace. Ziţa care ajunsese cine ştie când pe fotoliul lui Maciste plonjă drept în castronul de sub masă şi laptele se revărsă aproape tot pe covor. Gherman curăţă laptele cu un prosop şi-o duse pe Ziţa cu castron cu tot sub duşul din baie. Putea să fie între orele două şi trei când Maciste, care dormea cu capul pe gâtul protectoarei sale, se desprinse uşor lunecând printre mâinile ei, iar când ajunse la fereastră, domnişoara sări ca arsă din pat, aprinse lumina şi în timp ce motanul aştepta se văzu luat cu nesfârşită tandreţe în braţe ; dar contrar oricărei aşteptări, Maciste părea foarte agitat şi cu forţa pe care fata nici un i-o bănuia, aceasta se văzu dusă, mai mult pe sus, către uşă. În hol înţelese că motanul vrea să-i arate ceva deosebit, şi după ce îşi puse un pardesiu pe umeri ajunse în stradă numai în papuci, urmărindu-l pe Maciste ca în transă până la casa lui Gherman. Când se trezi între doi necunoscuţi şi bărbatul tuns pe care-l mai zărise parcă, deveni palidă ; însă Maciste, care înţelegea aproape totul, îi cuprinse mâna stângă şi stând alături de ea

începu să miorlăie ; Ion luă poziție de drepți și spunându-și numele îi vorbi cam tare : mă bucur de cunoștință, apoi Vasile ținu să-i pupe mâna, spunând că pentru el chipul ei e o sărbătoare, iar Gherman i se adresă cu un surâs : încântat de cunoștință, domnișoară, ca și prietenii mei.

Cântecul celor trei care nu-l trezise numai pe Maciste, ci aproape întreg cartierul fu reluat întâi de Vasile care avea o voce de aur dar atât de discret de data aceasta încât însăși superba vizitatoare, stând cu Maciste în același fotoliu, îl rugă pe solist să dea drumul vocii. Când Gherman încercă să pună masa, fata ce se recomandase Nora (care în prezența părinților ei nu-și tăia nici măcar pâine) se oferi să-i ajute și spre uimirea ei reuși să nu spargă nici o farfurie, nici să scape furculițele sau cuțitele pe jos. Așezându-se la masă, cei trei se simțiră datori să-i laude pînă și papucii, complimentele lor acoperind toate sentimentele și culorile, fiind cât mai suave la început, apoi tot mai îndepărtate de orice substrat. Fata stătea și-i asculta fără să se atingă de mâncare sau băutură, până când Maciste, învins și el de limbajul fără pereche al celor trei, observă totul și prinzând un pahar cu dexteritate îl turnă peste cap și-abia acest fapt o convinse pe Nora să bea. Serviți domnișoară, avem destulă mâncare, slavă domnului, repeta Gherman. Știu, știu, răspunse Nora, scumpul de el (și arătă spre motan) a cărat-o de la mine de-acasă, replică ea ; după aceea se apucă să mănânce. După al treilea pahar, tocmai când Maciste se juca în baie cu Zița, Nora le comunică știrea că dimineață se așteaptă ca o prietenă să-i aducă și ei o pisică albă ca florile. Mă tem ca Maciste să nu se mute la dumneavoastră, în acest caz, spuse Gherman râzând mânzește. Dacă vă e teamă am să-i dau chiar acum un

teleton să nu mai vină, răspunse Nora. Ba da, să vină ! strigară şi Vasile şi Ion în acelaşi timp, Nora luă aparatul în mână şi trecu în bucătărie, apoi reapărând radioasă le făcu şi ea primul compliment spunându-le că, deoarece i s-a părut că sunt cei mai interesanţi oameni pe care i-a întîlnit, a rugat-o pe prietena ei să vină chiar acum spre ea şi că, atunci când se va auzi sosind o maşină, va ieşi în stradă s-o întâmpine, iar Maciste va putea face cunoştinţă cu tânăra calină chiar la el acasă, ceea ce totdeauna e de preferat pentru un băiat, încheie Nora. Se auziră urale şi în mai puţin de douăzeci de minute motorul unei maşini se opri la capătul străzii şi Gherman cu Nora ieşiră afară. La întoarcerea lor, Vasile şi Ion fură impresionaţi cum nu se poate mai plăcut de apariţia a două necunoscute care se recomandară fiică şi mamă, aceasta din urmă fiind mult mai drăguţă decît odrasla ei. Grăbite cu pahar după pahar de către Vasile, cele două nou venite intrară firesc în atmosfera petrecerii. Singurii care stăteau de veghe privindu-se intens peste măsuţa joasă şi rotundă erau superba felină albă şi Maciste care din când în când mai golea câte un pahar, astfel cum cei prezenţi nu mai văzuseră niciodată.

CONTINUAREA SĂRBĂTORILOR

Surprize. În zorii acelei mari sărbători de iarnă, sosiră acasă şi părinţii Norei venind cu un Opel-admiral de la cabana Zefirul, deşi după cum lăsaseră vorbă în urmă cu o săptămînă ar fi trebuit să se în-

toarcă abia peste două zile. Tatăl Norei îl rugă pe șofer să vină să-l ia la ora opt fix. Neliniștiți de faptul că ușa de la intrare era deschisă, colindară și scotociră o jumătate de oră prin toate camerele, prin pivniță și garaj și cu toate că focul de la bucătărie era aprins, fiica lor nu era de găsit. Fiind cu totul buimăciți de absența Norei, părinții ieșiră în stradă oprindu-se în fața porții îndelung pentru a găsi o idee salvatoare. Bătrânul pensionar de vizavi, care de la sosirea celor trei prieteni stătea înțepenit de frig cu bustul ieșit mai mult de jumătate prin fereastră, îi observă pe părinții Norei și se precipită spre ușă, apoi ieși în stradă și alergând spre ei le povesti tot ce văzuse în noaptea aceea, iar în final îi asigură că Nora se află foarte aproape și-i pofti pe vecini în propria sa locuință pentru a le-o arăta pe fiica lor cum dansa cu marele Maciste.

— Eu n-am timp de spionajele dumitale, spuse tatăl Norei și intră, urmat de soția sa și chiar de fostul grefier, în casa lui Gherman.

Atmosfera era cum nu se poate mai încinsă și, cu toate că nu suporta muzica de dans, însuși Maciste executa cele mai fantastice piruete în jurul Norei. Pe grătar, se albăstreau la foc scăzut vreo trei funii de cârnați, iar Vasile, ca bun psiholog, intuind începutul dezastrului acelei petreceri, depuse cu multă gingășie suava pisică în brațele bărbatului care spumega de furie și cu o reverență de ofițer de cavalerie o invită pe mămica Norei la dans ; îi spuse apoi partenerei sale că fiica ei este o adevărată frumusețe și că lumea e cu mult mai simplă și mai pură decât își închipuia bătrânul grefier, care, stând în prag, privea dezamăgit spre tatăl Norei, liniștit ca prin minune de blana imaculată a tinerei feline pe care o mângâia acum în ritmul muzicii. Deși înre-

gistrase apariția alor săi. Nora părea absentă și cu totul absorbită de mișcările de maestru coregraf ale lui Maciste. La un moment dat ochii pârâciosului bătrân grefier se bulbucară gata, gata să iasă din orbite, pentru că din blana lui Maciste apăru un bărbat elegant, însă iluzia nu dură decât o clipă, deoarece motanul luă propriul său pahar de pe masă și cu aceleași mișcări de fin dansator i-l oferi tatălui Norei, iar Gherman imitându-l se apropie cu un alt pahar de partenera lui Vasile. Nebăgat în seamă, pensionarul ieși cu totul neobservat, dar se reîntoarse cu un blitz atârnat de gât și când se pregătea să fotografieze dintr-un colț al încăperii, Maciste aruncă fulgerător un pui de pernă exact pe obiectivul aparatului ; izbucniră aplauze, apoi Gherman opri muzica și toastă în cinstea părinților Norei, astfel : *să ne trăiți dragilor și stimați vecini la mulți ani dimpreună cu toți ai dumneavoastră ; vă urez sănătate și o mie de întâmplări deșucheate, ca să vedeți cât spirit are viața mulțimii nemuritoare, dreptate și blajinătate, să vă inspire viața-n toate, iar noi s-avem, la fel ca azi, vigoarea codrilor de brazi, să vă cinstim când ne iubiți, să fim cu toții fericiți și să trăim, și să trăiți.*

Obosit de atâtea rime necăutate, într-un vifor de aplauze — Gherman umplu toate paharele ochi și, amintindu-și parcă un vis frumos, adăugă : *să fim la fel de buni ca vinul, ca să ne meritâm destinul !* Iar dumneavoastră, i se adresă fostului grefier, să știți că aici fac poze numai eu, dincolo puteți să fotografiați cât poftiți ; așa că fiecare să-și fotografieze lumea lui, încheie Gherman pe un ton care nu admitea replică.

Să trăiți cu toții, răspunse tatăl Norei și, după ce goli paharul dintr-o dată, le spuse fără urmă de re-

proș că deși nu s-a mai simțit de multă vreme atît de bine, le propune să înceapă întîia zi din an cu un pahar de șampanie la el acasă. Nora păru că abia atunci își descoperă tatăl și-l pupă ca pe vremuri când îi aducea câte-o ciocolată ieftină și bună. Fiind ora opt, în stradă se întâlniră cu șoferul căruia i se spuse că poate să plece ori la el acasă, ori cu toată familia proprie la cabană.

După câțiva pași, în timp ce toți vecinii dormeau, întreaga suflare din casa lui Gherman pătrunse prin ușa masivă de la intrare în locuința Norei. Ajunși în atâta lărgime și întrebați de preferințe, Vasile ceru o tărie, iar Gherman și, mai ales, Ion se arătară vădit bucuroși de șampanie. În timp ce fostul grefier se pregătea să țină și el un toast. Maciste se apropie de el cu un pahar plin iar când încercă să ciocnească, bătrânul făcu ochii mari și scăpând paharul din mâini ieși brusc afară.

ROLA DE FILM

Gherman își luase aparatul de filmat deși-i era lehamite să se mai ocupe de această muncă de când nu mai lucra la atelierul din centru ; acum însă voia să imortalizeze câteva momente semnificative ale petrecerii din casa Norei. Astfel avu privilegiul de a-l surprinde pe Maciste înclinându-se pentru a pupa mâna domnișoarei Nora, a fost poate unicul moment de neatenție al motanului, încât acasă la Gherman se mai păstrează și astăzi acele poze colorate în care un tânăr bărbat brunet cu părul ușor grizonat și ochi

verzi se apleacă spre mâna tinerei blonde, nedeslipindu-şi însă privirea din ochii ei ; dar ce e mai de neânţeles (aici s-a manifestat geniul fotografului) este faptul că Maciste sau cel din pielea lui, se vede în prima poză (decupată din film) abia ieşind din blana motanului având la gât papion iar pe reverul stâng capătul unui lănţişor de argint. Cu câteva secunde înainte de a începe să filmeze, Gherman i-a îndemnat pe Ion şi Vasile să privească în direcţia lui Maciste, apoi, în timp ce aparatul ultrasilenţios înregistra marea metamorfoză, i-a întrebat ce văd ei şi atunci Ion a spus c-o vede pe Nora, iar Vasile a răspuns că-l vede pe unul care n-o lasă în pace pe Nora. Filmul s-a derulat însă până la sfârşit, astfel că în a doua poză decupată curtezanul apare în haină şi vestă iar de la brâu în jos e îngropat şi se pierde într-o blană de motan ale cărui labe din spate parcă tremură de efortul de a susţine un bust atât de voinic pe fragilitatea lor. Intrigaţi de întrebarea lui Gherman, atât Vasile cât şi Ion care, după o noapte de nesomn, nu mai vedeau prea bine, se deplasară în acelaşi timp spre colţul în care se afla Nora şi tocmai acest neastâmpăr şi această curiozitate — copilăreşti, nu le va ierta Gherman vreodată, pentru că peste momentul căderii cu totul a blănii de motan la pământ se suprapun, în a treia poză, spatele celor doi prieteni care, pentru a fi mai siguri pe mersul lor, se ţineau strâns de braţ şi numai îndepărtarea unuia de altul, datorată balansului imprimat de mers, a permis obiectivului să capteze două-trei imagini ale rapidei alunecări a blănii marelui Maciste. După cum arată filmul, Vasile şi Ion, după ce prinsese fiecare în mâinile lui câte o mână de-a Norei, pot fi văzuţi până astăzi cu mâinile întinse şi urmărind muţi de mirare dansul fetei

pe o uriașă blană zburătoare, dar din scena aceasta, contrar bunului simț, lipsește însuși rezultatul devenirii lui Maciste — impozantul bărbat pe care doar Gherman, având un ochi la fel de obiectiv ca aparatele sale, l-a văzut alături de Nora dansând pe blana fermecată care plutea la înălțimea de un metru deasupra dușumelei din vasta sufragerie a vilei Vulturul. Într-o altă secvență, Ion și Vasile urmăresc, împiedicându-se de scaune, imaginea diafană a Norei dansând plutitoare, încercînd ei înșiși să danseze în ritmul imprimat de mișcările tinerei blonde. Ultima parte a filmului, în loc să netezească asperitățile și să reducă până la împăcare opoziția dintre real și fictiv, întristează și mai mult privitorul care s-ar fi așteptat pe bună dreptate ca toate persoanele prezente în acea primă zi din an să se înalțe la fel ca Nora, ba mai mult, să le crească aripi, să devină păsări, iar pereții să nu mai fie de zid, ci transparenți și permeabili ca aerul, și păsările să fie pajere ce străbat ca gîndul orice obstacol, încât să poată intra și ieși oricând, la o simplă bătaie de aripi, pe coridorul ce duce dintr-o lume în alta. Ca și cum o mână dură a realității și-ar fi implântat unghiile în balonul ficțiunii, dansatoarea căzu din aer exact în momentul în care tatăl intrând pe ușă brusc, după ce pregătise grijuliu totul înainte de a deschide, lăsă ca dopul sticlei de șampanie să iasă cu zgomot în afară, toți ceilalți tresăriră ca treziți din somn, apoi mama Norei și bătrânul grefier intrară purtând o tavă de argint cu tortul piramidal preparat în fiecare an la Amandina pentru unica moștenitoare a familiei din vila Vulturul. După ce turnă în fiecare pahar, în loc să țină un toast de sărbători, tatăl Norei își aminti deodată c-o văzuse pe fiica sa dansând inadmisibil,

cu picioarele ridicate mai sus de un metru, ba chiar trupul întreg i se înălțase în aer, și văzându-și progenitura trântită pe covor, acuzând mari dureri la cotul stâng o ridică și-o depuse pe canapea, apoi tușind nervos începu astfel :

— Nici nu știu cum să mă adresez, pentru că nu știu cui îi vorbesc. Vreau să știu cine sânteți. Dumneata, de exemplu !

— Mă numesc Gherman, fotograf, spuse stăpânul marelui Maciste, fără a-și întrerupe filmarea, ei sânt prietenii mei.

— Lasă-i pe ei să spună, să vedem dacă știu cum îi cheamă !

— Mă numesc Vasile și lucrez la reanimare.

— Mă numesc Ion și sunt publicist.

— Înțeleg, replică tatăl Norei și mai nervos, ați rostit câte-un prenume la-ntâmplare ca să vă sustrageți răspunderii de a-i fi sucit mințile acestei fete atât de cuminți până acum ? Cine a dresat motanul și care este hipnotizorul grupului ? Recunoașteți că lucrați la circ ? Vreau să-mi declarați tot ce aveți pe conștiință înainte de a mă adresa organelor de ordine. În douăzeci și ceva de ani fiica mea n-a fost văzută niciodată în stare de levitație, cine a adus-o în acest hal ? (Maciste ! strigă un copil din stradă, văzând motanul pe pervazul ferestrei).

— Vă cer o explicație imediat.

— Dați-mi un pahar ! porunci Nora ; și Ion, și Vasile se repeziră cu câte unul până la canapea, dar fata țâșni în sus ca un fulger blond (Maciste aplaudă în film, această subliniere a vitalității feminine) și spuse răspicat : Să bem în cinstea celor mai interesanți oaspeți pe care i-am avut vreodată, să bem pentru sănătatea dumnealor și a părinților mei ; să

nu puneți la inimă cele auzite înainte, fiindcă iubitul meu tată ori de câte ori mă vede prea veselă își aduce aminte că n-am reușit la facultate și, ca să mă protejeze, se supără pe ceilalți din preajmă. Se repezi apoi la bucătărie și se întoarse cu o sticlă de whisky goală și, arătându-i-o tatălui cu subînțelesuri, îi sugeră că ar fi elegant din partea lui dacă ar oferi și oaspeților o sticlă.

— Hai, tăticule, strângeți-vă mâinile ! sugeră Nora.

— Niciodată, niciodată, urlă tatăl cu putere, dar în acel moment, din locul unde stătuse Maciste, înaintă în direcția proprietarului un tigru în carne și oase, iar în tăcerea plină de teamă ce se înstăpâni se auzi numai sunetul abia perceptibil declanșat la terminarea rolei de film cu care operase Gherman.

ÎNTR-O SEARĂ

Într-o seară, după ce adusese acasă toate somitățile în neurologie, tatăl Norei fu chemat ori se prefăcu a fi chemat urgent la slujbă pentru o călătorie mai lungă prin țară.

Nora tocmai apucase să-i spună prietenului ei să treacă pe la ea pe-acasă dacă nu-i prea ocupat când o centralistă întrerupse convorbirea, și imediat după aceea fu poftit la telefon tatăl care mai târziu își anunța odrasla că e obligat să plece cât mai repede posibil împreună cu soția sa. Nora se miră de coincidența venirii iubitului ei și a plecării neașteptate alor săi, și o teamă cum nu mai cunoscuse o cuprinse în

fața întâmplării pregătite probabil chiar în sediul destinului, într-o încăpere fără ferestre. Maciste, pururi la postul său de observator federal, părea că doarme dar vedea și auzea tot ce se petrecea în vila Vulturul. Opelul-admiral al tatălui Norei și taxiul cu care sosea iubitul ei se încrucișară la capătul străzii, iar cei doi bărbați putură să se privească atât timp cât medicinistul din anul VI să vadă o mie de săgeți otrăvite venind ca vijelia spre ochii săi blânzi. La un moment dat, tatăl fetei îi ceru șoferului să oprească, dar la opoziția insistentă a soției sale mașina porni în aceeași clipă, astfel că studentul intră în vilă condus numai de privirea cunoscătoare a marelui Maciste. Spre stupefacția fratelui său, tatăl Norei îi ceru să-l găzduiască măcar o săptămână, fiindcă — explică el — n-ar vrea să știe absolut nimeni de plecarea sa de-acasă. În prima seară, lucrurile au decurs minunat, studentul și Nora au dansat până în zori, și dacă n-ar fi fost decât Maciste în cais, totul ar fi lăsat o excelentă impresie despre felul cum știu să se distreze cuviincios doi tineri, dar pe la miezul nopții au apărut ca niște duhuri rele — mai întâi bătrînul grefier, apoi tatăl domnișoarei, care, spre deosebire de vecinul său, s-a jenat să urce în cais pentru a vedea mai clar ce se întâmplă. Aceeași scenă s-a repetat în a doua, a treia, a patra și a cincea noapte, dar în noaptea a șasea de la plecarea sa, tatăl Norei a apărut însoțit de patru haidamaci legați cu basmale negre peste gură, și, cum ușa de la intrare avea cheia în ială pe dinăuntru, s-au văzut obligați s-o forțeze în timp ce perechea de îndrăgostiți dansa nepăsătoare sentimental dar decent. Maciste a plonjat pe pervazul geamului și în miorlăituri cumplite, lovind cu labele fiecare ochi de fereastră a încercat să-i smulgă din reverie, dar în câteva clipe, cei patru au reușit să

ridice ușa din țâțâni. Nici tatăl Norei, nici echipa celor patru n-au sesizat că la fața locului a sosit și Gherman, stăpânul marelui Maciste, care, observând pericolul, în câteva fracțiuni de secundă a spart cele trei ochiuri de geam ; cei doi îndrăgostiți însă dansau mai departe ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, astfel că studentul amețit cu totul de partenera lui s-a trezit abia în balconul mansardei când cei patru hoheri au început să-l arunce din pumnii unuia într-ai altuia până când tânărul a căzut moale ca o cârpă, în timp ce Nora se lupta cu tatăl și cu fostul grefier pentru a ajunge la mansardă. Nemaisuportând liniștea ce s-a lăsat dintr-o dată, Gherman a încercat să urce și el spre mansardă, însă paralizat de țipătul Norei, care ajunsese în balcon, a ieșit în curte și-a apucat să vadă cum cei patru l-au azvîrlit pe student de la aproximativ zece metri direct pe aleea de ciment din jurul vilei. Norocul bietului îndrăgostit sau poate nenorocul său a fost că înainte de a se produce impactul, Maciste — metamorfozat brusc într-un bărbat atletic, s-a interpus între victimă și cimentul dur ; totuși ceafa studentului și o parte a coloanei s-au lovit de bordură, iar Maciste abia a reușit să se smulgă de sub el și să se târască spre locuința lui Gherman, înainte de a coborî lucrătorii oribili de la mansardă, care, după ce s-au convins că trupul tânărului era complet inert, au dispărut în noapte. Gherman n-a mai avut forța de a se urni din locul în care-l surprinsese întâmplarea și nici n-a observat măcar sosirea aproape a tuturor vecinilor de pe strada Salvării la strigătele de ajutor ale tatălui fetei și fostului grefier. Nora căzuse și ea leșinată lângă iubitul ei, astfel că, la venirea salvării, tatăl ei n-a mai reușit s-o smulgă din mâinile brancardierilor care i-au transportat împreună la spital. Cum s-a putut

întâmpla una ca asta ? întrebau gospodinele, cum s-a putut să faci una ca asta, domnule Gherman ? Apoi a venit un echipaj al pazei de noapte.

ALBUMUL

Chiar a doua zi Maciste a fost obligat să iasă din casă, deoarece Gherman însuși se-mbolnăvise, și considera că în afară de el nimeni n-ar fi putut să se intereseze de albumul predat la tipografie. Spre norocul lor, nu toți oamenii văd bine dar câțiva tipografi au băgat de seamă într-o miercuri dimineața cum pe culoarul dintre mesele zețarilor luneca un motan imens care în locul piciorului stâng din spate purta un picior de om. Și totul ar fi fost în regulă dacă ar fi fost încălțat, dar acel picior era gol și călca nesigur. Spinarea lui Maciste părea să atingă pământul și fiecare pas ce-l făcea îi storcea lacrimi. Iubitul Norei, azvârlit de la mansardă (distanța era de cel puțin 10 m), căzuse ca bolovanul lui Sisif pe spinarea lui Maciste și-n urma acestui impact, motanul abia se mai tîra.

De fapt Gherman nici nu-l rugase să treacă prin tipografie, ci pur și simplu se plânsese lui Ion și Vasile că albumul său, cu casele cele mai vechi din oraș, aștepta la zincografie de ani și ani de zile.

Maciste însă nu suporta să-și vadă prietenul supărat, cu atât mai mult cu cât și tatăl Norei, și grefierul îi pregăteau ceva de necrezut.

Încă de dimineață, la casa lui Gherman sosiră șapte mașini diplomatice, din prima coborînd însuși fostul

grefier, care-i conduse pe străini până la poarta lui Gherman ; apoi se repezi în locuința sa de peste drum și, deschizând larg fereastra, începu să facă poză după poză, ca să existe „material documentar" sau, cum se mai spune, dovezi. Dar Gherman refuză să-i fotografieze, pretextând că nu are atelier, că el nu mai este fotograf oficial, că el nu poate să încaseze valută și că dacă vor neapărat poze de la dânsul să aștepte până se va instala în noul său atelier. Grefierul fotografie fiecare chip dar în pozele lui nu apare nicăieri refuzul lui Gherman, ci doar chipul său deosebit de amabil. Rebegit cum era, Maciste asista neputincios la încercarea grefierului de a strânge dovezi împotriva vecinului său. De aceea s-a și hotărît să treacă pe la tipografie să vadă ce se întâmplă cu întârzierea și în aceeași după-masă albumul lui Gherman a fost tipărit ca prin minune. Peste două zile, însoțit de Ion și Vasile, și bineânțeles cu Maciste pe umăr, Gherman lansa la librăria „Victoria" cel mai frumos album apărut vreodată în marele nostru oraș.

Gherman, — care era un om de suflet, i-a dat un autograf chiar și grefierului, dar Maciste, atoatevăzătorul și înțelegătorul, a rupt fulgerător foaia pe care stăpânu-său scrisese câteva cuvinte de bun-simț, și împăturind-o, a pus-o în buzunarul lui Gherman. În ziare și reviste începură să apară cele mai elogioase cronici, pe care Maciste emoționat le citea (printre miorlăituri) prietenilor Gherman, Ion și Vasile, atât de fericiți de evenimentul tipografic încât nici unul nu băga de seamă, în clinchetul de pahare, că altcineva le citea cuvenitele elogii.

Peste drum, grefierul a trebuit să aștepte aproape trei zile ieșirea celor trei prieteni din casă. Maciste

stătea pe pervazul ferestrei și de câte ori capul bătrânului grefier cădea de somn, scotea astfel de sunete încât s-ar fi trezit și cei adormiți pe veci.

IEȘIREA DIN SPITAL

Din cauza fostului grefier, Maciste nu-și mai îngăduia o clipă de odihnă pentru că bătrânul continua să aducă fel de fel de turiști acasă la Gherman, numai și numai pentru a dovedi mai târziu legăturile acestuia cu străinii care ne vizitau orașul. La spital, Nora insistase încă de la internare să fie mutată într-o rezervă de la etajul II unde se afla în stare foarte gravă iubitul ei, Emil. Dar cum acesta era student în ultimul an la medicină și cum colegii săi, revoltați la culme în urma celor întâmplate, stăteau de pază câte trei-patru în fiecare noapte împiedicînd intrarea oricărei persoane străine de familia lui, medicii au refuzat Norei această favoare. Tatăl lui Emil, fost miner, veghea, de asemenea, la ușa salonului împreună cu inimoșii colegi ai fiului său și le povestea despre ceilalți șase copii ai săi, mândrindu-se că toți feciorii lui reușiseră să devină ingineri și profesori ; în urmă cu trei luni, prin contribuția întregii familii, adunase banii necesari pentru ca, la absolvire, Emil să aibă propria sa mașină. Uneori noaptea, la capătul coridorului dinspre scară apărea bătrânul grefier urmat invariabil de marele Maciste, la a cărui vedere cel dintâi, fără a fi reușit vreodată să se apropie de salon, se întorcea brusc, ba chiar alerga pe scări în jos. Maciste se alătura micului grup de la ușa lui

Emil, fiind primit cu simpatie de cei îngrijorați de soarta bolnavului. Trecură astfel două săptămâni de maximă încordare până când, într-o joi dimineața în urma unei intervenții chirurgicale, medicii îl anunțară pe tatăl lui Emil că acesta este în afară de orice pericol, dar că nu va mai putea să exercite nici un fel de muncă din cauza pierderii echilibrului. Nora, care se afla și ea de față, izbucni într-un plâns sfâșietor, și studenții îi îngăduiră pentru prima oară să intre în salonul lui Emil, adormit încă în urma operației, apoi, ștergându-și lacrimile, scoase din poșetă trusa cu rimelul și pudra, se fardă în fața oglinzii și după ce se înclină adânc în fața tatălui gârbovit de griji și nesomn, părăsi parcă ușurată încăperea. Maciste ajunse exact în clipa în care taximetristul închidea ușa din dreapta și felul în care îl privi pe șofer îi impuse acestuia să deschidă și ușa din spate, astfel că Nora, fără să-și dea seama, plecă însoțită acasă. Șoferul constată cu voce tare că n-a avut niciodată în mașină o clientă mai frumoasă și mai tristă, fapt ce o determină pe Nora să povestească un adevărat roman de dragoste în cele douăzeci de minute cât dură drumul până la vila Vulturul. Protagoniștii acelor întâmplări și frumoase și tragice erau însă o prietenă a ei și un student de la medicină, dar durerea cu care se rostea fiecare cuvânt din povestea ei îl făcu pe șofer s-o întrebe la capătul străzii Salvării în ce casă locuiește, și Nora arătă cu mâna spre vila din stânga. Maciste coborî și el, iar șoferul rămase multă vreme în loc și năuc după ce motanul șterse cu labele din față numărul mașinii și se îndreptă apoi printre nămeți pe urmele fetei, făcând câteva tumbe când trecură prin fața casei grefierului care stătea la fereastră ca de obicei, observând tot ce se întâmpla pe strada Salvării.

VUIETUL

Într-o vineri seara Vasile, Ion și Gherman se întorceau supărați de la Birt, pentru că madam Elvira, pe care pur și simplu o plătiseră cu greutatea ei în bani, nu avusese nici măcar câteva secunde libere să aplece scaunele spre masă, spre a se vedea că e ocupată. În ultimul an cel puțin, nimeni nu cutezase să se apropie de masa lui Gherman, însă în seara aceea o ocupaseră patru drumeți străini de orașul nostru. Nu le mai rămânea decât să cumpere ceva de mâncat și de băut de la Alimentara și să se retragă la o partidă de șah. Când intrară în casă, Maciste dormea dus pe fotoliul de lângă sobă. După ce gazda tăie șunca de Praga și salamul de Sibiu în felii subțiri, Vasile fu de părere că lui i s-ar apleca fără un pahar de votcă și pentru a-i face plăcere, Ion, susținu și el același lucru, încât Gherman, neavând încotro, desfăcu dopul, umplu trei pahare și astfel începu cina în jurul tablei de șah. Ion câștigă prima partidă, iar când reașezară piesele pentru a doua, Vasile — plictisit de pasiunea celor doi — le spuse pe neașteptate să nu se mai joace cu viața, să nu-i mai treacă lui regine și cai prin urechi. În aceeași clipă un animal uriaș parcă se lupta să iasă prin dușumea, pentru că parchetul începu să se umfle, să facă valuri, pereții se aplecară trosnind, iar cei trei prieteni o zbughiră pe ușă și, ajunși în grădina din fața casei, Gherman cuprinse stâlpul porții în brațe, Ion își încolăci mâinile în jurul unui prun, iar Vasile începu să strige la animalul care umbla pe sub pământ: *Arde-o, Pârleo!* Un Scrâșnet și un vuiet nemaiauzite răzbăteau de sub etajele de sub pământ ; pe cer, luna era înfășurată într-un co-

lac de sulf, iar aerul se umplu de un praf nou ca din alte lumi. Din toate casele, din toate blocurile toată suflarea omenească ieşi pe străzi şi însuşi fostul grefier în pijama se apropie de Gherman şi dădu să-l îmbrăţişeze dar fiind respins îi strigă cu lacrimi în glas : de ce ne duşmănim noi, vecine ? Gherman îi spuse că el nu-l duşmăneşte şi că-l roagă să treacă drumul, să intre în pat şi să se culce liniştit, fiindcă, iată el şi prietenii lui vor intra şi ei în casă pentru a-şi continua cina. Nu se poate, se văita grefierul, nu mai pot trăi singur după un asemenea eveniment. Ia-mă pe mine copil de suflet, îi spuse Vasile, să-mi povesteşti tot ce ştii !

Preţ de jumătate de oră mai rămaseră totuşi afară, dar când intrară în întunericul camerei, după ce aprinseră o lumânare străveche, rămaseră înmărmuriţi în jurul marelui Maciste care stătea în aceeaşi poziţie ca la ieşirea lor din încăpere. Lângă fotoliu cam jumătate de metru pătrat de mortar căzuse din tavan, măsuţa de asemenea era acoperită de un strat gros de var şi praf, televizorul se răsturnase, iar patul ajunsese lângă sobă. La ieşire, Gherman avusese prevederea să stingă focul. Când se aplecară să cerceteze dacă motanul n-a fost lovit, izbucniră toţi trei în râs, pentru că Maciste sforăia zdravăn ca un bărbat obosit după efortul din timpul zilei. Acum sunt sigur, declară Gherman, că Maciste nu e un animal oarecare, altfel, ar fi simţit primul pericolul. Sus, Maciste! mergem în oraş să vedem ce s-a întâmplat prin alte părţi ! Gherman îşi puse lanterna în buzunar şi lăsînd uşa vraişte o luară toţi patru spre centru, după ce Maciste dădu o raită pe la vilă pentru a se asigura că Norei nu i s-a întâmplat nimic.

VREMEA SALVĂRII

În centru era prăpăd, așa cum constatară cei patru, ajunși pe Bulevardul Generalului. Blocurile cele mai râvnite de cei ce locuiau prin periferii deveniseră în câteva secunde mameloane de moloz, fier și beton. Gherman era interesat îndeosebi de soarta familiei Albin, care avusese apartamentul deasupra cofetăriei *Două Roze*. Împreună cu lumea ce se adunase, îndeosebi în jurul blocurilor prăbușite, Gherman și cu ai săi stăteau neputincioși, așteptând o știre, un îndemn, un cuvânt de ordine. Singurele lumini din oraș erau cele ale farurilor autoturismelor care se îndreptau spre munți. Aici, dedesubt se află toți ai mei, se jeluia o femeie în vârstă; în loc să mă ia Dumnezeu pe mine, care-s bătrână, mi-a luat copiii. Marele Maciste n-a mai așteptat alt îndemn și, părăsindu-și prietenii, s-a strecurat pe sub primul planșeu, apoi pe sub celelalte, orientându-se după cel mai stins geamăt, după o respirație și în mai puțin de un sfert de oră a ieșit la suprafață, îmboldindu-și prietenii la acțiunea de salvare. Buldozerele și soldații care au sosit imediat au reușit să scoată șaptesprezece persoane, din care doar una singură a decedat mai târziu. Maciste gonea pe străzi, se oprea în fața fiecărei clădiri surpate și cerceta cu o dexteritate extraordinară centimetru cu centimetru adâncul nenorocirii. Prietenii lui Maciste au muncit și ei toată noaptea alături de militari, la fel în tot cursul zilei următoare, precum și în a doua noapte, în zorii căreia frânți de oboseală și de cele văzute s-au retras pe la casele lor îngrijorați de soarta lui Maciste, fără

aportul căruia foarte mulți dintre cei salvați ar fi rămas definitiv sub dărâmături. Cu mobilitatea sa ieșită din comun, Maciste lucra și în echipe, și pe cont propriu. Pentru întâia oară în istoria orașului, toate ușile caselor erau deschise, iar motanul putea să intre și să iasă în voie, alertând echipele de salvare. Una din cele mai spectaculoase acțiuni a lui Maciste, cu toate că nu privea scoaterea vreunei persoane de sub zidurile căzute, a fost aceea când, cercetînd o clădire tip vilă a O.N.U., a dat peste un recrut care striga din toate puterile : împingeți blocurile la loc, fiindcă vin peste mine ! Din mica gheretă de pe acoperiș, Maciste s-a chinuit să care soldatul jos pe o scară de incendiu și să-l țină apoi cu toată puterea până la sosirea unei mașini care l-a transportat la clinica de boli nervoase. Un muncitor de la cazangerie, intervievat de ziariști, a declarat că a fost impresionat de activitatea unui motan foarte curios care a scotocit zi și noapte în căutarea victimelor sinistrului. Saintbernarzii, spunea omul, au activat palid față de el. Ziariștii însă n-au consemnat faptul, considerând că muncitorul era prea obosit și probabil avusese vedenii. După două săptămâni, Maciste s-a întors acasă complet rebegit și luându-și fotoliul în primire a dormit douăzeci și patru de ore nemișcat. Gherman tocmai discuta cu prietenii săi despre soartă și deplângea întâmplarea care făcuse ca familia Albin, soț și soție, să fie singurele victime semnalate în orașul din munți, cu toate c-ar fi pățit același lucru și dacă s-ar fi aflat în blocul celor *Două Roze*. Într-adevăr, spuse Ion, nenorocirea — dacă nu găsește pe cel prevăzut acasă, îl caută pretutindeni. A fost o pură în-

tâmplare, adăugă Vasile, mai bine să tragem un pui de somn, cum înțelept face Maciste, ca să uităm și să ne trezim mai veseli.

CIRCARUL

Maciste suporta numai cu indignare nepăsarea în care se complăceau Gherman și ceilalți, mai ales acum când trecuseră două săptămâni de la încercarea acelui apocaliptic animal de a ieși de sub pământ. Ca și după inundațiile catastrofale din urmă cu câțiva ani, și acum, de-ndată ce trecuse ultimul sinistru, lumea făcea haz de necaz. Astfel apăruseră tot felul de expresii care nu numai că nu intenționau exorcizarea răului, dar presupuneau un rău și mai mare în viitor : *acum ne-a venit din pământ, la anul o să ne vină din cer,* spuneau oamenii, și, în loc să se teamă de ceea ce exprimase propria lor gură, paradoxal — chipurile lor exprimau o mare liniște iar ochii acea strălucire inteligentă care păreau să spună că ei știu cum să-i vină sorții de hac.

Încă mai cădeau balcoane, țigle și calcane din care cauză femeile îndeosebi se fereau de trotuare, circulând pe benzile exterioare printre mașinile care înaintau cu încetineală ca niște bivoli. Gherman, care nu avea încă slujbă, Vasile de la reanimare și Ion ca publicist, fiind cunoscuți de muncitorii și militarii participanți la acțiunile de salvare din primele zile, lucrau cu toții cel puțin câte o jumătate de zi la reconstrucția orașului. Activitatea lor n-a fost consemnată în reportajele ce apăreau, deși Ion, cel puțin, ar

fi putut înlesni citarea numelor lor, fiind prieten cu atâția dintre reporteri. Dar, onest cum era, Ion, ca și prietenii săi, avea credința că faptele, poveștile devin cu mult mai frumoase abia după ce a trecut o lungă perioadă de timp de la înfăptuirea lor, de aceea evitau cu toții orice confesiune privind propria participare la reconstrucția marelui oraș. Maciste lucra și el cot la cot cu prietenii săi, așezând cărămidă lângă cărămidă sau făcând legăturile între vergelele de fier ale planșeelor de beton, îndeosebi în unghiurile periculoase unde numai un maestru al echilibrului ca el putea munci în siguranță. Dacă macaraua unui tronson se defecta și lipsa mortarului era pregnantă, constructorii aruncau o punte simplă dintr-o blană de lemn spre nivelul corespunzător al tronsonului vecin și în timp ce trăgeau la sorți cu banul cine să aducă mortar de dincolo, se pomeneau față în față cu o roabă ce înainta spre ei împinsă de Maciste, care se întorcea indiferent de strigătele admirative după altă și altă încărcătură. Datorită celor câțiva centimetri ce formau diferența de nivel dintre suprafața podețului aerian și planșeu, de câte ori roata roabei scăpa de capătul acestuia, scândura era împinsă puțin câte puțin înapoi, astfel că după zeci de încărcături aduse cu bine, la un moment dat capătul blănii de lemn căzu în gol cu Maciste cu tot și întreaga suflare se aplecă peste balustrada improvizată, dar de motan nu se mai vedea nici urmă. La puține secunde însă, din bazinul uriaș de mortar, marele Maciste ieși greoi și cenușiu ca un animal de beton, cald și scuturându-și capul dispăru în direcția marelui bulevard. De la nivelul nouă al noii construcții, prietenii lui Maciste putură să-l vadă cățărându-se în primul castan, iar de acolo plonjând pe luciul unei mașini diplomatice și

după o scuturare a blănii sări pe plafonul unui Opel-admirabil, apoi, într-un zigzag fulgerător, trecu de la o mașină la alta și la alta și la alta, încât cei care priveau de sus avură în față privelișteа unui întreg trafic rutier însemnat cu pasta întemeierii cetăților de piatră și de fier. Cum stopul de la Piață era verde, Maciste făcu cel mai spectaculos salt între două automobile ce înaintau cu viteză în sens invers și, reluându-și săriturile în zigzag de pe un vehicul pe altul, după ce se deplasă astfel mai bine de 300 m, se înălță ca un adevărat zburător și dispăru în frunzișul unui castan de cealaltă parte a bulevardului. În tot acest timp cât dură echilibristica lui Maciste, sute și sute de pietoni, precum și gospodinele apărute în balcoane se înveseliră în așa măsură încât râsul lor acoperi orice alt zgomot, răsfrângându-se până departe la periferii, peste întreaga urbe. Când Maciste traversă bulevardul împreună cu alți pietoni, un agent de circulație, dând să-l prindă, se trezi cu cizmele și pantalonii plini de mortar iar motanul lunecă elegant mai departe, evitând să atingă îmbrăcămintea celor din apropiere ; în aceeași seară (în timp ce motanul dormea adânc pe fotoliul său, după ce stătuse mai bine de o oră sub dușul fierbinte și-și zvântase blana cu un uscător electric) cei trei prieteni care cinau la bîrt fură impresionați cum nu se poate mai plăcut de faptul că toată lumea din local vorbea numai despre Maciste. Dragii mei spuse Ion, închinând un pahar, cariera lui Maciste e în plină desfășurare. Eh, nu-i chiar așa, replică Gherman cu modestia stăpânului. Va fi dacă va trăi, adăugă Vasile, și după cele văzute astăzi eu nu pot decît să ridic paharul pentru Maciste, ca să trăiască !

FARSA VĂZUTĂ DIN CAIS

Într-o joi seara, deși se întunecase de multișor, Maciste mai stătea la fereastră cu aparatul de filmat la gât, în speranța că doar, doar va avea norocul să vadă intrând sau ieșind pe cineva în sau din casa de vis-á-vis. Îngrijorat de soarta stăpânului său, motanul uitase cu totul c-ar fi trebuit să treacă pe la Alimentara, deoarece nu mai aveau nimic în cămară, iar acum, fiindcă se făcuse târziu, singura speranță de a mai găsi ceva era Birtul. Apariția marelui Maciste cu aparatul la gât făcu într-adevăr senzație, cu atât mai mult cu cât barmanul îl salută ca pe un client de vază și cu cât la vederea lui patru vlăjgani din cartier părăsiră grăbiți masa de lângă bar, cea rezervată de obicei lui Gherman. Însăși doamna Elvira, șefa de sală, așeză patru tacâmuri la masă crezând că Gherman și prietenii săi vor sta laolaltă, dar, contrar obiceiului său, Maciste se așeză cu spatele spre sală, încât nu avea în față decât unghiul dintre cei doi pereți. Curând sosiră Ion și Vasile și, cînd văzură poziția lui Maciste față de ceilalți clienți, știură că s-a întâmplat ceva foarte grav. Cu arta lui inimitabilă de a face când pe motanul adevărat, când pe tânărul îndrăgostit, când pe protectorul sau salvatorul, când pe revoltatul pur, Maciste știa să treacă de la o stare la alta cu grație și cu puterea de a provoca un haz irezistibil, dar cu toată știința lui de a trece rapid de la o ipostază la alta, prin darul vorbirii nu se revelase încă prietenilor săi, cu toate că aceștia, după atâtea întâmplări, credeau că Maciste, pur și simplu, nu vrea, dar că ar putea oricând vorbi aidoma lor. La

Birt era în floare obiceiul de a se sărbători în fiecare seară ziua de naştere când a unuia, când a altuia dintre consumatori, momentul culminant fiind acela când luminile se stingeau şi doamna Elvira apărea din bucătărie cu o tavă în flăcări albăstrii, îndreptându-se în aplauzele tuturor spre masa celui sărbătorit. Exact în acel moment al serii de joi, Ion şi Vasile rămaseră cu paharele în aer apropiate de buze, pentru că de foarte aproape auziră clar o propoziţie incredibilă : *Gherman a fost răpit !* Când candelabrele răspândiră din nou lumină, Maciste părea că doarme cu capul pe masă neglijându-şi mâncarea, băutura şi prietenii. Apoi, brusc, Vasile împachetă mâncarea şi sticlele în două pungi de plastic şi cei trei ieşiră aproape neobservaţi. Acasă la Gherman găsiră doi oameni care ieşiră grăbiţi cu câte un vraf de hîrtii şi cărţi în braţe. Maciste stinse lumina iar Ion şi Vasile putură să-i vadă pe cei doi stând de vorbă în mijlocul străzii, după care intrară în casa de vis-á-vis. Maciste ieşi din încăpere şi se căţără în caisul din grădina casei vecine, unde se petreceau lucruri deosebite, pe care numai ochii săi pătrunzători puteau să le vadă, deoarece storurile erau trase. Grefierul era îmbrăcat în robă de judecător (visul său dintotdeauna) iar Gherman era ţintuit pe un scaun şi înconjurat de patru inşi, încît publicul, paznicii, instanţa şi anchetatul nu depăşeau un număr de şase, cifră pe care fotograful (fără a fi superstiţios) nu o agrease niciodată. Formula sub care se desfăşura ancheta era cea din vremurile bune ale grefierului, care, cu voce solemnă, după fiecare întrebare conchidea : *duşman al poporului !* Gherman părea foarte obosit, de aceea nu răspundea la întrebări decât cu un zâmbet nedumerit şi

din când în când întrebând : cum e posibil, vecine, să-mi faci o asemenea farsă ? Te rog să te adresezi cuviincios instanței, urla grefierul, altfel voi fi nevoit să mai adaug cîțiva ani la cei ce ți se cuvin conform faptelor pe care le-ai săvârșit : magie (se referea la calitatea de stăpân al lui Maciste), parazitism social, îmbrâncirea tânărului medic de la mansarda vilei *Vulturul,* coruperea tinerei Nora precum și relații cu turiștii străini sub pretextul meseriei de fotograf ! Dar aici nu-i tribunal, replică Gherman, e o casă particulară, e casa vecinului meu, ce-i cu farsa aceasta ? Te putem judeca și în câmp, dar ți-am făcut o onoare, aducându-te în propria mea casă, adăugă grefierul. Cât despre faptul că nu recunoști nici una din acuzații, îți agravezi și mai mult situația. Până la încheierea dosarului vei fi condus de asistenții mei într-un loc sigur. În acel moment cei patru îl înșfăcară pe Gherman și Maciste le recunoscu figurile care semănau leit cu ale celor patru haidamaci din seara când iubitul Norei fusese aruncat pe bordura de ciment a vilei. Vă avertizez, strigă Gherman, veți fi pedepsiți, voi nu aveți dreptul să judecați pe nimeni ; legea o aplică numai tribunalele adevărate, pe când voi sunteți niște criminali și derbedei, iar dumneata ești un nebun, domnule, care toată viața ai visat să fii judecător. Dați-mi drumul, altfel o pățiți cumplit, repeta Gherman din strânsoarea celor patru. Instanța a hotărît, strigă bătrânul grefier, stingeți lumina și luați-l! După ce lumina se stinse, înăuntru se auziră bufnituri și Maciste sări pe acoperiș, pentru că în spatele casei pornise motorul unei mașini particulare, iar motanul abia mai avu timp să tragă câteva zgârieturi pe fețele celor ce-l înghesuiau pe Gherman pe bancheta din spate.

În dimineața următoare, Ion și Vasile găsiră pe măsuța rotundă o descriere amănunțită a farsei pe care grefierul o numise anchetă. În timp ce Ion și Vasile citeau cu mirare acele rânduri incredibile, Maciste dormea adânc pe fotoliul său de lîngă sobă.

ÎNFLORIREA DIN ZORI

Începând chiar din acea dimineață când citiră „informarea" despre senzaționala anchetă la care Gherman fusese supus de către vecinul său, grefierul, Ion și Vasile colindară pe la toți cunoscuții și amicii mai de vază, consultându-i și cerându-le ajutorul pentru a-și regăsi prietenul răpit în împrejurări destul de stranii. Toate încercările lor se loveau însă de totala absență a unor dovezi concludente ; existau totuși acele rânduri scrise anevoios pe care le găsiseră în casa lui Gherman a doua zi după răpire, dar autorul lor nu se prezenta pentru a-și susține mărturia. Eu cred, spuse Ion, că Maciste va dezlega și taina aceasta neașteptată. Mă-ndoiesc, răspunse Vasile, n-ai observat că nu-și mai părăsește fotoliul deloc și doarme continuu de parcă s-ar pregăti să moară ? Umblară astfel mai bine de o săptămână de la om la om și de la o instituție la alta, până când un maior de la criminalistică îi îndemnă să aibă răbdare, deoarece îl cunoștea personal pe Gherman și știa că lipsise și altădată de acasă aproape o lună încheiată. Vasile și Ion hotărîră că e mai bine ca nici unul din ei să nu mai doarmă în propria-i locuință, ci să rămână seară de

seară în casa lui Gherman pentru a da de un fir care să-i ducă la descoperirea tainei ce învăluia dispariția prietenului. Mai îngrijorător decât absența lui Gherman era pentru ei somnul prelungit al motanului și apatia în care acesta se complăcea. Rând pe rând, când Ion, când Vasile, stăteau aproape noaptea întreagă de veghe, făcuseră rost de un binoclu militar și de un aparat de filmat care apropia la maximum imaginile, îndreptat bineînțeles asupra casei bătrânului grefier. Acesta chefuia seară de seară cu unul sau altul dintre cele patru ajutoare ale sale, repetând până la delir scena anchetării lui Gherman, dând sentințe fabuloase care, atunci când nu erau capitale, depășeau totdeauna două-trei sute de ani. Ajutorul bătrânului pensionar aplauda, apoi după ciocnirea unui pahar marele judecător relua cu și mai multă vigoare rolul acuzatorului și, cu un ton mai solemn, pe al său propriu. Într-o astfel de noapte, cum fereastra era deschisă în liniștea nopții, vocea grefierului deveni atât de stridentă încât Ion și Vasile văzură cum Maciste țâșni ca dintr-un arc și agățându-se de cea mai apropiată creangă de zidul casei vecinei începu s-o balanseze până când aceasta se izbi cu toată puterea de geamul grefierului iar motanul reintră în casa lui Gherman neobservat de cei dinafară. „Dușmanii poporului, striga bătrânul, mi-au atacat casa, veniți, săriți !" Apoi, împreună cu haidamacul dinăuntru țintuiră o pătură pe toată suprafața ferestrei și stingând lumina ieșiră prin dosul casei. Zilele următoare trecură de asemenea fără nici o veste. În zorii unei din zile, Ion — contrar comportamentului său grijuliu — îl obligă pe Vasile să vină la fereastră, pentru că, spuse el, abia atunci în clipa aceea observase că toți pomii înfloriseră dintr-o dată, ca la co-

mandă și se miră cum de nu surprinsese fenomenul în cursul nopții, tot privind la casa de peste drum, fiindcă, slavă domnului, sub becul din stradă se puteau vedea și furnicile din iarbă, numai această uluitoare înflorire n-o surprinsese. Va fi o zi bună, concluse Vasile, apoi se culcă din nou. În jurul prânzului (era duminică) cei doi se îmbrăcară și ieșiră urmați, spre surpriza lor, și de Maciste, care nu-și mai părăsise culcușul de multă vreme. La capătul străzii o întâlniră pe prietena Norei, care se arătă bucuroasă de revedere și din vorbă în vorbă aceasta făcu drum întors însoțindu-i pe cei trei la un pahar de bere. În birt nu mai era nici un loc, dar cum era o zi călduroasă rămaseră în picioare în jurul unei mese din grădina localului. După vreo jumătate de oră, fata întrebă ce mai face Gherman, dar pe un asemenea ton încât nu încăpea îndoială că ea știe ceva despre soarta prietenului lor. V-am întrebat, mai adăugă ea, pentru că am citit în ziare despre albumul său, iar mama și cu mine am fi dorit mult să-l avem. Știu că vă duceți la Nora, domnișoară, așa că va fi lucrul cel mai ușor să obțineți albumul când veți pleca spre oraș ; din păcate fără autograful autorului, deoarece Gherman lipsește fără voia lui de acasă ; noi mai rămânem vreun sfert de oră, spuse Vasile, pentru că avem întâlnire aici cu un prieten. De acord, am să vă caut când plec de la Nora. Se întunecase când prietena cea mai bună a Norei bătu ușor în ușă, apoi intră lin ca o părere în locuința lui Gherman, unde cei doi o așteptau cu tot felul de bunătăți așezate cu grijă sub cinci șervețele mari, chinezești. După ce-i oferiră albumul lui Gherman, o invitară la un pahar de scotch, iar Vasile debită o întreagă teorie despre faptul că oamenii sînt mai adevărați atunci cînd stau la un pahar de vorbă, fiindcă altfel nu-și pot spune mai mult de-

cât : salut sau bună ziua. Înțeleg, înțeleg bine ce vreți să spuneți, dar e târziu și eu nu mai pot rămâne, răspunse prietena Norei, cu atât mai mult cu cât strada aceasta mi se pare destul de stranie azi, adevărat că n-am mai fost demult pe la Nora, fiindcă lucrurile s-au mai schimbat... Ce naiba faci, Maciste, strigă Vasile, nu vezi că domnișoara ne părăsește iar tu nici n-ai apucat să închini un pahar în cinstea dumneaei? Maciste se ridică leneș, făcu o reverență în fața fetei și dând paharul peste cap trecu iarăși în fotoliul său. Scumpul de el, trebuie să fie foarte supărat din cauză că nu mai știe nimic despre stăpânul său, adăugă prietena Norei. Nu, nu mai rămân un minut aici, dar, ce ziceți, dacă îi telefonez mamei, mă conduceți până acasă ? După mai puțin de un minut, vorbind aproape cifrat cu maică-sa, fata așeză receptorul în furcă și le spuse că sunt așteptați cu plăcere. În stația de lângă farmacie urcară într-un taxi — Maciste, în față, iar cei trei pe bancheta din spate — nerăbdători să ajungă la destinație.

VIZITA NOCTURNĂ

Niciodată nu m-am bucurat mai mult de noapte, spuse prietena Norei, strângându-l cu putere la piept pe Maciste, care, de cum urcară în taxi, începu să sforăie. Și mie mi-au plăcut nopțile totdeauna, răspunse Vasile, îndeosebi când eram tânăr și aș fi dat oricâte nopți pentru un zâmbet. Bine, dar dumneavoastră vorbiți cu nostalgie, pe când mie, drept să vă spun,

mi-e teamă de strada Salvării. Nu vă fie nici o teamă, copii, astea-s de-ale vieții, adăugă Ion, și fără altă introducere o întrebă pe domnișoara dacă l-a auzit pe doctorul veterinar cutare spunând la televizor o poveste cum a găsit pe maidan un câine șchiop, cum l-a luat la spital și l-a vindecat și cum după aceea, cam peste o lună, acel câine întâlnind pe stradă un semen de-al său (bolnav, șchiop etc.) l-a dus la doctorul și la spitalul unde fusese el vindecat. Doamne, ce frumos ați povestit, nici nu-mi vine să cred că e posibilă o astfel de întâmplare astăzi, replică fata, și lui Vasile îi scăpă o lacrimă. Ba, se poate, domnișoară, și eu cred că în acest caz e bine să învățăm chiar și de la animale că omul nu numai că e dator dar că, dacă nu face nimic pentru salvarea celor în suferință, nici nu se mai poate numi om. Fata începu să plângă și ea, Maciste se trezi cutremurat de sughițurile ei, ajunseseră între timp la destinație, Vasile își oferi brațul, Ion plăti taximetristului și când intrară în vestibul, mama fetei avu la început reacția firească de a-i da afară pe cei trei, pentru că fiică-sa avea fața scăldată în lacrimi ; Vasile se vedea că plânsese și el, Maciste se ținea cu o labă de mîna domnișoarei și cu cealaltă se ștergea la ochi, numai Ion, care-i emoționase astfel pe ceilalți, se aplecă să sărute mâna doamnei și, asigurând-o că nu s-a întâmplat nimic deosebit, mai repetă o dată povestea și nu se miră deloc atunci când însăși amfitrioana se lăsă copleșită de plâns. Mamă, mamă, acum ești convinsă că am dreptate când spun ca să nu mai păstrăm secretul ? Cum se așezară toți pe fotolii și scaune, Maciste deveni foarte atent după această întrebare, Vasile se scutură de emoție ca de o cămașă ruptă și umedă, iar Ion, care provocase cu bună știință această stare, mai în-

tăi fetei, apoi mamei, privea parcă visător pe fereastră aşteptând ca sufletele să mărturisească.

Noi, începu gazda, suntem două biete femei, spun astfel nu pentru că nu am avea ce ne trebuie, ci pentru că ne aflăm tare singure de când soţul meu a dispărut pe neaşteptate. Când s-a întâmplat asta ? o interogă Vasile. Păi, dacă socotim, continuă mama fetei, ea era într-a şaptea, cu Nora, domnul Still lucra la Sindicate, eu eram secretara lui, iar soţul meu era la Banca mare. Dar cine-i domnul Still ? dacă-mi îngăduiţi, o rugă Vasile. Păi, domnul Simion Still e chiar tatăl Norei, şi cu toate că fetele noastre erau la acelaşi liceu, noi nu ne-am vorbit de mai mult de trei ani până când, într-o zi, m-am trezit cu Nora şi cu doamna Still că-mi calcă pragul, apoi au început să vină din ce în ce mai des pe la noi, iar Doina (da, aşa o cheamă pe fiică-mea !) le întorcea singură vizitele până în iarnă când am venit şi eu cu ea, vă aduceţi aminte, şi v-am cunoscut pe dumneavoastră şi pe domnul Gherman, care mi s-a părut un om deosebit.

Doina se ridică la un semn al mamei şi aduse fursecuri, două sticle de vin şi o cutie de alune, iar Ion se oferi să desfacă el dopurile, deşi specialistul cel mare era Vasile. Supravegheaţi de Maciste, cei doi prieteni îşi vorbeau numai din ochi, îndemnându-se unul pe altul să n-o tulbure pe amfitrioană cu alte întrebări. Fata mai aduse şi o sticluţă extraplată de Johnie Walker din frigider şi-i turnă maică-si într-un pahar cunoscându-şi bine mama şi sperând că un pic de băutură îi va da mai mult curaj în dezvăluirea tainei ce pecetluia de peste două luni şi ceva absenţa lui Gherman.

Doina, continuă gazda, a mai mers din când în când pe la Nora, dar în ultimul timp i-e tare frică

să mai calce pe acolo. De fapt e cuprinsă mai mult de tristeţe, pentru că Nora se află într-un hal fără de hal ; o fată atât de frumoasă ca ea s-ajungă astfel ! Şi când te gândeşti că dacă voia să înveţe, ar fi putut pleca în orice ţară străină să se întoarcă deşteaptă ca un savant. Nenorocirea a fost că s-a îndrăgostit de copilă, ce mai, era cât o şopârliţă când am văzut-o pentru prima dată cu medicinistul, pe care... (hai, mamă, spune odată, interveni Doina), pe care cum spuneam, aţi auzit că l-au aruncat unii de la mansarda vilei *Vulturul* direct pe centura de beton din jurul clădirii şi-n clipa aceea s-a scurs toată puterea din bietul băiat, de n-a mai rămas decât inima vie în el. Mamă, sări Doina, de ce nu spui cine l-a azvârlit, cine a vrut să-l termine ? Motanul se ridică brusc în picioare şi trecu în braţele gazdei, care, înfigându-şi degetele în blana fină a marelui Maciste, lăsă la o parte orice prevedere şi spuse că tatăl Norei e vinovat de nenorocirea tânărului medicinist. Dar nu ştiu dacă fac bine spunându-vă un lucru atît de grav ca acesta. Mai ales că el se adaugă altuia şi mai grav, anume dispariţia soţului meu în anul când v-am spus. Mama Doinei începu să plângă şi Vasile folosi tot tactul de care era în stare pentru a o linişti, îmbiind-o fără stăruinţă prea mare, dar cu subtile motivaţii medicale, să mai bea o gură de whisky, sfat pe care doamna îl urmă specificând că în viaţa ei nu a băut mai mult de un degetar. Dar Gherman, mamă, domnul Gherman, unde se află acum ? izbucni Doina, pe care amânările maică-si o exasperau. Draga mamei, acest lucru mi l-ai relatat chiar tu, aşa că, povesteşte ! Eu, spuse Doina, ştiu doar că după ce l-a răpit grefierul, Gherman a stat în camera de la mansarda vilei păzit în permanenţă de doi oameni ; cel

puțin așa mi-a mărturisit Nora care-mi zicea că dacă nu-mi spune măcar mie acest secret, simte că-și pierde mințile definitiv.

Ca la comandă, Ion, Vasile și Maciste îngenuncheară lângă fotoliul gazdei, pupându-i mâinile și oferindu-se chiar pe loc să le ducă la cel mai costisitor bar din oraș. Sunt prea obosită după cele povestite, răspunse mama Doinei. Așa că vă rog să mergeți singuri, sau, dacă doriți, noi avem vin cît vă trebuie, avem și muzică bună încât vă puteți distra și la noi pentru că și eu sunt bucuroasă că mi-am descărcat sufletul. Bravo, strigă Doina, am cea mai bună mamă din lume, și voi dansa toată noaptea cu Maciste !

REVEDEREA

Vasile, Ion și Maciste plecară abia a doua zi pe la nouă și jumătate din casa Doinei, a cărei mamă insista ca oaspeții să mai rămână, dar cei trei, după ce terminaseră tot vinul din casa gazdei, promiseră să revină și se îndreptară spre autobuzul cu numărul 3000 care-i depuse în fața birtului de la barieră.

— O bere ar fi tocmai bună, spuse Vasile înduioșat de figura obosită a lui Ion care primi cum se cuvine propunerea, adică intrară.

Maciste însă nu era în apele lui, fiindcă în loc să stea pe scaun cum stătuse altădată, se ghemuise sub masă, unde abia putea să încapă.

— Ce-ar fi, începu Ion, să ne ducem la domnul Still, să-l luăm de beregată și să-l întrebăm unde se află Gherman, ce zici ?

— Exclus, replică Vasile, întâi că la această oră nu-l găsim și chiar dacă ar fi acasă n-am reuși decât să-i arătăm că știm câte ceva din cele întâmplate. Mie însă îmi surâde o altă idee : să stăm de vorbă cu Nora.

— Să stăm, răspunse Ion, dar asta presupune același lucru, adică să trecem pe la vilă.

În timp ce plănuiau cum și ce să facă, descoperiră că foarte aproape de ei, lipit cu umărul stâng de colțul mesei lor apăruse ca din întâmplare Maiorul de la criminalistică ; citea ziarul de dimineață și din când în când sublinia câte un anunț de la mica publicitate.

— Doamne, ce strâmtă-i lumea ! exclamă Vasile, acum sunt sigur că nu vom fi părăsiți niciodată și că îngerul nostru de pază îl va descoperi și pe Gherman, astfel ca treimea fără de moarte să se adune iarăși spre slava unității indestructibile și vinului.

— Răbdare, răbdare, copii ! răspunse Maiorul întorcându-și ușor obrazul stâng spre masa lor. Aș prefera să vorbim în altă parte, aveți cheia lui Gherman ? (În clipa aceea Maciste se strecură printre mese și ieși în stradă).

— Casa lui Gherman e deschisă mereu pentru toți prietenii lui, dar strada Salvării nu știu dacă e cea mai potrivită pentru întâlnirea noastră, spuse Ion.

— Dimpotrivă, se înveseli Vasile, ieșim noi doi întâi, apoi domnul Maior și după ce-l așteptăm în parcul de lângă biserică, ne luăm toți trei de după gât și intrăm pe Salvării ca trei matrozi care s-au făcut pulbere în primele ore după acostare.

— Ideea mi se pare bună, şopti Maiorul, apoi se lăsă cu totul pradă lecturii ştirilor externe.

De la dispariţia lui Gherman, Maciste nu mai catadicsise nici măcar să treacă pe lângă vila *Vulturul*, darmite să intre. De data aceasta, trebuia neapărat s-o vadă pe domnişoara blondă. Astfel, când motanul încercă să intre printre cercevelele întredeschise, Nora încetă brusc să mai bată cu picioarele în balonul spânzurat de tavan şi, dând să se ridice în picioare, efortul ei se curmă la jumătate şi rămase în genunchi, subţire şi aproape transparentă.

— Unde mi-ai fost de-atâta vreme, tâlharule ? strigă Nora, şi Maciste ateriză uşor ca somnul în braţele fetei. După ce se lăsă mângâiat de nenumărate ori, Maciste se desprinse din palmele ei şi începu să-i adune bluza, fusta, pantofii, gesturi care semnificau o grabnică plecare.

Cînd grupul celor trei, Ion, Maiorul şi Vasile, intrară în casa lui Gherman, fură peste măsură de surprinşi de faptul că măsuţa rotundă era încărcată de bunătăţi, printre care străluceau trei sticle de culoarea ceaiului şi cinci pahare de cristal. Pe fotoliul de lângă sobă, Nora zâmbea ca visul cu Maciste în braţe.

ACASĂ LA OASPEŢI

— Dumneaei, începu Vasile ca unul mai de-al casei, este vecina noastră scumpă, adică vecina lui Gherman şi prietena lui Maciste, care fiind prietenul nostru putem spera că şi domnişoara Nora să fie prietena noastră, domnule Maior.

— Încântat de cunoștință, spuse Maiorul.

— Nu mai puțin, replică Nora, dar cu ce ocazie pe la noi ?

— La dumneavoastră ? Dar eu sunt pretutindeni la mine acasă și îndeosebi în acele părți ale orașului nostru unde se întâmplă fapte neobișnuite, așa cum ar fi crima de pe strada Salvării...

— Vă referiți la...

— Mă refer la tânărul medic azvârlit de la mansarda dumneavoastră pe bordura de ciment.

— Nu vreau să-mi amintesc, se rugă Nora cu lacrimi în glas, vă rog nu mă chinuiți, știți că am pierdut mai mult ca oricine în urma acestei nenorociri.

— Vă înțeleg, știu chiar că n-aveți nici o vină în cele întâmplate în afară de una foarte minoră, adăugă Maiorul, fiindcă altfel nu mi-aș putea explica liniștea cu care stă Maciste în brațele dumneavoastră, vreau să spun afecțiunea lui pentru o domnișoară care știe atâtea povești întunecate.

— Iubiții mei, interveni Vasile, există o interogație mai urgentă care ne stă în față : de ce se află aceste sticle aici și acum și ce așteaptă ele de la noi ?

— Înțelept ai fost de mic, prietene, iar eu recunosc acum că mă voi lăsa totdeauna călăuzit de tine, mai cu seamă în clipe atât de delicate cum sînt acestea, răspunse Ion.

— Am știut eu că nu mă veți lăsa singur cu aceste îmbietoare sticle, adăugă Vasile și, umplând cele cinci pahare, le propuse celorlalți să închine în cinstea frumuseții Norei. Maciste se apropie de măsuță și luându-și paharul ciocni mai întîi cu Nora, apoi cu Maiorul și apoi cu ceilalți, după care trecu iarăși în brațele prietenei lui, lăsându-se mângâiat de degetele ei diafane. După al treilea pahar, Vasile abandonă

orice politețe și se adresă indirect Maiorului : copilul drag ne-a făcut onoarea de-a bea un pahar împreună, dar durerea noastră este la fel de vie, deoarece Gherman nu se află printre noi...

— Bine, dar eu tocmai de aceea am venit, să aflu, răspunse Maiorul ducându-și mâna la gură ca și cum l-ar fi învins un somn cumplit.

— Să ne spună Maciste, insinuă Ion, el nu se poate să nu știe.

— Îmi amintesc bine, începu Nora, că la început nu prea aveați de gând să beți nimic și, fără să vă acuz de nici o stratagemă, țin să vă asigur că intenționam să vă spun câte ceva, chiar dacă n-aș fi băut, totuși e mai bine așa, curajul crește direct proporțional cu buna dispoziție. Nu pot să afirm că-mi urăsc tatăl, dar nici nu-l pot suferi, mai ales de când m-a despărțit brutal de cel mai drag om pentru mine. Vreau să adaug numai că în noaptea aceea de pomină la noi în curte au intrat mulți vecini, iar printre primii a sosit domnul Gherman, care ulterior a fost arătat cu degetul ca adevăratul vinovat al nenorocirii iubitului meu Emil. După plecarea celor patru zdrahoni prin spatele casei, tata s-a închis în camera lui, lăsându-i pe cei din curte să facă tot felul de presupuneri.

— Cine arăta cu degetul spre Gherman ? o interogă Maiorul.

— Bătrânul grefier, vecinul nostru, el striga cel mai tare că numai Gherman e vinovat, deoarece ar fi fost gelos, ceea ce mi s-a părut absurd, fiindcă domnul Gherman, deși e un om deosebit, e cu mult mai vârstnic decât mine, adăugă Nora.

— Ce s-a întâmplat după aceea ?

— Nu mai știu aproape nimic, pentru că atunci când l-am văzut pe iubitul meu lățit pe bordura de

ciment, am leşinat. Mai târziu, în zilele şi lunile următoare, deşi tata nu fusese prieten vreodată cu grefierul, acesta a început să vină mereu la noi, se închideau într-o cameră şi stăteau ore întregi vorbind cu vocea scăzută şi jucând şeptic. Vai ce m-a ameţit băutura, nici nu mai ştiu ce v-am spus.

— Dar ce ne puteţi relata despre dispariţia lui Gherman, domnişoară ?

— Nu ştiu absolut nimic, vă rog să mă credeţi, ce-am ştiut v-am spus, sunt aşa de ameţită !

— Şi noi suntem ameţiţi domnişoară, şi-ar fi bine să nu mai apăraţi nişte criminali, insistă Maiorul cu un zâmbet ce nu se potrivea cu duritatea observaţiei sale. Îl apăraţi pe tatăl dumneavoastră sau pe grefier ?

— Nu apăr pe nimeni, dar nu mai pot, mi-e rău.

— Cavaleri fiind şi eu, şi Ion, interveni Vasile, propun ca domnişoara Nora să plece acasă însoţită de Maciste şi dacă-şi mai aminteşte ce i-a povestit Doinei să ne trimită o pagină scrisă despre ce i s-a întâmplat lui Gherman, ar fi prea de tot s-o exasperăm cu întrebările noastre în continuare.

— Vă cerem scuze, dar aţi văzut că n-am scris un cuvânt din cele relatate de dumneavoastră, să ne gândim însă în ce situaţie gravă se află Gherman şi să ne eliberăm conştiinţele de tot ce ştim în legătură cu el, spuse Maiorul.

După ce-i pupară mâna cei trei bărbaţi, Nora ieşi însoţită de Maciste.

— Ar trebui să trecem peste drum, propuse Ion, să vedem cum se mai simte bătrânul grefier.

— Încă nu e momentul, replică Maiorul.

— Atunci să golim această licoare tot în cinstea frumuseţii Norei şi să aşteptăm cu încredere întoar-

cerea lui Maciste, interveni Vasile. Ion și Maiorul așezară piesele de șah, Vasile pregăti niște sandvișuri, timp în care cei doi reușiră să se împrietenească de-a binelea cu Maiorul. După vreo oră, Maciste se reîntoarse cu un plic la subsuoara piciorului drept din față.

MUSAFIRUL DE LA PRÂNZ

În timp ce partida de șah mai continua, motanul intră în casă și se îndreptă spre Vasile pentru a-i înmâna plicul, iar Maiorul începu să clipească des, apoi să se șteargă insistent la ochi, deoarece — ridicat în picioare — Maciste avea într-adevăr o statură impresionantă.

— Cedez această partidă, sunt prea obosit, ca să pot continua, propuse Maiorul. Auzindu-l, Maciste se apropie de noptieră și scoase o cutie verde chinezească, din care după ce-o deschise îi oferi Maiorului bomboane de culoarea ierbii sub forma unor infime piramide.

— Mulțumesc, spuse Maiorul, precipitându-se, ești foarte atent cu musafirii, sunt îngrijorat dacă nu cumva îmi citești gândurile, fiindcă adineauri tocmai mă gândeam la o cutie asemănătoare pe care o am acasă.

— Maciste e mai civilizat și mai perspicace decât am fi dispuși să ne închipuim, îl lăudă Vasile, unde mai pui că ne-a făcut și o surpriză de zile mari, adăugă el, și înmânându-i Maiorului plicul ieși destul de grăbit pe ușă. După vreo două minute se în-

toarse cu un om bătrân, cu mii de încreţituri pe faţa sa trudită şi nefiresc de palidă.

— Domnule Maior, am cinstea să vi-l prezint pe tatăl tânărului medic, a cărui scrisoare tocmai o citiţi : luaţi loc, luaţi loc şi serviţi cu noi un pahar, să mai uităm de necazuri, propuse Vasile. Dând mâna cu noul venit, o simţi pe a celuilalt aspră ca o piatră. După ce le comunică în treacăt că se mai cunoscuseră, Maiorul îşi continuă lectura, apoi scoase un carneţel şi-şi notă cîteva rânduri, având mina unui om destul de mulţumit de cele descoperite.

— Eu, dragii mei, şi mă adresez astfel fiindcă toţi mi-aţi putea fi copii, am fost miner o viaţă întreagă şi tocmai când începusem să mă bucur că dacă s-ar întâmpla să-mi sosească şi mie vremea, cum să vă spun, adică să mă duc liniştit în treaba mea, tocmai atunci s-a întâmplat nenorocirea de care ştiţi cu toţii. Cunoaşteţi că noi, minerii, abia aşteptăm să ne odihnim după pensionare şi ziceam că dacă mi-am făcut datoria şi faţă de cel mai mic dintre copiii mei, poate să se întîmple orice cu mine, chiar să mă duc să-mi văd părinţii şi fraţii de dincolo. Adică eu, un bătrân bolnav de câte cele, să trăiesc, iar băiatul meu să ajungă din om neom ? Am fost să mă plâng de câteva luni pe la zeci de uşi, e adevărat că m-au primit şi-am observat că tuturor le-a fost milă de mine, cum poate că şi dumneavoastră vă este în această clipă, dar eu vreau să se facă lumină, să se dovedească până la urmă cine-i vinovatul şi să pătimească şi el după cum prevede legea.

— Unde e fiul dumneavoastră şi cum se simte acum ? întrebă Maiorul.

— Fiul meu zace pe un pat şi toţi ne învârtim de luni de zile în jurul lui, fiindcă nici nu trăieşte, nici

nu moare și, deși are numai douăzeci și șase de ani, a încărunțit de tot. Cei pe la care am fost mi-au spus că totul depinde acum de o descoperire a unui învățat care a reușit să sudeze măduva din șira spinării, dar băiatul meu n-are voie să fie mișcat de ici-colo și nu știu cum o să fie.

— Dar cum ați nimerit pe strada Salvării ? îl întrebă Ion.

— Ca omul de care se mai îndură câte cineva. Azi dimineață ne-a vizitat o fată cu numele Doina, care mi-a spus că stăpânul acestei case a fost răpit pentru că fusese martor la cele întâmplate cu fiul meu. Când am sosit pe Salvării l-am recunoscut pe acest motan inimos și știind că el nu este chiar așa cum ni se pare nouă la prima vedere i-am dat scrisoarea ce o vedeți pe masă, gândindu-mă că va avea el grijă s-o înmâneze cui trebuie ; astfel am ajuns aici.

— Și cine credeți dumneavoastră c-ar fi vinovatul ? îl întrebă Maiorul.

— Cu mâna pe suflet n-aș putea numi pe nimeni, răspunse bătrânul.

— Totuși, insistă Maiorul, trebuie să vă fi gândit la cineva.

— M-am gândit, sigur că m-am gândit că dacă un om intră într-o casă străină și i se întâmplă o nenorocire, atunci vinovatul trebuie căutat în primul rând în acea casă străină.

— Văd că nu vreți să vă pronunțați, deși adineauri spuneați că ați scăpat de orice boală și că nu mai aveți decât o singură grijă, aceea de a-l identifica pe vinovat. De ce ezitați, ce vă reține ?

— Nu mă reține mai nimic, dar dacă am fost pe la atâtea uși, iar oamenii aceia mi-au promis cu toții că se va face dreptate și eu văd că nu mă cheamă

nimeni și nu se mai aude nimic de atâta vreme, atunci ce să mai sper ?

— Bine, atunci spuneți-mi cel puțin de ce vă e teamă sau de cine vă temeți ?

— N-am făcut niciodată o faptă de care să-mi fie teamă, dar cum vă spuneam acum îmi este peste măsură de greu !

— Știu cât de mult suferiți ca părinte, dar dacă insist n-o fac pentru a vă provoca o nouă suferință.

— N-am pățit în viața mea ceva mai cumplit, adăugă bătrânul, și n-aș suporta încă un caz ca acesta în familia mea.

— Atunci mă las păgubaș, schimbă Maiorul tactica, dacă vă temeți atât de tare să spuneți ce credeți, nu spuneți !

— Mi-e teamă de vinovat, răspunse bătrânul aproape strigând.

— Dar știți că fiul dumneavoastră a avut de luptat cu patru oameni atunci la mansardă, nu numai cu unul ?

— Plus tatăl Norei, adăugă bătrânul, după ce refuzase atâta vreme să spună acest amănunt uriaș.

— Fără un imbold plăcut, lucrurile se urnesc greu totdeauna, de aceea vă propun să ne mai odihnim bând câte-un pahar, veți fi obosit și dumneavoastră, tot întrebând și răspunzând, spuse Vasile. Când Maciste se ridică în picioare pentru a-și lua propriul pahar, Maiorul avu — pe lângă senzația stranie că în uriașa blană cu o turmă de pete nu s-ar ascunde un motan oarecare — avu și revelația unui ajutor neprețuit. După ce-și goli paharul bătrânul își ceru scuze că nu mai poate rămâne și ieși din casa lui Gherman cu promisiunea Maiorului că va fi ținut la curent cu orice descoperire.

— L-am cam obosit pe bătrân, dar mă aşteptam ca Nora să ne dea un semn şi când colo a venit el cu această mărturie scrisă a fiului său ; am o poftă de-a întreba cum nu mi s-a mai întâmplat demult şi dacă Nora ar reveni în mijlocul nostru aş fi mai mult decât mulţumit, reluă Maiorul firul discuţiei.

Maciste luă scrisoarea adusă de bătrân şi — cum ceilalţi trei se repeziră să i-o smulgă — dintr-o ţâşnire ajunse în grădină, rupse o floare şi o luă la stânga spre vilă urmărit din poartă de cei trei.

SUSPECTAREA MARTORILOR

După plecarea bătrânului miner şi apoi a lui Maciste, Maiorul ceru voie să-şi aşeze picioarele pe unul din fotoliile alăturate şi, cum suferise totdeauna când în preajma lui se instala o linişte perfectă — adică atunci când interogaţii sau martorii tăceau cu încăpăţânare, observând că Ion nici măcar un joc de şah nu mai voia, iar Vasile visa privind spre stradă — ofiţerul se văzu nevoit să umplă tăcerea cu propriile-i confesiuni.

— Mă bucur, dragii mei, că ne-am împrietenit, deşi trebuie să vă spun că nu numai meseria, dar şi propria-mi fire m-au păstrat departe de efuziuni sau împrieteniri rapide cum mi s-a întâmplat de această dată. Vreau să spun că, dacă în ochii celorlalţi semeni, cei mai mulţi vor să treacă drept nişte oameni de caracter, pe când în ochii lor proprii caracterul le este aproape mototolit de compromisuri, eu ţin şi am ţinut ca în faţa conştiinţei mele să

exprim prin tot ce fac sobrietate și rigoare, și să servesc numai adevărul.

În clipa aceea, în cameră intră Maciste, care-i puse lui Vasile în palmă un bilețel și, fără să aștepte răspuns, dispăru pe ușă ca o fantomă.

— Într-un singur caz — continuă Maiorul — am îndoieli asupra reușitei acțiunilor mele, anume atunci când întâlnesc martori pe care nu-i pot stăpâni, atunci când mă simt încurcat de o forță sau de o mână străină (Vasile ridică umerii a nedumerire). E normal să fii nedumerit, dar dându-ți amănunte o să fii de acord cu mine că primind zilnic un raport asupra tuturor deplasărilor și întrebărilor puse de mine, mă vedeam pus în situația de a găsi ori o clopotniță părăsită, ori o cazemată pe fundul unui lac, astfel ca nimic din ceea ce am urmărit să nu transpară în alte medii. Bineânțeles că primii pe care i-am bănuit au fost colegii mei, obișnuiți cu șicanele, care informându-mă despre propriile mele acțiuni voiau să mă încurce și să mă îndepărteze cât mai mult de aflarea adevărului. Dar trebuie să vă spun că de multe ori i-am suspectat și pe unii martori (Maciste mai intră o dată în cameră și depuse pe masă o sacoșă cu trei sticle de aceeași culoare, ca și cele aduse de el dimineață împreună cu Nora, dispăru apoi din nou, după ce făcu un opt rapid printre picioarele de lungan ale lui Ion, care îl asculta pe Maior rezemat de sobă).

— Bine, dar o concepție ca aceasta în care martorii trebuie suspectați mai mult decât vinovații eu o resping aprioric, pentru că este foarte dăunătoare, comentă Ion cele auzite.

— A-i suspecta mai mult pe martori, explică Maiorul, nu înseamnă a trece în seama lor vinovăția celor cu adevărat vinovați.

— Atunci, replică Ion, înțeleg că de aceea îl ocolești pe Simion Still, de mai bine de șase luni, numai pentru ca nu cumva să te abați de la concepția marelui profesor de criminalistică.

— Pot să-ți spun că acum șase luni am vorbit cu tatăl Norei mai bine de două ore într-un parc, însă cu el am procedat altfel. Deși cunoșteam că în aceeași zi îi văzuse pe cei patru mercenari, i-am spus ritos că i-am reținut încă de ieri, dându-i astfel să înțeleagă (exact !) că știu cine-i adevăratul criminal în cazul medicinistului.

— Mai bine zis, completă Ion, omul va avea timp să facă încă o seamă de fapte bune... întru apărarea lui.

— Vrei să insinuezi, interveni Vasile, că i-a dat timp vecinului să scape de cel mai periculos dintre martori, adică de Gherman, care văzuse totul ?

— Exclus să creadă una ca asta, spuse Maiorul cam precipitat, vă înșelați dacă vă închipuiți amândoi că mă aflu pe această stradă singur și izolat cu doi prieteni nou-nouți, în casa lui Gherman. Aflați că și casa Norei, cum vă place vouă să ziceți, și casa bătrânului grefier sunt protejate de ochii agenților mei în trei schimburi, iar cel puțin doi dintre ei aud acum tot ce vorbim noi.

— Pentru niște martori periculoși, cum sunt eu și Vasile, măsura este cum nu se poate mai necesară, Maiorule !

— Măsura nu constituie o suspiciune la adresa voastră, ci se aplică din principiu în toate cazurile, când strângerea informațiilor e pe sfârșite și deznodământul e foarte aproape.

— În cazul ăsta, fraților, eu unul nu mă pot abține să nu bem pentru apropiata revenire a lui Gherman în mijlocul nostru și să-ți urez și dumitale

și întregii echipe să-l aduceți, dacă se poate, chiar în seara aceasta ca să mai apuce măcar o sticlă plină din cele trei ; și pentru că ne-ai făcut o mare bucurie prin ceea ce ne-ai relatat, îți citesc și eu biletul primit de la Nora. Pe scurt, iată-l : „Vă așteaptă o mare surpriză", își încheie intervenția patetică, Vasile.

— Dar ceea ce scrie poate să însemne pur și simplu doar sticlele pe care Maciste ni le-a adus îndată după bilet, fu de părere Ion.

— Nu cred, se împotrivi Maiorul, ceva important, ceva cu totul nou se pregătește în casa Norei. Veți vedea că nici nu vom mai putea pleca de pe Salvării, dar pentru mine prezența voastră este mai necesară decât a grefierului sau a lui Still însuși, pentru că voi constituiți atmosfera sau clima însăși în care adevărul trebuie să se nască.

— Hai să mai bem un pahar, Maiorule, că prea ne flatezi, propuse Vasile.

— Eu spun că nu ne flatează deloc, dimpotrivă, îl contrazise Ion. Am impresia că în loc să fie reținuți vecinul Still și grefierul, am intrat noi în jocul martorilor și vinovaților. Spune-ne ce ai cu noi, ca să știm cât mai avem de stat nedormiți ?

— Vrei să știi cu tot dinadinsul, întrebă Maiorul ?

— Vreau neapărat, dar acum, și fără divagații, adăugă Ion.

— Atunci află că la noi la Secție se crede că prietenul vostru Gherman s-a izolat voluntar și că de șase luni încoace nu face decât să inventeze o poveste cu un motan și s-o publice, și unde crezi, nu în orașul nostru, ci în cea mai bună revistă din capitală. Ce spui ? crezi că el e autorul ?

— Bineînțeles, nici nu putea fi altcineva, deși semnează cu pseudonim, precizâ Ion, dar pentru

mine povestea se complică : Gherman e autorul, dar el nu s-a izolat voluntar, a fost izolat cu forța. În clipa următoare, Maciste depuse încă o sacoșă pe masă și un bilet în mâinile lui Vasile care citindu-l exclamă : „Copii, se pregătește o seară măreață !"

DESCOPERIREA AUTORULUI

— O seară măreață ? se întrebă retoric Maiorul, nu poate fi decît o seară de vară, când, stând pe spate deasupra unui porșor de fân, privești bolta înstelată, altfel nu înțeleg cuvântul măreție. Cât despre seara pe care ne-o vestește Nora, promit să particip la toate inițiativele care ne-ar aduce un plus de informații în legătură cu Gherman.

— Spuneai mai înainte că ți-ai elucidat cazul Gherman, la ce bun să culegi alte informații, se interesă Ion, de vreme ce crezi că el însuși ca autor a inventat întreaga poveste, că, adică, s-a autodeturnat din realitate într-o ficțiune în care, pe lîngă noi trei plus celelalte personaje, eroul principal este un motan — e adevărat că el există — uriaș, prevenit și conștient că participă la mișcarea logosului!?

— Îți răspund, spuse Maiorul, că sunt îngrijorat peste măsură că mă descopăr după ani și ani de activitate ca personaj într-o poveste pe care nu pot s-o modific în nici un fel, alături de acest Maciste straniu și de nedresat, venit cine știe de unde în orașul nostru, de acest motan pe care-l văd urmând și împlinind o idee abia gândită sau în timp ce prinde

viață în mintea mea. Și dacă mai adaug faptul că n-a trecut mai mult de o săptămână, două de la cele întâmplate până când publicarea lor în revistă a devenit un fapt împlinit, atunci pot să-ți spun cu precizie că nu Gherman, care lipsește cam demult, este autorul, ci cu totul și cu totul altcineva.

— Dar dacă admitem logica de nezdruncinat de mai sus, replică Ion, atunci nu ne rămâne decât să ne gândim la cineva care a participat la toate întîmplările relatate de autor. Dacă ar avea memorie, acesta n-ar putea fi decât grefierul.

— Exclud posibilitatea, mai degrabă Vasile, se pronunță Maiorul.

— Dragilor, protestă Vasile cu gingășie la început, n-aș dori să ne certăm, dar dacă vreți neapărat să mă implicați în lucruri care nu mă privesc, atunci eu ridic sacoșa de pe masă și plec. Cu Gherman și cu Ion sînt prieten de-o viață, cu Maciste mai de curând, iar cu dumneata, Maiorule, mă știu mai bine doar de azi dimineață. Văzând însă că îndrugi verzi și uscate, uitând cu totul misiunea de bază care ne-a împrietenit, adică readucerea lui Gherman printre noi, te anunț că părăsesc definitiv noul triumvirat fiindcă eu nu sunt nici autor de povești, nici personaj, nici martorul dumitale, eu sunt o realitate și-ai să vezi îndată cum realitatea din aceste sticle va trece și se va pierde rapid în realitatea care sunt eu, strigă Vasile.

— A-ți părăsi prietenii la nevoie poate fi la fel de grav și egal cu oricare altă crimă, se supără Ion, însă pe un ton atât de calm, încât Maiorul se surprinse vorbind fără controlul sever ce și-l impunea de fiecare dată : *acum știu cine-i autorul !*

— Nu ne interesează, răspunse Vasile furios, dacă vrei să mai rămâi la noi, te rog să încetezi cu supoziţiile ; bei cu noi sau pleci ! Pe sticlele acestea le doare transparenţa de când ne tot aşteaptă să le uşurăm de povara lor.

Lumina de afară începuse să scadă iar Maiorul se temea să nu adoarmă ; în cameră se auziră nişte semnale ca de sonerie înfundată şi el se scuză (intrând în baie) că trebuie să-şi dea cu apă rece pe faţă, deoarece îl apucase somnul.

— Hai să plecăm, să-l lăsăm singur, îi propuse Vasile lui Ion.

Ion nu mai putu să-i răspundă, fiindcă din baie se întoarse Maiorul cu un chef de sporovăială şi mai mare.

— Îţi cer scuze, frate Vasile, dar nu credeam să te supere în asemenea măsură presupunerea că ai fi inventat această poveste.

— Primesc scuzele cu condiţia să bem cot la cot până la revenirea lui Gherman, răspunse Vasile.

— De acord, însă mai cu măsură, deoarece s-ar putea să fie mare nevoie de luciditatea noastră la noapte. I-aş propune acum lui Ion să ne povestească împrejurarea ce l-a determinat pe autorul necunoscut nouă, mai bine-zis să-şi imagineze cum i-a venit aceluia să scrie despre un motan ; adică să-l facă personaj principal pe Maciste în povestirea ce apare săptămânal şi pe care eu unul o urmăresc avid.

Puţina lumină ce răzbătea de afară şi ultimele pahare cu care-l îmbiase Vasile declanşară în Ion o dispoziţie specială de a povesti.

— Să tot fi avut vreo şapte ani când au început ai mei să mă aducă la târgul de joia din acest oraş. Dimineaţa când ajungeam pe strada Căminului, opream de fiecare dată la mătuşa mea, iar mama

scotea dintr-un coș câteva kilograme de mere și dintr-altul o găină, două, și i le lăsam, apoi ne îndreptam spre târg. După ce fusesem de mai multe ori la târg și începusem a cunoaște acest oraș, într-o joi m-am pierdut de ai mei, m-am înhăitat cu niște copii, am furat câțiva pepeni cu care ne-am dus la casierița de la cinema și astfel s-a făcut că la șapte ani am văzut primul film. Când am ieșit din sală era noapte și, cum până în sat la mine erau opt kilometri, am socotit c-ar fi bine să dorm la sora tatălui meu. Mătușa era o femeie destul de vârstnică și destul de nebună pentru înțelegerea mea, fiindcă atunci când venea în sat și aducea bomboane sau jimble, ne dădea câte o singură bomboană, dar numai unei surori care era blondă ca ea, și mie, pe care mă simpatiza fiindcă ființa mea îi impunea acest sentiment, iar celorlalți frați și surori nu le dădea absolut nimic, preferând să împartă ce mai adusese copiilor din vecini. Astfel, când am ajuns și am intrat cu îndrăzneală în casa ei, mi-a spus că nu are decât un ou, pe care i l-a adus poștașul, și, dacă vreau să mănânc, să fac focul și să pun oul în tigaie, ceea ce am și făcut. După ce oul s-a prăjit și l-am pus pe masă, doar m-am aplecat să scot pâine din puiul mesei și, când m-am ridicat, instantaneu au năvălit la masă cam între douăsprezece și șaptesprezece pisici lihnite de foame. Cață ! strigam eu și le atingeam cu furculița peste labe, șiț ! striga mătușa din pat și atunci un motan uriaș, dar nu cât Maciste, le lua rând pe rând la bătaie, deoarece mă supărașeră pe mine. La un moment dat, a vrut să se repeadă la însăși mătușa, ca s-o zgârie, fiindcă ea mi-a cerut să curăț tigaia cu pâine iar eu am refuzat, gândindu-mă că mâțele or fi lins mult și bine fundul tigăii. Când să mă culc în celălalt pat, mătușa mi-a inter-

zis sub cuvânt că patul acela era ţinut pentru oaspeţi, nu pentru mine, aşa că am acceptat să dorm spre perete şi la picioarele ei. Lampa ardea cu fitilul tras şi în încăpere toate obiectele păreau gata să se repeadă unul spre altul. La puţin timp după ce mătuşa începuse să sforăie, pisicile veneau rând pe rând la picioarele ei, foarte aproape de faţa mea, iar eu le apucam de coadă şi le azvârleam cât colo, după care motanul cel mare le administra nişte labe, încât casa întreagă se umplea de mieunături sufe-rinde. Faptul că motanul ţinea absolut evident cu mine m-a mirat, astfel încât am început să iubesc pisicile, deşi până atunci văzusem în linguşirea lor numai viclenie şi ostilitate. Mătuşa însă îşi apăra pisicile cu străşnicie şi de fiecare dată când mă rătă-ceam pe la ea mă întreba de ce-am venit să-i tulbur copiii, aşa le spunea pisicilor, dar eu scoteam dintr-o pungă tot felul de rămăşiţe de mâncare şi, după ce într-un loc ferit aşezam bucăţile mai bune motanu-lui care mă părtinea, goleam punga în alte două, trei locuri, direct pe duşumea, sau pe covor şi atunci mătuşa mă bombănea până spre miezul nopţii, ameninţată şi ea, la rându-i, de ghearele motanului ei. Dac-o întrebam de ce ţine şaptesprezece pisici, mătuşa îmi spunea că ea a aruncat din propriu-i pântec şaptesprezece copii, care sunt acum într-o insulă din spatele Lunii, de unde au venit aceste pisici, ca să-i înlocuiască pe copiii cei pierduţi. Pe scurt, cam această poveste i-am spus-o şi lui Gher-man care, având norocul să fie şi stăpânul marelui Maciste, s-o fi gândit şi la motanul mătuşii mele şi astfel şi-o fi creat personajul.

Maciste intră tot neanunţat pe uşă, apoi în urma lui intră Nora şi, când aprinse lumina, Ion observă că Vasile şi Maiorul adormiseră aproape de la în-

ceputul povestirii lui, ceea ce-l bucură, pentru că Maiorul n-ar fi trecut peste obsesia pisicească a lui Ion, iar prin aceasta ar fi dedus că el este autorul. deşi numele lui apărea numai ca personaj.

DEZLEGAREA LIMBII

Puteau să fie orele zece seara când Maciste intrase urmat de Nora şi auziseră de bună seamă ultimele cuvinte sau propoziţii din povestirea lui Ion, căruia nu-i scăpă zâmbetul triumfător de pe faţa Maiorului când acesta se ridică s-o întâmpine pe Nora şi-i spuse că şi-a luat o piatră de pe inimă, deoarece era convins că vecinul ei, Gherman, s-a autoizolat, ca să scrie o poveste stranie despre Maciste.

— Atunci eu sunt şi mai bucuroasă, de o mie de ori mai bucuroasă, repetă Nora, întâi pentru că domnul Gherman e în siguranţă, şi-n al doilea rând fiindcă am rămas singură acasă, căci adineauri tata s-a urcat la volan cu mama alături, şi am impresia că pe bancheta din spate mai era cineva, poate grefierul.

— Minunat, spuse Maiorul şi ieşi fulgerător pe uşă, iar cum ceilalţi rămaseră oarecum încurcaţi de graba ofiţerului, Nora le propuse, dată fiind strâmtoarea de la Gherman, să se mute la vila unde îi aşteaptă surpriza despre care le scrisese. Când reveni după vreun sfert de oră la capătul străzii Sal-

vării, Maiorul fu întâmpinat de Maciste și condus până la Nora acasă.

— Îmi pare foarte rău că n-ați avut răbdare să vă invit, dar o fac acum și vă spun : bine-ați venit la noi !

— Mulțumesc, mulțumesc, știam încă din timpul zilei că s-ar putea să am norocul de a vă face o vizită, domnișoară, dar fiindcă acest telefon e defect am alergat până la barieră să-i anunț pe cei de-acasă că voi întârzia, să nu-și facă altfel de griji, încheie Maiorul. Le cunoscu apoi pe Doina și pe maică-sa, care se aflau la vilă și se arătă încântat de societatea ce se alcătuise pe neașteptate, apoi, declară că, deși Vasile a fost foarte amabil, turnându-i cam mult în pahar, își ia angajamentul să nu supere pe nimeni decât cu vorbe, căci vorbele, cum știe toată lumea, le mână vântul.

— Iubiții mei, începe Vasile, Zeul nostru, al celor amețiți, nu ne-a părăsit nici de această dată, fiindcă, iată, am intrat într-o casă minunată unde nu de dragul băuturii am venit, ci pentru a ne strădui să le distrăm cât mai bine pe scumpele făpturi care ne-au primit, astfel ca viața să nu li se pară urâtă, iar noi să ducem cu noi mulțumirea că ne-am purtat cavalerește într-una din serile neuitate ale anului o mie nouă sute și mai mult, dar în tot acest timp să nu uităm o clipă ce frumos i-ar sta printre noi marelui nostru prieten Gherman, în cinstea venirii căruia printre noi ridic paharul, nu înainte însă de a mă închina cu sfială în fața frumuseții fără pereche a scumpelor noastre amice. Bravo ! bravo ! bravo ! strigară în cor femeile, iar Ion îi strânse mâna cu sobrietate, așa cum o fac numai clienții de seamă când avocații lor se întorc radioși de la bară.

— Fetelor, vă rog să puneţi puţină muzică, dacă nu cumva se supără Maciste, iar eu mă duc la bucătărie să aduc ce este de trebuinţă la masă, propuse mama Doinei, emoţionată până la lacrimi de cuvântul lui Vasile. Pentru a le dovedi că în seara aceea nu-l supără nimic, Maciste însuşi îndepărtă capacul de la picup şi alese din teancul de plăci una cu cele mai antrenante melodii de dans, iar după ce declanşă butonul se înclină în faţa Norei şi dansul începu sub ropotele unei furtuni puternice de primăvară. Doina dansa cu Maiorul, iar mama fetei intra şi se întorcea mereu la bucătărie, astfel că în mai puţin de o jumătate de oră, masa fu aranjată şi bărbaţii fură poftiţi să-şi ia locurile cuvenite în primire. Nora şi Doina protestară, găsind că friptura e prea fierbinte şi c-ar fi bine să mai danseze puţin până vor fi scoşi fazanii de la cuptor, dar mama Doinei se dovedi mai severă ca o nemţoaică şi nu aprobă nici o amânare, astfel că masa începu. Vasile stând lângă mama Doinei — doamna Clara, Doina lângă Maior, Nora lângă Maciste, iar publicistul Ion, singur la un capăt al mesei. Ciocnind paharele, fiecare ură sănătate, pe rând, tuturor, iar Vasile găsi de cuviinţă să mai adauge câteva cuvinte de îndată ce doamna Clara depuse pe masă o tavă din care se înălţau trei pene superb colorate, înfipte în spatele celor trei fazani aburind :

— Oare prin ce meritäm noi atâta cinste, decât prin faptul că în viaţă fiind ne-am învrednicit să fim prietenii lui Gherman, care este vecinul Norei ? Să bem deci primul pahar pentru gazdele noastre şi al doilea pentru revederea grabnică a prietenului nostru. Apoi Vasile nu mai făcu decât să toarne vin din ce în ce mai des în paharele celor două domnişoare şi, când nu era ocupată cu bucătăria, şi în

paharul doamnei Clara. Absolut din întâmplare, Maiorul nimerise între cele două fete și, datorită străduinței cu care Vasile umpluse paharele, se bucură când domnișoarele începură să sporovăiască despre lucruri de care el avea cunoștință. La un moment dat, însă Nora spuse :

— Nu-i adevărat că vecinul Gherman a stat, cum zici tu, săptămâni întregi la mansardă. A stat numai două nopți, păzit de aceiași ticăloși care l-au nenorocit și pe iubitul meu. După aceea l-au transportat la cabana din pădure, unde a fost reținut până de curând. Maiorul vru să întrebe, de ce până de curând ? Îl salvă întrebarea Doinei :

— Și acum nu se mai află la cabană ?

— Nu se mai află de câteva zile ; maximum două-trei zile cred c-au trecut de când a plecat de-acolo.

— Spune ! o-ndemnă Doina.

— Lasă-mă, sunt obosită, mai lasă-mă puțin ! Nora își udă în apă rece o batistă imaculată și după ce-și tamponă fruntea și tâmplele de mai multe ori, continuă :

— L-am auzit acum vreo lună și ceva pe grefier spunîndu-i tatei că vecinul Gherman aspiră de multă vreme să facă un album cu străvechile cetăți redescoperite de-a lungul văii Nilului, apoi peste câteva alte zile, tata i-a comunicat grefierului că l-a atașat ca laborant-fotograf (pe domnul Gherman) la o echipă de arheologi de la noi, fapt pe care fotograful l-a acceptat chiar cu entuziasm, dar i s-a pus condiția să nu mai treacă pe acasă și să nu scrie nici măcar o vedere prietenilor, încheie Nora, aproape transparentă de paloarea ce i se așternuse pe față.

— Ce frumos știi să povestești, își permise Maiorul, dar ce legătură poate fi între tatăl dumitale,

bătrânul grefier și cei patru care i-au servit la îndepărtarea iubitului dumitale și apoi a lui Gherman?

— Tata mi-a explicat că are altfel de planuri cu mine, atâția dintre colegii lui au băieți cam de vîrsta mea și c-ar fi fost păcat să plec, să mă îngrop undeva cu un biet medic. Dar mi-a jurat că nu va avea liniște până ce iubitul meu nu va fi operat și vindecat, indiferent unde, iar în seara aceasta, înainte de plecare mi-a promis că dacă operația va reuși îl voi revedea pe Emil și mă voi căsători cu el.

— Ai uitat însă de întrebarea dinainte, o incită Maiorul.

— A, da, relația e foarte simplă, unul din cei patru este tehnician la un trust de construcții și este văr cu tatăl meu, dar acest văr este totodată rudă și cu grefierul. În urmă cu vreo doi ani tata i-a salvat pe cei patru care vânduseră camioane întregi de ciment la particulari și vorba tatei, binele așteaptă bine, de aceea, spuneau ei într-o seară, ar fi fost o crimă faptul de a nu-l ajuta și ei, la rândul lor, când tata a avut nevoie. Acum cred că sînt cu toții la cabană ca să sărbătorească plecarea lui Gherman din țară.

— Când a plecat ? se prefăcu Maiorul că-l interesează.

— Cum v-am spus, de două-trei zile, aproximativ.

— Dar dacă i se întâmplă ceva, pe acolo, pe lângă apa aceea mare ? întrebă Doina.

— Abia acum, când hotărârea lui Gherman de a pleca ne-a întristat pe toți, abia acum e nevoie să mai bem un pahar și să dansăm, propuse Vasile, pentru ca sufletul minunatelor noastre gazde să redevină luminos ca la început !

— Așa te-am cunoscut, așa să te păstrezi mereu, îl îndemnă Ion pe Vasile, și dansul continuă până la ziuă.

MASA DE DESPĂRȚIRE

În dimineața zilei de luni, cînd se despărțiră, și Ion, și Vasile îl întrebară pe Maior ce crede, va scăpa Gherman cu viață sau nu ? Maiorul răspunse punând răul înainte pentru orice eventualitate, iar la întrebarea dacă cei vinovați vor fi pedepsiți, le dădu asigurarea că nici nu se poate altfel. Maciste, care stătea pe stâlpul porții lui Gherman, asistă la despărțirea Maiorului de cei doi prieteni și-l conduse până la barieră, unde rămase până la urcarea aceluia în autobuzul 3000, apoi încă o jumătate de oră pentru a se asigura că nu se întoarce, după care se îndreptă spre vilă, intră nebăgat în seamă de nimeni în camera Norei care dormea, o privi nemișcat fără să clipească minute în șir, iar când fata începu să strige : „nu-l omorâți !" ieși ca o umbră și urcă în camera de la mansardă, unde știa că nu va mai intra nimeni multă vreme.

*

Pe la prânz, doamna Clara și fiica ei, Doina, plecară cu un taxi, lăsând-o pe Nora să doarmă dusă. Pe la orele când umbrele cresc nemăsurat de lungi, Ion și Vasile, care dormiseră și ei neîntorși, fură treziți de telefonul Maiorului care-i anunță că le-a motivat absențele la serviciu, și după ce-i mulțumiră, cei doi se pomeniră întrebându-se deodată, ce-ar fi să-i mai facă o vizită Norei ? Ion reveni însă cel dintâi asupra întrebării și fu de părere că ar fi o greșeală, mai bine-ar fi să-l caute pe Maciste, pe care-l văzuseră în zori schimbat complet, adică distrus de posibilitatea ca stăpânul său Gherman să nu se mai întoarcă niciodată acasă. Mai leneviră o oră,

două, apoi Vasile formă numărul Norei, pentru a o întreba dacă Maciste se află cumva acolo, dar la celălalt capăt răspunse o voce severă de bărbat și Vasile așează receptorul în furcă, fără alt cuvânt.

Nora mai dormea când părinții ei, împreună cu cei patru, plus grefierul intrară în vilă.

— Avem friptură de fazan de zile mari se lăudă stăpâna casei, dar sunt așa de obosită ! Grefierul se oferi să pregătească el totul, fiindcă de-o viață întreagă își prepara singur.

— Să ne trăiască odrasla, strigă Simion Still când intrară în marea sufragerie, sunt foarte curios pentru cine a organizat ea asemenea ospăț !

— Oameni de condiție proastă, niște țărani în orice caz, interveni grefierul, fiindcă văd că fazanii au rămas întregi, iar privirea doamnei Still îl despică în două.

— Te-nșeli vecine, replică Simion Still, să știi că fazani (în regiunile unde sunt) mănâncă și țăranii, fiindcă ei se pricep cel mai bine să-i vâneze.

Încă de la venirea gazdelor, Maciste deschisese ușa mansardei ce dădea spre scara interioară și aștepta fără emoții să vadă ce se întâmplă jos în sufragerie.

— Sunt de părere, vorbi pentru prima oară vărul lui Simion Still, că fericiții dinaintea noastră au avut totuși bun simț, de vreme ce fazanii sunt întregi.

— Mă duc s-o trezesc pe irresponsabila asta, se înfurie doamna Still.

— Îți interzic, hotărî soțul ei, aici, deocamdată eu decid ce trebuie sau nu trebuie făcut. Lasă-l pe vecinul nostru la bucătărie cu fazanii, iar tu condu-l pe vărul să ia din pivniță o damigeană dar nu cu

roşu, cu alb, fiindcă-i mai uşor peste noapte ; vinul roşu se bea numai la prânz.

Când masa fu pregătită apăru şi Nora într-un capot vişiniu, culoare care-o făcea şi mai subţire decât era, venea cu ochii închişi ca o somnambulă diafană, toţi tăceau ca nişte pietre, iar fata tresări când simţi că sufrageria e plină de lume şi, deschizînd ochii, vru să se întoarcă în camera ei, dar taică-su o întâmpină cu blândeţe şi-o pofti să stea chiar la dreapta lui (Maciste coborîse până la ultimele trepte ale scării), îi cuprinse umerii cu dreapta şi-o întrebă cum s-a distrat şi dacă n-a supărat-o cineva.

— M-au sunat câţiva colegi şi colege, şi cum mă simţeam foarte singură i-am invitat la noi.

Grefierul aduse, pe lângă tava cu fazani, şi nişte cârnăciori olteneşti ; din pivniţă sosiră cei doi cu vinul şi mesenii începură să mănânce într-o tăcere deplină, încât se auzea fiecare înghiţitură. De la primele pahare de vin până când se termină damigeana nu trecu mai mult de o jumătate de oră, timp în care gazda şi grefierul discutau despre pofta de băutură a celor patru, iar cei patru se întrebau dacă Simion Still nu le-ar putea oferi şi o oarecare sumă de bani.

— Asta nu se poate, strigă la un moment dat vărul familiei.

Amfitrionul bătu cam tare cu furculiţa într-un pahar şi spuse :

— Sunt mulţumit nu numai pentru că am putut să vă ajut la timpul potrivit, dar sunt cu atât mai mulţumit cu cât s-a dovedit că la nevoie şi voi aţi fost oameni, încât vă propun ca de acum înainte să ne vedem cât mai rar pentru a nu da de bănuit, ştiţi doar că sunt atâţia oameni răi care abia aşteaptă să vâneze o oarecare slăbiciune de-a noastră, pentru

a dovedi că noi nu ne deosebim cu nimic de ei, că noi adică am fi la fel de răi ; vă propun deci să ne despărțim acum și să ținem întotdeauna cu binele și cu dreptatea. Cei patru ieșiră în liniște iar grefierul dădu să-l îmbrățișeze pe amfitrion, însă acesta îi întinse doar mâna privindu-l sever. De la mansardă, Maciste coborî fulgerător în cais, ajunse cu mult înaintea grefierului în grădina acestuia și profitînd de întuneric se strecură o dată cu el în casă, intră sub pat și aşteptă. Când grefierul stinse lumina, Maciste, care abia începea sub pat, se ridică pe toate labele dintr-o dată și grefierul, gata-gata să leșine, se îndreptă clătinându-se spre comutator, apoi se aplecă în genunchi să vadă cine era sub pat, dar nu mai avu curajul să stingă lumina și intră sub plapumă, cu ochii închiși. Grefierul era cu atât mai speriat cu cât la plecare dorința lui de a-și îmbrățișa vecinul fusese interpretată ca o lingușire și se temea că, fără știrea lui, Simion Still împreună cu ceilalți patru, care-i cunoșteau bine locuința, îi puseseră un gând rău, cel mai rău.

La un moment dat îl copleșiră amintirile, era pe-atunci plutonier și trecea cu un inel imens de chei în mână de-a lungul unui coridor al închisorii Hermina și prin viziera fiecărei celule îl lovea ca un glonț în timpane un singur cuvânt, apoi ecoul cuvântului îl izbea în ceafă : *ticălosule, ticălosule, ticălosule* și neputând suporta se văzu fugind printre santinele și pe străzi până când ajunse în patul acesta bătrân pe care plapuma tremura de-a lungul și de-a latul culcușului presat de singurătate și abia atunci, când reuși de spaimă să deschidă ochii, zări ceva cu totul și cu totul nemaivăzut.

GREFIERUL ŞI MOTANUL

Zorii îl găsiră pe bătrânul grefier cu două perne mari la spate privind fix spre mijlocul mesei unde lumina (strecurată printre storurile geamurilor din stânga şi din dreapta) închipuia statuia unui motan uriaş în ai cărui ochi bătrânul văzu la-nceput două tunele luminoase şi adânci, apoi doar unul singur, nesfârşit, care parcă-l sorbea.

Din locul unde se afla Maciste, se vedea bine faţa marcată de mica pareză din dreapta pe care grefierul o făcuse după sperietura din seara trecută şi mâna dreaptă rezemată de abdomen, paralizată definitiv. Noutatea imaginii ce apăruse brusc printre cele familiare grefierului îl făcu pe acesta să închidă ochii tulburat într-adevăr aşa cum nu mai fusese niciodată şi o teamă cu totul şi cu totul nouă puse stăpânire pe el, făcându-l să închidă ochii strâns ca într-un refuz total al realităţii. Cu greu rezistă însă să-şi ţină ochii închişi mai mult de câteva minute, timp în care lumina zorilor inundase încăperea ; teama din el şi lumina din afară îl făcură să deschidă ochii din nou şi atunci îl văzu pe *primul judecător* despre relaţiile căruia făcuse în tinereţe sute şi sute de rapoarte către poliţie şi primărie până când judecătorul fusese îndepărtat. Dar acum acel *prim judecător* stătea pe un scaun aşezat pe masă, îmbrăcat în bătrâna robă pe care grefierul însuşi şi-o arunca pe umeri în timpul instanţelor sale imaginare, iar lumina ce venea din spate crea o astfel de aură în jurul capului judecătorului, încât grefierul îşi închipuia că a murit de mult şi că se află la judecata de apoi. Totuşi când fu întrebat câte crime a comis,

bătrânul grefier, cu toate că-i împiedica strâmbătura gurii, răspunse precipitat : nici una.

— Câte crime ai tăinuit ? întrebă judecătorul.

— Multe, răspunse bătrânul după o lungă tăcere.

— Cine a propus mai întâi ca Gherman să fie îndepărtat ?

— Eu, eu, eu ! spuse bătrânul, fiind evident că astfel îşi uşura sufletul.

— Cine l-a aruncat pe iubitul Norei de la mansardă ?

— Vărul lui Simion Still împreună cu alţi trei prieteni.

— Dar cine le-a cerut să facă acest lucru ?

— Eu le-am cerut, se precipită grefierul, la rugăminţile lui Simion Still.

— Ce-ai primit sau care ţi-a fost partea după cele întâmplate ?

— N-am primit nici un ban, dar am fost bucuros că pot participa la clădirea fericirii unei fiinţe nevinovate cum e Nora.

— Crezi că fata lui Simion Still e fericită ?

— Nu cred. Nu mai cred nimic.

— Atunci nu mai eşti bun de nimic dacă nu mai crezi nimic. Ce pedeapsă crezi că meriţi pentru crimele la care ai participat ?

— Nu ştiu, nu mi-ar place să mor în nici un fel.

— Atunci, pentru că te-ai purtat toată viaţa neomeneşte, te vom da în seama unui animal să te sfâşie.

— Nu, nu, nu ! strigă grefierul. Asta n-aş suporta.

Pe cînd grefierul se văicărea ca o femeie fricoasă, vocea judecătorului pronunţă cu putere sentinţa : „Vei fi dat în seama unui tigru !"

Bătrânul începu să tremure din tot trupul, vru să mai spună ceva, dar vocea îi dispăruse, apoi închise ochii, iar cu mâna sănătoasă încerca să facă semne de îndurare. Maciste își desfăcu roba de la gât, o așeză în cuier și apoi se postă pe masa de unde putea să vegheze în liniște ultimele zile ale grefierului.

PLECAREA VECINULUI

După ore și ore de veghe cu pleoapele strânse — în timp ce storurile erau trase și nu se mai știa dacă e ziuă sau noapte, nici câtă vreme trecuse de la paralizia grefierului, acesta deschise ochii și cu toate că se aștepta să vadă fața judecătorului, pe scaunul de pe masă îl descoperi pe călăul său, adică tigrul în seama căruia instanța îl dăduse. Un răget ușor făcu să crească ochii grefierului până într-atât încât, oricât a mai încercat după aceea, pleoapele nu i-au mai putut acoperi în întregime, rămânând cu spaima de a-și vedea mereu călăul atât de aproape, atât de neocolit și de amenințător.

Maciste vedea că din bătrân a mai rămas doar un pumn de pământ viu și un infern de teamă, spaimă sau groază în urma nenumăratelor crime din tinerețe sau tăinuiri ale acestora, acum la bătrânețe. La Jugul din Vale, când omora fără să-i mănânce câte o sută de șobolani, lui Maciste i se părea că se joacă pur și simplu cu niște bulgări vii de pământ. Între timp însă, Maciste își descoperise forța de a-i hipnotiza pe cei din jurul său și nu rareori îi făcuse

pe ceilalți să vadă în el când un interpret la violoncel, când un tânăr frecventator al saloanelor, când un tigru gata-gata să se arunce asupra înfricoșatei sale prade, imagini care până la urmă dăduseră mult de furcă cititorilor foiletonului pe care Ion îl publica săptămânal sub pseudonim.

Marele Maciste îl ura într-adevăr pe grefier, îndeosebi de la dispariția lui Gherman încoace, iar acum fiind în puterea sa, avea de gând să se joace până la capăt cu viața acestui bătrân rău. În timp ce grefierul nu mai avea în ochi decît expresia nemărginitei sale spaime în fața pericolului de neînlăturat, Maciste făcu un salt de pe masă pe marginea patului și pregătindu-se pentru un atac final, cutremurat el însuși de ceea ce văzu pe fața victimei sale, în loc să atace se întoarse în aceeași secundă pe scaunul protăpit pe masă. Pentru grefier însă atacul tigrului chiar avusese loc, pentru că atunci când încercă să se împace cu necunoscutul vrând să-și facă semnul crucii, simți o sfâșiere a beregatei și mâna lui stângă îi cuprinse gâtul, astfel încât mai avu timp să-și vadă și simtă palma împurpurată de viața care se scurgea din el. Dar Maciste nu ajunsese nici măcar la picioarele bătrânului, nu-l atinsese nici într-un fel, cu toate acestea gâtul bietului om fusese sfâșiat și Maciste regretă că imaginația poate să dezvolte până și acea putere secretă, capabilă să modifice sau să distrugă o realitate.

Când Maciste ieși de la grefier era seară și în timp ce traversa strada Salvării pentru a intra la Gherman, fu văzut de Simion Still care tocmai coborâse dintr-o mașină, fapt care-l neliniști pe tatăl Norei și-l determină să intre pentru o clipă să vadă ce mai face prietenul său, grefierul. După ce aprinse lumina și se apropie de bătrân ieși val-vârtej în stradă și din

câțiva pași ajunse la vilă, formă numărul procuraturii și al medicului-legist și se prăbuși apoi într-un fotoliu.

Nora apăru din camera ei atât de veselă cum nu mai fusese văzută de cînd era o buburuză de fată și se miră când tatăl ei, în loc să-i primească îmbrățișarea de fiică, îi îndepărtă mâinile cu brutalitate, ca și cum cineva ar fi vrut să-l sufoce.

— Dar ce ți-am făcut ? întrebă Nora îngrijorată.

— Grefierul a fost asasinat, răspunse tatăl Norei ; pe această stradă nu se mai poate trăi de la apariția motanului aceluia care-ți place ție atât de mult.

— Voiam să-ți comunic, tată, că am reușit la admitere, lasă-l pe grefier ! Și așa se ținea numai de rele.

— Într-adevăr, să-i fie țărîna ușoară și mai dă-l încolo, fiindcă să-ți spun acum, din cauza lui a trebuit s-o pățească și Emil, și Gherman, și mulți alții, bine că s-a dus în treaba lui. Iar pentru tine, draga mea, tata va pregăti un ospăț ca-n povești, poți să inviți pe cine vrei.

— Îți mulțumesc tată, și să știi că aș vrea să fie prezent și Maciste.

— Ar fi foarte interesant să-l vedem acum dansând, răspunse tatăl Norei.

FILMĂRI

În aceeași seară, după ce Simion Still îl descoperise întâmplător, grefierul fu depus la morgă. A doua zi procurorul a găsit într-unul din sertarele bibliotecii

testamentul grefierului în care se specifica voinţa aceluia ca toate bunurile ce-i aparţineau să rămînă tinerei Nora, iar rămăşiţele sale să fie înhumate fără preot, deoarece „toată viaţa am fost ateu", stătea scris. Astfel că a treia zi la cimitirul *Bunavestire* în jurul gropii grefierului nu se aflau decât cei patru haidamaci, schingiuitorii iubitului Norei şi Simion Still care le-a ţinut o cuvântare, vorbitorul subliniind mereu că „nu ne vom supune terorii, iar viaţa noastră va merge înainte cu atât mai mult cu cât sunt sigur că toţi criminalii vor fi prinşi până la urmă", cuvânt după care unul dintre ascultători a încercat să aplaude, însă a fost oprit tocmai la timp (cu un dos de palmă peste gură) de către unul din amicii săi. „Să ne întoarcem la casele noastre cu hotărârea de a fi mai vigilenţi decât până acum !" şi-a încheiat Still cuvântarea. Ceilalţi aruncară câte un bulgăre de pământ peste sicriul grefierului, apoi plecară cu totul schimbaţi sufleteşte şi cu teamă de ceea ce putea să li se întâmple fiecăruia de atunci înainte.

*

Maciste trăsese măsuţa joasă şi rotundă a lui Gherman aproape de fotoliul de lângă sobă şi se apucase cu mult curaj să răsfoiască cele douăzeci de tomuri din *Brockhausenziklopädie*. Dar imediat după constatarea morţii grefierului, atât oamenii Maiorului (care cerceta dispariţia lui Gherman), cât şi oamenii a încă patru instituţii interesate mişunau pur şi simplu pe lângă fereastra casei lui Gherman, având misiunea de a-l poza pe Maciste în orice situaţie s-ar fi aflat şi îndeosebi în clipele când s-ar fi metamor-

fozat. Zeci și zeci de blitzuri fulgerau zi și noapte, luminând capul monumental și pasiunea de cititor ale lui Maciste, ba în a treia săptămână de la moartea grefierului în gura străzii Salvării fu adus un grup electrogen și o întreagă echipă de filmare. Lui Maciste părea să nici nu-i pese de zbaterea atâtor fotografi și cineaști, dar o dată cu sosirea ultimei echipe el părăsi frumoasa enciclopedie, ieși fulgerător din casă și se agăță cu putere de umerii Norei, pe care o convinse ușor să-i țină de urât la Gherman acasă. Întreagă strada Salvării se umplu de un vacarm de nedescris atunci când operatorii le comunicară celorlalți că Maciste a pus picup-ul în funcție și că dansează cu domnișoara din vecini într-un fel foarte omenesc. Maiorul care era pe aproape ordonă ca dansul marelui Maciste să se filmeze în întregime, oricât ar dura. La ora când tatăl Norei se întorcea în acea seară acasă, cu toate că a insistat mult să fie lăsat să-și ia fata din casa lui Gherman, acest lucru nu i-a fost permis, astfel c-a trebuit să stea la fereastra sufrageriei până târziu în noapte când Nora și Maciste plictisiți de dans veneau spre vilă iar cineaștii în urma lor vorbeau cu entuziasm despre cel mai fantastic film ce l-au făcut în viața lor. Să vedem, să vedem la developare, spuse cel ce părea să comande toate filmările.

Când Maciste se întoarse la casa lui Gherman, mica măsuță era încărcată de sticle și bucate iar Ion și Vasile erau într-o vervă rară, amândoi se ridicară în picioare și-l felicitară pe prietenul lor pentru interesul pe care i-l arătau atâția „artiști" drept pentru care — după ce bău și el vreo două pahare — Maciste adormi ca o piatră pe fotoliul său.

NEAȘTEPTATUL OASPETE

În dimineața următoare nopții în care Maciste fusese filmat în postura unui dansator modern, la ușa casei lui Gherman apăru însuși Simion Still și văzându-i pe cei doi prieteni dormind nedezbrăcați în fotolii, vru să se retragă, dar cum lui Vasile îi rămânea un ochi deschis chiar și în somn, ochiul înregistră imaginea tatălui Norei, iar mâna înșfăcă rapid reverul hainei celui venit și-l obligă să mai rămână.

— Ca să zicem așa, ce tot cauți și te-nvârți pe lângă noi vecine ? La intrarea lui Still în încăpere, Maciste ieșise ușurel pe fereastră și peste un minut intra la fel de ușor printr-o altă fereastră în camera Norei.

— Stai în casă cu cel mai înverșunat dușman, răspunse tatăl Norei.

— Exclus, Ion mi-e prieten de-o viață.

— Mai sînt și alții care dorm sub acest acoperiș !

— În afară de Maciste nu știu să mai fie nimeni, poate vreo muscă sau vreun țânțar.

— Atunci află de la mine că nici muștele, nici țânțarii, chiar de-ar fi vorba de țețe sau anofel, nu pot fi numiți dușmani ai omului. Pe când un animal cu ochi inteligenți, al cărui mers nu-l auzi, a cărui apropiere n-o presimți, al cărui atac nu-l intuiești până în clipa când simți că ți-a sfâșiat beregata înseamnă cu totul altceva ; ei bine, dumneata suporți, ai suporta să dormi în aceeași încăpere cu un astfel de viețuitor ?

— N-aș suporta, răspunse Vasile, deși nu sunt slab de înger.

— Vezi ? vezi ? și când îți spun că stai totuși cu cel mai mare dușman în casă, nu mă crezi !

— Să mă tai dacă pricep o iotă. Ce tot îndrugi verzi și uscate ?

— Ascultă, îl somă Still, te prefaci în continuare a nu ști cine este individul sau animalul, cum vrei să-i spui, și te ascunzi după vorbe ; dorești să afli părerea mea sinceră sau nu ?

— Dar nici nu trebuie să mai întrebi, dă-i drumul ! îl îndemnă Vasile.

— Ți-aș cere însă cuvântul de onoare că n-ai să-i spui nici lui, nici altcuiva !

— Îți dau cuvântul meu de onoare că dacă-mi aduci repede o sticlă, două de whisky n-o să afle nimeni, niciodată, dar despre ce-i vorba ?

— Imediat ce ne înțelegem am s-o rog pe Nora să-ți aducă cele două sticle și ce s-o mai găsi pe acolo. Te avertizez însă că e foarte periculos dacă se află ce vrem să punem la cale.

— Păi ce vrem să punem ? se nedumeri Vasile.

— Vrem să stârpim crima și criminalii de pe strada Salvării.

— Bine dar Gherman nu era criminal și văd că unii l-au stârpit fără ca el să fi avut vreo vină.

— Asta nu-i adevărat, se împotrivi Still, Gherman și-a plătit păcatele nenumărate. Și când te gândești ce ușor a scăpat după ce toată lumea observase că întreținea cele mai întinse relații cu străinii !

— Ascultă, vecine ! M-ai trezit din somn fără să fi avut noi vreo întâlnire și acum te-apuci să-mi coși dușmani și străini prin urechi. Mi-e somn ! Sunt obosit ! Mi-e sete ! Aduci sau nu ce mi-ai promis ? La strigătele lui Vasile, care vorbise molcom până atunci, Ion se trezi și intră în baie.

— Vrei să știi cine-ți va sfâșia beregata cîndva ? întrebă Still.

— Nu vreau să știu și în orice caz nu știi dumneata acest lucru, scrâșni Vasile.

— Maciste, da, el ne va sfâșia pe toți, dar eu am unde să mă adăpostesc, pe cînd voi trăiți cu răsuflarea și ochii lui deschiși pe fețele voastre, strigă Still, cu vocea răgușită.

— Maciste este cel mai bun și cel mai apropiat prieten al lui Gherman și al nostru, n-ar fi în stare de asemenea mârșăvii, cum poți să vorbești astfel ?

— Îți propun acum, pînă nu e prea tîrziu, să ne apărăm de acest pericol mare ! Maciste nu este nici animal întreg, nici om de tot ; el e o ființă stranie, criminală și venit din altă parte.

— Adică vrei să-mi ceri să atacăm noi mai întâi.

— Cam așa ceva, dar discreție și-o să ne ajutăm în continuare în toate problemele.

— Eu unul nu mă angajez, ar fi împotriva eticii mele, și pe urmă văd că și sticlele acelea întârzie așa că mai bine s-o lăsăm baltă.

— Îndată, sări Still în picioare, ai să vezi într-un minut că vei avea cu ce să-ți stingi setea, îndată o trimit pe Nora.

Cînd Ion ieși din baie, Maciste intră pe ușă având atârnată de gât o sacoșă grea, din care Nora scoase un arsenal de sticle din toate soiurile.

— Bună dimineața, copii, surâse Vasile, ziua de azi a-nceput rău dar continuă bine. Poftiți la masă !

— N-ai vorbit degeaba, o oră, îl tachină Ion, cînd o să mă simt bine o să-ți povestesc ce-am înțeles.

— Închin pentru voi, copii ! Să trăim mult, ca să ne vadă dușmanii fericiți !

DIN ÎNCERCUIRE : PRIMA CONTRIBUȚIE

Cercul de fier al bănuielii și urmăririi clipă de clipă se strângea tot mai mult în jurul marelui Maciste, încercuire pentru care Simion Still mobilizase nebănuite forțe. Însuși Maiorul cu oamenii săi se angajase în ultimul timp în fața lui Still, astfel că de la barieră, jur-împrejurul parcului și până la capătul străzii Salvării nu era acoperiș de casă fără un observator dotat cu armă cu lunetă, iar din și spre intrarea locuinței lui Gherman, mașinile plecau și soseau ca la un capăt de linie foarte aglomerată. Ion și Vasile ori de câte ori intrau sau ieșeau înjurau birjărește atât pe Maior, cât și pe Still, ba chiar și pe... dar se abțineau de fiecare dată când ar fi vrut să-l alinieze și pe grefier, sub ploaia de anateme, fiindcă „despre morți numai bine".

Peste Maciste se abătuse o boală necunoscută până atunci la motani, anume aceea de a scrie despre sine și contemporanii săi, oameni și animale — de-a valma. Oamenii Maiorului făcuseră rost de niște plase uriașe din sârmă și aveau de gând să acopere întreaga locuință a lui Gherman, astfel încât Maciste să nu le scape sub nici o formă. În timp ce se făceau aceste pregătiri, Maciste scria de zor, prefăcându-se a nu ști ce-l așteaptă. Cam din oră în oră, Maiorul vorbea prin radio cu Simion Still, raportându-i câte plase au fost aduse și câți stâlpi au fost bătuți, jur-împrejurul casei, pentru amplasarea lor. De fiecare dată, Simion Still îl sfătuia pe Maior să amâne încercuirea completă, astfel ca atunci când îl vor obliga să iasă din încăpere să poată fi recuperate și manuscrisele

care de bună seamă vor servi la acuzarea lui Maciste. Cea mai mare piedică o constituia prezența, când a Norei, care-i aducea de mâncare prietenului ei, când a lui Ion și Vasile, prietenii lui Gherman care — pretindeau ei — lăsase locuința în grija lor.

*

„Primul articol pe care-l redactăm pentru elucidarea spinoasei relații dintre ficțiune și realitate pune mai întâi accentul pe existența aievea și apriorică a doi factori fundamentali : *autorul* și *personajul*. Într-adevăr, autorul și personajul sunt motoarele sau, mai bine-zis, energiile care alimentează povestea cu epica foiletoanelor publicate sub titlul general *Aventurile marelui Maciste*. Contribuția și a unuia, și a celuilalt, este egală, adică autorul — publicistul Ion și noi — personajul Maciste, ne-am influențat reciproc. Drept dovadă a conlucrării dintre autor și personaj este și prezența acestor rânduri în paginile foiletonului de azi. Noi, Maciste și personajul, vrem astfel să atragem atenția cititorului asupra faptului că, departe de a evada din realitate — autorul s-a ținut mereu pe urmele noastre, ba uneori ne-a obosit inutil, obligându-ne să privim adesea în intimitatea unor case mai mult sau mai puțin simandicoase. Dar câte lucruri și fapte inutile nu ne-au fost dat să vedem că sunt totuși frumoase ? !

Pe de altă parte, ne-am bucurat, ca personaj, citind că am făcut lucruri pe care nu le puteam face, așa cum se bucură unii autori, când sunt ridicați în slăvi pentru scrieri de care alți confrați s-ar rușina pe bună dreptate. Dar bucuria noastră era de altă natură decât aceea de a ni se atribui merite false, adică era

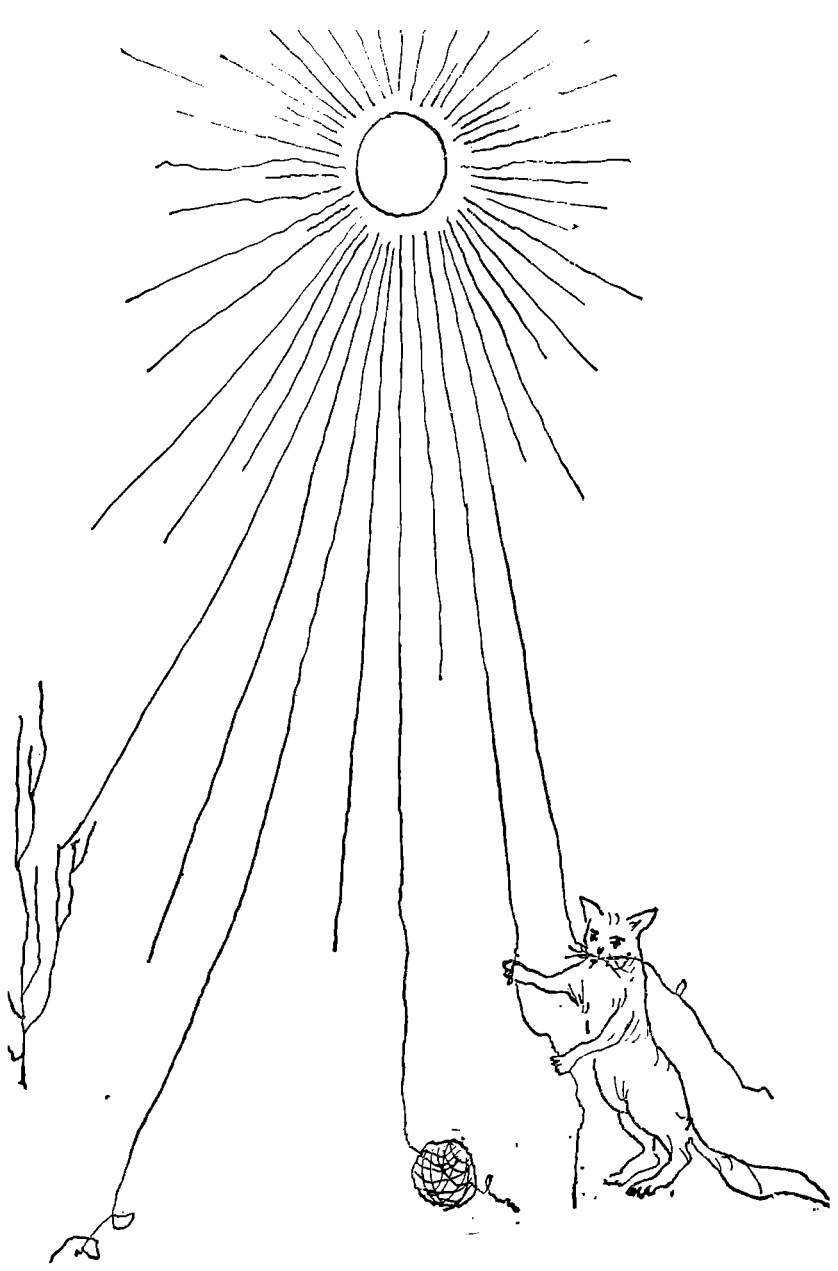

de natura evidenței, a recunoașterii complexității noastre ca personaj existent nu numai în foileton, dar și în realitate. Dacă mândria exagerată și lipsa de modestie n-ar fi păcatele cele mai cumplite ale prezentului, am spune că noi-Maciste putem scrie mult mai bine aceste aventuri decât Ion — publicistul, care până acum s-a manifestat numai ca reporter. Dar noi ne-am împrietenit de la prima vedere și în asemenea măsură încât se poate afirma că ne-am ales reciproc : noi — pe el ca autor, el — pe noi ca personaj. Atragem atenția că o întreagă generație de exegeți luptă încă de pe acum să stabilească momentul în care s-a născut ideea scrierii acestor foiletoane ; subliniem că întîlnirea noastră cu Gherman, Ion și Vasile a fost singurul imbold al nașterii *Aventurilor marelui Maciste*. Orice altă interpretare ar fi eronată, de vreme ce noi — personajul, vorbim direct din inima ficțiunii.

În încheierea acestui prim articol mai dorim să-l asigurăm pe cititor că și noi — ca personaj — împărtășim nemulțumirea generală privind neîncrederea lui Ion în puterile sale, având în vedere faptul că el n-a cutezat să-și pună semnătura sub acele apariții săptămânale și a preferat să semneze cu pseudonime. Supărător este că acest nume s-a manifestat ca poet cunoscut numai de câțiva prieteni, neștiindu-l nici măcar vecinii de palier darmite altă lume, iar un inginer cu simțul realității a afirmat exact ce trebuia atunci când într-o scrisoare comunica unui prieten că nu crede ca lui G.P. să-i fi apărut o broșură în edituri, e imposibil așa ceva, deoarece el știa bine, fiindcă sunt amândoi din același sat. Dacă acest om care se crede poet continuă să accepte semnarea foiletoanelor lui Ion-Publicistul, adevăratul autor, atunci ne vom adresa unei reviste de mare tiraj

pentru a-i mai domoli setea de a ieşi din anonimat. Noi ne-am ales un singur autor şi nu acceptăm imixtiuni".

*

După ce termină de scris rândurile de mai sus, Maciste le inseră în foiletonul pe care Ion urma să-l ducă la revistă şi, făcând ghemotoc două ziare de seară, deschise larg fereastra şi începu să şteargă sticla prăfuită de vînt şi de paşii paznicilor care mişunau prin mica grădină din faţa casei. Tocmai atunci la capătul străzii Salvării apăru un taxi din care coborâră veseli cei doi prieteni ai lui Gherman, şi Maciste se bucură auzindu-l pe Vasile strigându-le celor postaţi la poartă să-şi întindă aşternuturile pe iarbă, fiindcă va veghea el în locul lor. Observând împotrivirea acelora, Vasile începu să cânte cu o voce de bas : „Vai, săracu infanteru'... / cum îl strânge moliteru'..." şi paznicii se înduplecară să-l lase să intre împreună cu Ion şi cu Maiorul, care-şi manifestă dorinţa de a sta de vorbă cu cei doi.

VÂNZAREA

În timp ce Maciste ştergea fereastra de praf, Vasile începu să cânte cu vocea lui neântrecută : „Mama Leone, mama Leone..." iar Maiorul rămase multă vreme tăcut şi desigur încântat de interpretarea ce i se oferise gratuit, dar când Vasile încercă să atace „Alle Rose stinken, alle Rose stinken / doch die Matrosen stinken auch", omul legii spuse că e foarte grăbit şi doreşte să le comunice câteva lucruri ce nu suportă amânare.

— Ascultăm cu toate urechile, răspunse Ion.

— De aceeași părere, adăugă Vasile, numai să nu fie ceva jignitor sau periculos la adresa prietenului nostru Maciste.

— Doresc să vă transmit întâi și întâi un salut prietenesc din partea lui Gherman care a fost autorizat să vă scrie prin intermediul meu ; este bine și sănătos și în curând o să vă transmită negativele unui album policolor în care cetățile nemuritoare de pe valea Nilului vi se vor înfățișa în toată splendoarea lor. Gherman se așteaptă ca Ion să scrie câte un comentariu în versuri sub fiecare imagine pe care s-a străduit s-o surprindă cu maximă claritate și din cel mai avantajos unghi. Speră, totodată, că iubitul Norei, medicinistul, să se fi vindecat și ca Maciste să se simtă bine în compania voastră.

— Altceva nu mai scrie ? întrebă Ion.

— Ar fi greu să vă dau un răspuns acum, de față cu toată lumea.

— Străduiește-te și-o să-ți fim recunoscători, îl îndemnă Vasile, umplând cele patru pahare „cu ceai de ploșnițe" și cuburi de gheață.

— Mi-e greu să vă spun ceva atât de important în asemenea condiții. Maciste sfârșise cu ștersul geamurilor și se așezase pe televizor, de unde urmărea convorbirea celor trei. Imediat după răspunsul Maiorului, Maciste se repezi spre sertarul noptierei, luă un pix și o coală ministerială și scrise cu litere mari, caligrafice : „Dacă e vorba ca Gherman să se întoarcă, sunt de acord să trec în baie și să vorbiți chiar toată noaptea, numai să fie adevărat". Depuse apoi hârtia în fața Maiorului și se postă iarăși pe televizor așteptând răspunsul. După ce citi cele două rânduri, Maiorul le înmână și celorlalți doi hârtia și spuse :

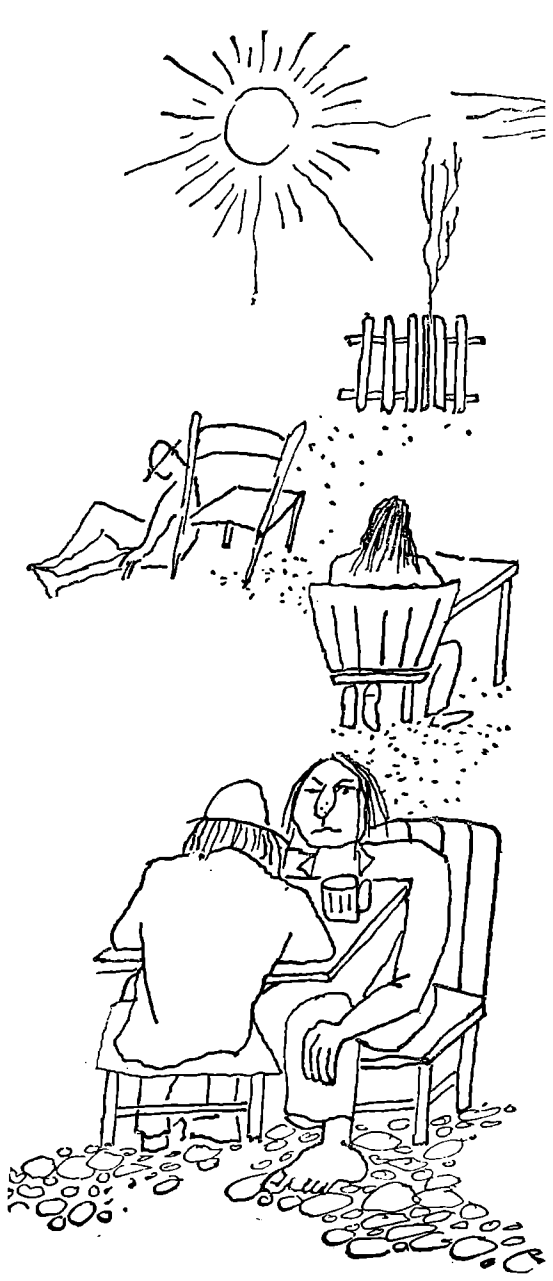

— Nu pot fi de acord. Erau orele zece seara.

— Atunci dă-i drumul lui Maciste să plece, îl îndemnă Vasile.

— Nu pot, am ordonat oamenilor mei să vegheze ca nici mirosul să nu iasă din această casă, necum vreo altă vietate, răspunse Maiorul.

— Atunci, interveni Ion, propun ca Maciste să se angajeze în scris că dacă-l eliberezi până la ziuă, să se prezinte, să zicem la orele cinci dimineaţa în această încăpere ; de acord ?

Maciste luă din nou pixul şi scrise cu litere de-o şchioapă : „Voi fi la orele cinci dimineaţa pe fotoliul meu în casa lui Gherman“ şi semnă cu verzale vesele.

— Fie, zise Maiorul, mi-au scăpat mie fiinţe şi mai periculoase, dar nu m-am lăsat până nu le-am prins la distanţă de cel mult o zi.

— Eşti un om inimos, să bem încă un pahar în cinstea încrederii dumitale, propuse Vasile.

Apoi îl conduseră toţi trei pe Maciste printre nenumăraţii paznici din cartier până dincolo de biserică.

La întoarcere, Vasile îşi manifestă bucuria că motanul era liber şi le cântă paznicilor tot felul de cântece de lume, invitându-i pe cei de la poartă să intre cu toţii în casa lui Gherman, propunere la care Maiorul se opuse cu toată severitatea.

— S-auzim deci noutatea, începu Ion convorbirea.

— Ştiţi bine că Simion Still e un om de ispravă, şi nu puteţi afirma c-aş fi eu cel mai neavizat om în ceea ce priveşte nenorocirea studentului prin participarea personală a tatălui Norei, spuse Maiorul.

— Să adăugăm şi nenorocirea lui Gherman ! insistă Vasile.

— E adevărat, el a pus-o la cale, dar acum lucrurile s-au schimbat. Studentului i se va face un transplant de măduvă și totul va fi bine.

— Dar Gherman va muri înghițit de crocodili.

— Tocmai aceasta nu se va întîmpla, deoarece Gherman a acceptat să se întoarcă și încă foarte repede.

— Cu ce preț, se precipită Ion.

— Minor, cu totul minor, o să vedeți, răspunse Maiorul.

— Ascultă Maiorule, nu ne mai zăpăci cu Stilul dumitale, ce vrei de la noi ? ridică vocea Vasile.

— Aș vrea să fiți de acord ca Gherman să se poată întoarce acasă cât mai curând.

— Sper că nu te îndoiești că tocmai aceasta e dorința noastră cea mai mare, adăugă Ion.

— Sunt sigur de asta, de aceea ar fi de-ajuns un singur rând din partea voastră, bunăoară : „Te așteptăm cu nerăbdare !" din care el va înțelege că sunteți de acord.

— Cu ce ? se neliniști Vasile, cu ce trebuie să fim de acord ?

— Simplu fraților, cu întoarcerea lui Gherman.

— De ce depinde ea ?

Maiorul scoase din buzunarul de la piept o scrisoare și-o înmână întâi lui Vasile, apoi lui Ion care citiră cuvintele subliniate cu roșu de către Maior : „Dacă Ion și Vasile sunt de părere să-l abandoneze pe Maciste în urma crimei ce a săvîrșit-o, și dacă întoarcerea mea depinde numai de acordul lor în această privință, atunci îmbrățișez opinia lor și abia aștept să-i revăd". Dedesubt recunoscură semnătura lui Gherman.

Era târziu în noapte şi cînd cocoşii cântara a treia oară ropotul unei ploi copleşitoare, de vară, acoperi orice alt zgomot. Sub cuvintele : „Te aşteptăm cu nerăbdare", Ion îşi depuse primul semnătura, apoi semnă şi Vasile plângând, şi deodată începu să râdă în hohote, apoi iar să plângă şi să urle : să vină Still cu un vagon de băuturi, să bem până murim, fiindcă nu e posibil să sacrificăm demnitatea unei fiinţe ca Maciste nici noi, nici voi, nici ceilalţi viermi ai pământului ; să vină cineva să ne cânte : — *Uite mamă cresc nămeţii şi pierim !*

— Linişteşte-te, omule, îl mângâie Maiorul în timp ce introduse hârtia cu semnăturile într-un plic galben, nu e vorba decât de-un motan oarecare !

— Nu-i adevărat, strigă din răsputeri Vasile, eu am simţit întotdeauna că Maciste nu-i un animal.

— Să mai bem un pahar, propuse Ion, fiindcă nu mai avem decât puţine ore de dormit şi ziua se apropie.

A DOUA CONTRIBUŢIE

La cinci dimineaţa, trecând neobservat printre paznicii care dormeau rezemaţi de garduri, Maciste intră în încăperea lui Ghorman, unde Ion, Vasile şi Maiorul dormeau pe trei fotolii. Găsindu-şi ocupat propriul fotoliu, Maciste aprinse o mică veioză, se aşeză la măsuţa rotundă şi începu să scrie :

„Ştiu că ni se pregăteşte un final pe care nu-l meritäm şi care nu e necesar. Am observat că autorul

Ion-Publicistul se întâlnește tot mai des cu G.P. și avem temeri serioase în privința puritătii stilului ultimelor foiletoane. Ne temem că acest G.P. să nu-și fi luat semnătura în serios și să participe și el, să colaboreze adică la nașterea foiletonului. Altfel nu ne putem explica de ce Ion s-a mirat când Vasile l-a întrebat dacă are de gând să-și încheie colaborarea o dată cu suprimarea noastră, a personajului. Și de-ar fi vorba numai de suprimarea noastră „literară", dar e vorba de suprimarea noastră fizică. Iar situația reală concură la aceasta de vreme ce Maiorul și oamenii lui stau pe aproape zi și noapte.

Dar dacă e să regretăm ceva vreodată, atunci nu vom înceta să spunem că nenorocirile noastre au început în ziua când ne-am urcat în remorca aceea cu bușteni de la Jugul din Vale și am pornit spre oraș. Spunem și credem acest lucru, deși deprinderile, instinctele și intuițiile noastre se manifestă în cea mai optimă formă tocmai în spațiile determinate geometric, pe care numai orașul, adică așezările mari, le au. Din cel mai progresist punct de vedere am procedat foarte bine venind la oraș dar din cel mai înalt punct de vedere am făcut foarte rău îndepărtându-ne de pădurile de la Jugul din Vale. Dacă ni se mai rezervă timp vom medita îndelung la aceste idei. Dar ce-ar fi fost dacă după câteva zile ne-am fi hotărât să ne întoarcem de la depozit cu aceeași remorcă sau cu alta la parchetul forestier ? ! Aceasta este întrebarea cheie pentru noi.

Adevărul este că nu e bine niciodată să apropiem prea mult viitorul de trecut, fiindcă astfel s-ar putea ca din impactul celor două să dispară cu totul și cu totul prezentul, iar o dată cu el și noi. Nouă însă ni s-au întâmplat atâtea lucruri încât regretele de-acum

sunt pur și simplu copilării. Întâlnirea noastră cu autorul Ion-Publicistul ne-a determinat toate mișcările ulterioare. Recunoaștem în cele scrise de Ion și firea noastră voluntară, și premeditarea din parte-ne a unor acțiuni pe care autorul nu le-a inventat, fiind obligat de realitate, adică de personajul său să le înregistreze pur și simplu. La un moment dat chiar dădeam târcoale depozitului studiind chipurile șoferilor, căutând să-l recunoaștem pe cel ce ne adusese în oraș. Dar și Gherman și Vasile citeau de fiecare dată cu glas tare foiletonul lui Ion și de acolo aflam mai bine decât din propria noastră memorie ceea ce făcusem în ultima vreme. După aceea ne-am dat seama că Ion este într-adevăr un mare artist, și anume când a început să ne manipuleze voința cu fiecare sfârșit de foileton, lăsând adică în seama noastră o doză de nerealizare și determinându-ne astfel să participăm cu atât mai intens la acțiunile viitoare. Acum, când vedem că se strânge cercul în jurul nostru, ne este tot mai greu să înțelegem de ce ne-am lăsat târâți în acțiuni de care am fi putut rămâne despărțiți printr-o frontieră, ca să zicem așa, ontologică. Dar citind mereu și la timp foiletonul anterior, Ion ne-a obligat să săvârșim fapte pe care în mod normal nu le-am fi săvârșit niciodată. Și cu toate că autorul știa de la prima noastră întâlnire că docilitatea nu ne stă în fire, a scris cu încrederea oarbă că-i vom face pe plac, adică vom întreprinde orice îi va trece lui prin minte numai de dragul literaturii sale care intenționează să dea vieții trăite sau recreate prestigiul acelei realități neconforme cu ea însăși, sau prestigiul irealității celei mai cuceritoare. Mai sunt însă atâtea de spus despre inteligența artistică prin care Ion ne-a obligat să-i urmăm pla-

nurile ! Știa el foarte bine cât de mult ne place să contrazicem realitatea și bunul simț, și mai știa că noi nu visăm decât un coridor prin care trecând să ne trezim într-un spațiu privilegiat. Vom reveni cu o analiză mai severă asupra unor inconsecvențe la care Ion s-a pretat numai din comoditate. Ceea ce-i putem reproșa deocamdată ca fapt întâmplat și în scris, și în realitate este venirea noastră în oraș, independentă și de el, și de noi. Dar acest reproș, cum scriam la început, este valabil numai dacă privim lucrurile din cel mai înalt punct de vedere, adică al vieții".

Când se treziră cei trei din somnul lor chinuit pe fotolii, Maciste își încheiase cea de a doua contribuție la scrierea și critica foiletoanelor despre el însuși.

— Fraților, spuse Maiorul întinzându-și oasele cu zgomot, mă emoționează până la lacrimi faptul că Maciste și-a ținut angajamentul ; să văd ce voi putea face pentru el.

— Maciste se ține de cuvânt, răspunse Ion, el este în slujba cuvântului.

— Și încă ceva, adăugă Vasile, dacă i-ai da drumul să meargă până la Nora, ne-am dezlega mai ușor vocile pentru o nouă zi cu ceea ce i-ar dărui pentru noi.

MONOLOGUL CELUI RĂU

Și din ultimele foiletoane, și din cele două contribuții critice ale lui Maciste reieșea foarte clar că

acesta era pândit de un pericol maxim, cu atât mai mult cu cât Gherman anunţase printr-o telegramă că refuză să se întoarcă dacă aceasta depinde de condamnarea prietenului său — Motanul.

Încă nu ieşise Maiorul din casa lui Gherman când Simion Still intră îmbrăcat într-un costum de motociclist, având pe faţă cască şi vizieră, iar pe mâini mănuşi groase, astfel ca nici un milimetru de piele să nu poată fi expus ghearelor lui Maciste.

— Dragă Maiorule, începu oaspetele neaşteptat, mi-a parvenit telegrama trimisă de Gherman prin care-şi anunţă dezacordul în privinţa pregătirilor pe care le punem la cale. (În acest timp, Maciste sforăia parcă dinadins). Propun să fim de acord cu el în scris, dar în realitate să facem cum am hotărât. Se impune mai întâi o modificare de bază : refuzul „distracţiei" într-una din pieţele mici, cu atât mai mult cu cât aceasta va trebui să se întâmple imediat după pronunţarea sentinţei. Vă închipuiţi ce negurime de lume va fi acolo şi dacă oamenii, la auzul unei sentinţe ce nu le-ar conveni, s-ar mişca numai un metru într-o parte sau alta, atunci toate planurile noastre s-ar duce de râpă. De aceea îi voi scrie şi lui Gherman că, în urma unor cercetări serioase, *El* (şi arătă cu ochiul spre Maciste) a fost găsit nevinovat. De aceea ne-am gândit să-l aşteptăm cu toţii pe aeroport, iar dacă va vedea prea multă lume să nu se gândească la altceva decât la faptul că lumea-i dornică să-i vadă pe cei cărora li s-a atribuit o medalie ori un merit sau pe cei cărora, în sfârşit, li s-a făcut dreptate. Pe de altă parte însă, noi vom pregăti o „jucărie matură" de aluminiu, fiindcă una de lemn pe un aeroport ar cam da de gândit. La primul pas de pe scara avionului pe pământ, Gherman ar urma să fie încadrat de

acești doi prieteni ai săi și condus la o mașină Mercedes — ultimul tip, lângă ale cărei portiere deschise ar aștepta doi chelneri cu două tăvi imense cu gustări și sticle brumate. Paralel cu Mercedes-ul, ar fi postată o mașină a dumneavoastră, a poliției. Gherman trebuind să ajungă între cele două automobile exact în clipa când goarnele vor suna începutul serbării populare, sau „distracției" unanime. Dacă Gherman se va opune ca *Lui* (și iar arătă spre Maciste) să *i* se pună la gât *cravată* și să fie îmbrăcat într-un costum de carnaval atunci, cu părere de rău, el va fi condus nu spre Mercedes, ci spre cealaltă mașină. Dar cum e cunoscută pofta de viață a acestui om, vă asigur că dumnealui va ști să aleagă între „ce e rău și ce e bine", cum spunea mai demult un mare învățat. Acestea fiind zise, mai adaug doar că eu și cu dumneata, Maiorule, ne vom îndrepta pe o motocicletă cu ataș spre marea furcă din aluminiu pentru a fi martori la perfecta desfășurare a veseliei colective. Într-un cadru vast cum e aeroportul, vă asigur că lumea va trăi o adevărată descătușare a energiilor ei nebănuite și dacă s-ar nimeri ca spectacolul să aibă loc într-o sâmbătă, va fi cu atât mai bine. Pentru sănătatea generațiilor viitoare nu vom admite prezența copiilor și femeilor gravide. Și pentru că nu sunt computer, vă rog să vă spuneți părerea, îndeosebi în privința a ceea ce s-ar fi putut să uit ; ei, ce spuneți ? ce-ar mai trebui făcut ?

— Ar mai trebui, strigă Vasile amenințător, să-ți crăp capul imediat, în caz că nu ieși fulger din această casă. Maiorul se interpuse între cei doi, apoi îl conduse pe Simion Still printre paznicii din fața porții și-i spuse acestuia că un „spectacol" de asemenea proporții ar fi de-a dreptul măreț.

— Noi nu te vom părăsi niciodată minunatule, dragule, copilule, fiindcă noi, adică eu, sunt frate cu tine, Maciste ; îţi promit să fiu alături de tine, orice s-ar întâmpla. Şi spunând aceste cuvinte, plângea şi Vasile, plângea şi Maciste, şi se îmbrăţişau plângând.

— Nu fiţi femei, fiţi bărbaţi, fraţilor, fiindcă de aceea se duce lumea de râpă, deoarece are prea puţini bărbaţi, îi apostrofă Ion.

— Am învins, am învins copii ! se auzi glasul Maiorului încă de la poartă. Starea de asediu pe strada Salvării încetează din această clipă ; am ordonat să se ridice plasele pentru ca Maciste să poată pleca şi veni după cum îi va fi plăcerea. Am învins fiindcă Simion Still s-a dat bătut şi iată că prietenul nostru e liber. Ion şi Vasile se apropiară de Maior şi-l îmbrăţişară, iar Maciste, în timp ce părăsea încăperea, îl învălui pe aşa-zisul învingător într-o uitătură rea.

— E adevărat, adăugă Maiorul, că paznicii şi îndeosebi lunetiştii vor mai supraveghea cartierul o vreme, tocmai pentru a-l apăra pe Maciste de atacuri neaşteptate din partea adversarilor neştiuţi.

— Ascultă, Maiorule, interveni Vasile cu vocea tremurată, nu mai e nevoie de demagogia asta ; poate n-ai observat că Maciste a părăsit demult încăperea. Spune-ne adevărul sau dacă vrei îţi cerem şi noi cum îi cerea poporul iudeu lui Moise : *spune-ne ceva plăcut dacă vrei să te credem !* dar citatul e mai lung şi nici nu mai ştiu cine l-a comentat în afară de Pascal.

— Bravo, cugetătorule, şi când colo, eu te credeam un cheflîu incurabil, îl ironiză Ion.

— Vă știam prieteni desăvârșiți, se amestecă Maiorul, și iată-mă pus în situația de a veghea la integritatea prieteniei voastre.

— Nu e cazul, spuse Vasile, putem să ne și înjurăm, nimic nu se clintește din ceea ce e de la sine înțeles. Spune-ne dar adevărul.

— Adevărul ? întrebă Maiorul retoric. Adevărul, dacă doriți să-mi cunoașteți părerea în privința lui Maciste, adevărul e inutil. Și la ce v-ar folosi când sunt sigur că-l bănuiți, dacă nu-l știți precis ca și mine ; Maciste e condamnat la moarte.

— Și nu se mai poate face nimic ? întrebă Vasile.

— Mai mult decât ceea ce am făcut în urmă cu câteva minute nu văd ce s-ar mai putea face. Ați fost martori la clipa când l-am eliberat. Mai departe nu depinde decât de el : să rămână printre noi pentru a-și primi pedeapsa ori să dispară pur și simplu în neantul din care a apărut. Ce părere ai, frate Ion?

— Eu, răspunse Ion, mă văd pentru prima dată silit să admit realitatea așa cum este, adică să-mi recunosc slăbiciunea în această privință. Vai lui Maciste și vai mie că nu pot să modific realitatea.

— Dacă nu poți tu, am să modific eu realitatea, interveni Vasile amenințător.

— Aș fi foarte curios, cum vei proceda, îl incită Maiorul.

— Știi pe ce distanță se întinde încrederea dintre noi ? îl interogă Vasile. Crezi că voi îngădui cât sunt viu să se atingă cineva de un fir de păr din capul superb al lui Maciste ?

— Măsurile sunt luate și sfârșitul e hotărît, concluse Maiorul. Acum e vorba doar să vă hotărâți și voi dacă vreți să rămâneți de partea vieții (adică a noastră) sau dacă vreți să vă sacrificați pentru ucigașul grefierului.

— Dar eu îi rezervasem altă soartă lui Maciste și nu pot admite cu ușurință ca logica ficțiunii să sufere o fractură de asemenea proporții. De ce trebuie să moară Maciste ? întrebă Ion.

— Din cauză că a comis o crimă, el este autorul morții grefierului, ați uitat acest amănunt important ?

— Bine, dar această informație eu v-am furnizat-o ca autor, crima lui Maciste e plauzibilă numai în ficțiunea mea ; în fapt, Maciste n-a omorât pe nimeni, el n-a făcut decât să-l privească intens pe grefier, adaugă Ion.

— Agresivitatea privirii este chiar domeniul meu frate Ion, și pot să-ți spun că am organizat un întreg laborator la noi, la criminalistică, exact cu aceste probe ale privirii ucigașă.

— Dragă Maiorule, pe mine — așa cum ți-am spus și altădată — nu mă interesează nici laboratoarele, nici știința voastră avansată, mă interesează un singur domeniu și anume frumusețea. Voi puteți să-l condamnați cât vreți pe Maciste, puteți chiar să-l executați, însă în *Aventurile marelui Maciste* eu nu voi îngădui să se întîmple o astfel de mârșăvie. Maciste va trăi.

— Tocmai de aceea m-am întors de la Simion Still la voi, să discutăm acest aspect gingaș. Pe de o parte dumneata sugerezi, ba chiar afirmi în foileton că Maciste l-a ucis pe grefier, iar pe de altă parte nu admiți ca ucigașul să-și primească pedeapsa.

— Nu admit, se enervă Ion, pentru că dumneata și Still vă amestecați în ficțiunea mea. Singura voastră probă împotriva lui Maciste este foiletonul cu moartea grefierului, și până acum v-am lăsat în pace dar dacă nu vă astâmpărați am de gând să modific întregul curs al *Aventurilor*.

— Eşti suveran în ficţiunea dumitale, dar pe mine nu mă priveşte decât adevărul, dacă Maciste a omorît sau nu ; şi dacă da, atunci să-şi suporte soarta, răspunse Maiorul. Totuşi, mai adaugă el, am fi dorit, am fi fost chiar bucuroşi dacă şi autorul *Aventurilor* ar fi dovedit într-un foileton viitor acelaşi spirit de dreptate care trebuie să-i anime pe cei ce slujesc adevărul.

— Voi medita asupra acestui fapt, spuse Ion.

— Lăsaţi-le dracului de vorbe, fraţilor, lăsaţi-le încolo de meditaţii, interveni Vasile, fiindcă am uitat să vă spun că în frigider avem cinci sticle pregătite ca la polul nord care ne aşteaptă să le închinăm pentru libertatea lui Maciste.

A TREIA CONTRIBUŢIE

În vechiul atelier fotografic ce aparţinuse pe vremuri lui Gherman exista o cămăruţă blocată încă din acea vreme cu un tapet ce-i masca uşa, dar sub streaşina acoperişului era o nişă de care se părea că nu mai ştia decât Maciste. În noaptea eliberării sale din încercuire motanul se instală acolo şi în timp ce noii lucrători ai atelierului dormeau la ei acasă începu să-şi redacteze a treia contribuţie critică la propriile sale *Aventuri*.

„Am sperat tot timpul ca autorul *Aventurilor* noastre să nu se lase influenţat de judecăţile potrivnice şi subiective ale tatălui Norei şi să conducă povestirea pe un plan care să-i cucerească pe cititori

prin ineditul întâmplărilor și prin finalurile fericite ale diverselor episoade. Când colo, Ion-Publicistul s-a lăsat flatat de laudele tatălui Norei și măgulit de prietenia Maiorului, care nu iese din vorba lui Still. Singurul om pe care am putea conta este Vasile, dar și el poate fi corupt, se pare, de sticlele acelea cu băuturi asemănătoare ceaiului. Dacă n-ar fi atât de sentimental, Vasile ne-ar putea fi de mare ajutor în viitoarele întâmplări. Maiorul ne-a arătat într-adevăr îngăduință, se vede însă de departe că la el totul e premeditat, bănuim că nici pe propria soție nu și-a îmbrățișat-o vreodată fără a fi în slujba instituției unde lucrează. E mai periculos chiar decât tatăl Norei, pentru că el nu face nimic în afara unei logici proprii. Suntem siguri că ne-a eliberat pentru a ne putea urmări mai bine. Dorim ca din apariția acestui foileton cei câteva mii de cititori să poată afla în ce pericol suntem și să se opună lucrăturii lui Still. La început Maiorul ne-a fost favorabil, dar de la decesul grefierului încoace este convins că noi, motanul Maciste, suntem unicul răspunzător de plecarea dintre noi a bătrânului grefier. E adevărat că Ion s-a străduit pe cât a putut să-l convingă pe Maior că Maciste n-a comis nici o crimă, a fost zadarnic însă orice efort, fiindcă Maiorul are convingerile lui de neclintit. Pe de altă parte, autorul crede ca un naiv că nimeni nu se va amesteca în ficțiunea lui, adică el este sigur că *Aventurile* lui Maciste vor avea un final fericit și că lectorii vor răsufla ușurați când vor afla că noi, personajul, n-am dat ortul popii. Dacă nu ne vom întâlni pînă la apariția acestor rânduri sperăm să determinăm un adevărat curent în favoarea noastră. N-am vrea însă ca lectorii să considere intervenția aceasta critică drept o revoltă a personajului care suntem noi-Maciste împotriva auto-

rului Ion-Publicistul ; deci n-am vrea să se spună că eroii nu mai respectă convenţiile şi că-şi fac de cap prin prozele unor autori care şi-au permis să admită iniţiativa personajelor. În ce ne priveşte, noi-Maciste, fiind cu totul şi cu totul în libertate, puteam să ne despărţim de autorul nostru şi să ne rupem unul de altul fără grijă. Dar am fi lipsiţi nu numai de inimă, ci şi de inteligenţă dacă am face aceasta. Şi pe urmă Ion-Publicistul ar rămâne cu o parte a vieţii noastre scrise, iar noi-Maciste n-am mai avea posibilitatea de a-l influenţa decât cu trecutul. De aceea, împreună cu inepuizabilul creator de proverbe, zicem : „Fie vreme bună, rea / Tot mai bine-n cartea ta". Sigur că pentru unele personaje e o teroare să stea de sute sau chiar mii de ani în cărţile şi în rolurile hărăzite de câţiva puţini autori care scriind nici nu-şi dădeau seama că pecetluiesc sub un lacăt nevăzut fiinţe libere dintre cele mai poznaşe. Noi-Maciste nu ne vom lăsa dus în ispită de autorul Ion-Publicistul, care e gata-gata să facă un compromis în ce ne priveşte, adică să ne elimine din ficţiune şi să ne livreze spânzurătorii lui Still sau oamenilor Maiorului. Am avut de cîteva ori tentaţia de a ne întoarce la Jugul din Vale, dar pădurile au fost rase acolo, pretutindeni, şi lumea trăieşte într-o secetă perpetuă. Din cauza prieteniei ce ne leagă încă de la început cu Ion-autorul, am hotărât să rămânem în cartea lui, şi pentru a-i verifica simpatia faţă de noi, şi pentru a-i trage o cacealma cum nu s-a mai pomenit dacă ne trădează".

Cu aceste rânduri s-a prezentat Maciste într-o joi dimineaţa la redacţia revistei unde-şi publica Ion foiletonul săptămânal şi nu i-a fost deloc greu să înlocuiască episodul scris de autorul adevărat cu a treia contribuţie critică la *Aventurile* sale.

O ZI LA MARE

În clipa când marele Motan ieşi din biroul tehnoredacţiei doi dintre urmăritorii săi aruncară o plasă pentru a-l prinde, însă Maciste se întoarse brusc, apoi învârti cheia în broască şi, cum una din magistralele căilor ferate trecea pe sub redacţie, plonjă pe unul din vagoanele de la mijlocul garniturii. Cum ştim cu toţii, Maciste avea plăcerea stranie de a se transforma când într-un tigru, când într-un tânăr frumos, când într-o blană uriaşă ce ţine loc de covor, astfel că ajuns pe acoperişul trenului privitorii cu nostalgia concediilor permanente văzură un tigru enorm înaintând spre capătul vagonului şi se repeziră cu toţii la telefoane pentru a anunţa gara, care la rândul ei trebuia să informeze staţiile următoare că în trenul de la orele douăsprezece se află un animal fioros şi c-ar fi bine ca toţi călătorii să se blocheze în compartimente. Conductorii şi controlorii, de cum aflară de existenţa tigrului în tren, zăvorîră compartimentul în care se aflau şi cu mânerul obişnuit, şi cu lănţugul de siguranţă. Vagonul pe care plonjase Maciste se nimerise a fi unul de clasa întâi şi din clipa apariţiei cumplitului tigru pe culoar întreaga suflare din compartimente amuţi. Maciste se oprea în faţa fiecărei uşi înspăimântându-i pe bătrâni şi maturi, stârnindu-i pe copii să scoată limba şi să-şi apropie buzele de geamul uşii, de care, pe cealaltă parte, stătea lipit botul cumplitei fiare. La un moment dat, un ţânc se repezi la uşă, o deschise şi aruncă balonul ce-l avea în mâini direct spre gura tigrului care i-l înapoie precis ca un sportiv, şi jocul dură minute în şir până când compartimentele începură să se deschidă, iar călătorii de toate vârstele, ignorând peri-

colul, începură să scoată capetele rând pe rând, ba fumătorii înrăiţi cutezară chiar să aprindă câte o ţigară. Totul ar fi fost frumos dacă — incitat de dexteritatea ţâncului — tigrul n-ar fi urmărit balonul cu atîta îndârjire încât jucăria cu copil cu tot nimeriră în labele uriaşe, iar animalul se lasă pe spate cu micul jucător în braţe. În acel moment toţi copiii rămaseră pe culoar uimiţi de felul cum tigrul îşi mângâia partenerul de joacă, iar maturii şi cei mai în vârstă, dârdâind şi urlând, traseră alarma şi trenul opri exact la mijlocul marelui pod arcuit peste fluviu. Nici unul dintre conductori însă nu îndrăzni să intre în vagonul din care se trăsese alarma. După un sfert de oră, plictisit de faptul că nimeni nu mai semnaliza plecarea, mecanicul porni trenul şi nu mai opri până la mare.

*

A doua zi, aceiaşi copii, aceiaşi maturi şi bătrâni se instalară sub umbrele şi cearceafuri întinse pe ţăruşi pe marea plajă. Balansul mării adormise în stânga portului ! Marea era liniştită ca un pământ albastru. Bărcile salvamarilor nici măcar nu se legănau, ci păreau zidite într-o lucire adâncă precum în picturi. Sute şi mii de trupuri inerte zăceau pe nisipul încins ca într-un abandon total al vieţii, reacţionând numai prin valurile de transpiraţie ce le dădea aerul unor fiinţe inerte sub loviturile soarelui năucitor. Deodată plaja, Balansul începu să se trezească, mai bine-zis să vibreze cînd un tânăr frumos, îmbrăcat ca un lord, traversă de câteva ori, de-a lungul şi de-a latul, mulţimea aceea de trupuri încinse de căldură. Printr-un instinct pe care îl au numai cei cu totul şi cu totul ingenui, ţâncul cu balonul din

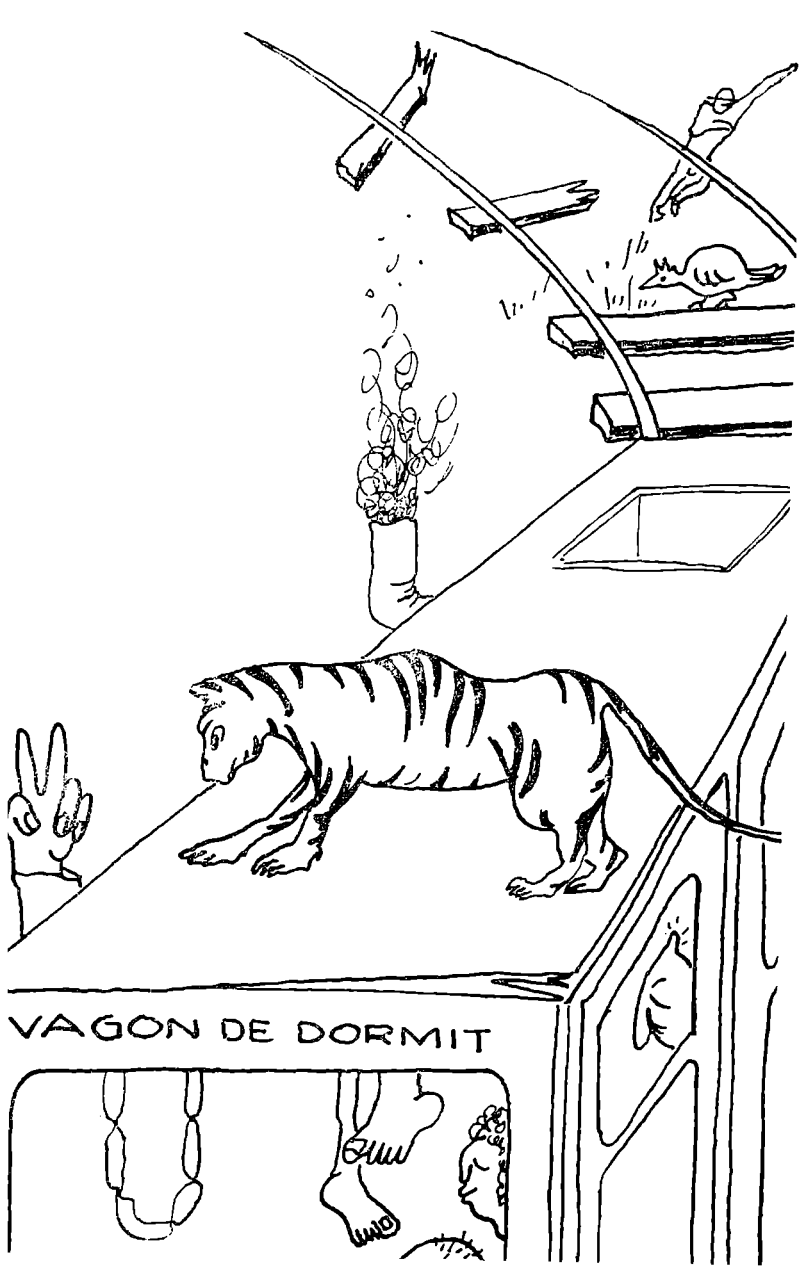
VAGON DE DORMIT

tren și încă o liotă de copii se luară după tânărul îmbrăcat impecabil care se îndrepta spre digul cu cai de beton. Trei adolescente, copii și femei în același timp sosiră deodată cu grupul celor mici, cărora tânărul straniu le împărțea bucăți aurii și dreptunghiulare de ciocolată chinezească. Două dintre adolescentele îmbiate cu ciocolată refuzară politicos, dar a treia dintre ele întinse mâna și, luându-și partea, aruncă dreptunghiul auriu în apa nemișcată. Se urcă apoi pe capul unui cal de beton și-i anunță pe toți cei prezenți că ea va scoate ciocolata din mare și plonjă în aceeași secundă. Adolescenta blondă se scufundă cu dexteritate de câteva ori, dar când, cu sufletul la gură, poporul de țânci aștepta ca tânăra să se ridice la suprafață, ea întârzie atât de mult încât bieții copii pierdură orice speranță și atunci începură să țipe și să-l caute pe tânărul lor prieten care dispăruse brusc dintre ei. Salvamarii trăseseră bărcile pe nisip pentru pauza de prânz, iar mulțimea tolănită pe plajă și agitată de țipetele celor mici se precipită în cavalcade spre țărm. Într-o liniște de moarte întregul furnicar de pe țărm văzu cum dinspre larg înainta un tigru uriaș cu adolescenta blondă pe spatele său și, după ce o depuse grijuliu la marginea plajei, făcu cale întoarsă până dispăru din raza privirilor fericite.

În seara aceleiași zile, Maciste se întoarse cu trenul în orașul întâmplărilor sale.

FLORI

Când Maciste sosi în oraș pe la 12 noaptea, se îndreptă spre vechiul atelier fotografic ce aparți-

nuse lui Gherman, dar clădirea fusese demolată chiar în ziua aceea, astfel că una din cele mai sigure ascunzători ale marelui motan se dusese cu pluta. Neavând plăcere să-şi găsească alt adăpost prin centru, Maciste luă autobuzul de noapte şi ajunse la barieră. Străbătu parcul şi o luă prin spatele străzii Salvării, escaladând câteva acoperişuri pentru a se convinge dacă lunetiştii mai erau postaţi în locurile ştiute. Dar cum nu observă ţipenie de om, se apropie de casa lui Gherman, unde Vasile şi Ion dormeau îmbrăcaţi, gata să facă faţă oricărui act de agresiune. Maciste îşi potoli foamea cu belşugul ce rămăsese pe măsuţa rotundă, apoi stinse lumina şi adormi frânt de oboseală.

*

Când Maciste se trezi, primii zori galopau dinspre mare peste provincii, inundând cu lumină câmpiile, satele şi oraşele înnoptate, adâncite încă în somn. Îşi aminti brusc de o vizită pe care o făcuse împreună cu Nora la una din prietenele ei, pe strada Porţelanului, nu departe de Salvării, unde fusese construit un bloc numai pentru celibatare. Penultimul primar al oraşului avea o soră care nu se căsătorise nici până la vârsta de 50 de ani, şi de acolo-i venise lui ideea de a aduna într-o singură clădire toate acele făpturi întristate de viaţa lor fără noroc. Blocul se numea „Trei sute de garsoniere". Într-acolo se îndreptă Maciste, după ce dădu o raită prin magazia vilei din apropiere, şi şterpeli o sticlă de whisky pe care o lăsă acoperită cu umbrela pe fotoliul său de lîngă sobă.

Edilul, acelaşi fost primar, voise ca toate locatarele din cele trei sute de garsoniere să lucreze în aceeaşi întreprindere, în acelaşi schimb. Se gândise

cu siguranţă că astfel se va închega o adevărată familie de surori şi prietene, nedespărţite decât în somn. Maciste se instală în casa liftului de la scara 1 şi, începând chiar din dimineaţa aceea, se dedică celor 300 de vârstnice sau mai tinere celibatare, ca un cavaler neîntrecut. Cum toate uşile erau închise în timpul zilei, Maciste depuse un efort fantastic pentru a trece din balcon în balcon spre a depune în fiecare încăpere câte o floare.

Un vacarm fericit se născu în prima seară când femeile-şi comunicară una alteia surpriza de a fi găsit fiecare câte o floare în camerele lor. Sora fostului primar convocă o şedinţă, toate locatarele îşi exprimară acordul de a lăsa uşile deschise, începând chiar de a doua zi, precum şi cheia de la intrare, pe masa fiecărei garsoniere.

Dar duşmanii lui Maciste îi dădură de urmă, obligându-l să-şi părăsească noul adăpost. Cele 300 de garsoniere, cu cele 300 de celibatare, rămaseră cu mult mai triste decât înainte de trecerea pe lângă viaţa lor a marelui cavaler Maciste.

PROPUNERE

Cuprins de cea mai mare îngrijorare, Maciste părăsi cele „300 de garsoniere" în cea de a şaptea noapte a şederii lui acolo. Neştiind încotro să se îndrepte, nici un loc nu mai era sigur, se apropie de casa lui Gherman şi pentru că nu se vedea urmă de paznic, Maciste se urcă pe unul din stâlpii de la poartă şi mare-i fu mirarea când, alături de Ion şi Vasile, îl

descoperi pe Maior. Fără a sta multă vreme pe gânduri, Maciste intră cu îndrăzneală iar cei trei aplaudară apariţia marelui motan cu tot entuziasmul de care erau capabili. Într-adevăr, absenţa din ultimele zile a lui Maciste îi îngrijorase, inclusiv pe Maior. Se gândiseră la tot felul de accidente, de aceea bucuria revederii lui era cu atât mai mare.

— Să bem în cinstea întoarcerii lui Maciste, propuse Ion.

— Şi a întâlnirii paşnice dintre el şi Maior, adăugă Vasile.

Maciste îşi goli primul paharul, mâncă nişte cârnăciori olteneşti şi se culcă pe fotoliul obişnuit de lângă sobă. După câteva secunde chiar începu să sforăie.

Cu gesturi care semnificau rezerva de a vorbi, Maiorul voia să le spună celorlalţi doi companioni că, în ce-l priveşte pe Maciste, nu poţi şti niciodată dacă el doarme dus ori se preface.

— Acum îţi garantez eu că doarme dus şi poţi să-l muţi de ici-colo, atât e de frânt, spuse Vasile.

— Atunci vă mărturisesc cel mai secret gând al meu în legătură cu Maciste : personal sunt convins că ghearele lui n-au avut niciodată contact cu gâtul grefierului decedat şi cu toate astea privirea lui hipnotică este singura cauză a morţii bătrânului. Maciste e vinovat numai pentru că are o astfel de putere, putând-o folosi oricând împotriva altcuiva, de aceea dacă nu sunt de acord să fie spânzurat, cum vrea Simion Still, sunt totuşi de părere că trebuie izolat, adică ferit de însăşi această putere a lui. Ca atare, v-aş propune ca Maciste să locuiască în camera-arhivă de lângă biroul meu ; astfel i-aş deruta pe oamenii mei cum nimeni n-ar putea-o face, iar Maciste ar fi într-adevăr la adăpost de urmăritorii săi.

— În afară de unul singur, interveni Vasile.

— Ai dreptate prietene, răspunse Maiorul, dar eu nu mă număr printre urmăritorii lui, de vreme ce propun să locuiască exact în birourile mele, unde — trebuie să recunoaşteţi — nu i-ar trece nimănui prin minte să-l caute.

— Propun să-l trezim şi să-l facem să înţeleagă oferta Maiorului, spuse Ion. Dar în clipa aceea, Maciste sări ca din arc, luă o foaie de hârtie şi un pix şi cu mare migală scrise cu litere de tipar : *e adevărat că Maiorul vrea să mă protejeze, dar e tot atât de adevărat că vrea şi să mă aibă oricând la mână. Accept biroul Maiorului numai ca pe un ultim refugiu.* Foaia fu pusă în mâinile lui Vasile, iar Maciste ieşi ca un abur şi dispăru în noapte.

A PATRA CONTRIBUŢIE

În oraşul nostru, în vechiul castel, ce aparţinuse pe vremuri *Societăţii de binefaceri Sisif*, s-a instalat de curând Consulatul Ţării Piperului. Construit pe la 1600, trei din cele patru turnuri ale măreţei construcţii au fost serios zdruncinate în ultimele războaie şi cutremure, şi numai printr-o minune mai stau azi în picioare aşa cum sunt de înclinate. De teama prăbuşirii acestor turnuri nimeni nu cutează să se apropie de castel, iar Consulul ocupă doar trei încăperi de la parterul turnului sănătos.

*

Părăsind casa lui Gherman, Maciste avu surpriza să descopere acest castel şi cercetă minuţios fiecare

încăpere, hotărându-se apoi să locuiască de atunci înainte în turnul dinspre răsărit, de altfel cel mai înclinat şi, ca atare, şi cel mai ferit de curiozitatea urmăritorilor săi. Când Luna era plină, turnul lui Maciste vibra de sus până la fundament ca şi cum şi-ar fi încălzit motoarele şi s-ar fi pregătit, din clipă în clipă, s-o şteargă în cer. În aceste condiţii de totală siguranţă, Maciste scrise a patra contribuţie critică la *Aventurile* sale :

„Niciodată n-am fi crezut că un autor cum este Ion-Publicistul să ajungă până acolo încât să-şi abandoneze eroul, care, oricine recunoaşte, l-a plasat în rândul celor mai cunoscuţi oameni din oraşul nostru. Însuşi primarul urbei noastre a insistat, la întâlnirea cu criticii de literatură fantastică, amuzant-ironică, barocă, misterioasă şi moralistă, ca lui Ion-Publicistul să i se acorde premiul pentru popularitate. Dar criticii noştri sunt incoruptibili şi nici n-au vrut să audă. Printre autorii în viaţă, Ion-Publicistul trece drept unul care n-are nici prieteni, nici duşmani, de aceea a-i acorda orice premiu unui astfel de om ar fi de-a dreptul zadarnic, după opinia lor. Noi-Maciste, ca erou al lui Ion-Publicistul, care este prea mototol în relaţiile sociale, ne-am gîndit să ne constituim în apărătorul artei sale, şi, totodată, să-l trezim din apatia ce l-a cuprins. Noi credem că a sosit vremea ca eroii să aibă cea mai mare grijă de autorii lor. Într-un cuvânt, noi sântem de părere că toţi oamenii sânt virtuali eroi de literatură şi în această calitate ei trebuie să-i apere pe autorii vieţii lor scrise. Ce s-ar întâmpla dacă n-ar mai exista autori ? Din viaţa noastră n-ar mai rămâne nici cioburi. Fiindcă ei comunică timpurilor viitoare ce-au gândit, cum au trăit şi ce-au înfăptuit generaţiile rând pe rând.

*

Dar să ne întoarcem la autorul nostru, întrebându-ne dacă există o reciprocitate privind atât grija noastră față de autor, cât și grija lui față de noi. Știm că în alte cazuri această problemă nu se pune cu atâta acuitate. Bunăoară când se scrie despre epoci trecute și oameni care s-au săvârșit de pe pământ, atunci fiecare autor poate să fie fericit că a reușit să reînvie timpul cu tot ce cuprindea el. În cazul nostru însă, noi-Maciste cunoaștem locul și ponderea ce ni s-a atribuit în ficțiunea *Aventurilor*, dar noi suntem totodată o ființă vie, o realitate, de care am avut grijă ca autorul să țină seama. Sigur că i-a venit mai ușor să descrie pur și simplu ceea ce am înfăptuit noi, dar de când suntem într-o continuă goană din cauza celor ce ne urmăresc, Ion-Publicistul nici nu se mai interesează cine scrie și cine semnează *Aventurile*. Pe de o parte, e foarte măgulit de atenția ce i s-a acordat din partea municipalității la întâlnirea cu criticii, pentru că de atunci nu s-a mai despărțit de Vasile, turmentându-și mintea și sufletul; pe de altă parte, și-a pierdut, cum aminteam mai sus, nu numai simțul paternității asupra *Aventurilor*, dar și orice interes în continuarea lor. Ne vin lacrimile în valuri când ne gândim câte întâmplări i-am fi putut livra și de acum înainte, bucurându-i pe cititorii săi. Dar autorul nostru se lasă învăluit de insistențele lui Simion Still care domină realitatea, ba, pe deasupra, e dispus în ultimul timp să admită ca necesară condamnarea noastră la spânzurătoare. N-am făcut decât bine și totuși propriul nostru „părinte" ne sacrifică de dragul liniștei sale iluzorii. Maiorul știe precis că nu noi am fost cauza morții grefierului și totuși a întocmit dosarul condamnării noastre. Probele însă nu se susțin pe ni-

mic palpabil. Sânt numai presupuneri. Ceea ce e sigur e doar dorința lui Simion Still ca Maciste să dispară. Adică noi, personajul real al lui Ion-Publicistul. Este oribilă această ambiție și îndârjire împotriva nevinovăției. Am auzit că se lucrează intens la un aparat de detectare a motanilor periculoși. În acest timp, Ion-Publicistul așteaptă soluții salvatoare de la Vasile, care-l îmboldește mereu spre băutură. Dacă nu apare Gherman mai curând și dacă autorul nostru nu publică un foileton în care să dovedească vinovăția și crima lui Simion Still față de studentul aruncat de la balcon, atunci nu ne rămâne altă alternativă decât răpirea autorului din atmosfera învăluitoare în care e ținut și în care se complace. Suntem pe punctul de a-l avertiza pe Ion-Publicistul că noi nu am făcut nici o crimă, dimpotrivă ; de aceea nu admitem nici o pedeapsă. Când va citi aceste rânduri, conștiința îl va face pe Ion-Publicistul să scrie adevărul".

În timpul serii zilei următoare, când se făcea curățenie în birourile redacției, poștașul depuse pe biroul secretariatului a patra contribuție critică a lui Maciste la *Aventurile* sale. Marele motan inspecta în acest timp acoperișul bătrânului castel.

MAREA LOVITURĂ

— Până la urmă vom folosi arma cu lunetă, strigă sergentul către colegul său. Unde s-a mai pomenit să ajungi sergent și să nu faci altceva de luni întregi decât să escaladezi acoperișe din cauza unui motan demonic. Ia binoclul meu, privește ! uite-l cum stă la

soare şi nici nu-i pasă că noi aşteptăm de atâtea ceasuri în turla asta, ca bufniţele. Pentru o astfel de treabă erau buni şi nişte soldaţi ; de ce ne-or fi băgat pe noi în afacerea cu motanul ? !

— Tocmai pentru că e importantă urmărirea în sine, explică al doilea sergent, iar mie, unul, îmi place mai mult ce facem acum decât orice altă misiune. În câte dimineţi n-am fost fericit să văd cum răsare soarele şi să observ apoi cu ochiul liber cum vicleanul motan trecea de pe un acoperiş pe altul ca un artist de circ de mare clasă.

— Eu cobor, spuse primul sergent, la telefonul din spatele catedralei să-l informez pe Maior. Când se întoarse gâfâind din cauza celor o sută de trepte se rezemă cu spatele de balustrada înaltă şi rămase tăcut minute în şir.

— Ei, ce-a spus şeful ? întrebă colegul care nu se mişcase de la postul său.

— La telefonul de la birou n-a răspuns nimeni. La telefonul secret mi-a răspuns o voce subţire care a întrebat din ce loc poate fi observat Maciste şi după ce i-am spus, mi-a închis telefonul. Crezi că e bine c-am divulgat poziţia motanului unei persoane străine ?

— Dacă a răspuns la telefonul secret, persoana străină cum spui tu, cunoaşte misiunea ce ni s-a încredinţat, aşa că nu te mai frământa degeaba !

După vreo jumătate de oră, un taxi opri în staţia din faţa catedralei şi în mai puţin de trei minute o fată blondă cu o sacoşă vişinie ieşi din casa scării pe terasă, iar cei doi sergenţi rămaseră uluiţi de această vizită.

— Mă numesc Nora şi sunt prietena lui Maciste, se recomandă tânăra blondă ; i-am adus ceva de mâncare. Daţi-mi binoclul ! În clipa aceea Maciste, care se însorea pe acoperişul turnului dinspre răsărit, se

ridică şi se întinse cât o jirebie, apoi se întoarse cu faţa spre turla catedralei şi când Nora — făcându-şi palmele pâlnie — îl strigă, Maciste îi recunoscu vocea, coborî vertiginos şi abia se dezmeticiră cei doi sergenţi din surpriza venirii Norei şi a amestecului ei în misiunea lor, că motanul şi apăru pe terasa înaltă a turlei.

— Unde mi-ai umblat de-atâta vreme, băiatule ? Prietena ta ţi-a adus ceva bun, bun, să mănânci tot şi să facem o plimbare pe urmă. Pe când Maciste, rupt de foame, înfuleca de zor, cei doi sergenţi scoaseră din raniţe două plase uriaşe dar până să apuce a-l învălui pe Maciste, acesta dispăru pe scări, iar Nora supărată îi avertiză că nu au voie decât să-l urmărească, nicidecum să-l reţină. Apoi coborî şi ea val-vârtej şi sergenţii rămaseră bosumflaţi pe terasă, urmărind-o pe Nora care mergea cu Maciste alături pe trotuarul din faţa cofetăriei. Când ajunseră în faţa Băncii naţionale intrară şi nu mai ieşiră de acolo decât după câteva ore. Unul dintre sergenţi, nemaisuportând atâta mister coborî din turlă şi, cu un cec în mână, intră în clădirea Băncii şi se aşeză la una din numeroasele mese pentru a completa un formular de restituiri. Scria câte o literă la mari intervale de timp şi urmărea ce se întâmplă cu Nora şi prietenul ei. Blonda stătea de vorbă cu o tânără de seama ei, iar Maciste nu mai ştia ce să facă de atâtea mângâieri, fiindcă toate funcţionarele îşi abandonaseră maşinile de calculat, cecurile, hârtiile, stilourile cu cerneală neagră, iar şeful serviciului, neavând încotro, privea năuc peste ochelarii fumurii graba cu care fiecare subalternă a sa ţinea să-şi treacă măcar o dată degetele prin blana uriaşului motan. Maciste le privea drept în ochi şi torcea monoton iar ele sporovăiau şi din când în când se adresau pe rând sau toate deodată Norei, ce-

rându-i permisiunea s-o viziteze pentru a-l revedea pe Maciste. Şeful însuşi se apropie de câteva ori de motan fără a-şi permite să-l atingă, şi se vedea c-ar fi fost încîntat să aibă şi el în casă un asemenea exemplar calin. Surpriza şi încântarea tuturor erau atît de mari încât la un moment dat uitară cu totul de Maciste, iar acesta se plimba prin faţa caselor de bani cu uşile vraişte, ridicându-se în picioare şi cercetând ce era în interior. Publicul însă, care avusese înţelegere la început faţă de acele scene cu mângâieri duioase, nu mai suporta atâta pierdere de timp şi mai multe glasuri nervoase, unele chiar grosolane, solicitară intervenţia severă a şefului pentru a-şi pune funcţionarele urgent la treabă. Când Nora îşi luă rămas bun de la prietena ei se trezi că-i lipsea sacoşa vişinie, iar Maciste dispăruse fără a-l fi observat nimeni, plictisit se pare de atâtea drăgălăşenii. Nora ieşi zâmbind şi-i promise prietenei sale că va reveni cu Maciste. Sergentul părăsi şi el banca, fără să fi observat cum dispăruse motanul şi când ajunse la colegul său în turla catedralei îi povesti ce femei frumoase lucrau la bancă.

Maciste luă autobuzul 3 000 şi cu toate că putea fi înhăţat în orice clipă de urmăritorii săi, ajunse la vila Norei, aşeză sacoşa pe patul din camera ei şi lăsă deasupră-i un bilet scris cu verzale : CRED CĂ ATÂT ION-PUBLICISTUL, CÂT ŞI VASILE SUNT DESTUL DE STRÂMTORAŢI. MAI CRED CĂ NICI MAIORUL N-O DUCE STRĂLUCIT. AI GRIJĂ DE FIECARE ÎN PARTE. Apoi semnă : UN HAIDUC MODERN.

Nora colindă tot oraşul, neocolind nici un magazin, încât ajunse abia spre seară acasă. Tatăl ei sosi în ziua aceea însă mai devreme şi crezând că fiica lui doarme, intră în camera ei şi găsi biletul, cercetă sa-

coşa, apoi se deplasă la casa lui Gherman şi împreună cu sacoşa vişinie lăsă un alt bilet pe care scrise : ÎMPĂRŢIŢI FRĂŢEŞTE ! Semnă : UN VECIN ATENT.

A doua zi toate ziarele de seară relatau despre senzaţionalul furt de la Banca naţională. Maciste îşi făcuse rost de o mie de coli şi se pregătea să-şi scrie memoriile în răgazul ce-i va fi dat de către urmăritorii săi.

MONOLOGUL SENTIMENTAL

Seara când Nora sosi acasă, tatăl ei o întâmpină ironic :

— Toată viaţa m-am zbătut să-ţi asigur cele mai bune condiţii de educaţie, având grijă să-ţi selectez până şi prietenii, şi când colo constat că în casa mea se ascunde o maestră a loviturilor în stil mare. Cine şi-ar fi închipuit ca fata mea să-şi abandoneze toţi prietenii pentru un animal straniu, pentru...

— Te rog să nu mă provoci, replică Nora, cu o voce obosită.

— Pentru magicianul acela în patru labe. De mâine te internez la Spitalul de psihiatrie ; dar cum e posibil să-mi pătezi numele cu amiciţiile tale atât de nefireşti ? ! Hai să zicem că Gherman mai avea un dram de seriozitate, dar Publicistul şi amicul său Vasile nici nu ştiu dacă au slujbe, fiindcă după câte ai văzut singură, ei o ţin într-o continuă beţie. Ce pot să te-nveţe ei decât să-ţi pierzi mintea încă de pe acum ? ! Cât despre marele motan să nu mai vorbim.

Tu ocrotești un criminal fără pereche, un criminal cu atât mai sinistru cu cât nu poate fi tras la răspundere numai din cauză că poartă blană de motan sau de tigru și în loc să se deplaseze vertical, el umblă în patru labe. De ce n-am fi fost mai bucuroși de existența grefierului, vecinul nostru, decât de viața ucigașului său. Ca să nu-ți faci însă iluzii, te avertizez că atîta vreme cât voi trăi eu, fiara aceea pe care voi o numiți Maciste nu-și va găsi liniștea și odihna decât în lațul streangului ce-l va legăna în fața întregii suflări din urbea noastră. Cum crezi că voi îngădui să continue această nemaiauzită inversare a valorilor, când vânatul se poate transforma în vânător ? Oare nu știi că iubitul tău a fost împins de la mansardă tocmai de către Maciste, care i-a sfâșiat și grefierului beregata ? Cum poate să nu-ți pese când oamenii sunt vânați sub ochii tăi de un animal atât de feroce?! Îți amintești ce liniște era pe strada noastră înainte de apariția acestui criminal ? Absența din casa noastră a medicinistului cu care doreai să te căsătorești se datorează, după cum știi, numai bestialității acestui Maciste. Regret din toată inima că nu l-am împușcat prima oară când mi-a ieșit în cale ; aș fi salvat astfel și viața iubitului tău, și viața grefierului. Crezi că e normal ca prietenii și colegii mei să mă întrebe cu o anumită intonație dacă citesc foiletonul săptămânal despre acel animal odios ? Pe noptiera ta văd întreaga colecție cu mâzgălelile lui Ion-Publicistul. În secret poate că te și bucuri de insinuările pe care acest scârța-scârța pe hârtie le-a făcut cu privire la vinovăția mea. Zâmbești, fiică denaturată, fără să-ți dai seama că dușmanii mei l-au instruit pe acest scrib netrebnic să facă orice pentru a mă compromite. De ce atâtea luni nu ți-ai dat seama ce urmărește Ion-Publicistul ? Eu aș putea oricând să-l chem în fața

instanţei ca pe un denigrator ordinar. Dar tu ca suflet din sufletul meu nu simţi nevoia să mă aperi cât poţi de duşmanii văzuţi şi nevăzuţi ? Ce motiv aş fi avut eu să-l îndepărtez atât de brutal pe medicinist, când ştiam cât de mult ţii la el ? Crezi tu că aş fi în stare să-ţi distrug fericirea, când tu eşti însăşi fericirea mea ? Acum însă nu mai avem ce face, transplantul de măduvă n-a reuşit, iar eu mă consolez numai cu gândul că lumea e mare şi tu eşti atât de tânără încît viaţa ta se va lumina într-o zi din nou. Condiţia de studentă îţi rezervă cele mai fericite surprize. Pe mine însă tracasările, subtextul din interogaţiile colegilor mei, insinuările, ba uneori chiar afirmaţiile denigratoare din foiletonul acela nenorocit m-au adus într-o stare jalnică după cum vezi. Din cele cincizeci de costume nu mi se mai potriveşte nici unul. Cum poţi admite ca munca şi cinstea mea de o viaţă să fie denigrate de un prăpădit de foiletonist numai din dorinţa ca *Aventurile* pe care le scrie să iasă cât mai palpitante, asigurându-şi astfel un succes nedrept şi nemeritat ? Dacă vrei să reuşeşti în viaţă, dacă ţi-e scumpă condiţia de invidiat în care trăieşti, fiind unicul meu copil, atunci să ştii că tot ce ţi s-a oferit până acum şi ţi s-ar mai putea oferi se leagă de liniştirea mea sufletească. Sper că nu doreşti să rămâi pe drumuri şi fără ocrotirea tatălui tău. Dacă într-adevăr mai ţii la tatăl tău, atunci fii bună şi fugi chiar acum până la casa lui Gherman şi oferă-i lui Ion-Publicistul trei sticle de scotch, apoi determină-l cu puterea ta de convingere să insereze în primul foileton adevărul adevărat în privinţa furtului de la Banca naţională. După cum ştii, adevărul este unic în acest caz şi e de ajuns dacă va scrie că *Maciste este autorul marii lovituri.* Vezi că pe măsuţa rotundă se află dovada faptei lui Maciste, vei aduce acasă *numai sacoşa,* repet *numai*

sacoșa, pe care vei turna benzină și-i vei da foc de îndată. Nu uita, o singură frază, dar ce frază ? o propoziție, care să afirme cine este adevăratul brigand.

ÎNTOARCEREA LUI GHERMAN

Cam la o săptămînă de la marea lovitură asupra Băncii naționale, într-o sâmbătă seara pe la orele nouăsprezece, avionul de Cairo ateriză cu bine pe aeroportul orașului nostru, după ce mai mult de o jumătate de oră încercase zadarnic să pătrundă prin plafonul ceții ce ascundea perfect pista aeroportului Capitalei. Poate că singurul dintre pasagerii bucuroși de această schimbare era Gherman, căruia după atîta vreme i se permisese întoarcerea nu cu ocolire prin Capitală, ci direct la el în oraș. Singurul om din oraș, avertizat de sosirea lui Gherman, e lesne de ghicit, nu putea fi decît Maiorul care-și parcase BMW-ul chiar la ieșirea din aerogară și-l aștepta acum pe fotograf împreună cu oamenii de la vamă. Bagajele sosiră în mai puțin de zece minute și Gherman își adună la un loc cele șapte valize pe tejgheaua unde urmau a fi deschise și controlate. Operația de control se desfășură simplu și cu mare rapiditate, vameșul fiind mai atent la fața Maiorului decât la conținutul bagajelor, după care un hamal încărcă totul pe un cărucior și se îndreptă spre ieșire, urmat de posesorul valizelor care nu-și revenea din mirare cu atât mai mult cu cât fără a-i adresa un cuvânt, omul înghesui în portbagaj cinci din cele șapte geamantane, iar pe scaunele din spate celelalte două (din piele), poftindu-l apoi să ia loc în

față. Aiurit de zbor și mai ales de amânarea aterizării, Gherman nici nu-și dădu seama că nu se afla într-un taxi și abia în fața casei sale descoperi că șoferul nu era altul decât Maiorul. Se îmbrățișară cordial, apoi transportară bagajele în holișorul de la intrare, fără ca sosirea lor să fi fost sesizată de cei dinăuntru, care erau angajați într-o discuție foarte aprinsă.

Apariția lui Gherman, secondat de Maior, îi înmărmuri pe cei prezenți, apoi evenimentul se transformă într-un delir al bucuriei, îmbrățișările nu mai conteneau, pe mica stradă a Salvării se auziră puternice strigăte de *vivat, mulți ani trăiască,* minute în șir, în timp ce Maiorul care nu-și pierdea firea înregistră pe o peliculă color întreaga dezlănțuire sentimentală a revederii. Cu lacrimile șiroindu-i pe barbă, Vasile începu să cânte pe textul unei vechi balade macedonene : „Ce-ai pățit, de n-ai venit ?...“ Paharele fură umplute de trei ori și abia atunci observară cu toții că nu aveau loc decît în picioare și Simion Still îi șopti ceva la ureche fiicei sale ; Nora le propuse tuturor să se considere invitații ei la vilă, unde aveau mai mult spațiu și unde se puteau distra, dacă doreau, până la ziuă.

— Să mergem copii la scumpa de ea ! se entuziasmă Vasile.

— Bine, dar banii rămân așa cum sînt în cele trei stive ? întrebă Maiorul. Simion Still, Ion-Publicistul, Vasile, Nora și Gherman (care abia atunci descoperi ce se afla pe măsuța rotundă) rămaseră într-o mutenie prelungită.

— De la depunerea lor aici se vede că nimeni nu i-a atins, așa că propun să rămână unde se află acum, fu de părere Simion Still, iar noi să ne vedem de bucuria revederii cu domnul Gherman și să n-o facem pe soția mea să ne aștepte prea mult, dragă Maiorule.

— De acord, răspunse Maiorul, apoi mai trase un cadru scurt cu poziția mesei și depuse aparatul de filmat deasupra televizorului. Să mergem dacă așa ați hotărât ! Gherman luă unul dintre cele două geamantane de piele pentru a împărți cadouri și după ce stinseră lumina trecură cu toții la vilă. Doamna Still se arătă extraordinar de impresionată de revenirea lui Gherman și la un semn al soțului ei chiar îșî îmbrățișă vecinul.

*

De la data când transportase banii cu sacoșa vișinie a Norei, Maciste nu mai coborîse din turnul castelului decât cu o seară înainte și numai preț de câteva minute pentru a-și face rost de cele câteva ziare de seară. Un reporter mai avizat se pare scria despre angajarea celui mai bun expert în descoperirea furturilor de anvergură. Succesul investigațiilor ce urmau a fi întreprinse era mai mult decât sigur. Prin oraș circula zvonul că Maiorul ordonase eliberarea tuturor hoților fruntași cu condiția ca în decurs de o lună cel mult, prin eforturi conjugate, aceștia să-i descopere pe autorii marii lovituri.

Plictisit de adăpostul sigur în care se afla, și având gustul cel mai pur al aventurii, Maciste urcă în autobuzul 3 000 și sosi la casa lui Gherman cam la un minut după ce prietenii și dușmanii săi se mutaseră să-și continue petrecerea la vilă. Observă încă de la intrare mulțimea geamantanelor cu mirosul lor străin și-și dădu seama de întoarcerea lui Gherman. Când intră în încăperea întunecată descoperi banii pe măsuța rotundă, smulse un cearceaf înnegrit de întrebuințare și așeză stivele de bancnote la mijloc, apoi legând cel patru colțuri luă prețioasa povară în brațe

şi traversă strada. De la moartea grefierului, casa era sigilată, însă Maciste reuşi să intre prin spatele ei şi o dată ajuns înăuntru aşeză, teanc lângă teanc, toţi banii sub cele două perne mari de la capătul patului. La ieşire mai intră o dată în casa lui Gherman şi întinse cerceaful la locul lui, după care se îndreptă spre vilă, postându-se în caisul din faţa livingului.

Instalat în cais, Maciste era atât de fericit că putea să asculte şi să vadă ce se petrecea în casa lui Still, încât era gata să adoarmă. La un moment dat însă, Maciste îşi încordă auzul :

— De ce n-au fost predaţi banii imediat după descoperirea lor ? întrebă Maiorul.

— Pentru că s-ar fi putut crede că noi i-am furat, răspunse Ion şi Vasile într-un glas.

— Adevărat, continuă Maiorul, dar lucrurile nu pot continua astfel. Banii trebuie să ajungă din nou la Bancă şi asta cît mai urgent. Propun ca unul dintre cei de faţă să facă acum operaţia inversă, în mare taină.

— Imposibil : eu am plete, Vasile are barbă, iar mulţimea de poliţişti din interiorul Băncii ar sesiza cea mai mică mişcare, spuse Ion.

— Operaţia trebuie pusă în sarcina adevăratului autor al furtului, interveni tatăl Norei.

— Dar cine ştie pe adevăratul autor ? se interesă Maiorul.

— Uşor de dedus, răspunse domnul Still, cine ar putea fi altul decât criminalul de Maciste. Maiorul se prefăcu foarte mirat de presupunerea lui Still şi continuă :

— Eu cred că fără ajutorul unei a doua persoane nici chiar Maciste n-ar fi fost în stare să sustragă o asemenea sumă.

— Nu-l cunoşti, Maiorule ! acest cumplit animal e în stare de orice.

— Dar Nora, ce părere are, întrebă omul legii, şi blonda fiică a lui Still, de obicei palidă, se înroşi ca focul şi, pretextând că trebuie s-o ajute pe maică-sa la bucătărie, evită discuţia.

— Vedeţi dar, domnilor, că lucrurile sânt destul de încurcate. Ar fi o zi de aur aceea în care Nora l-ar lămuri şi l-ar însoţi pe Maciste la Bancă, pentru a face operaţiunea inversă furtului, îndrăzni Maiorul.

— Să-l lămurească da, dar nu să-l însoţească la Bancă, vorbi cam răspicat domnul Still. La Bancă să meargă motanul singur şi numai după ce în toate birourile se va instala un sistem intern de televiziune, ca să avem totodată şi dovada vinovăţiei marelui criminal.

— Doi iepuri dintr-o lovitură e cam mult, opină Ion. Dar ce-ar fi dacă într-o seară, după vecernie, banii ar fi depuşi în altarul catedralei şi imediat după aceea un anonim ar anunţa poliţia.

— Ideea e minunată, surâse Maiorul, dar ce ne facem cu mine, care sunt direct interesat şi, mai mult, angajat în stabilirea adevărului ?

În clipa aceea, domnul Still începu să bombăne că mâncarea a întârziat nepermis şi ieşi să grăbească (spuse el) pregătirile. În hol o întâlni pe consoarta sa şi pe Nora aducând câte două tăvi fiecare şi-l şopti fiică-si ceva ce nici doamna Still nu apucă să audă. Intrară apoi toţi trei, şi amfitrioana îşi invită musafirii la masă. Conversaseră până atunci stând în picioare şi când se aşezară la masă într-o tăcere tradiţională, Nora observă cu voce tare că a mai rămas un scaun liber şi c-ar fi posibil să mai vină vreun oaspete.

— Ce credeți, domnule Maior, despre posibilitatea de a lăsa baltă afacerea cu returnarea banilor la Bancă ?

— Nu înțeleg ce vrei să spui, domnișoară !

— N-ar fi mai bine ca acești bani să se împartă câtorva persoane de față ?

— Ar fi să luăm asupra noastră vinovăția furtului, replică Maiorul, ceea ce trebuie să recunoașteți, mie unul nu mi se potrivește și cu toate că sunt în casa dumitale, domnișoară, te rog să nu mă implici în această afacere murdară.

— Să bem toți banii dacă nu știți cum să procedați altfel ! strigă Vasile. Apoi începu să se audă numai sunetul furculițelor și cuțitelor care lucrau de zor, toți cei prezenți fiind obosiți de discuția ce durase aproape o oră.

— Să trecem peste propunerea copilărească a Norei și să bem din acest vin de zghihară, ca să ne vină gândul cel bun! toastă domnul Still. Nu știu însă dacă adevăratul făptaș n-a urmărit, lăsându-ne banii, să ne implice în crimele lui fără sfârșit. Dar până una, alta, ar fi bine ca banii să fie aduși aici pentru că la vecinul Gherman a rămas ușa de la intrare deschisă.

Nora și Ion plecară de îndată la Gherman acasă, și când se întoarseră erau palizi și parcă-și pierduseră graiul ; căzură pur și simplu pe scaune. În aceeași clipă, Maciste intră pe fereastră, apoi ocupă scaunul liber și după ce bău un pahar de vodcă se apucă să mănânce cu lăcomie. Vasile vru să strige ura! pentru venirea lui Maciste, dar amuți pe loc, fiindcă Simion Still se repezi spre camera lui strigând că o să-l împuște pe criminal. Vasile se îndreptă spre comutator, astfel că la venirea lui Still, acesta găsi lumina stinsă,

VÂNZAREA LUI MACISTE

Petrecerea (prilejuită de întoarcerea lui Gherman acasă într-o sâmbătă seara) se încheie într-o notă mai mult decât gravă, aproape sumbră, datorită ieşirii nemăsurate a tatălui Norei atunci, când, întorcându-se în living şi găsindu-i pe ceilalţi în întuneric, se precipitase înspre fereastră şi nu se putuse abţine să nu tragă un foc de armă în întunericul de afară, sperând să-l nimerească pe Maciste cu un snop de alice. În clipa aceea însă Maciste era departe. Împuşcătura alarmă toată suflarea din strada Salvării, astfel încât bărbaţii mai tineri ieşiră din case cu lanterne sau lumânări aprinse, căutând o eventuală victimă pe lângă cele două şanţuri de scurgere a apei. Simion Still rămăsese încremenit în cadra ferestrei iar Maiorul îi desprinse arma din mâini numai cu mare efort, după care mai mult îl târâ pînă la cel mai apropiat fotoliu. Când Vasile apăsă pe comutator toţi cei prezenţi văzând faţa albă ca varul a stăpânului vilei se ridicară în picioare şi cerură permisiunea de a se retrage. Doamna Still şi fiica ei plângeau şi-i implorară pe ceilalţi să nu le părăsească tocmai într-o astfel de situaţie. Vasile anunţă că ar vrea să cerceteze strada să se convingă dacă marele Maciste n-a căzut cumva în luptă. Destins ca un arc, tatăl Norei ţâşni de pe fotoliu cu o forţă de care nu-l credeau în stare în acel moment şi spuse cu o voce puternică :

— Iubiţii mei oaspeţi şi vecini, vă rog să-mi iertaţi slăbiciunea de adineauri şi să reluăm firul exact din punctul unde rămăsesem când a apărut duşmanul nostru de moarte ; să bem deci din acest vin de zghihară ca să ne vină gânduri mai bune în luptele ce ne

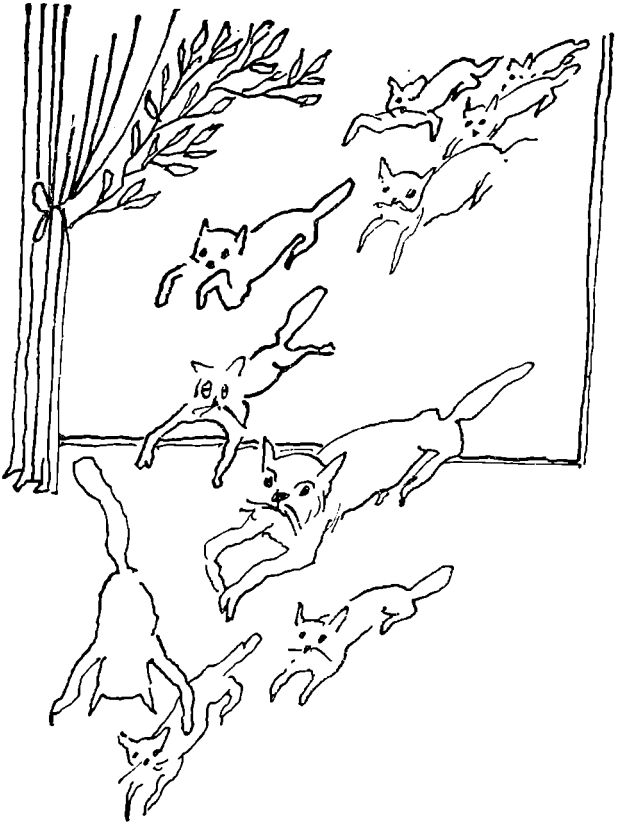

așteaptă și de acum înainte. Sper că nu e departe clipa când Maiorul și oamenii săi ne vor livra criminalul bine strâns în plase de sârmă, pentru a-l judeca așa cum se cuvine celor mai cumpliți răufăcători din orașul nostru.

— Să bem pentru reușita propunerii dumneavoastră și pentru sănătatea noastră a tuturor, toastă Maiorul.

— Să nu uităm însă motivul care ne-a adunat pe toți, interveni Vasile, anume întoarcerea marelui nostru prieten Gherman, căruia aș vrea să-i urăm să trăiască foarte mult și încă o lungă perioadă de timp după aceea ! Și acum dragilor, aș vrea să vă mai spun că atunci când omul are necazuri e bine să și le stingă în vin, iar dacă nu-i place vinul atunci în vodcă sau — dacă cineva are — în Whisky, fiindcă încrâncenarea nu e recomandabilă decât pentru fapte și cauze mari, nicidecum pentru fleacuri. Zic deci, să fim mai blânzi !

— Cu toată respectabila dumitale barbă, se enervă tatăl Norei, te rog să nu ne ții predici cu duhul blândeții. Față de cine să fim blânzi ? Față de un criminal fără pereche ? Înțeleg să avem clemență față de oamenii care au greșit fără să-și dea seama, dar față de ființe stranii care fac răul cu premeditare, nu admit nici urmă de milă. De aceea voi prezenta cazul acestui nemaiântâlnit criminal în prima adunare a Consiliului municipal și voi cere ca, în cazul în care vor fi descoperiți banii furați de la Bancă să constituie un premiu pentru cei ce-l vor prinde pe Maciste. Fiți siguri că această cerere dreaptă va fi susținută de toți membrii Consiliului. Dar unde sânt banii acum ?

— Banii au dispărut, spuse Nora, înainte de a merge Ion și cu mine să-i aducem aici.

— Eu cred că nu sînt prea departe de acest loc, interveni Maiorul, apoi tăcu.

— Voi propune, adăugă tatăl Norei, ca descoperitorului să i se ofere un sfert din sumă, iar celelalte trei pătrimi echipei care-l va prinde pe Maciste.

— Bine, și noi care am suferit împreună cu Maciste, iar după aceea împreună cu dumneavoastră, noi cum vom fi tratați ? întrebă Vasile.

— Demnitatea nu mai constituie o caracteristică a vieții moderne, exemplul cel mai frapant ni l-au servit criticii mei, spuse Ion-Publicistul.

— Cu toate acestea eu consider mai mult decât pertinente pretențiile prietenului dumitale, răspunse tatăl Norei.

— Atunci să împărțim totul între noi, ca să fim liniștiți până la toamna viitoare cel puțin, supralicită Vasile, cu ironie.

— De acord, însă cu o condiție : să faceți în așa fel ca Maciste să fie prins ; atunci chiar prin hotărârea municipalității, întreaga sumă o să vă revină dumneavoastră, spuse înveselit Simion Still. Aș dori să mai știu cum consideră Maiorul această înțelegere.

— Dacă municipalitatea va lua o astfel de hotărîre, atunci înțelegerea de acum va fi justă, răspunse Maiorul. Nu știm însă ce părere au prietenii noștri — Ion și Gherman. Cei doi își rotiră privirile peste chipurile celor prezenți, apoi, fără a clipi, se uitară îndelung unul în ochii celuilalt.

— Dacă Maciste a ajuns să nu mai fie stăpânit de nimeni și s-a sălbăticit în asemenea hal, eu nu mă

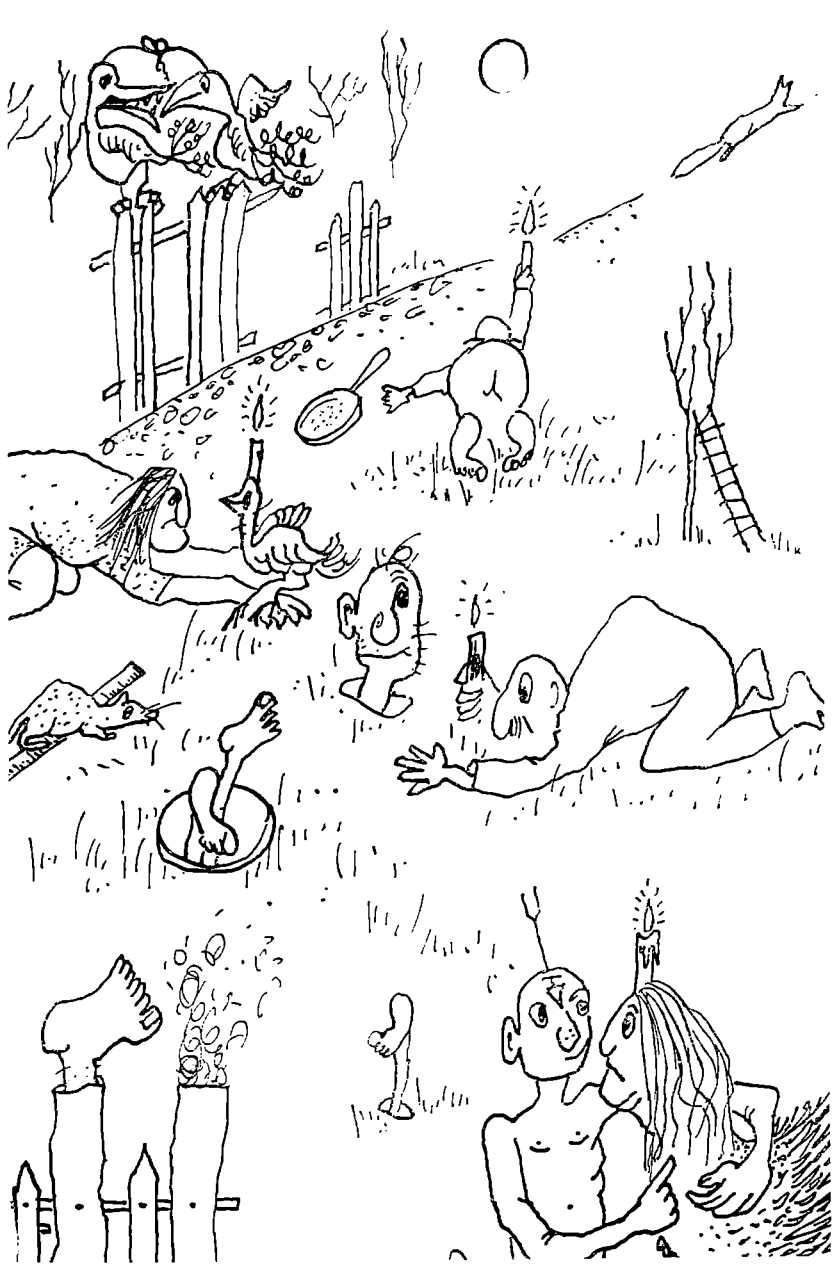

opun la ceea ce ați hotărât încă dinainte de întoarcerea mea, fu de părere Gherman.

— Eu o să vă dau răspunsul abia peste o săptămână după ce, în foiletonul care urmează, îl voi invita pe Maciste să părăsească orașul spuse Ion-Publicistul. Dacă se va încăpățâna să rămână atunci voi trece pe la medicinistul țintuit la pat și în cazul în care acesta va declara că a fost împins de la mansardă în noaptea aceea de către Maciste, atunci voi fi trup și suflet alături de cea mai gravă hotărîre pe care veți lua-o.

— Fii sigur că medicinistul știe cine l-a nenorocit și nu se poate să declare altceva decât adevărul, se precipită Simion Still.

— Atunci ne-am înțeles, noi să bem și dumneavoastră să cântați sau, mai bine-zis, dumneavoastră să cântați și noi să dansăm, totuna, adăugă Vasile.

— Dar cum rămâne cu banii ? întrebă Nora. Am înțeles că persoana care-i descoperă va primi cel puțin un sfert. Rămâne în picioare această promisiune ?

— Mai mult decât atât, întări Maiorul ; i se va face chiar publicitate, cel puțin în cele zece ziare de seară. Acestea fiind zise, pe mine vă rog să mă scuzați, deoarece mâine în zori va trebui să fiu în gară.

— Stop, stop, ridică vocea tatăl Norei ; nu se poate să plecați de la noi ca dintr-o casă pustie. Adu, dragă, pungile acelea din cămară, pentru că dumnealor — sunt sigur — vor mai avea mult de vorbit în noaptea aceasta.

Vasile, Ion, Gherman și Maiorul ieșiră unul după altul, urându-le gazdelor noapte bună, apoi din stradă se auzi vocea de bas profund a celui care intona pe o melodie de marș: „Alle Rose stinken, alle Rose stinken), doch die Matrosen stinken auch...".

VICTORIA LUI STILL

„O fiară apocaliptică se plimbă liberă şi nestingherită prin marele nostru oraş cu unicul scop de a sădi teamă şi teroare în sufletele semenilor noştri, şi care nu se dă în lături de la cele mai perfecte şi odioase crime". Astfel îşi începu discursul, Simion Still, în faţa Consiliului municipal ce avu loc a doua zi după întoarcerea lui Gherman. „Acest sol al celor mai satanice gânduri, acest spion al vieţii de zi cu zi a cinstitelor noastre familii n-a ezitat nici o clipă să reteze avântul, bucuria de a trăi, tinereţea şi sănătatea unui tânăr medic, atunci când l-a împins de la o mansardă (situată la mai bine de zece metri înălţime) provocîndu-i trei fracturi ale coloanei, nenorocindu-l pentru tot restul vieţii. Iar pentru că unul din cei mai probi contemporani ai noştri a văzut şi a condamnat în public fapta aceasta, nu peste multă vreme a fost ucis mişeleşte de acelaşi criminal în timp ce dormea. După cum ştie toată lumea e vorba de vecinul meu, Grefierul, cel decedat în somn. Mulţi dintre dumneavoastră poate nu cunosc faptul că această fiară înregistrează tot ce se petrece în viaţa de familie a fiecăruia dintre noi, că pentru a stârni opinia publică împotriva celor mai cinstiţi colegi ai noştri, fiara se insinuează, în chip de motan, în orice casă, memorând şi transmiţând apoi în cel mai denigrator sens cu putinţă tot ceea ce a ascultat sau a văzut. Acest motan scârbos are puterea de a se transforma în tigru, da, nu fiţi miraţi, într-un tigru fioros. Ceea ce este însă şi mai îngrijorător pentru oricine l-ar vedea, este faptul că el se poate transforma şi în om. Există mulţi martori care l-au văzut metamorfozându-se într-un

tânăr înalt cu plete lungi cum poartă câte un prăpădit de poet, cu fața palidă și ochii verzi, moment în care devine seducător în fața tuturor femeilor. Deși a apărut de o bună bucată de vreme în orașul nostru, nimeni nu știe încă dacă acest criminal fără pereche este om sau animal. Nici pe cei mai cumpliți dușmani ai noștri nu cred că i-ar lăsa inima să ne trimită pe cap un șarlatan de talia acestuia. Onoarea de a trăi liberi în viitor ne obligă să luăm cele mai drastice măsuri împotriva fiarei, pentru a o izola mai întâi și pentru a-i aplica apoi pedeapsa cuvenită. Cu toată cifra impunătoare a furtului întâmplat nu demult la Banca națională, propun ca în cazul în care sumele sustrase vor fi descoperite, ele să constituie premiul Consiliului nostru pentru prinderea și predarea acestui criminal numit Maciste. Numele și persoanele martorilor, care pot dovedi adevărul spuselor mele, vă stau la dispoziție oricând. Chiar și acum dacă doriți."

La sfârșitul ședinței, Consiliul hotărî în unanimitate acordarea unui premiu uriaș pentru prinderea lui Maciste, indiferent dacă banii furați se vor descoperi sau nu. Tatăl Norei fusese mai mult decât convingător.

*

Simion Still sosi acasă vesel ca niciodată.

— Dragele mele, sunt frânt de oboseală și totuși mă simt atât de bine, cum nu mi s-a mai întâmplat din tinerețe. Vă iubesc pe amândouă ca pe lumina ochilor mei, declară el, trântindu-se într-un fotoliu. Nu vă mirați ! Mâine se va da publicității în toate ziarele Hotărîrea municipalității prin care se arată că toți cetățenii sunt obligați să participe la descoperirea și prinderea lui Maciste ; un premiu fără precedent se

va înmâna celor care-l vor preda în mâna organelor de ordine. Ei, ce spuneţi ?

— Era şi cazul, răspunse doamna Still, să se termine o dată cu circul acesta.

— Ce-ar fi să-l prind şi să-l predau chiar eu, Maiorului ? întrebă Nora. N-ar cleveti lumea în fel şi chip, cum a fost posibil, ca o fată slăbuţă cum sunt eu, să cuteze a se apropia de un animal atât de periculos ?

— N-ai nevoie de o asemenea publicitate, spuse tatăl Norei. Îţi interzic orice amestec în această afacere periculoasă.

— Dar banii, adică premiul ce mi-ar reveni în cazul unei reuşite ? întrebă Nora.

— E adevărat că oricine ar fi tentat de o asemenea sumă, dar nu vreau ca numele meu să fie amestecat în astfel de treburi. Nu doresc nici să-ţi periclitezi viaţa în preajma unui animal-şarlatan ca Maciste. Cea mai mare plăcere sau victorie pentru mine, adăugă tatăl Norei, ar fi ca Ion-Publicistul, Gherman şi Vasile să fie chiar cei care-şi vor trăda protejatul, pentru că ei sunt vinovaţi de aducerea motanului pe strada Salvării. Chiar te-aş ruga să treci pe la ei şi să-i încurajezi în acest scop. De acord ?

— Papa, dacă ţi-au dat dreptate oameni atât de importanţi cum sunt cei o sută din Consiliu, cum o să mă opun tocmai eu hotărârii tale. Am să fac aşa cum crezi tu că e mai bine.

*

Nora ieşi din casă pe la orele 18.00. Se întunecase când intră în Magazinul de la barieră, unde cumpără pâine, cârnăciori, pastramă şi o sticlă de lapte. Apoi ajunse cu un taxi în faţa catedralei, urcă până pe terasa din turlă şi prin palmele făcute pâlnie îl strigă pe

Maciste. Cerul era înnorat şi prin întunericul compact dintre clopotniţă şi turnul castelului nu se zărea nimic, de aceea, repetă minute în şir chemarea peste zgomotul obişnuit al străzii. Furată de stopurile roşii ale maşinilor care înaintând încet adânceau oraşul, mai aşteptă încă vreo zece minute şi se gândea să coboare, când Maciste apăru pe terasă. Nora scoase din sacoşă un prosop peste care depuse mâncarea ce i-o adusese. Maciste abia dacă se atinse de hrana ce i se oferea şi dând semne de nerăbdare părăsi primul terasa, coborând urmărit de paşii mărunţi ai Norei până în stradă. O luară apoi spre stânga şi urcară în autobuzul 3 000 care ajunse destul de rapid la barieră. În mijlocul străzii Salvării, între casa lui Gherman şi a Grefierului, Maciste rămase nehotărît, ascultând minute în şir vorbele ce se rosteau dincolo de uşa stăpânului său. Nora îşi arătă la un moment dat intenţia de a intra la Gherman, dar Maciste o luă în partea opusă, sări gardul, apoi se pierdu printre pomii pitici din faţa intrării. Printre jaluzelele de la fereastra pustie a Grefierului străbătu imediat după aceea o lumină slabă de tot. Sperând că Maciste va reveni curând, Nora se îndreptă spre vilă pentru a se debarasa de sacoşă. Vila era cufundată în întuneric, semn că părinţii ei, ori se culcaseră, ori plecaseră într-o vizită. După ce intră, aprinse lumina în hol, apoi coborî pe scara de serviciu în curte şi observă garajul deschis, fără maşină. Ai ei plecaseră ; deci putea să meargă şi ea să mai stea de vorbă la Gherman acasă. Ajunsă în camera ei se răzgândi şi, după ce deschise fereastra, se întinse pe pat cu mâinile sub ceafă. Nu-şi mai dădea seama câtă vreme trecuse de când se aşezase pe pat, în clipa cînd se trezi cu lumina stinsă şi alături de o fiinţă care se părea că doarme respirînd egal ca un copil. Când apăsă pe butonul veiozei, Maciste sări

brusc în picioare. Nora întinse brațele spre el ca pentru a-l îmbrățișa, dar Maciste se apropie de fereastră și dispăru în noapte. Într-o față de pernă așezată la picioare, Nora descoperi banii care dispăruseră din casa lui Gherman. Deasupra bancnotelor era un plic pe care fiica lui Still îl ascunse în sân, apoi urcă scările până la mansardă, unde fața de pernă cu uriașa sumă fu acoperită cu un maldăr de ziare vechi. După ce încuie ușa, luă cheia și peste un minut o vîrî sub una din dalele aleii din curte, apoi se grăbi să ajungă în camera ei. Tocmai voia să citească scrisoarea la lumina slabă a veiozei, când auzi ușa de la intrare și abia mai avu timp să ascundă plicul sub pernă.

SCRISOAREA

Când părinții Norei apărură în hol și apoi în camera Norei, aceasta se prefăcu a fi atât de adâncită în somn, încât babacii înduioșați renunțară s-o mai tulbure cu grija lor paternă. După ce ascultă pașii alor ei îndepărtându-se în direcția bucătăriei, Nora smulse plicul de sub pernă și, desfăcându-l, citi cu atenție scrisoarea găsită deasupra uriașei sume de bani pe care Maciste o depusese în patul ei înainte de plecare. Îngrozită de conținutul celor cinci pagini din plic, primul imbold al Norei fu acela de a-i arăta scrisoarea tatălui ei, dar acesta adormise când ea, după multe ezitări, îndrăzni să intre în dormitorul părinților. O trezi pe maică-sa, însă doamna Still nu manifestă nici un fel de curiozitate față de ceea ce ar fi putut scrie un motan. „Culcă-te, draga mea, vom

vedea noi mâine. Somn ușor ! Închide ușa !" Oricâtă revoltă avea împotriva nepăsării și siguranței în care părinții ei se complăceau, Nora insistă ca aceștia să citească scrisoarea, dar maică-sa nu admise sub nici o formă ca domnul Still să fie trezit. Nora închise ușa de la dormitorul „bătrânilor" și, ajunsă în camera ei, mai citi o dată scrisoarea, apoi se îmbrăcă și, după ce luă o sticlă din barul familiei, ieși în stradă și în mai puțin de un minut deschise ușa casei lui Gherman.

*

— Scumpa de ea nu ne-a uitat, deși e târziu, spuse Vasile, cînd văzu sticla de Scotch în mâinile Norei.

— Termină cu lingușirile, strigă Ion, doar se vede că e vorba de un caz important dacă a venit domnișoara în casa unor bărbați în toiul nopții.

— Am primit un plic al cărui conținut e foarte periculos pentru viața tatălui meu și neștiind cine l-a trimis, aș vrea să mă sfătuiesc numai cu voi ce e de făcut, răspunse Nora. Iată plicul pe care vă rog să-l desfaceți. Vasile pretextă că nu are ochelarii la el, Gherman se scuză că-i este somn, astfel că numai Ion acceptă să citească scrisoarea lui Maciste.

*

„Sper că voi fi crezut ca și altă dată, dacă vă asigur pe voi, prietenii mei, adică pe stăpânul Gherman, pe Vasile, pe Ion-Publicistul, pe Nora și chiar pe Maior că am asistat, conform firii și curiozității mele, la ședința Consiliului Municipal. E strigător la ceruri faptul că oameni cu părul cărunt, vorbesc de cei o sută de consilieri, s-au lăsat amăgiți de retorica dom-

nului Still şi au votat în unanimitate hotărîrea ca eu să fiu prins şi condamnat în mod gratuit. Ştiţi cu toţii că n-am făcut nimănui nici un rău, iar dacă unii dintre voi vor să mă vândă pentru a-şi salva propria liniştе, ţin să vă comunic acum pentru totdeauna că singurul vinovat pentru nenorocirea tânărului medic, precum şi pentru moartea bătrânului grefier este, după cum bine ştiţi, domnul Still. Dacă n-aş fi atât de ameninţat, aş fi făcut orice pentru a o cruţa pe Nora. Dar când un întreg oraş va fi obligat prin lege să mă prindă, n-am încotro şi trebuie să spun adevărul. Ştiu că până la urmă nu mă voi putea ascunde în aşa fel încât să nu fiu prins şi condamnat fără a avea însă cea mai mică vină. Recunosc totuşi că n-am fost laş. Totdeauna mi-a plăcut să mă strecor prin locurile unde bănuiam că se întâmplă o nedreptate. Iată ce-am observat, bunăoară, la persoana domnului Still. În lume se poartă cu o bonomie nemaiîntâlnită, acasă însă îşi terorizează consoarta şi fiica încă de pe când aceasta din urmă avea biberon. Dintr-un dosar la care prin neatenţia Maiorului am avut acces, am aflat că-şi datorează poziţia privilegiată condamnării unui coleg într-o conjunctură defavorabilă aceluia, deşi omul era la fel de nevinovat ca mine. Dezmoştenirea a doi fraţi şi răpirea a trei ingineri constructori, care i-au asigurat înălţarea vilei, completează şirul de nedreptăţi pe care le-a patronat pentru a-şi păstra scaunul de consilier municipal. Faptul că Maiorul nu divulgă adevărata comportare sau lipsa de omenie a domnului Still nu trebuie să mire pe nimeni.

Pe de altă parte, aflându-mă la faţa locului, am înregistrat hotărîrea prin care se va acorda un mare premiu celui ce mă va preda organelor de ordine. Eu însă am avut norocul să descopăr uriaşul maldăr de

bancnote sustrase de la Banca națională. Acești bani ce depășesc cu mult premiul făgăduit se află în prezent într-un loc de unde a-ți putea să-i luați voi. Aș fi bucuros ca această sumă să vă parvină. În ceea ce privește prinderea mea aș fi la fel de bucuros dacă premiul vi s-ar atribui tot vouă, care aveți atâta nevoie încât ați perfectat mai demult vânzarea mea. Nu-i nimic, numai să nu mă înhațe oamenii Maiorului. Știți doar că nu voi admite să cad în mâna unor străini. Și dacă tot s-a hotărît să fiu dat pierzaniei atunci prefer să vin la voi și să fiu predat Maiorului de către prietenii mei. Și fiindcă am auzit că voi fi condamnat la ștreang vă cer un singur lucru și anume : execuția să aibă loc pe aeroport la capătul pistei de decolare. Aș mai fi vrut înainte de asta să-mi procurați o zgardă lată de cincisprezece centimetri. Mi-aș putea zburli blana astfel încât să acopăr zgarda să nu se vadă. În rest, văzând și făcând ! Îmi accept soarta. Mi s-a făcut și mie milă de temerile domnului Still. Să facem în așa fel încât să-i revină liniștea de care are atâta nevoie. Aștept răspunsul vostru prin Nora. Sper să ne revedem înainte de a ne despărți în fața acelui nod țeapăn de cânepă. Dacă dorește cineva s-o însoțească pe Nora la întâlnirea cu mine voi fi cu atât mai mulțumit. Până atunci vă spun la revedere."

După lectura scrisorii lui Maciste, Ion întrebă cu tremur în glas : „Cine se oferă să-l însoțească pe Maciste la Jugul din Vale, ca să scăpăm de teama de a-l vedea murind ?"

— Eu sînt de părere să ne deplasăm cu toții până acolo, în pădurile din care a venit el călare pe bușteni, răspunse Gherman.

— Copii dragi și iubiți, dați-mi voie să-l întâlnesc eu pe Maciste și totul se va termina cu bine, dar până

atunci să bem ce ne-a trimis vecinul Still, spuse Vasile.

Ion tocmai băgase plicul de la Maciste în buzunar, când tatăl Norei intră cu un zâmbet larg și cu o sacoșă plină de sticle în casa lui Gherman. La câteva minute după aceea, sosi și Maiorul.

ÎNȚELEGEREA

Poate că Simion Still și Maiorul se înțeleseseră să sosească aproape în același minut la Gherman acasă. Oricum după ce intrară începură să discute (bineânțeles) despre Maciste și prinderea acestuia, aprobându-și reciproc orice idee.

— Acum tot succesul acțiunii noastre constă în viteza cu care vom acționa, începu tatăl Norei, nimeni n-are voie să doarmă până la prinderea criminalului.

— Noi nu sântem concentrați, replică Vasile, noi suntem oameni liberi într-un oraș liber și decât să-mi trădez prietenul mai bine să nu văd niciodată băuturile dumitale.

— Potolește-te, frățioare, interveni Ion-Publicistul, aici nu e vorba de nici o trădare de prieten ; oamenii pot să facă nenumărate planuri dar problema esențială este aceea dacă realitatea le va permite dumnealor să-l prindă pe Maciste, iar realitatea știți că este chiar Maciste.

— Eu nu voi trăda pe cel mai scump motan care a existat vreodată, strigă Vasile, apoi, ducând o sticlă la gură, o goli pe jumătate.

— Se poate, vecine, să aduci în discuție cuvântul *trădare* când nu e vorba decât de o fiară criminală, ce trebuie stârpită chiar cu prețul vieții pentru liniștea semenilor din urbea noastră, se precipită domnul Still. Mustrările de conștiință nu-și au rostul, îndeosebi atunci când e vorba de un animal odios. Orice tribunal serios, luând cunoștință de isprăvile lui, l-ar condamna la moarte fără cea mai mică ezitare. Or, dumneata nu dispreţuiești legea și ești convins că fără aplicarea legii nu există nici dreptate, nici libertate. De aceea, cred că nu vei căuta cu tot dinadinsul să pierzi marele premiu ce s-a votat pentru prinderea fiarei.

— Ei, Dumnezeule, să nu discutăm acum despre mine, Maciste e în centrul vieții, iar noi, niște bieți oameni ne întreţinem viciile din compromisuri, nu-i așa, frate Gherman ? întrebă Vasile.

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă doriți ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva doriți chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am știri sigure că Maciste s-a săturat să mai fie hăituit și că tânjește după odihnă. În aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pui problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important decât faptul ca acest motan să dispară cu sau fără condamnare ; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorului ar da peste el ca din întâmplare, încheie tatăl Norei.

— Problema e alta și se pune cu totul altfel decât vă închipuiți dumneavoastră, care n-ați absolvit dreptul, spuse Maiorul. Întâi și-ntâi se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal,

un motan ; ar fi un caraghioslâc nesfârşit o astfel de condamnare. Vasile, Nora şi Gherman ascultau atenţi dezbaterea susţinută de Maior, Ion şi tatăl Norei.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are şi puterea stranie de a se transforma în tigru sau într-un tânăr frumos. Propun să fie prins în ultima ipostază ca să-l putem judeca şi condamna la moarte ; ce spuneţi ?

— Chiar dacă l-am prinde în chip de tânăr, faptul nu ne-ar folosi întru nimic la condamnarea lui. Încât eu vă spun că în legătură cu prinderea lui Maciste sunt optimist, însă în ce priveşte putinţa de a-l condamna sunt sceptic, adăugă Ion, ar fi ceva nemaipomenit pe faţa pământului.

— Bine, dar cu două-trei anonime, Maiorul poate să-i întocmească un dosar şi lui Dumnezeu, strigă Still.

— Problema se pune astfel : sub legi democratice ca ale noastre, lămuri Maiorul, noi trebuie să avem la dispoziţie doi martori care să-l acuze pe Maciste de crimele comise.

— De crimele comise de cine ? se strâmbă Vasile.

În acea clipă toţi cei prezenţi îşi îndreptară ochii spre tatăl Norei care simţindu-se devorat de privirile lor se ridică în picioare şi strigă de se cutremurară pereţii :

— Ce vreţi să insinuaţi ? Credeţi că un oraş întreg ar fi ţinut ca an de an să fiu ales în Consiliul municipal dacă s-ar fi îndoit o singură clipă de moralitatea şi cinstea mea timp de treizeci de ani ? Mi s-a propus de atâtea ori să fiu în fruntea Consiliului, dar am refuzat din pură modestie. Iar voi cutezaţi acum să mă priviţi ca şi cum aş fi fost în stare

să comit crimele de care nu e vinovat altcineva decât fiara, la care țineți atât de mult ? Dacă insist să fie prins și condamnat știți bine că o fac numai și numai pentru a cruța propriile voastre vieți în primul rând. Dacă vreți să colaborați la stârpirea răului din orașul nostru e bine, dacă nu, declarați că nu vă interesează decât să duceți o viață iresponsabilă și atunci voi sta de vorbă numai cu Maiorul de acum înainte. Nora, te rog să strângi sticlele pline să ne retragem acasă la noi și să-i lăsăm pe dumnealor să scrie ode, versuri și alte prostii închinate criminalului Maciste. Pe mine nu mă mai țin nervii să lămuresc niște oameni în spiritul cărora dreptatea legii nu a fost sădită.

— Ne pare nespus de rău de neânțelegerea creată, vorbi, pentru prima oară în acea seară, Gherman. Eu cred că Vasile nici nu și-a dat seama ce spune, fiindcă el preferă euforia în locul crudei realități.

— Gazda noastră are dreptate, întări Maiorul cele spuse înainte ; nu cred că e cazul să renunțăm acum la ceea ce s-a clădit cu atâta migală. De aceea i-aș întreba pe Ion și pe Gherman dacă sunt de acord cu partea ce-i va reveni lui Vasile să fie mai mare cu câteva procente.

— Vrem egalitate, strigă Vasile din nou, nicidecum favoritisme, cuvinte din care Still și Maiorul înțeleseră că Vasile va participa la prinderea lui Maciste.

— Vasile e un om mai dificil, tocmai pentru că nu-l interesează să câștige nimic, explică Ion, iar dacă acum este de acord cu dumneavoastră o face numai pentru a-și arăta prietenia față de Gherman și față de mine.

— Atunci înțeleg, spuse tatăl Norei, că nimic nu mai stă în calea înțelegerii noastre, acordul nostru e deplin iar eu vă promit că n-o să vă pară rău de ho-

tărârea pe care ați luat-o. Să bem pentru succesul nostru ! În clipa când musafirii se pregăteau să plece, Maciste, care ascultase de sub fereastră fiecare cuvânt, se îndreptă spre autobuzul 3 000.

TATONĂRI

— Începând chiar din această dimineață nu vom îngădui sub nici o formă ca vreun prieten sau cunoscut de-al lui Maciste să se deplaseze dintr-un loc în altul fără urmăritori permanenți din partea serviciului nostru, declară Maiorul. Chiar și când vreunul din prietenii marelui motan va trece dintr-o încăpere în alta a propriei sale locuințe, noi trebuie să știm. Nu mai vorbesc de telefoanele lor. Deoarece și eu, și domnul Still am avut prilejul de a sta foarte aproape de Maciste, vă ordon să ne urmăriți și pe noi. Punctele de observație principale rămân după cum v-am spus : Castelul cu cele patru turnuri, Catedrala, Banca națională și Strada Salvării, unde se întâlnesc cei trei prieteni ai infractorului. Vă atrag în modul cel mai serios atenția că s-ar putea să vi se administreze fel de fel de droguri pentru a vă distrage de la misiunea importantă ce vi s-a încredințat. Fiecare suspect trebuie fotografiat în cel mai discret mod cu putință. Grupele de urmăritori de la Castel și Catedrală își vor parca mașinile de intervenție la mai puțin de o sută de metri de obiectivele lor. Orice motan care întrece înălțimea de o jumătate de metru va fi înșfăcat pe loc și fără milă cu ajutorul plaselor cu care ați fost dotați. Dacă veți

întâlni proteste din partea unor cucoane mai ales, trebuie să lansaţi zvonul că toată suflarea calinelor e suspectă de turbare. În cazul unor indivizi care nu se vor supune somaţiei voastre şi vor încerca să fugă, aveţi voie să-i urmăriţi dar sub nici o formă nu veţi folosi armele de foc. Cei suspecţi nu trebuie să ştie absolut nimic despre misiunea voastră. În faţa marelui public veţi trece drept agenţi de circulaţie. Acestea fiind zise am ajuns la ultimul punct al comunicării noastre şi anume : dacă o grupă sau alta va avea norocul să-l prindă pe Maciste şi dacă aceasta se va întîmpla la lumina zilei, curioşii care vor apărea ca din pământ la faţa locului trebuie să ştie că marele motan e suspect de turbare şi că noi, oamenii ordinii, vrem să-i cruţăm de orice pericol. Premiul care s-a pus pe capul lui Maciste vă este cunoscut tuturor. Vă urez succes.

*

A doua zi după ce înţelegerea avusese loc acasă la Gherman, cei trei prieteni se despărţiră, urmând ca fiecare să se ocupe de treburile proprii.

Cine ar fi putut însoţi echipa ce-l urmărea pe Vasile, ar fi fost mirat să-l vadă pe acesta cutreierând oraşul şi oprindu-se pe la toate atelierele de tâmplărie. După-amiază, Vasile trecu neobservat de portarul Fabricii de mase plastice. Avea acolo un prieten, maistru la secţia de finisare a panourilor, care se numea Gherase. Vasile insistă să părăsească hala şi să se plimbe prin curtea Fabricii pentru a-i explica unele lucruri şi după ce termină ceea ce avea să-i comunice conveniră să se întâlnească spre seară la Birt, unde urmau să vină şi doi dintre tâmplarii pe la care trecuse înainte de prânz. Apoi Vasile, condus până la

poartă de prietenul său Gherase, ceru voie portarului să dea un telefon și agentul care era foarte aproape auzi numai următoarele cuvinte : „Scumpă domnișoară, sunt nerăbdător să ne vedem în locul pe care mi l-ai propus, la ora fixată." Mesajul se dovedi prea criptic pentru urmăritorul lui Vasile, care ajunse în mai puțin de o jumătate de oră cu un taxi în curtea străvechiului Castel unde-l aștepta Nora.

*

Pereții din curtea interioară erau înțesați de schele și un mare număr de muncitori trebăluiau de zor, unii fluierând, alții îngânând melodii care-i duceau cu gândul în locurile unde se născuseră. Zidurile turnului dinspre răsărit, cel ce abia se ținea în picioare, fuseseră ocolite cu toată considerația de echipele de zidari și zugravi. Nora și Vasile se îndreptară spre turnul periculos, învârtiră o mare cheie ruginită în broască și intrară. Maciste care-i observase de sus încă de la venire îi întâmpină cu mare afecțiune și apoi se așezară pe una din băncile de marmură. Nora adusese ceva de-ale gurii într-un coș pe care-l așezase încă de la sosire pe una din treptele scării ce ducea în turn.

— Dragul meu Maciste, am venit să-ți spun că acum lucrurile au ajuns până acolo încât nu mai pot fi oprite, ca o avalanșă. Poate că judecătorii vor avea înțelegere pentru tine și te vor achita, eu sper mult că așa se va întâmpla și nu altfel. Mi-ar părea nespus de rău dacă vreunul din oamenii Maiorului și-ar îndrepta arma cu lunetă spre tine și ar trage. Mai bine vii la Gherman acasă unde ai putea fi apărat de prietenii tăi.

— Domnişoara ţi-a explicat exact, cum stă situaţia, aşa că rugămintea lui Gherman, a lui Ion şi a mea este aceeaşi : vino acasă când crezi că e mai bine, ziua sau noaptea, în ce chip doreşti, numai să nu-ţi periclitezi viaţa ! încheie Vasile.

— Atunci îţi spun la revedere şi să ne întâlnim pe strada noastră, spuse Nora îmbrăţişându-l pe Maciste. Nora ieşi în curtea castelului şi mai aşteptă acolo minute lungi până când Vasile isprăvi ce avea să-i explice lui Maciste, apoi părăsi şi el turnul, foarte bine dispus şi o felicită pe Nora pentru tactul de a-l fi lăsat să mai întârzie cu prietenul său.

CU MESERIAŞII

— Ce-i de făcut ? întrebă maistrul Gherase, după ce sosi ultimul (cei trei tâmplari veniseră mai devreme) la Birt, unde aveau întâlnire cu Vasile.

— Dragilor, după cum v-am informat azi mai devreme, lucrurile se precipită cu fiecare oră, ba pot să zic, cu fiecare minut. Oamenii sau mai bine-zis puţinii oameni care nu-l au la inimă pe Maciste s-au înverşunat atât de tare împotriva lui, încât e mai mult ca sigur că vor să-l ducă la spânzurătoare.

— Cu ce-am putea noi să-i fim de folos în acest caz ? întrebă Lascăr, unul dintre tâmplari. Fiindcă o execuţie ca aceea care se pregăteşte se va petrece sub cea mai severă pază şi atunci mă întreb şi vă întreb : cum vom reuşi să-i uşurăm sfârşitul ?

— E bine că ai pus această întrebare cheie, răspunse Vasile ! În viziunea mea nu e vorba de uşu-

rarea vreunui sfârşit, ci, pur şi simplu de salvarea lui Maciste din strânsoarea nodului gros de cânepă. Dar, înainte de a vă explica în detaliu ceea ce avem de făcut, vă propun să bem câte un pahar pentru a ne putea înţelege mai bine. Să închinăm pentru sănătatea voastră şi pentru salvarea lui Maciste !

— Eu aş fi băut mai cu plăcere o băutură de-a noastră, deoarece licoarea asta cu care ne-ai cinstit are gust de ploşniţă ; cel puţin mie aşa mi se pare. Dar ce voiam eu să spun ? A, mi-am amintit : vrei într-adevăr să se întâmple ceva nemaipomenit, bunăoară să se rupă funia, să cadă spânzurătoarea la pământ, să se aprindă întreaga construcţie ? Ce doreşti să se întîmple din toate acestea ?

— Dacă mă crezi, doresc să se întîmple toate deodată şi încă ceva în plus : aş vrea să-mi găsiţi un artificier care, la momentul potrivit, să producă o asemenea explozie încât să-i sperie în primul rând pe duşmanii lui Maciste şi în acelaşi timp să producă panică în marele public care va fi prezent acolo. Bineînţeles că explozia nu trebuie să producă nici o vătămare nimănui, decât o sperietură de-a lungul şi de-a latul omenirii aceleia curioase. Vă întreb deci dacă pot spera într-o astfel de distracţie din care să iasă învingător Maciste. După o lungă tăcere, Gherase îi năuci pe toţi cu următoarea propunere :

— Fraţilor, dacă îmi lăsaţi întreaga răspundere pentru construcţia furcii sau a spânzurătorii, cum vreţi să-i spuneţi, atunci vă promit că o să vă placă distracţia mai mult decât dacă ar fi fost gândită ani întregi de un mare regizor.

— Vorbește, scumpul meu prieten, nu ne lăsa să așteptăm, îl îndemnă Vasile în timp ce umplea a doua oară paharele.

— Ar fi atât de frumos, dacă totul ar decurge după planul meu, încît nici nu-mi vine să vă spun.

— Bine, dar noi tocmai de aceea ne-am adunat, să punem totul la cale de comun acord. Apoi Vasile își roti capul în toate părțile cu ochii lui de vultur și barba de patriarh și continuă : spune-ne, prietene, ca să ne bucurăm de pe acum de norocul ce-l va avea Maciste !

— Dacă-i așa, începu în șoaptă, iată cum aș dori eu să se întâmple : la locul execuției presupun că au să fie aduse și câteva mașini ale salvării, cel puțin cu o zi înainte. Voi aranja lucrurile astfel ca una din aceste mașini să fie mascată cu panouri înalte și ușoare din plastic, iar deasupra mașinii voi construi podiumul pentru scaunul acela blestemat sortit lui Maciste : furca va fi înălțată mai sus cu funia atârnând exact deasupra scaunului. Când va sosi ceasul și când atâta negurime de lume va aștepta cu respirația tăiată să fie îndepărtat brutal scaunul de sub Maciste, abia atunci veți vedea cu adevărat planul meu ! Vasile mai cutreieră o dată întregul Birt cu privirea, apoi exclamă cu o perfectă adaptare la noua situație (deoarece în ușă apăruse abia în acele clipe unul din urmăritori) și cu totală bucurie :

— Prieten scump, îmi crește inima de câte ori îmi povestești de femeia aceea ; am cunoscut-o și eu pe vremuri, pot să-ți mărturisesc după atâția ani că nimeni nu mi-a purtat atîta grijă, mai ales după ce m-am îmbolnăvit. Relațiile dintre noi erau de o curățenie desăvârșită, de aceea, mă bucur nespus că

sufletul tău s-a oprit asupra ei. Şi faptul e cu atît mai minunat cu cât nu te-ai oprit la o fluşturatică oarecare, vreau să zic la o tinerică fără minte. De aceea, îmi permit să te felicit din toată inima, fiindcă ai ştiut ce să alegi ! Să bem pentru alegerea ta fericită. Vasile vorbea cu voce puternică, astfel că nu numai urmăritorul său, dar întreaga suflare din Birt erau numai ochi şi urechi la vorbele lui. Simţindu-se în atenţia tuturor, Vasile solicită să vină însăşi doamna Elvira la masa lui şi după ce dumneaei apăru, el se ridică brusc, îi pupă ceremonios mâna, apoi stăpâna localului se îndepărtă cu un pahar de scotch în mână, pe care-l oferi omului Maiorului. Urmăritorul aruncă o privire ameninţătoare spre masa lui Vasile, apoi se îndepărtă cu o vădită enervare, deoarece fusese recunoscut.

— Copii minunaţi ce sunteţi, dacă reuşeşte planul lui Gherase cu maşina, vom trăi nu o tragedie, ci un adevărat carnaval.

— Eu, se angajă Lascăr, aş putea instala totul pe un planor, sunt pilot, după cum ştiţi, cu diplomă, iar undeva, departe de asistenţă, un avion ar aştepta doar un semnal pentru ca întreaga spânzurătoare cu decor cu tot să zboare.

— Totul, totul e minunat, fiecare cuvânt care vă iese din gură ! continuă Vasile. Într-adevăr, cu meseriaşii nu se poate juca nimeni ! Voi aveţi ceva ce nu vi se poate lua până la sfârşitul sfârşitului ; voi aveţi mâini de aur şi o lumină a minţii care netezeşte orice lucrare, numai şi numai spre binele omului. Eu nu am cuvinte să vă mulţumesc pentru inventivitatea minţii voastre şi bunătatea sufletului vostru. Să ştiţi însă că pe El, înţelegeţi la cine mă

refer (şi vocea lui scăzu până la semn), nu trebuie să vi-l închipuiţi ca pe un oarecare, El este purtătorul mai multor chipuri, cu El se încearcă o trecere spectaculoasă de la condiţia lui la altă condiţie... Cei învăţaţi numesc această schimbare salt ontologic. Dar ce este mai important e faptul că tot ce a întreprins El pînă acum confirmă chiar dorinţa lui de a fi om prin aceea că etica faptelor lui tinde să lumineze şi, în ultimă instanţă, să îndepărteze animalitatea şi răul adânc din fiinţa celor care se pretind oameni. Prin aceasta el s-a îndepărtat enorm de stadiul animal, confirmând faptul că El este bun şi deci pregătit întru totul să devină *om*. Acum v-aş ruga să ne despărţim păstrând cel mai desăvârşit secret asupra celor ce ne-am propus.

DILEMA CONTINUĂ

Vremea se înăsprise aproape cu fiecare zi ; barometrele arătau multe grade sub zero şi în curînd urma ca Nora să fie sărbătorită pentru cei douăzeci şi cinci de ani ai ei.

În timp ce Vasile cu cei trei tâmplari, plus maistrul Gherase, făceau planuri de salvare a lui Maciste, acasă la Nora, domnul Still, Maiorul, Gherman şi Ion-Publicistul făceau tot felul de propuneri de ademenire sau prindere neîntârziată a marelui motan. Din camera ei, Nora auzea prin uşa deschisă larg fiecare cuvânt ; stătea întinsă pe spate şi se părea

că ar fi căzut iarăși în damblaua de a lovi ritmic în balonul ce atârna de tavan, când cu un picior, când cu altul. Cum camera domnișoarei Still dădea în living și cum, nemaiavând stare, Maiorul se plimba de ici-colo, el se oprea de fiecare dată în dreptul ușii, măsurând lungimea picioarelor Norei, fapt pe care tatăl fetei îl sesiza la orice întrerupere a plimbării oaspetelui său, și numai ce-l auzeai strigând : fetițo, nu ne mai înnebuni cu balonul acela ! doar știi ce treabă importantă avem de rezolvat ! Atunci Nora se pornea pe un râs atît de nestăpânit încât ai fi crezut că o gâdilă cel puțin două persoane. După mai multe reprize de râs, domnul Still se deplasă brusc și închise cu mare zgomot ușa Norei dar și așa râsul fiicei sale se auzea atât de distinct încât mama, apoi Gherman, apoi Ion-Publicistul și în sfârșit chiar tatăl Norei începură să râdă ca niște apucați, nemaireușind să se oprească. Singur, Maiorul, cu o mină impenetrabilă, îi privea ca pe niște victime sigure ale caracterelor tari.

— Ați putea să vă opriți, doar nu „curg" gazele de la sobe ! încercă Maiorul.

— Așa e, Simicane ; ce ne-o fi apucat în seara aceasta ? Niciodată nu s-a mai întâmplat una ca asta la noi în casă, își reveni (prima) doamna Still. Vă rog mult, vă rog, veniți-vă în fire !

— Maiorule, te rog nu mai umbla de colo-colo, stai și dumneata locului, ca să fim atenți la vorbe, nu la mișcare, spuse tatăl Norei poruncitor. Propusesem adineauri ca, dacă va fi posibil, cel ce va veni la secția de criminalistică (de bună voie și nesilit de nimeni) să fie vecinul Gherman, propunere la care dumnealui i s-a congestionat fața într-un fel cum nu

mi s-a mai întâmplat să văd ; probabil de aceea ne-am pus cu toţii pe râs, fiindcă alt motiv nu-mi amintesc. Dacă mă înşel, spuneţi dumneavoastră, cum ne-a cuprins acest delir de râs !

— Eu îmi amintesc, se disculpă Gherman, că am protestat şi am propus cu toată seriozitatea să-l predea autorul său, adică prietenul Ion.

— La care propunere eu m-am recuzat, şi de la această onoare, şi de la premiul promis de oficialităţi, fiindcă orice se admite în afară de trădarea propriului tău erou, încheie cam abrupt Ion-Publicistul.

— Ai mai spus ceva, se amestecă doamna Still, şi pentru asta nu te iert, chiar dacă ai vrut să construieşti o metaforă ; ai spus că eu personal aş fi cea mai indicată persoană care să se prezinte la braţ cu Maciste în biroul Maiorului ; recunoşti sau nu ?

În clipa aceea apăru Nora într-un costum de carnaval — o blană uriaşă de pisică albă încheiată în faţă cu un fermoar negru, având în spate o coadă mai lungă de doi metri.

— Acum recunosc, spuse Ion, dar după râsul ce ne-a cuprins, vă puteţi da seama că a fost o glumă plasată într-un moment grav.

— Dragii mei, interveni Maiorul, cu tot respectul ce se cuvine primului consilier municipal — aci de faţă, eu mi-am permis poate prea mult atunci când nu am râs alături de domnia sa ; acum însă îmi dau seama că am procedat just, deoarece unul dintre noi trebuie să rămână vigilent orice s-ar întâmpla. Şi ca să nu ne mai ascundem după deget, pot să vă spun că în timp ce toţi râdeaţi, i-am văzut pe prietenii Gherman şi Ion făcându-şi semne care m-au tulburat. Vreau să spun că erau nişte semne ce puneau

sub semnul dubiului întreaga noastră acțiune. Dar mai sper să mă fi înșelat.

— Ein Mann, ein Wort ! protestă Gherman. În privința cuvântului, și spus, și scris, prietenul Ion pot spune că este un adevărat nobil.

— Vrei să afirmi, întrebă Maiorul, că Ion-Publicistul și-a luat mâinile de pe Maciste ?

— Eu nu vreau să spun ce nu știu, se scuză Gherman, dar vreau să vă garantez că atunci când Ion afirmă că laptele e alb, nu e negru.

— Fără a-mi contrazice prietenul, se enervă Ion, eu strig : jos cu garanții ! Numai adevărul poate garanta că subiectivitatea noastră are un temei „obiectiv". Aștept această garanție și sunt al vostru pe veci.

— Așteptăm lămuriri precise, îl preveni Maiorul.

— Lămurirea ar fi una singură : să văd scris de mâna medicinistului cum că Maciste este cel care l-a împins de la mansardă, nenorocindu-l pentru tot restul vieții.

— Vezi, Nora, cu ce oameni te-ai împrietenit ? strigă tatăl ei înfuriat peste măsură.

— Îți aduc eu dovada scrisă de mâna lui Emil, interveni — cu adevărat glas de pisică — Nora.

— Aș vrea să fiu de față când va scrie ceea ce am crezut eu, încheie senin Ion-Publicistul.

— Omule, vecine, frate, așa-mi placi ! Multă vreme nu te-am prețuit la justa dumitale valoare dar acum pot să-ți spun că etica dumitale îmi impune întregul respect ce se cuvine celor drepți, își îndulci vocea tatăl Norei. Spune, draga lui tata, când vrei să te duci cu prietenul nostru Ion să-i ceri dovada scrisă lui Emil ?

— În ce mă privește, eu pot să merg și în această clipă, numai să comandați un taxi ; până sosește mașina eu îmi schimb îmbrăcămintea.

— V-aș propune să mergeți ziua, la ora asta poate că bietul băiat doarme și-ar fi păcat să-l treziți, spuse doamna Still.

— De aceea mă înnebunesc femeile pe mine, fiindcă au milă ; pe când noi, bărbații, nu ne iertăm unii altora decît slăbiciunile care ne sunt proprii, declară Ion-Publicistul.

— Dragii mei oaspeți, am înțeles că totul — în ce privește atitudinea voastră — depinde acum de declarația bietului medicinist ; indiferent dacă declarația lui Emil îi va fi sau nu defavorabilă lui Maciste, doresc să vă spun — declară tatăl Norei — că la aniversarea fiicei mele voi admite ca în casa mea să pătrundă și dușmanii, chiar toți dacă vor avea loc. Să bem deci pentru acel fericit eveniment ce se apropie !

— Și pentru a ne despărți cât mai curând. Fiindcă mâine vom avea atâtea de făcut încât nici nu știu încotro s-o apuc — spre birou sau spre casă, toastă Maiorul.

Deși Maiorul plecase demult, pe Ion și pe Gherman îi prinse răsăritul soarelui în casa lui Still.

MĂRTURIA DE BAZĂ

Obosiți cum erau în zori, Nora și Ion-Publicistul ajunseră la familia bătrânului miner, care tocmai îl muta pe Emil din pat în cărucior. Tatăl lui Emil

răspunse destul de scurt la salutul oaspeților și părăsi încăperea, pe cînd Emil se arătă foarte plăcut surprins, îndeosebi de vizita Norei, iubita vieții lui.

— Pe dumnealui nu-l cunosc, spuse Emil, e noul tău prieten ? !

— Nu copile, protestă Ion, n-am avut niciodată obiceiul să-mi pierd capul după fete singure la părinți și pe deasupra și bine situate în societate.

Emil se posomorî dintr-o dată, închise ochii și rămase astfel îndelung, celorlalți nevenindu-le să-l tulbure. Ion-Publicistul avea obiceiul foarte sănătos de a se lăsa în voia somnului oriunde acesta îl copleșea astfel că și de data aceasta el se întinse pe o canapea și adormi de îndată. Nora își apropie scaunul de căruciorul în care stătea fostul ei iubit și, cum Emil ținea ochii închiși, ea începu să-i mângâie mâinile, apoi se apropie și mai mult de el, îi vârî degetele pe sub ceafă și-și lipi gura de gura lui. Rămaseră astfel lungă vreme. Când se eliberară unul din strânsoarea celuilalt erau îmbujorați ca doi puberi.

— Am venit să te rog să accepți invitația familiei mele de a veni la noi de ziua mea, precum și invitația mea de a nu te mai întoarce niciodată la tine acasă, ci să rămâi mereu cu mine.

— Dacă nu mi s-ar fi întâmplat nenorocirea la tine acasă aș veni bucuros la ziua ta, deși nu mai pot sta în picioare, în echilibru. Cât despre invitația de a rămâne la tine acasă pentru totdeauna, nici nu mă gândesc să-ți dau un răspuns. Pot să-ți comunic totuși că dintre toți frații am rămas doar eu acasă, încât mi-aș permite să te rog să fii stăpâna acestor încăperi, a grădinii, a curții, a șopronului unde tai-

că-meu sparge lemne, în sfârșit a garajului și mașinii care a rămas nemișcată de la cumpărarea ei. Accepți ?

— Cu mare plăcere, iubitule, dar nu chiar de azi pentru că mai sunt multe de aranjat și de făcut înainte de ziua mea. Oricum îți mulțumesc pentru faptul că mi-ai oferit totul, absolut tot ce ține de această casă. Îți cer iertare că n-am venit mai des pe la tine. În ce privește casa în care vom locui poate că n-o vom alege nici pe a mea, nici pe a ta ; mai bine să stăm undeva noi singuri.

— Mai bine să locuim la mine, răspunse Emil, fiindcă bietul tata mai trăiește numai ca să-mi fie mie de folos.

— Nu-ți promit sigur, dar sunt de acord că tatăl tău n-ar suporta să te știe în altă parte, lipsit de ajutorul, pe care crede că numai el ți l-ar putea oferi. Venind vorba de părinți, trebuie să-ți spun că nici mie nu mi-e prea ușor. Știi că tata a muncit o viață întreagă pentru binele celorlalți și acum la bătrânețe își vede numele și poziția terfelite de dușmanii săi care n-au fost capabili să-l întrească în dăruirea de sine pentru binele obștesc. Ai auzit de marele motan Maciste ?

— L-am văzut la tine acasă. Mai târziu am mai auzit câte ceva despre el odată de la tata, după ce l-a vizitat pe unul Gherman, de pe strada voastră. Dar ce e cu acest motan ?

— Pe scurt, pot să-ți spun următoarele : Maciste este un motan care dacă se ridică în picioare ajunge la înălțimea unui bărbat. Are un fel de a fi foarte straniu, putându-se metamorfoza pe nesimțite, nu numai în tigru, leu sau panteră, dar chiar și într-un

tânăr nespus de fascinant. De starea sa de motan se folosește pentru a intra în orice casă (la noi acasă bunăoară a fost de nenumărate ori) și pentru a divulga apoi orice secret din viața unei familii, chiar și cele mai intime trăiri ale unei persoane. În ce-l privește pe tata, motanul Maciste (pe care eu îl simpatizez de fapt) l-a denunțat ca autor al nenorocirii care s-a petrecut cu tine și de atunci încoace au apărut nenumărate referiri, chiar în presă, privitoare la vinovăția tatei față de tine. Omul căruia Maciste i-a livrat nenumărate secrete despre diferite familii și persoane este cel care doarme colo pe canapea, Ion-Publicistul, și care le-a făcut ulterior publice prin foiletonul său despre marele motan.

— Deci tatăl tău ar fi în pericolul de a fi dezonorat prin mașinațiunile dușmanilor săi ?

— Exact. Dar nu numai el... Dușmanii tatei vor să ne distrugă pur și simplu.

— Cu ce vă pot eu ajuta ? întrebă Emil.

— Cu mărturia ta, cum că nu tata este vinovat de ceea ce ți s-a întâmplat ție în noaptea aceea cumplită.

— Sunt la dispoziția voastră, oricând va fi cazul de a depune această mărturie.

— Dacă tata ar auzi ceea ce ai spus acum ar fi de-a dreptul fericit, pentru că prea l-au încolțit din toate părțile. Dar eu, iubitule, n-aș vrea să fii cărat prin tribunale de câte ori se va relua procesul.

— Care proces ? Eu n-am dat pe nimeni în judecată pentru că am fost aruncat pe ciment de la mansardă.

— E vorba de altceva. Tata i-a intentat proces lui Maciste ; e vorba ca instanța să se întrunească foarte

curând și, cum spuneam, eu nu vreau să ți se pricinuiască încă un rău prin deplasarea de acasă la tribunal și retur. De aceea te-aș ruga să scrii mărturia acum, pentru a o duce eu la tribunal.

Emil izbucni într-un râs uriaș care nu se mai termina, fapt ce o descumpăni pe Nora.

— Am spus vreo prostie ? întrebă ea.

— Dimpotrivă, mă bucur că tatăl tău a avut ideea extraordinară de a-l aduce pe motan în fața instanței. Nici calul declarat senator la Roma n-a fost mai onorat. Pe de altă parte, concepția mea despre lume pune în centrul tuturor lucrurilor omul. Adică importanța sa absolută în fața celorlalte felurite ființe. Nici eu n-aș permite vreodată ca viața unui om să fie periclitată de existența unui animal chiar cu apucături stranii. De aceea te rog să-mi dai o coală de hârtie și pixul de pe masă !

Nora se repezi emoționată să aducă cele cerute, dar nu uită în trecere să calce pe piciorul stâng al lui Ion care se trezi buimac fără a spune însă un cuvânt și continuând să rămână în aceeași poziție. După ce-și scrise mărturia, Emil ținu s-o citească Norei pentru a se convinge dacă nu cumva pretinde altceva de la el.

„Subsemnatul Emil Borzan declar prin prezenta că, în noaptea de marți spre miercuri la data de 29 mai anul curent, am fost împins de la mansarda vilei (domnului Simion Still) de la o înălțime de peste 10 m, astfel încât am căzut pe bordura de ciment, fracturându-mi șira spinării ; autorul acestei crime este marele motan Maciste. Semnat...".

— Deci nu se poate spune că patru haidamaci te-au smuls de lângă domnișoara Nora și, după ce te-au molestat în mansardă, au avut cruzimea să te azvârle direct pe ciment ?

— Nu, nu se poate spune, răspunse Emil. Dar văd că nu prea ai dormit.

— Am avut un somn demagogic în ultimele cinci minute, la început însă cred că am și sforăit.

— Emile, te sărut, am să vin cu un taxi să te iau la ziua mea.

— Nu te obosi, dacă voi fi într-o stare bună o să vin cu tata.

— La revedere, spuseră și Ion și Nora concomitent.

— La revedere, dar nu cred să ne revedem prea curând, sunt sigur că veți fi foarte ocupați cu procesul.

INVITAȚIILE

În vila de pe strada Salvării, pregătirile pentru o mare petrecere erau în toi. Urma ca, pentru prima dată, familia lui Simoin Still să rămână acasă de revelion. Gherman, vecinul domnului Still, își anunță prietenii, pe Ion și Vasile, că vor avea probabil ocazia să întâmpine Anul nou în compania celui mai de vază locatar din strada Salvării.

— Eu zic să ne mulțumim, ca de atâtea ori, cu locuința ta, iubite prietene, îl apostrofă Vasile.

— Nu e obligatorie prezența nici unuia dintre noi, și pe urmă nu se știe dacă vom fi invitați, răspunse Gherman.

— Într-adevăr, e mai bine să nu refuzăm ce nu ni s-a propus încă, adaugă Ion.

— Ba eu susțin c-ar fi mai bine să nici nu fim invitați, decât să facem cine știe ce boacăne printre atâtea figuri de seamă care vor fi alături de tatăl Norei ; e mai sănătos și mai bine să bei comod o votcă în libertate, decît un whisky — supravegheat de atâția ochi străini, încheie Vasile.

— Într-un fel, Vasile are dreptate, dar problema nu constă în faptul dacă vom bea aici sau la vilă, ci în cu totul altceva ; e vorba de calculele pe care domnul Still și le va face : dacă merită sau nu să se mai încurce cu noi de acum înainte, explică Ion.

— Are tot interesul, susținu cam tare Gherman, jur că are tot interesul, pentru că știu eu ce spun !

— Atunci luminează-ne și pe noi, frățioare, deoarece ignoranța noastră în materie de relații e nesfârșită, se tângui Vasile.

— Te cunosc de-atâția ani, așa că nu face pe prostul în fața mea, se enervă Gherman.

— Vrei să spui că mărturia lui Emil ar fi insuficientă în fața instanței ? întrebă Ion.

— Tocmai asta am vrut să afirm, dar mă enervează Vasile care, fără să fi fost încă invitat, face pe mironosița.

— Se va acomoda și el după împrejurări, prietene Gherman, spuse Ion, zâmbind.

— Pălăvrăgiți de o jumătate de oră cu paharele goale și iată că s-a făcut miezul nopții, constată Vasile.

*

În aerul umed și rece de afară se auziră mai întâi niște scrâșnete îndepărtate pe asfalt, apoi un zuruit de șenile și ritmuri de motoare goale. Câteva rafale scurte de mitralieră lătrară la capătul străzii dinspre vilă și-n timp ce Gherman ieșea în stradă, prin geamul deschis pentru evacuarea fumului de țigară intră Maciste ca un glonț. În aceeași clipă, Vasile atinse comutatorul și stinse lumina. Marele motan gâfâia ca un alergător de cursă lungă. Înfulecă în grabă tot ce mai rămăsese de mâncat pe măsuța rotundă și înainte de a reveni Gherman în casă, Maciste țâșni prin fereastră ; așteptă câteva clipe, apoi traversă strada și intră în casa pustie a grefierului. De acolo peste acoperișuri, peste garduri și prin grădini ajunse în stația de la barieră și urcă într-o mașină de noapte, care-l duse până sub zidurile bătrânului castel.

*

— Ce se întâmplă, fraților, de ce-ați stins lumina? întrebă Gherman.

— Spune-ne tu ce se întâmplă, fiindcă noi ne-am apucat de a treia sticlă, răspunse Vasile.

— Nu-i a bună, copii ; la ambele capete ale străzii noastre au fost aduse tancuri, iar în fața fiecărei porți au fost postați câte doi-trei militari. Dacă Maciste se întâmplă să fie pe-aproape de data asta nu mai scapă ; n-are cum să mai scape !

— Frate Gherman, aprinde lumina și lasă-l pe Maciste, își poartă el singur de grijă ! Mai bine bea

un păhărel cu noi să-ţi mai treacă sperietura, îl îndemnă Vasile.

— Ai şi tu dreptate, însă acum văd că treaba se îngroaşe. Hai să ciocnim ! dar ce-i cu biletul acesta mototolit ?

Pe măsuţă într-adevăr găsiră un ghemotoc de hârtie, din care Gherman desluşi următoarele : „Toate străzile au fost înţesate cu tancuri. Circulaţi numai ziua şi împreună ! Un prieten care nu v-a uitat."

— Sunt sigur că Maciste a făcut o vizită şi pe la vilă ; i-o fi fost dor de tatăl Norei, altfel nu-mi explic nici într-un chip cum a putut el părăsi turnul cel sigur, unde nu cutează nimeni să urce, presupuse Ion.

— Nu ştiu care sunt motivele vizitei lui Maciste, dar sunt sigur că Vasile are dreptate ; să ne ameţim cât mai repede, ca să putem adormi liniştiţi ! Asta vă propun eu, încheie Gherman.

*

Simion Still şi Maiorul, după mai multe ore de includeri şi excluderi, citiră în final o listă destul de săracă a invitaţilor care urmau să-şi petreacă revelionul la vilă. Lista urma astfel :

Invitatul de onoare nr. 1 — Emil Borzan ; invitaţii Norei : — colegii şi colegele ei ; invitaţii doamnei Still : — vecinii Gherman, Ion şi Vasile ; invitaţii domnului Simion Still : — Maiorul şi Maciste.

Lista fusese definitivată şi citită exact când la capetele străzii Salvării îşi făcuseră apariţia cele două tancuri. Fiind pe aproape, Maciste auzise tot şi abia la receptarea acelui uruit greu o luase la sănătoasa.

— Dar ce-i cu zgomotele și împușcăturile astea ? îl întrebase tatăl Norei pe Maior.

— Mi-am permis această mică glumă, știind că Maciste se învârte prin apropiere.

— Bine, dar acum e nevoie să ni-l apropiem, nu să-l speriem cu cele mai grele arme.

— Lui Maciste, reflectase Maiorul, îi place pericolul : veți vedea că tocmai din cauza pericolului de a fi împușcat se va aventura și va sosi la vilă în momentele când veselia va fi mai mare.

DE REVELION

Invitații la vila Vulturul din strada Salvării apărură pe la orele nouă și jumătate în frunte cu Maiorul. Ceilalți erau cincisprezece tineri înalți cu staturi de atleți aleși după un test foarte sever de către însuși comandantul secției de criminalistică. La puțin timp sosiră și cele optsprezece colege ale Norei, apoi exact la zece telefonul sună îndelung, fără obișnuitele întreruperi. Nora duse receptorul la ureche și după ce ascultă preț de câteva secunde rosti amuzată : rămâneți la telefon !

— Vecinii noștri se scuză, explică ea, că nu pot să ajungă la noi decât peste vreo trei ore, deoarece în seara de revelion șoferii de pe autobuze se retrag încă de la nouă și jumătate iar taximetriștii, începând cu orele zece, refuză comenzile care nu sunt

în direcția cartierelor unde locuiesc ei. Ce le pot eu răspunde ?

— Să pornească la pas dar mai întâi să ne comunice locul unde se află, răspunse Maiorul.

— N-o să mă credeți dacă vă spun că s-au dus la Castel pentru a-l convinge pe Maciste să vină la aniversarea mea. Mi-au spus că se mulțumesc fie cu o stropitoare a orașului, fie cu o mașină a pompierilor.

— Atunci sugerează-le s-o ia încetișor pe ruta autobuzului 3000 și-o să le trimit un tanc, râse Maiorul. Subordonații lui, precum și colegele Norei izbucniră în hohote.

Într-adevăr pe la zece și patruzeci de minute Gherman, Ion și Vasile coborâră veseli din tancul ce-i adusese ; depuseră fiecare câte un buchet superb de flori atât în brațele doamnei Still, cât și în ale fiicei sale care împlinea douăzeci și cinci de ani.

Când apărură cei trei, Maiorul tocmai răsfoia unul din multele ziare de seară ce apăreau în orașul nostru. Invitații încă nu se așezaseră la marea și bogata masă din living, ci discutau ori în grupuri, ori ca perechi despre rochii, parfumuri, creme, pălării, blănuri, automobile, arme lise, carabine cu lunetă, curse de cai, evadări, iar unii chiar despre cărți. Micile pahare ca niște bijuterii se umpleau necontenit iar clinchetul lor sărbătoresc încălzea atmosfera. Afară începuse, mai întâi domol, apoi în rafale pieziș să se aștearnă zăpada. Lui Vasile nu-i scăpă faptul că Maiorul se încruntă brusc și, închizând nervos ziarul ce-l răsfoia, se îndreptă spre tatăl Norei, apoi dispărură în biroul amfitrionului. Vasile se apropie de Ion și-i șopti că Maiorul descoperise ceva foarte neplăcut în ziarul *Speranța* și că s-ar putea ca pe-

trecerea să se încheie înainte de a începe. După vreun minut-două, atât Simion Still, cât și Maiorul apărură surâzători și toți cei prezenți fură poftiți să-și ocupe locurile. Astfel primul toast începu în acompaniamentul unor puternice rafale de vânt în ferestre :

— La noi după cum vedeți, dragii mei, e cald și bine în timp ce afară iarna își face datoria, debută Simion Still. Ne-am adunat aici să sărbătorim venirea Anului nou și să ne despărțim fără regrete de anul care-i pe ducă. Personal am avut multe necazuri, dar firea mea optimistă m-a ajutat să le înving. Am ținut ca majoritatea celor ce vă aflați acum la această masă modestă să fiți tineri, cum tânără este și fiica mea, colega și prietena dumneavoastră. De fapt al doilea motiv, dacă nu primul, care ne-a adunat în jurul aceleiași mese, este aniversarea zilei de naștere a fiicei mele iubite. (Aplauzele acoperiră vuietul vântului de afară.) Consider, ca părinte, că singura mea misiune este aceea de a face să vă simțiți cât mai bine. Vă urez distracție plăcută. Acum surpriza!

Marea perdea de velur din dreptul ferestrei ce dădea spre grădină fu dată la o parte și pe mica scenă apăru un brad superb împodobit, de sub ale cărui poale ieșiră cinci instrumentiști — cei mai buni din orchestra municipală. Dinspre bucătărie începură să curgă aperitivele, marile platouri cu salată boeuf, cîrnăciorii, sarmalele, purceii de lapte rumeniți pe tăvi de argint, apoi burdufurile cu vin de cinci, de șapte și de zece ani. Atât Simion Still, cât și soția sa nu mai pridideau să-și îndemne invitații la mâncare și la băutură. Nora însă propuse ca mica or-

chestră să înceapă muzica de dans, ceea ce stârni un adevărat entuziasm. Dar foarte curând perechile reveniră la locurile lor pentru a aştepta cu paharele pline momentul când anul vechi lunecă spre trecut iar primele secunde ale noului an se grăbeau spre acelaşi drum.

Exact când se intona „Mulţi ani trăiască" apăru şi Maciste cu un violoncel sub braţ şi, aşezându-se la stînga Maiorului, începu să cânte aceeaşi melodie unanimă. Mai cu seamă colegele Norei aplaudară frenetic contribuţia marelui Maciste. La un semn al Maiorului, tinerii aduşi de el ieşiră în curte, unde fuseseră pregătite dinainte mai multe scări şi în mai puţin de jumătate de oră acoperiră cu plase puternice toate geamurile, inclusiv uşile. Din cauza zgomotelor ce se produceau cu instalarea plaselor nimeni nu mai mânca, nimeni nu mai bea şi toţi ochii se îndreptau când spre Simion Still, când spre Maior. Maciste se aşezase în faţa unui tacâm liber şi mânca liniştit, fără a privi decât spre farfuria ce-i stătea în faţă. Tatăl Norei nu mai avea răbdare şi-i făcea semne Maiorului să-l scutească mai repede, cât mai repede cu putinţă de prezenţa motanului. Când subordonaţii Maiorului se întoarseră dârdâind, umoarea lui Simion Still se schimbă ca prin minune, pentru că, turnându-şi vin, ţinu neapărat să ciocnească un pahar şi cu marele Maciste. Din acea clipă veselia cea mai nereţinută se dezlănţui în casa Norei. Cu excepţia Maiorului, toată lumea cânta. În afară de el toată lumea dansa. Se făcuse ora prânzului şi distracţia continua cu şi mai multă frenezie. Punctul culminant a fost atunci când însuşi Simion Still a început să ţopăie împreună cu Maciste. Şi exact în

acele clipe, blana lui Maciste a căzut pe parchet cum cade noaptea peste văile adânci, iar tânărul fascinant din fața sa l-a trezit pe tatăl Norei și Simion Still a strigat *prindeți-l !* Dar până să aibă cineva o asemenea inițiativă blana l-a înghițit iarăși pe tânărul a cărui înfățișare îi încîntase pe toți cei prezenți.

Vasile, Ion și Gherman erau atât de obosiți încât abia se mai țineau pe scaune. De emoțiile prin care trecuseră, câteva fete au început să plângă. În această atmosferă, Simion Still care nu mai suporta prezența motanului îi ceru Maiorului explicații în legătură cu starea de apatie în care se complăcea. Apoi, ca și cum el, nu altul ar fi fost luat la rost, Ion se înălță de pe scaun și spuse :

— E adevărat că acest Maciste există, însă ca personaj în foiletonul săptămânal — eu l-am inventat. De aceea, ca autor al lui nici eu nu mai știu ce să cred despre el. Se poartă prea ciudat pentru viziunea ce i-o hărăzisem. Nu știu ce vrea, îmi scapă din mâini. Ceea ce a făcut până în prezent este rodul felului meu de a-l vedea, de a-l descrie. El vrea să fie acum ceea ce eu nu m-am gîndit să fie. Jocul sau aspirația lui de-acum nu-mi aparțin. Fără să mă dezic de acel Maciste descris de mine, de pe acest Maciste real și de neînțeles eu îmi ridic mâinile !

Sub privirile tuturor, Maciste se îndreptă spre holul de la intrare și se întoarse curând cu o lesă și o plasă de sârmă pe care le așează în brațele lui Ion-Publicistul, apoi întinse gâtul și așteptă să fie imobilizat. Ion îl privi îndelung, apoi azvârli cele două obiecte sub masă. Vasile procedă la fel atunci când motanul așteptă în fața lui. Când însă Gherman refuză și el să-l lege pe Maciste, Maiorul se ridică brusc

şi-l ameninţă că-l va trimite iarăşi în locurile de unde se întorsese abia cu puţin timp în urmă.

— De altfel, insistă Maiorul, dumneata eşti singurul stăpân al lui Maciste cel real, aşa că te rog să-l legi !

Odată legat, motanul se îndepărtă cât îi permise cureaua şi dintr-un salt ajunse în braţele lui Vasile, iar în timp ce toţi comentau întâmplarea, Maciste adormi torcând uşor, monoton. Posturile de radio anunţară la mai puţin de o oră că Maciste a fost prins.

MACISTE ÎN LESĂ

Profund emoţionat, Vasile ţinu să spună câteva cuvinte, în timp ce motanul dormea în braţele sale.

— Vă mulţumesc din inimă pentru primirea călduroasă pe care dumneavoastră, doamnă şi domnule Still, ne-aţi făcut-o în această noapte sărbătorească. Vă mulţumesc mai puţin pentru organizarea impecabilă a prinderii lui Maciste. Dumitale, Maiorule, n-am de ce să-ţi mulţumesc pentru aducerea celor cincisprezece poliţişti care te-au însoţit de ziua Norei pentru a acoperi ferestrele cu plase şi a-l imobiliza pe Maciste. După câte cunosc, umanismul nu se limitează numai la aria umanităţii, ci trebuie extins la întregul univers al vieţii ; deci şi asupra condiţiei cu totul speciale a acestui animal cu însuşiri nemaiîntâlnite. I-aş fi deosebit de recunoscător domnului

Still dacă mi-ar explica exact care este vinovăția lui Maciste și cum se va putea ca un tribunal să judece o ființă patrupedă ? întrebă Vasile.

— Nu mai este nevoie de explicații în condițiile actuale, răspunse tatăl Norei. Maiorul i-a acordat „prietenului" dumneavoastră șansa de a-și mărturisi de bună-voie vinovăția. Eu aș spune să vă bucurați de pe acum și dumneavoastră, și vecinul Gherman și Ion-Publicistul pentru recompensa excepțională ce vă așteaptă. V-aș sfătui totodată să vă abțineți în viitor de la astfel de întrebări.

— Vecinul nostru are dreptate, spuse Gherman, noi nu putem să intervenim împotriva acțiunii legii.

— Sunt și eu de aceeași părere și aș aminti prietenului Vasile că, totuși, pe primul plan, trebuie situat omul, apoi animalul, oricât de straniu ar fi el, adăugă Ion.

— Mă bucur, dragii mei, pentru înțelegerea de care, până la urmă, dați dovadă. Într-adevăr omul nu trebuie să se lase învins de natura primară, în speță de acțiunile marelui motan criminal Maciste. Eu nu voi uita atașamentul dumneavoastră față de actuala noastră cauză dreaptă.

— Vă propun, interveni Maiorul, să pornim spre secția de criminalistică, pentru ca noul nostru client să fie internat într-un loc unde va fi ocrotit atât de intervențiile străinilor cât și împotriva propriilor sale porniri aventuriste.

— Cred că e cazul să dau glas marii dorințe a lui Maciste ca înainte de a ajunge la poliție să-și ia rămas bun de la locuința stăpânului său Gherman, solicită Vasile.

— Acest lucru nu trebuie îngăduit nici unui borfaş de duzină darmite unui mare criminal, strigă sentenţios tatăl Norei. Şi Gherman, şi Ion întăriră cele spuse de Simion Still.

— Dar fiţi mai umani, insistă Vasile.

— Din această clipă vă anunţ că soarta motanului este în mâinile mele, astfel încât vă cer tuturor să aveţi încredere în hotărîrile pe care le voi lua în legătură cu Maciste, conchise Maiorul.

Din braţele lui Vasile, unde Maciste se părea că doarme, se auzi un oftat adânc, omenesc.

După ce Maiorul cu cei cincisprezece oameni ai săi, cu Gherman, Ion şi Vasile ieşiră în stradă, Maciste reuşi să se descotorosească de lesă şi de plasă şi din câteva sărituri ajunse în casa lui Gherman şi distruse propriile sale portrete, apoi ieşi în stradă şi se apropie de Maior pentru a fi imobilizat din nou.

ADĂPOSTUL NEDORIT

După ce Maiorul îl imobiliză pentru a doua oară pe „marele criminal", Vasile ceru îngăduinţa de a-l însoţi pe Maciste până la Secţia de criminalistică, pentru a vedea cu propriii ochi în ce condiţii va fi internat prietenul său. Maiorul se arătă mulţumit de cererea lui Vasile, ceea ce îl făcu pe Maciste extrem de furios, şi, fără să bage nimeni de seamă, luă chipul unui tigru fioros, înfăţişare sub care mai

apăruse de multe ori. Tinerii poliţişti (cei cincisprezece) la vederea tigrului o luară la fugă care încotro, curelele din care era formată lesa plesniră şi, în acele condiţii, Maiorul acceptă ca Vasile să-i însoţească până la Secţie. Pietonii de pe strada Salvării, din parc şi din jurul bisericii de la barieră, mai cu seamă femeile, forţară porţile, săriră peste garduri iar bătrânii căzură care pe unde se aflau la vederea fiarei.

Deşi ziarele de dimineaţă anunţau că „Azi va fi condus la închisoarea municipală marele motan criminal Maciste", acesta se metamorfozase în tigru pentru a contrazice realitatea anunţului din presă. Câţiva copii care se jucau pe lângă barieră se strânseră în jurul curiosului grup şi unul mai îndrăzneţ se apropie de tigru, îi mângîie de câteva ori capul superb, apoi, luându-şi avânt, reuşi să-l încalece. Maiorul, îngrijorat de ceea ce i s-ar putea întâmpla copilului, îl somă de mai multe ori să descalece, dar tigrul începu să alerge în cerc, precum caii împrejurul dresorilor de la circ.

— Vezi, Maiorule, cum puritatea se adună într-o imagine unică, iar moartea stă umilită şi departe de ea ? întrebă Vasile.

— Prietene, noi avem o misiune de neamânat, aşa, că te rog, fă să înceteze circul acesta, fiindcă, iată, s-a adunat atâta lume în jurul nostru, încât cu greu ne vom mai putea îndepărta de acest loc, spuse Maiorul.

— Merită şi Maciste atâta onoare, adică să-l privească lumea acum, înainte de a se despărţi de ea, replică Vasile.

— Îți respect sentimentalismul, dar știi că în ipostaza de tigru, Maiste e infinit mai periculos, pentru că toate reacțiile și atributele lui sunt identice cu ale fiarei în pielea căreia se află acum. Ce zici dacă o să-l sfâșie pe copilul acela care îl zgândăre cu nuiaua ? întrebă Maiorul.

Într-adevăr, tigrul se repezi spre copilul cu nuiaua, îl cuprinse cu labele sale uriașe și-l tăvăli de câteva ori prin zăpada afânată și, părăsindu-l, își continuă galopul în cerc. Copilul tăvălit prin zăpadă se ridică râzând și începu să facă tumbe fericit pe urmele tigrului ce alerga. Vasile scoase din buzunar o sticlă de votcă, și, la refuzul Maiorului, trase o dușcă zdravănă. Apoi începu să cânte Marseilleza. Maiorul se îndepărtă brusc, traversă bulevardul și intră în Birt, de unde, prin telefon, ceru ajutoare urgente pentru a-l recupera pe Maciste. Când se întoarse lângă Vasile, cercul mulțimii era de-a dreptul vast și Maiorului i se păru că se află în mijlocul unui măreț teatru antic, unde toți spectatorii intonau un cântec de libertate pentru Maciste.

*

Cîntecul se întrerupse când o namilă de tanc se apropie de mulțime și înaintă pînă la mijlocul cercului. Tigrul se ridică în două labe, copilul alunecă și căzu iar Maiorul ordonă oamenilor să se împrăștie :

— Ați participat la un spectacol gratuit, cred că vă e de ajuns ! Vasile sugeră că ar fi bine să meargă pe jos, dar Maiorul nici nu vru să audă. Astfel, după ce soldatul în uniformă neagră înălță capacul, Maiorul coborî primul, în tanc, urmat de tigru și de Vasile.

NATIONAL

Secția de criminalistică își desfășura activitatea într-o clădire cu patru etaje, dreptunghiulară, cu o curte interioară de o mie de metri pătrați. Exact în mijlocul curții interioare se înălța un pavilion cu zece etaje având pereții exteriori din sticlă și stâlpi de aluminiu. Coridoarele erau de asemenea exterioare iar santinelele, câte două grupe la fiecare etaj, se mișcau neîntrerupt, păstrând o distanță de zece metri de la om la om și oprindu-se tot la cinci minute pentru câteva secunde. Ușile camerelor erau duble și prevăzute, fiecare, la înălțimea unui stat de om, cu câte un binoclu ce cuprindea în obiectivul său întreaga încăpere.

Tigrul sau mai bine-zis Maciste fu condus la etajul zece într-o cameră înăuntrul căreia, la distanța de cincizeci de centimetri de pereți și tavan, fusese construită o cușcă din vergele groase ca degetul cu ochiuri de cîte cinci pe cinci centimetri. Spre deosebire de celelalte celule, lângă pat erau o noptieră și un telefon, iar pe unul din pereți, pe o coală de mărimea unui afiș, erau scrise cu litere de o șchioapă telefoanele Maiorului, Norei și al lui Vasile.

După ce Tigrul fu introdus în domiciliul nedorit, Maiorul i se adresă astfel :

— De câte ori vei avea nevoie de ceva ești liber să apelezi la unul din telefoanele scrise pe perete. Mâncarea îți va veni automat prin toboganul de lângă a doua noptieră. Vasile plângea când tigrul se ridică în două labe și, îmbrățișându-l, îl bătu protector pe spate.

— La revedere, spuse Maiorul, și ușa se închise automat, Maciste rămânând mai singur ca niciodată.

PREȚUL VÂNZĂRII

Înconjurată din toate părțile de clădirea secției de criminalistică, închisoarea municipală nu oferea nici cea mai mică șansă de evadare clienților ei. Fiecare perete al pavilionului deținuților era bombardat de către cinci faruri puternice, la lumina cărora santinelele puteau să observe până și deplasarea unei furnici. După ce Maiorul îi prezentase în amănunt structura pușcăriei și după ce se convinsese de imposibilitatea evadării lui Maciste, Vasile plecase pe jos complet răvășit acasă, iar de acolo — neavând liniște — la Birt.

Când îl văzu intrând, șefa de sală, Elvira, îl întâmpină cu un zâmbet larg și-l pofti pe Vasile într-o încăpere din spate, rezervată celor mai de seamă clienți. Vasile avea cunoștință de existența acelei camere veșnic rezervate și prima lui reacție fu aceea de a refuza să intre, însă la insistențele doamnei Elvira se lăsă dus de mână ca un copil. În jurul unei mese rotunde cu vreo opt scaune împrejur, Vasile avu surpriza să-i descopere pe Gherman, pe Ion-Publicistul, pe Maior și pe Nora. În timp ce afară vântul spulbera zăpada, înăuntru era cald și plăcut ; pe un sfeșnic miniatural ardeau câteva bețișoare de camfor, iar dintr-un colț clipeau ritmic beculețele pomului de iarnă.

— N-ai avut răbdare să mai aștepți, prietene Vasile ! Te-aș fi adus cu mașina de serviciu. Privilegiul de a circula singur cu gândurile tale văd că l-ai

plătit cu frigul ce te-a învineţit de tot. Hai să închinăm un pahar de vodcă, îl invită Maiorul.

— Cu plăcere, spuse Vasile ; propun să închinăm pentru viaţa lui Maciste şi pentru sănătatea voastră, a tuturor !

— Să trăiască şi să trăim cu toţii, răspunse Gherman. Dar de ce te obstinezi în susţinerea unei cauze pierdute, nu înţelegi că lucrurile au evoluat într-un fel fără întoarcere ?

— Înţeleg foarte bine, dar asta nu înseamnă că nu mai putem spera ; eu cred în minuni, iar una din minunile acestei perioade este inteligenţa — cu nimic mai prejos decît cea omenească — a lui Maciste.

— Intră şi mult hazard în ceea ce numeşti tu „inteligenţa" motanului nostru, interveni Ion.

— Nu mai e motanul nostru, ci este al Maiorului ! Dar ca să-ţi dovedesc chiar acum că n-ai dreptate mi-e de ajuns să-ţi amintesc toate intervenţiile lui Maciste pentru a salva nenumăraţi oameni şi animale fără apărare : pentru a denunţa crime pecetluite de teama şi laşitatea celorlalţi ; în sfârşit, comportamentul său consecvent de la început şi până azi şi, ceea ce e mai important, o adevărată patimă în a distinge binele de rău. Toate acestea fiind adevărate dovedesc o înţelegere superioară, deci o tensiune a gândirii pe care eu unul n-aş cuteza s-o numesc altfel decât inteligenţa lui Maciste, încheie Vasile.

— Munca mea sau mai bine-zis misiunea pe care o am nu-mi permite acum să fiu de acord cu Vasile, replică Maiorul, dar, ca om, pot să afirm că el are dreptate ; Maciste şi-a depăşit cu ani-lumină condiţia de patruped.

— Într-adevăr, spuse Ion, recunosc și eu cu uimire, nu vă mirați ! am spus : cu uimire, că motanul pe care l-am ales ca personaj al foiletonului meu a depășit de mult rolul pe care i-l rezervasem. Cum s-ar spune realitatea care este Maciste a depășit ficțiunea pe care o slujește personajul Maciste. În acest sens pot afirma și eu că independența lui Maciste e un semn cert al inteligenței lui.

— Atunci, strigă Vasile, de ce nu te mulțumești doar să-l observi și să transcrii pur și simplu acțiunile sau aventurile lui ?

— Pentru că autorul trebuie să-și construiască Personajul, nicidecum să se lase manipulat de el, răspunse Ion-Publicistul.

— Dar dacă după legile scrisului te simți obligat să-ți construiești Personajul, oare nu ești dator să-ți aperi și modelul, adică să-l aperi pe Maciste cel în carne și oase ? întrebă Vasile.

— Întrebarea ta mi se pare pertinentă. Dar de vreme ce aspirațiile lui Maciste cel real depășesc viziunea mea, ele devin de neînțeles pentru mine. Datoria de bază a autorului este aceea de a-și apăra ficțiunea. Am observat cu toții puterea de a se metamorfoza a marelui motan, dar eu nu cred nici în devenirea maimuței în om, cum afirmă tata Darwin că s-ar fi întîmplat, nici în transformarea unui patruped în om, cum încearcă motanul să ne iluzioneze.

— Teoriile despre personajul literar văd că s-au transformat în altceva, observă Maiorul, de aceea vă propun să trecem la problemele care ne interesează pe toți.

— Îndată, strigă Vasile, dar nu înainte de a-i mai spune autorului câteva cuvinte. Iată, eu lucrez la

reanimare. De nenumărate ori, după constatarea morții clinice a unor bolnavi, acestora li s-a făcut o injecție cu adrenalină în inimă și am observat cu mare uimire și cu o bucurie nespusă revenirea lor la viață. Și acum vă întreb : e posibil ca niște cadavre să redevină oameni și nu e posibil ca un animal viu să treacă prin aceeași transformare ? E posibil ca morții de care vorbeam să se fi întors din moarte și nu e la fel de posibil ca un fel de viață să facă un salt într-un alt fel de viață ?

— Nu e posibil ! Ar fi nevoie de milioane de ani, ripostă Ion.

— Ecce homo ! adăugă Vasile ironic. Iată gelozia omului în fața animalului prin care Ființa întreagă vrea să-și afirme voința de a transforma instinctele în intuiții și intuiția într-o adevărată inteligență. Dincolo de resentimentele domnului Still față de Maciste, eu afirm că putem vorbi de gelozia omului față de posibilitatea ca un animal să devină aidoma omului. Mai cred că și printre noi, cei prezenți, gelozia de care vorbeam e la fel de accentuată.

— Nu cred ca tata să aibă un asemenea sentiment față de bietul Maciste, spuse Nora.

— Prietene Ion, simt că dacă mai întârzii mult printre voi, n-o să rezist tentației de a continua, eu, foiletonul cu Maciste, interveni Maiorul.

— Ar fi nemaipomenit, răspunse Ion ; doar ești singurul care mai ai acum acces la observarea lui. Până atunci sper că-mi vei furniza date, așa cum mi-ai promis.

— Totuși să trecem la rezolvarea treburilor ce ne interesează. Am dorit să vă întâlnesc chiar în ziua

reținerii lui Maciste pentru a vă arăta recunoștința Municipalității pentru ajutorul uriaș ce ni l-ați dat la prinderea și izolarea acestui motan periculos pentru întreaga urbe. La insistențele consilierului principal, Simion Still, Municipalitatea v-a atribuit fiecăruia o astfel de sumă încât veți putea trăi de acum înainte numai din dobânzile ce le veți încasa, dacă admiteți ca banii să fie depuși pe numele lui Gherman, Ion și Vasile. Această valiză are trei compartimente și dacă nu doriți să-i depun pe numele voastre la bancă, banii vă stau la dispoziție chiar acum.

Gherman și Ion se arătară de acord cu depunerea banilor la bancă.

— Eu, copii, vă propun să mai bem un pahar pentru viața lui Maciste, iar banii, care ziceți că mi se cuvin mie, să-i depuneți pe numele lui.

— Imposibil, ripostă Maiorul, Maciste nu este o persoană.

Cu toții așteptară minute în șir ca Vasile să se hotărască în vreun fel.

— Cine știe dacă Maciste nu s-ar bucura ca dumneata să-i încasezi chiar acum, îi sugeră Maiorul.

— Ai dreptate Maiorule, spuse Vasile dus pe gânduri.

— Tatăl meu se va bucura foarte mult că ați acceptat propunerile sale. De altfel, m-a și rugat să vă mulțumesc în numele lui pentru participarea voastră la prinderea lui Maciste, spuse Nora.

— Deocamdată colaborarea noastră se încheie aici, le comunică Maiorul ; sper ca în zilele următoare să fiți la fel de prompți în a mărturisi în fața instanței ceea ce cunoașteți în legătură cu marele motan. Până atunci la revedere și încă o dată „la mulți ani !"

PARTEA CEALALTĂ

În marea cușcă din vergele de oțel de la etajul zece al pavilionului din curtea Secției de criminalistică Maciste se afla pentru prima dată izolat cu forța, într-o singurătate absolută.

Primul său imbold fu acela de a vorbi cu Nora dar la celălalt capăt al firului nu ridică nimeni receptorul.

Între timp, unul din gardieni deschise ușa celulei, apoi apăsă pe un buton și din tavan lunecă spre dușumea încă un rând de gratii, apoi deschise ușa de gratii a custii, așeză tava cu mâncare jos și după ce închise iarăși ușa de gratii, apăsă pe al doilea buton și rândul de gratii de siguranță se ridică în tavan. Curiozitatea gardianului, în urma tuturor poveștilor ce le auzise, era maximă ; după ce se așeză pe un scaun în fața celulei și scoase un carnet și un pix din buzunar pentru a-și lua note, Maciste, pe care-l găsise lungit în pat în chip de motan, se transformă pe neobservate în tigru și se repezi spre ieșire scoțând un răget înfiorător, astfel că bietul gardian n-a mai fost în stare, după ce căzuse de pe scaun, să noteze nimic în carnet, în așa hal îi tremurau mâinile și corpul întreg. Ceilalți gardieni de asemenea, de câte ori treceau prin dreptul celulei lui Maciste, grăbeau pasul în asemenea măsură încât distanța de zece metri, obligatorie de la om la om, n-a mai fost respectată până spre seară, când șeful gărzii a venit să închidă ușa, după ce personal așezase tava cu cina lângă tava de la prânz, de care Maciste nu se atin-

sese. Refuzul mâncării dura de mai bine de trei zile. Maciste făcea așadar greva foamei sau cel puțin își arăta astfel nemulțumirea față de tratamentul ce i se aplica.

*

Pe vremuri, Maciste făcuse cunoștință, în compania lui Ion-Publicistul, cu unul din cei mai obiectivi jurnaliști din orașul nostru, ale cărui articole și eseuri apăreau sub semnătura lui Sever Justinian. Adesea, după ce Maciste se izolase în turnul castelului de lângă catedrală, Justinian venea să-l vadă și făceau lungi plimbări prin pădurea de la marginea orașului. Jurnalistul era de altfel singura persoană care auzise vreun cuvânt din gura, parcă pecetluită pentru ceilalți, a lui Maciste. Cum relațiile marelui motan cu Ion-Publicistul se răciseră în ultima vreme din cauza indiferenței autorului față de soarta eroului său, Maciste îi comunica lui Justinian tot ceea ce cunoștea despre încercările lui Simion Still de a-l prinde și condamna la spânzurătoare. În urma comunicărilor lui Maciste, Justinian adunase un dosar voluminos al vieții și faptelor lui Simion Still și în urma unor îndelungi și extraordinar de anevoioase cercetări ajunsese la concluzia că principalul consilier al Municipalității este unul din carieriștii cei mai lipsiți de scrupul și adevăratul vinovat pentru dispariția tatălui Doinei ; pentru moartea inginerilor constructori care-i înălțaseră impunătoarea vilă ; și pentru nenorocirea medicinistului — iubitul fiicei sale.

Cu ocazia aniversării celor douăzeci şi cinci de ani ai Norei, toţi oaspeţii avizaţi observaseră încruntarea Maiorului atunci când citise în ziarul *Speranţa* următoarele rânduri : „Atragem atenţia marelui public asupra faptului că unul din cei mai influenţi cetăţeni ai oraşului nostru caută, prin toate mijloacele ce-i stau la dispoziţie, să se sustragă de la răspunderea ce-i revine în privinţa unor fapte de o gravitate excepţională. Culmea înşelării opiniei publice este că acest om rău (pe care ne abţinem deocamdată să-l numim) vrea să ne facă să credem că vinovat de crimele sale ar fi un motan, de o rară inteligenţă într-adevăr, numit Maciste. Cel mai hilar aspect al acestui transfer de vinovăţie este că (încă) nenumitul criminal a manipulat astfel buna credinţă a organelor judiciare încât motanul Maciste urmează să apară ca inculpat în faţa instanţei, fapt fără precedent în istoria oricărui tribunal din lume".

În urma apariţiei acestei note în ziarul *Speranţa*, Simion Still grăbise, cu autoritatea sa, prinderea şi internarea lui Maciste în puşcăria municipală.

*

După cele patru zile de respingere a hranei, Maciste căzu într-o stare de somnolenţă binefăcătoare.

Disciplina gardienilor de la etajul zece, care nu aveau alt deţinut sub supraveghere în afară de marele motan, fu serios zdruncinată când în seara zilei a patra Maciste ridică receptorul şi, privind multă vreme peretele unde erau scrise numerele Maioru-

lui, Norei și al lui Vasile, formă un număr cunoscut numai de el.

A cincea dimineață, când Maiorul derulă banda de magnetofon din biroul său constată că singurul cuvânt rostit la telefonul din carcera lui Maciste era : ACUM ! Faptul îl îngrijoră mai mult decât dacă i s-ar fi raportat că motanul evadase încă din prima zi.

„Ce poate să însemne acest ACUM, se întrebă Maiorul. Numărul ! numărul ! ce păcat că numărul nu a putut fi detectat ! Într-adevăr, convorbirea n-a durat decât două secunde. Acest ACUM e un cifru diabolic."

Înainte ca Maciste să telefoneze, șeful pazei îl anunțase, potrivit democrației închisorii, că mâine dimineață la orele 9 trebuie să se prezinte în fața instanței. Îndată, după aceea, Maciste rostise la telefon acel enigmatic ACUM, căruia Maiorul se chinuia să-i găsească adevărata semnificație.

*

În dimineața zilei a cincea de detenție a marelui Maciste, ziarul *Speranța* publica următoarele rânduri pe trei quadrați, cu zece-verzale : *„În atenția onoratului public.* Azi va apare în fața instanței marele motan Maciste, acuzat de crime pe care nu le-a comis și pe care, conform psihologiei animale, nu le-ar fi putut comite. Se știe că această specie de animale domestice nu atacă omul viu : cel mult dacă-i zgârie pe copii în joacă sau pe cucoanele ce devin agasante cu mângâierile lor. Crimele, într-adevăr odioase, ce

i se pun în seamă lui Maciste sunt opera uneia din cele mai funeste personalități ale orașului nostru. Cum ar fi putut motanul Maciste să-l facă să dispară fără urmă pe fostul director al Băncii naționale din urbea noastră? Cum ar fi putut același motan să-i suprime pe inginerii constructori ai vilei din strada Salvării ? Cum s-ar fi îndurat Maciste, care a salvat zeci de vieți omenești, să-l împingă de la mansardă pe tânărul medicinist, iubitul fiicei domnului Simion Still ? Este evident pentru oricine că motanul nu are nici o vină în toate aceste întâmplări tenebroase. Cei care cunosc împrejurările în care s-au petrecut crimele enumerate și altele sunt invitați călduros și cât mai urgent să ne relateze tot ce știu. Vinovat de toate crimele ce i se pun în seamă lui Maciste este Simion Still. Sperăm ca instanța să nu ia drept bune mărturiile smulse pe toate căile de la persoane slabe, ușor de manipulat sau dispuse la compromis. Așteptăm cu încredere sentința cea dreaptă".

*

— Domnule Consilier, își începu Maiorul convorbirea telefonică, vă atrag respectuos atenția că ziarul *Speranța* a publicat dimineață o notă îngrozitoare privitoare la persoana dumneavoastră. În fața Secției noastre s-a și adunat o mare mulțime de oameni scandând și somându-ne să-l eliberăm pe Maciste.

— Fii liniștit, răspunse tatăl Norei, și acționează întru totul așa cum am convenit. Voi aranja ca procesul să se desfășoare în fața custii motanului fără ziariști și fără public.

ACCEPTARE ŞI REVOLTĂ

După întîlnirea Maiorului cu Gherman, Ion-Publicistul, Nora şi Vasile, două treimi din bani (ce constituiau premiul pentru prinderea lui Maciste) fură depuse la Banca naţională pe numele lui Gherman şi Ion. La insistenţele Maiorului şi ale prietenilor săi, Vasile făcu o mină de om convins că nu se mai poate face nimic pentru salvarea marelui motan şi acceptă să încaseze pe loc partea ce i se cuvenea în urma vânzării la care participase.

— Maiorule, şi scumpii mei prieteni ! Sunt copleşit pur şi simplu de norocul ce a dat peste mine şi încă nu pot să-mi revin din uimire... Abia acum înţeleg ceva, adică foarte puţin, din semnificaţia faptei la care am participat cu toţii. Nu mi-aş fi putut închipui vreodată că lăsându-l pe Maciste în libertate, faptul ar fi constituit un pericol incalculabil pentru toţi locuitorii oraşului nostru. La început am avut impresia că necesitatea dispariţiei dintre noi a marelui motan nu poate fi decât o toană sau un capriciu al domnului Still, aşa cum li se întâmplă multor oameni să nu suporte prezenţa pisicilor, câinilor ciobăneşti etc. ; dar acum sunt convins că neliniştea tatălui dumitale, dragă Nora, este un semnal de alarmă pentru prevenirea altor întâmplări nefericite în urbea noastră. De n-ar fi să vă reamintesc decât cuvântul domnului Still, cu ocazia tristă a înmormântării grefierului, şi tot ar fi de ajuns spre a ne da seama la ce ne-ar fi expus libertatea de acţiune a marelui Maciste : „Înţeleg — spunea domnul Still —

ca locuitorii oraşului nostru să îngăduie pripăşirea unor animale folositoare şi în acelaşi timp cuviincioase, adică din acele rase bune pentru vânătoare, pentru plictiseala femeilor fără copii, şi pentru stârpirea rozătoarelor ; nu trebuie să îngăduim nicidecum existenţa printre noi a animalelor criminale, aşa cum s-a dovedit a fi ucigaşul vecinului meu, grefierul. Acelaşi patruped odios este autorul nenorocirii pe viaţă a unui tânăr medic, pe care l-a împins de la o mansardă situată la mai mult de zece metri înălţime. Închipuiţi-vă că acest motan uriaş a apărut de mai puţin de doi ani printre noi, răstimp în care sălbăticia lui s-a dovedit fără de margini. Gândiţi-vă apoi că fiara nu seamănă cu nici un alt motan de pe pământ, şi s-ar putea să nici nu se fi născut pe la noi ; dar ce ne vom face dacă el va lăsa urmaşi sau, mai rău, dacă va atrage după sine şi alte exemplare ?! Într-o dimineaţă, e foarte posibil, când vom ieşi din casele noastre, să ne întâlnim cu mari coloane de motani uriaşi mărşăluind pe toate străzile şi transformându-se — precum l-am văzut pe acest Maciste — când în tigri, când în pantere, speriindu-ne copiii, femeile şi bunicii, când, ridicându-se pe labele posterioare — lăsând să le cadă blănurile şi arătându-se în chip de tineri de o frumuseţe stranie şi nelumească, luându-le minţile fiicelor noastre, aşa cum acelaşi motan criminal a apărut de câteva ori chiar în faţa mea. Odată cucerită o cetate, e uşor de presupus că vor fi cucerite şi celelalte, urmând ca toate să devină cetăţi ale motanilor uriaşi. Dar noi să ne legăm — în faţa acestei victime — prin hotărîrea de a nu permite ca soiul acesta de

patruped criminal să se înmulţească, ci să piară din viaţa paşnicului nostru oraş !"

Am ţinut — continuă Vasile, să citez cuvântul vizionar al domnului Still, pronunţat cu acel prilej funebru, pentru a vă arăta încă o dată câtă dreptate avea dumnealui atunci când ne-a solicitat participarea la prinderea marelui Maciste. Starea în care se află El acum, după vizita pe care am făcut-o la penitenciar, este într-adevăr cea mai potrivită, având în vedere pericolul pe care-l reprezintă. Aşadar mă simt de-a dreptul fericit că am înţeles în sfârşit sensul umanist al luptei în care ne-am angajat cu toţii, îşi încheie Vasile severul şi lungul său monolog. Nora, Gherman, Ion şi Maiorul îl îmbrăţişară pe rând pe Vasile şi, după ce mai închinară un pahar, se despărţiră.

Înainte de internarea lui Maciste, atât Gherman cât şi Vasile şi Ion trăiseră şi se mişcaseră sub stricta supraveghere a oamenilor Maiorului. De îndată însă ce motanul fusese condus la penitenciar, numai Vasile se mai bucura de aceeaşi atenţie. Dar acceptând să ia banii pentru predarea marelui motan, şi el se văzu scutit de orice urmărire. Astfel că a doua zi după ce se despărţise de prietenii săi, Vasile urcă într-un taxi şi ajunse după un sfert de oră în cel mai pestriţ cartier, nu înainte de a fi fost gata să se ia la bătaie cu şoferul care, pretextând că strada era desfundată, refuzase iniţial să-l transporte la destinaţie. Din toate curţile ieşeau câini prietenoşi, copii în zdrenţe şi fetişcane care-i cereau un ban să-i ghicească în palmă. În şirul caselor şi bordeielor prizărite răsărea din când în când câte o clădire impunătoare cu sonerie la poartă şi curte pavată cu ci-

ment. La o astfel de poartă din fier forjat sună Vasile, și pentru că nu-i răspunse nimeni se așeză pe o bancă lipită de gardul vopsit în albastru. Fetele care voiau să-i ghicească viitorul se apropiară cu îndrăzneală și văzându-l fumând îi cerură țigări.

— Lăsați fumatul, spuse Vasile, vreau să știu care dintre voi învață mai bine la școală și care dintre voi e cea mai deșteaptă ! Toate fetele întinseră mâna spre o copilă pirpirie cu privirea inteligentă și scrutătoare. „Ție, continuă Vasile, adresându-se acelei fetișcane, îți dau acești bani : te duci în colț la magazin și cumperi pentru fiecare din voi ce vă doriți ; ai înțeles ?“ În timp ce fetele se îndepărtau chicotind și făcând tot felul de presupuneri despre persoana lui Vasile, dinspre magazin apăru omul așteptat care se bucură la vederea oaspetelui și grăbi pasul.

*

— Te deranjez din nou cu problema aceea despre care am discutat nu demult, prietene Gherase. A sosit vremea să ne punem în aplicare planul de salvare a lui Maciste. În plus am venit să te rog să păstrezi niște bani pe care i-am primit ieri. E vorba de o sumă foarte mare și, cum casa în care locuiam eu a fost demolată, m-am gândit că n-aș găsi loc mai potrivit petru păstrarea lor ca la tine.

— Te ascult, te ascult, răspunse Gherase, dar mai întâi să punem ceva pe masă și-apoi să vorbim pe îndelete lângă un păhărel.

— De acord întru totul, cu atât mai mult cu cât știu că nimeni nu știe să facă un vin atât de bun ca tine. Pot să te ajut și eu ?

— Nu-i nevoie, mă descurc, doar dacă vrei să aprinzi focul până mă întorc eu cu vinul din pivniță.

Vasile așează marea servietă cu banii pe masă, apoi aprinse focul și așteptă.

— Mă gândeam și eu, ce bun ar fi un pahar de vin, dar cum soția lucrează în schimbul doi, nu speram să-mi vină un prieten în casă ; deci pot să spun că am avut noroc, fiindcă singur ți se face lehamite să bei. Eu unul așa simt, tu nu ?

— Eu, frate Gherase, mai beau și singur dar numai când sunt foarte abătut ; așa cum mi s-a întâmplat chiar aseară.

— Dar ce necazuri ai avut ? Te lăudai adineauri că ai primit o mare sumă de bani !

— Într-adevăr, banii de fapt sunt aici, pe masă, dar tocmai acest fapt m-a supărat și m-a umplut de revoltă.

— Dacă poți fi mai clar, că zău, nu înțeleg.

— Păi, cum să nu fiu supărat dacă a trebuit să accept ceva împotriva voinței mele. Ca să înțelegi exact, trebuie să știi că am fost plătit pentru prinderea lui Maciste.

— De ce ai primit să fii plătit dacă sufletul îți spunea să nu primești ?

— Pentru că dacă n-aș fi acceptat banii, ar fi însemnat să nu mă mai pot deplasa nici din cameră până la baie fără a fi urmărit. Și dacă vrei să știi totul, am încasat banii ca să avem cu ce să organizăm salvarea marelui Maciste.

— Ai procedat foarte bine, frate Vasile ; după cele ce mi-ai povestit în legătură cu marele Maciste și cu ciocoiul acela de Still sau cum îl cheamă, eu unul jur să te ajut cu tot ce-mi va sta în putință.

— Atunci, hai să bem pentru viața lui Maciste, pentru sănătatea familiei tale și a ta, pentru reușita ce ne-am propus-o !

— Prietene, îți propun să locuiești la mine și dacă-i posibil să nu te mai vezi cu prietenii ceilalți, ca nu cumva să scapi vreo vorbuliță, îl îndemnă Gherase.

— Îți mulțumesc din suflet, dar eu cred că tocmai absența mea dintre ei ar da de bănuit Maiorului și atunci planul nostru de salvare a lui Maciste s-ar duce de râpă.

— Am înțeles, frate Vasile, dar în seara asta sper să stăm cât mai mult împreună. Uite din aceste cartoane, am să croiesc de îndată un plan de salvare fără greș. E bine să ne frământăm creierul acum până suntem treji și până nu ne ia vinul pe pluta lui.

— Te ascult și-ți mulțumesc prietene Gherase. Dacă e nevoie și de prietenul meu tâmplarul mă duc să-l aduc de îndată. Banii pe care-i avem în geanta aceea vor fi ai tăi dacă Maciste poate să scape cu viață.

ÎNTREVEDERI

Judecarea marelui Maciste, cu toate insistențele domnului Still, n-a mai avut loc în ziua anunțată de șeful pazei. Jurnalistul Sever Justinian dăduse pu-

blicității evenimentul în ziarul *Speranța*, și în dimineața acelei zile la orele 9 se prezentă în biroul șefului secției de criminalistică, pentru a obține autorizația de a asista la proces. Maiorul știa că nu ar fi putut inventa nici un motiv de a-i refuza prezența la proces, de aceea se purtă atât de prevenitor cu trimisul *Speranței*, încât ziaristul avu impresia că rolurile se inversaseră cu totul :

— Ce părere aveți, întrebă Maiorul, n-ar fi mai bine ca eu să nu apar deloc la acest proces atât de absurd într-un fel ? Vă pun această întrebare pentru că mă îngrijorează ce se va spune mai târziu despre curiozitatea ce-am manifestat-o față de un act atât de nefiresc. Eu, unul, am insistat ca această judecată să nu aibă loc.

— Nu înțeleg nimic, se prefăcu Sever Justinian. S-a anunțat că instanța se va întruni astăzi ; prin informatorii mei am aflat că prezența oricărui om, neimplicat ca martor, va fi interzisă.

— Mie mi-e teamă să nu mă oblige să particip, dar nicidecum de faptul că voi fi absent.

— Dumneavoastră puteți afișa oricâtă plictiseală în privința acestei afaceri, continuă Justinian, dar noi nu ne putem permite un astfel de lux. Presa trebuie să alimenteze mereu nesățioasa curiozitate a marelui public, și pe deasupra, s-o și îndrume spre un punct de vedere sănătos, privind fiecare eveniment în parte.

— Deci dacă „evenimentul" acesta n-ar avea loc, întrerupse Maiorul, dumneavoastră ați fi — se pare — destul de îngrijorat ?

— Dacă procesul n-ar avea loc și dacă Maciste ar continua să stea în temniță un timp indefinit, aș fi într-adevăr îngrijorat ; dar dacă marele motan ar fi liber, atunci îngrijorarea mea ar avea ca obiect alte și alte întâmplări din miile care au loc zilnic.

— După cum v-am mai spus, eu am insistat ca instanța să nu se întrunească astăzi și dacă e posibil niciodată, declară Maiorul.

— În acest caz trebuie să vă spun că, înainte de a sosi în biroul dumneavoastră, am avut o convorbire telefonică destul de neașteptată cu domnul Still. Dumnealui mă soma să încetez cu difuzarea știrilor false, desigur se referea la judecarea lui Maciste, și să-mi pun condeiul în slujba unor cauze mai demne. Mi-a spus că dânsul a luptat ca un leu pentru încetarea mascaradei în care un motan trebuie adus în fața unui tribunal. Ceea ce n-aș fi dorit să vă comunic este informația pe care mi-a servit-o același domn Still. Citez exact cuvintele sale : „Singurul om angrenat cu toate forțele sale în această absurditate este Maiorul, care continuă să dorească atât procesul, cât și condamnarea motanului la spânzurătoare". E adevărat ?

— Nu-i adevărat, strigă Maiorul (și-și rezervă timp), nu-i adevărat că domnul Still a putut spune așa ceva despre mine ! De altfel să știți că veți răspunde pentru cele spuse acum, fiindcă, vă dați seama, am înregistrat fiecare cuvânt pe care l-ați rostit !

— Sper să nu vă fac sânge rău dacă vă spun că și eu am înregistrat fiecare silabă din cele spuse de domnul Simion Still. Așadar vă întreb de ce nu are

loc procesul azi ? Şi dacă ştiţi data când a fost reprogramat ?

— Din diverse raţiuni s-a hotărît ca procesul să aibă loc în faţa unei mari asistenţe, răspunse Maiorul. Am satisface astfel şi gustul pentru spectacolul rar al marelui public. Mai aveţi vreo întrebare ?

— Am o dorinţă : mi-aţi putea îngădui să-l văd chiar acum pe Maciste ?

— Într-un singur caz : dacă-mi promiteţi că după ce-l veţi vedea pe Maciste, voi putea să aud şi eu, cu urechile mele, informaţiile pe care vi le-a dat domnul Still.

— Pe cuvânt de onoare, izbucni Justinian, iar Maiorul văzu cu precizie că jurnalistul îşi va ţine cuvântul.

Maiorul îşi conduse oaspetele până la etajul zece : şeful pazei le deschise celula, iar Maiorul coborî îndată pe scări, fluierând şi atât de bine dispus încât doi plutonieri pe care-i întâlni rămaseră holbaţi de mirarea că în loc să salute ei primii, se văzură salutaţi ca nişte superiori.

Ajuns în biroul său, Maiorul nu mai avu răbdare să se convingă de cele spuse de jurnalistul de la *Speranţa* şi formă numărul domnului Simion Still.

— Am onoarea să vă salut domnule consilier.

— Trăiască vigilenţa, paza şi ocrotitoarea noastră a tuturor căci fără poliţie ar fi o adevărată anarhie, Maiorule, răspunse domnul Still.

— Domnule consilier, sunt grăbit, foarte grăbit. Un om al meu m-a informat acum cinci minute că în *Speranţa*, care se află sub tipar, urmează să apară

ceva cu totul și cu totul neadevărat. Stă scris acolo cum că eu sunt cel mai interesat ca procesul marelui motan să aibă loc și că fac presiuni peste tot ca sentința să fie, bineînțeles, capitală. Vă deranjez pentru a vă întreba dacă n-ați putea opri apariția acestei știri mârșave ?

— Minunat, minunat ! Deci există oameni interesați să te amestece și pe dumneata în această problemă, pentru a pretinde ulterior că eu te-am influențat. Interesant ! Ce-aș putea să-ți spun decât că dușmanii noștri încearcă și-n acest caz să manipuleze opinia publică împotriva noastră. Este clar că vor să te intimideze, și dacă n-aș fi convins că dumneata ai luptat, mai mult decât mine chiar, ca adevărul să iasă la iveală m-aș da peste cap ca știrea să nu apară. Dar știind câtă dreptate ai avut în tot ce-ai întreprins până acum, parcă mi-ar părea rău să fii privat de o publicitate pe măsură. Lasă-i în croarea lor, să-și publice notițele neputincioase, iar noi să ne vedem de slujirea intereselor generale !

— Bine, dar eu nu aspir să ies în față, iar publicitatea de care vorbeați tocmai aceasta va reuși să facă : să mă înalțe o clipă în sens negativ, pe când munca mea, după cum știți — deși cinstită, se petrece în necunoscut.

— Vei vedea, nu peste multă vreme, ce bine-ți va prinde ieșirea aceasta din anonimat, atunci când lumea își va da seama ce efort uriaș ai depus, pentru a înlătura din viața ei un pericol atât de mare ca prezența criminalului Maciste.

În biroul Maiorului se auzi un țârâit prelung, consilierului i se cerură scuze pentru întrerupere, iar

mai apoi când convorbirea fu reluată, domnul Still rămase dus pe gânduri nemaiânțelegând nimic, deoarece Maiorul continuă astfel :

— Domnule consilier, se pare că v-am deranjat fără motiv, fiindcă același om a telefonat adineauri că redactorul șef, sosit dintr-o călătorie în această dimineață și citind numărul în andruck, a eliminat știrea privitoare la persoana mea. După cele ce mi-ați spus, după curajul pe care mi l-ați dat, parcă-mi pare și mai rău că știrea nu va mai apare.

— Lasă, Maiorule ! Vei avea ocazia să te afirmi și de acum înainte ! Totul este să nu-ți slăbești dorința de a fi drept și de a face dreptate, și mai ales onoarea de a fi în orice împrejurare la datorie.

— Am înțeles, domnule consilier, și pentru că ei încearcă să ne intimideze, trebuie să le arătăm că noi nu ne temem de opinia publică, dimpotrivă, suntem de partea ei atunci când luptăm să smulgem răul din orașul nostru. De aceea v-aș propune să ne străduim ca marele motan să fie judecat și executat în unul și același loc : într-un spațiu cât mai larg cu putință, pe un stadion, bunăoară, sau dacă, după cum bănuiesc, se va aduna prea mult popor — atunci, pe aeroport. Ce părere aveți ?

— De acord, Maiorule, aeroportul ar fi cel mai bun loc.

— Atunci să trăiți și la revedere, încheie Maiorul.

Întrevederea lui Justinian cu Maciste se terminase și ea, astfel că jurnalistul, spre stupoarea gardianului, îmbrățișă tigrul (care era Maciste) și coborî condus de un alt paznic pentru a-l însoți pe Maior la redacția ziarului *Speranța.*

PROMISIUNEA

De fiecare dată cînd redactorul-şef apărea, după o absenţă mai lungă de trei zile, în redacţia ziarului *Speranţa* se producea o agitaţie de nedescris. Nici unul dintre redactori nu-şi permitea să continue o discuţie începută cu un alt coleg, necum să primească oaspeţi sau colaboratori externi, deşi odinioară surprinşi în astfel de situaţii de către şeful abia întors, acesta le părea cum nu se poate mai amabil. Poate că tocmai absenţa repercusiunilor îi făcuse atât de atenţi în zilele cînd şeful revenea în redacţie. Singurul căruia părea să nu-i pese de prezenţa sau absenţa şefului era Sever Justinian care, cu toate că ştia că „bosul" se află la post, plecase încă de la orele opt şi jumătate, mai mult, se întoarse la lucru şi însoţit de Maior. De cum intrară în biroul său, Justinian comandă cafele, frişcă şi câte un coniac pentru orice eventualitate. Un coleg din biroul alăturat deschise uşa numai cât să-şi arate faţa şi-l anunţă pe Sever că şeful se află printre ei, apoi se retrase.

— Înţeleg — spuse Maiorul — că şeful dumneavoastră e o persoană de temut.

— Aşa este, replică Justinian, dar nu cu toţi subalternii. Mie nu mi-a adresat nici un cuvânt de scădere vreodată. Fiţi liniştit, o să vă pun banda îndată, să ascultaţi părerea domnului Still. Într-adevăr Maiorul putu să audă vocea şi tonul convingător ale consilierului : „Singurul om angrenat cu toate forţele sale în această absurditate este Maiorul, care continuă să dorească atât procesul, cât şi condamnarea motanului la spânzurătoare".

— Sper că v-ați convins de adevărul celor comunicate de mine, azi dimineață, insistă Justinian.

— Nu-mi rămâne decât să vă mulțumesc, răspunse Maiorul. Probabil că domnul Still s-a jenat de insistența cu care se știe că urmărește suprimarea unui motan și a dat vina pe mine.

— Dacă ați recunoscut că Simion Still vrea să scape și de răspunderea condamnării lui Maciste, punându-v-o dumneavoastră în cârcă, aș cuteza să vă fac o propunere. De fapt e vorba de a da publicității ceea ce vom hotărî de comun acord. Ați auzit mai înainte ce pretinde consilierul principal în legătură cu activitatea dumneavoastră.

— Aștept cu nerăbdare, spuse Maiorul.

— Propunerea mea este îndreptățită și simplă, deși are două alternative perfect paralele :

1) Secția de criminalistică să publice un raport sintetic din care să reiasă că în urma cercetărilor întreprinse a constatat că marele motan Maciste este nevinovat și propune eliberarea, sau

2) Din analiza atentă a acuzațiilor pe care presa interesată numai de succesul ei la public și de atacul la persoană le-a adus domnului Simion Still, secția de criminalistică își face o datorie de onoare, din a arăta că domnul consilier municipal este în afara oricărui amestec în crimele de care cu atâta ușurință și iresponsabilitate a fost acuzat în ziarul *Speranța.* Ce părere aveți ?

— E foarte bun coniacul dumneavoastră. Pe vremuri fiind exmatriculat din liceu pe motive fără importanță, am fost o foarte scurtă perioadă ajutor de chelner și, n-o să credeți poate, aveam o cantitate

enormă din acest Martel. Cafeaua, sper să nu vă jignesc, nu mi-a plăcut niciodată, cu toate că în urma analizelor mi s-a spus că aș fi hipotensiv. Ei, ca să nu vă reţin, în vremea când făceam pe chelnerul s-a întâmplat un scandal în localul nostru şi cum nu ştiam să mă feresc de calitatea de martor a trebuit să declar curat cine e vinovatul.

— Şi cum aţi procedat ? întrebă Justinian.

— Am declarat că vinovat e vinovatul.

— Atunci propunerea mea dublă e cu atât mai binevenită cu cât vă puteţi mai uşor hotărî asupra uneia dintre alternative.

— Domnule Justinian, pe vremea aceea eram un copil. Dumneavoastră mă trataţi ca şi cum aş avea aceeaşi vârstă : credeţi că rezolvarea e mai justă dacă, în confruntarea dintre un Om şi un patruped câştigă al doilea care, fie vorba între noi, e totuşi numai un motan ?

— Scrupulul dumneavoastră are în vedere un umanism incontestabil, aş putea spune absolut, dar dacă am ţine seama de părerile pe care vi le-aţi format în prima perioadă a cercetării în legătură cu nenorocirea medicinistului, cred că mi-aţi da dreptate. Pe de altă parte ştiţi bine că Maciste nu-i un simplu motan şi dacă Omul, care e podoaba universului cunoscut de noi, respinge aspiraţia celorlalte fiinţe de a deveni aidoma lui, se clatină însăşi credinţa sa în propria-i superioritate.

— Văd, continuă Maiorul, că încercaţi asupra mea un test ; vreţi să vedeţi dacă acţionez conform cu adevărul ? ! Când e vorba de lupta între om şi om, urmăresc să iasă la iveală adevărul, indiferent ce

s-ar întâmpla după aceea. Dar când e vorba de un om și un animal nu-mi puteți cere să fiu împotriva omului.

— Cu riscul de a fi greșit înțeles acum, se avântă Justinian, pot să afirm că oamenii care n-au avut, n-au mângâiat (crescându-l) un animal — un cal bunăoară — atunci când le-a încăput pe mână s-au purtat într-un mod bestial, croindu-l cu biciul până la sânge ; recunoașteți că există astfel de oameni și că toți cei care lovesc animalul cu sete sunt și devin adevărații persecutori ai omului, schingiuitorii lui ?

— Recunosc, dar nu pot da publicității ceea ce-mi propuneți când e vorba să stabilesc vinovăția omului în fața animalului.

— Reticențele dumneavoastră sunt de înțeles, continuă Justinian. Vă propun, în sensul susținerii dumneavoastră, a treia alternativă. Să publicați un articol în care să afirmați vinovăția motanului în privința crimelor al căror dosar l-ați întocmit personal.

— Nu pot să fac nici acest lucru, ar fi absurd, dosarul e secret, iar să dau eu publicității un astfel de material nu pot, fiindcă nu-i adevărat.

— Atunci vă întreb : ce se va întâmpla cu marele Maciste, cu acel animal care-i întrece pe mulți dintre oameni în a urmări și dezvălui adevărul ? Știu că l-ați văzut pe Maciste în chip de motan, de tigru, de panteră, de tânăr superb și dansând la întâlnirile din casa Norei. Vă îndoiți de inteligența extraordinară și de aspirația acestei inteligențe de a se întrupa într-o formă pe măsura intensității sale ?

— Fiindcă mi-ați servit o informație neașteptată pot să mă declar prietenul dumneavoastră. În ce-l

privește pe Maciste, nu fiți prea îngrijorat! Are o mulțime de prieteni încă, meșteri — unul și unul. Oamenii mei îi urmăresc în tot ce vor ei să facă pentru salvarea marelui motan. Nu știu ce se va întâmpla până la urmă dar mă tem ca lui Maciste să nu i se facă lehamite după atâtea încercări de a deveni om. Cel puțin eu n-am să-l împiedic, deși — cu toate metamorfozele lui pe care le-am văzut de aproape — reala sa transformare în om mi se pare o fantasmagorie.

Sever Justinian fu chemat de redactorul-șef iar cei doi proaspeți prieteni se despărțiră în mod cordial.

ÎNTÎMPLĂRI DE NOAPTE

La câteva zile după internarea marelui Maciste, în curtea Penitenciarului intrară două dube mici, despre a căror sosire (pe la orele douăzeci și două) știau doar Maiorul, șeful pazei și adjunctul acestuia. Prima mașină parcă la intrarea spre liftul de materiale și din ea coborîră șapte oameni, din a doua mașină coborîră opt. Cei reținuți fură urcați la ultimul etaj, al cărui unic locatar până în acel moment fusese Maciste. De acolo, după ce li se repartiză fiecăruia pe tabel patul numerotat, oamenii trebuiră să se dezbrace goi-pușcă și fură conduși la baie, iar la ieșire primiră, fiecare după mărimea lui, câte un costum cu dungi verticale și intrară în noul domiciliu, despărțit numai printr-un perete de camera marelui mo-

tan. Cei cincisprezece erau oameni de toate vârstele și erau acuzați de otrăvirea apei din oraș, otrăvire care se produsese cu o seară înainte. Odioasa crimă făcuse un număr impresionant de victime în rândul pensionarilor, gospodinelor și copiilor minori. În momentul când cei cinciprezece criminali se aflau într-o poiană a pădurii de lângă Cetățuie, în jurul unui foc având un diametru de cel puțin trei metri, au putut fi observați îndelung cum dansau delirant într-un cerc atât de aproape de flăcări încât polițiștilor li se părea că din clipă în clipă dansatorii vor intra în jăratic. De altfel, în acele momente când își serbau oribila lucrare au fost luați ca din oală și conduși spre locul cuvenit.

Abia când își descoperiră noile costume și când, la lumina becului cu razele ca niște plete roșcate, își văzură capetele tunse chilug, unul dintre criminali scoase un urlet, apoi începu să plângă și toți ceilalți îi urmară exemplul cu asemenea intensitate încât gardianul care se holba la ei deschise brusc ușa ; plânsul îi părăsi ca prin farmec, pentru ca imediat după aceea să izbucnească toți într-un hohot prelungit de râs. Neștiind cum să-i potolească, paznicul mai chemă câțiva colegi dar se simțea și se vedea că, spre deosebire de plânsul care încetase la un simplu șoc exterior și banal într-un fel, râsul avea resorturi mai adânci și curgea ca o apă fără sfârșit. La solicitarea gardienilor sosi însuși majurul, șeful pazei care, după ce se răsti la fiecare deținut în parte, nereușind să-i liniștească, formă numărul Maiorului dar acesta nu se găsea acasă. Din cauza râsului nepotolit de la ultimul etaj, toate nivelurile se contaminară și se părea că întregul pavilion se leagănă și că din clipă în clipă se va prăbuși peste birourile secției de criminalistică.

*

Toţi gardienii de serviciu plus cinci grupe de rezervă colindară de la un etaj la altul, deschizând celulă după celulă şi încercând să stăvilească râsul care devenise insuportabil, delirant. Chiar şi din celula lui Maciste pe care n-o deschiseră părea să răzbată un râs neîntrerupt. Spre marea mirare a majorului, când deschiseră camera unsprezece de la etajul nouă, printre cei douăzeci de locatari, descoperiră pe unul care părea cufundat în reverie. Când şeful pazei îl întrebă de ce nu râde, deţinutul îi spuse că nu are motive. Aş vrea să-i opresc din râs, urlă majorul, fiindcă altfel penitenciarul nostru modern, cu televizoare, cu băi şi telefon în fiecare încăpere, o să devină casă de nebuni ; în primul rând, aş vrea să-i potolesc pe cei de la etajul zece, fiindcă ei au dat tonul. Există un singur mijloc, spuse deţinutul, care se numea Maxim, şi acest mijloc e foarte simplu : bătaia. Şeful pazei răspunse că personalului de serviciu îi este interzis prin lege să bată deţinuţii deşi aceştia, între ei, au fost surprinşi adesea cotonogindu-se. Pentru liniştea publică, eu nu m-aş da în lături de la o asemenea muncă spuse Maxim şi în acelaşi clipă se şi trezi ţinând într-o mână cheia camerei cu numărul şapte de la etajul zece, iar în cealaltă un ciomag scurt cu o măciulie dură ca fierul.

*

Marele Maciste înregistra întregul vacarm, deosebind însă toate nuanţele întâmplărilor de la primul până la ultimul etaj. Ceea ce îl mira cel mai

mult fu momentul în care ușa otrăvitorilor apei se deschise și începură bufniturile urmate de strigăte și vaiete, de vorbe și înjurături într-o limbă pe care n-o înțelegea. După mai mult de patruzeci de lovituri care sunară sec și dur, în camera alăturată se instală un moment de liniște, apoi din urletul ce se produse ca o comandă pe câmpul de luptă, Maciste înțelese că un pericol fără scăpare îl pândea pe cel care lovise până atunci ; și într-adevăr prin peretele dinspre camera cu numărul șapte se auzi cuvântul cu nuanța morții în el : *ajutor !* Imediat după aceea, în camera șapte năvăliră cizmele grele și Maxim fu smuls din mâinile victimelor sale. Însuși comandantul care sosise la fața locului decise că vinovați sunt cei cincisprezece criminali care-l atacaseră pe Maxim.

Încetând râsul de la etajul zece, întreaga suflare de la celelalte niveluri se liniști, iar penitenciarul se cufundă în somn, bombardat numai de lumina farurilor de veghe.

Ziaristul Sever Justinian îi mulțumi lui Maciste pentru relatare și lăsă receptorul în furcă apoi adormi îmbrăcat în fotoliul său.

CÎTEVA ORE DE LIBERTATE

Din clipa când află ce păreri își formase consilierul municipal despre el, Maiorul deveni aproape alt om. În primul rând atitudinea față de marele Maciste se schimbă radical, fiindcă Maiorul își permise ceva ce

nu-şi permisese nimeni înaintea lui : în fiecare dimineaţă urca la ultimul etaj al închisorii şi-l întreba pe motan dacă doreşte sau nu să iasă în oraş. Când marele Maciste îşi exprima dorinţa de a ieşi, Maiorul chema gardianul să deschidă uriaşa cuşcă apoi îl conducea el însuşi pe Maciste până în stradă şi-l ruga să nu întârzie seara după orele douăzeci şi unu.

Studenţii şi elevii erau în vacanţă de primăvară, astfel că de la prima sa învoire în oraş Maciste dădu o raită pe la Castel şi de acolo trecu pentru câteva minute pe la ziaristul Sever Justinian, apoi luă din centru autobuzul 3000 şi ajunse la vila *Vulturul*.

Evită să fie văzut de Gherman şi nimeri, intrând pe fereastră, direct în braţele Norei, care de emoţie aproape că-şi pierdu vocea.

*

Cam în a şaptea zi de *libertate* a lui Maciste, imediat după ieşirea motanului, Maiorul primi un telefon de la Consilierul Municipal prin care acesta îşi exprima dorinţa de a-l vedea pe straniul deţinut. Maiorul îi spuse că e imposibil deoarece Maciste era pedepsit pentru cinci zile prin interzicerea oricăror relaţii, adică n-avea voie să vadă chip de om, şi abia spre seară expira greaua pedeapsă. Cu toate că Simion Still insistă îndelung, Maiorul se arătă de neînduplecat. Consilierul declară însă că el a auzit nişte zvonuri despre evadarea lui Maciste şi că vrea să se convingă dacă motanul se află sau nu în cuşca ce i-a fost hărăzită. Maiorul izbucni într-un râs su-

veran care-l enervă pe domnul Still în așa măsură încât urlă pur și simplu că nu se va lăsa dus de nas și că va veni îndată să se convingă de adevăr.

Maiorul părăsi fulgerător biroul și urcând într-o mașină-dubă străbătu orașul cu toată viteza trecând peste stopuri până ajunse la grădina zoologică, de unde cu ajutorul unei plase puternice îl imobiliză pe unul dintre cei șapte tigri și-l transportă la penitenciar.

La foarte scurtă vreme după aceea Simion Still își anunță vizita prin ofițerul de serviciu iar Maiorul îl întâmpină cu un zâmbet larg și-l conduse la etajul zece.

— Dar acesta e un tigru, spuse Consilierul, și cu toate că eu însumi l-am mai văzut în această ipostază, s-ar putea ca Maciste să nu fie de față.

— Mă faceți să râd, răspunse Maiorul. Cum vă puteți închipui că marele Maciste ar fi putut să treacă de aceste gratii ? Eu zic să nu vă mai uitați prin binoclu ci să deschidem ușa, ca să vă convingeți.

Când Simion Still se apropie de marea cușcă, tigrul scoase un răget cumplit iar Maiorul îi atrase atenția că Maciste l-a recunoscut și că de aceea l-a primit cu ostilitate.

Consilierul plecă spre sediu profund afectat de faptul că nu avusese dreptate, dar și cu o urmă de bănuială în privința identității tigrului cu Maciste.

*

Acasă la Simion Still, Nora trăsese storurile de la fereastra camerei sale și la lumina discretă a unei veioze, într-un ritm lent de tango, se legăna în bra-

ţele unui tânăr cu plete negre şi ochi verzi într-o uitare de sine soră cu moartea, care s-ar fi putut să apară o dată cu persoana domnului Still.

La un moment dat se auzi prelung soneria de la intrare şi cei doi tineri îl recunoscură pe Ion care aştepta să deschidă cineva, dar Maciste o cuprinse cu şi mai mare tandreţe pe Nora şi nu-i îngădui să se desprindă de el până cînd Ion trecu prin dreptul ferestrei spre casa lui Gherman.

După ce mai dansară vreo două ore, Nora aduse de băut şi un platou cu sandvişuri apoi se culcară osteniţi de dans şi uşor ameţiţi.

Afară se întunecase când mama Norei intră în casă şi-o găsi pe Nora în braţele unui tînăr necunoscut, cufundaţi amândoi într-un somn adînc. După câteva minute, deşi se gândise să nu le tulbure somnul, aprinse lumina şi cei doi se treziră speriaţi.

— Aş vrea să ştiu ce caută acest tânăr în casa mea, întrebă mama indignată.

— Pe mine mă caută, răspunse Nora cu obrăznicie.

— Cum îl cheamă ?

— Paul, răspunse Nora, dar stinge lumina că ne oboseşti.

La un minut după ce mama Norei ieşi în hol, Maciste se simţi dator să iasă în aceeaşi ipostază în stradă şi abia în parcul de lângă barieră luă înfăţişarea marelui motan.

Când Maciste urcă la etajul zece singur, Maiorul tocmai dădea indicaţii câtorva gardieni cum şi unde să ducă tigrul care ţinuse locul marelui motan mai bine de zece ore în acea zi.

CONDAMNAREA

În seara zilei cînd (în prezența consilierului principal) Maiorul ieșise cu fața curată — numai datorită inspirației de a împrumuta (mai mult cu forța) un tigru de la Grădina zoologică, unul dintre verii domnului Still îl aștepta pe acesta să sosească. Trecuse de orele douăzeci și trei, și nemaiavând răbdare — vărul ieși în stradă, moment în care tocmai apăru Simion Still, care-i răspunse rubedeniei cu un mormăit la salut.

— Pot să-ți dau câteva informații folositoare, mai ales în privința acelui motan...

— Te rog, te rog, se învioră domnul Still, dar de ce să vorbim în stradă ? Ia, vino, să stăm ca lumea de vorbă și să ne întremăm cu un păhărel de vin, că-i fi și matale obosit.

După ce intrară, consilierul fu obligat să pregătească singur ceva de mâncare, să coboare tot el să aducă vin din pivniță, în sfârșit să facă toate oficiile de gazdă, pentru că atât soția cât și fiică-sa nu catadicsiră să se ridice din așternuturi. Fața domnului Still era marcată de un zâmbet strâmb.

— Ei, băiete, ia s-auzim ce s-a mai întâmplat ?

— Mi-am permis — fără să vă întreb, dragă vere — să fac pe detectivul în interesul dumneavoastră.

— Nu înțeleg ce interes am eu, dacă matale îți vine să te ocupi de polițisme fără a fi angajat de nimeni, se prefăcu Still.

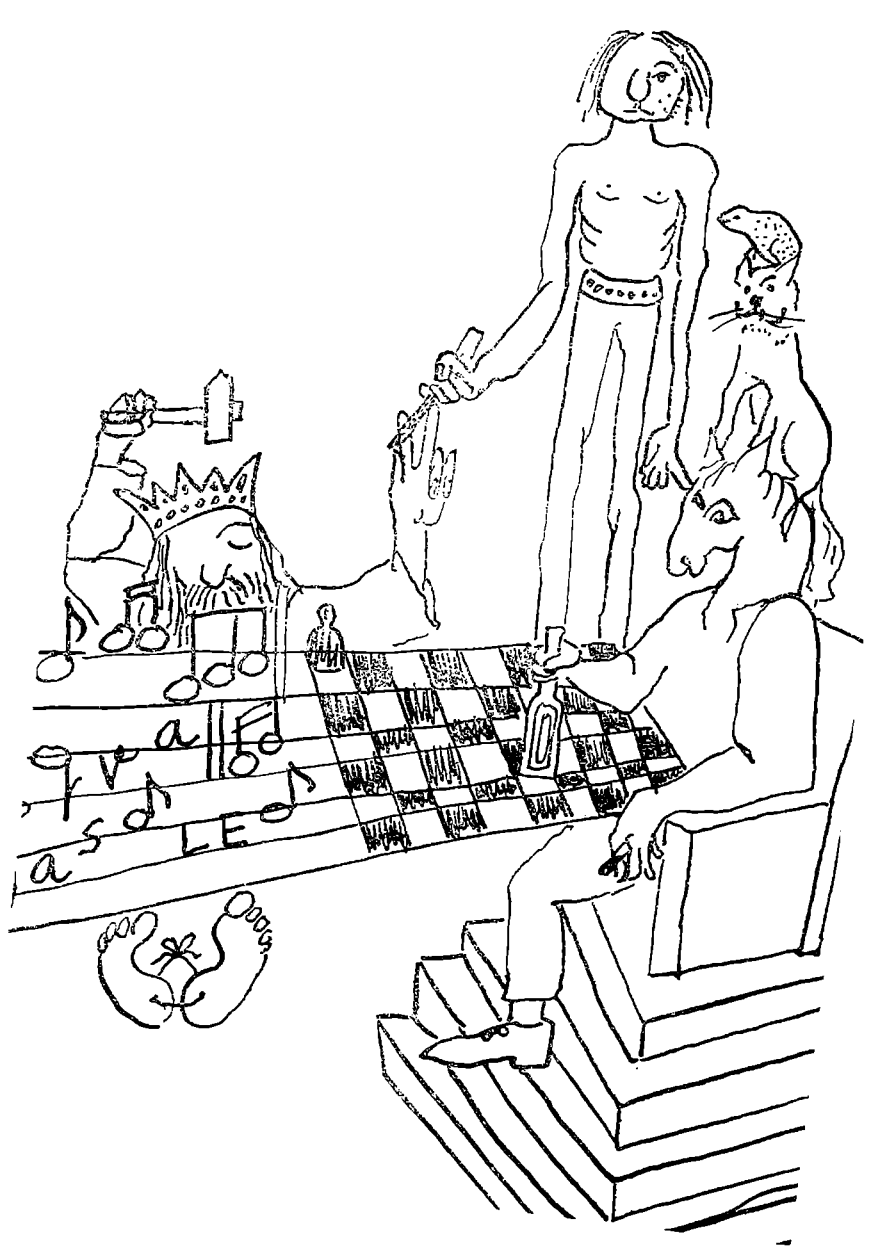

— Treceam într-o zi pe lângă barieră şi-mi zic: ce-ar fi să trec pe la vărul, dar dacă e cumva acasă?! Mai stăm şi noi de vorbă. E drept că intrasem să beau o bere la Birt şi n-aveam nici un ban în buzunar. Poate iau de la văru' o sută cu împrumut, şi intru pe Salvării. Eram singurul om care circula în momentul acela pe stradă. Deodată îl văd pe marele motan strecurându-se printre cercevelele de la camera Norei; încerc să intru — de teamă să nu i se întîmple nepoatei ceva, dar nu-mi deschide nimeni. Ce să fac şi cum să fac, zic, să aflu ce se întâmplă, fiindcă citisem în ziare că Maciste a fost arestat, dar nicăieri nu se anunţase că ar fi fost eliberat. Nu e lucru curat, mi-am zis, trebuie să dezleg taina aceasta chiar azi. Putea fi ora zece când mă săgetă un gând : ia să văd eu cum se mai prezintă casa bătrânului grefier, bietul răposat ! La domnul fotograf de peste drum nu se vedea nici o mişcare, aşa că am putut intra liniştit. Astfel de şase zile stau şi privesc, şi privesc, şi nu-mi vine a crede.

— Ce priveşti, omule ? spune odată ! îl îndemnă gazda.

— Păi tocmai asta încerc, să spun. De şase zile, în fiecare dimineaţă Maciste intră în vilă şi iese abia spre seară. Mi-am permis de câteva ori să mă apropii de fereastra Norei, storurile erau trase, dar tot am putut observa cum dansa cu un tânăr.

— Şi cum dansau ? întrebă consilierul, clocotind de furie.

— Ei, dansau şi ei ca oamenii, dar mie-mi era jenă să întârzii prea mult la fereastră şi mă retrăgeam la timp în casa grefierului ; şi bine făceam pentru că altfel m-ar fi surprins mama Norei când venea din oraş.

— Și ce-ai mâncat în tot acest timp ?

— După plecarea lui Maciste, mă duceam în fiecare seară la Birt și luam pe datorie de la doamna Elvira.

— La ce sumă ai ajuns ? întrebă Still, cu răceală.

— La o mie.

— Poftim două mii, spuse consilierul, și acum să mai bem un pahar cu vin ca la botul calului și să ne despărțim.

*

Simion Still se despărți de văru-său și plecă la birou, unde ajunse după orele douăzeci și patru. Dădu apoi și primi câteva telefoane de mare importanță pentru ceea ce urma să i se întâmple marelui Maciste. Dimineața, când sosi la slujbă, Maiorul rămase foarte mirat de cererea ofițerului de serviciu ca șeful său să se legitimeze. În aceeași clipă sosi și consilierul Still împreună cu judecătorul Pilatescu și cu alți doi magistrați. Domnul Still părea cum nu se poate mai bine dispus. Nu-i întinse mâna, însă îl felicită pe Maior pentru punctualitate.

— În dimineața aceasta vom avea mult de lucru, spuse consilierul. Vă rog să invitați sau să-i aduceți pe cei trei martori care și-au încasat premiile pentru prinderea motanului ! Trimiteți o mașină să-l transporte și pe bietul medicinist ! Publicul care va asista la proces nu trebuie să depășească numărul de treizeci de inși, deoarece spațiul din fața celulei motanului este insuficient pentru un public mai mare.

— Până vor sosi martorii mă tem că va mai trece o vreme, răspunse Maiorul, de aceea vă rog să binevoiți cu toții să poftiți în biroul meu.

— În biroul dumneavoastră nu avem loc pentru că o echipă specială cercetează benzile pe care s-au înregistrat telefoanele lui Maciste. Propun să aşteptăm în sala de şedinţe şi dacă sunteţi amabil am dori să nu vă îndepărtaţi nici o clipă de noi, propuse consilierul.

— Bine, dar felul de a vă purta cu mine chiar în incinta serviciului pe care-l conduc echivalează cu o bănuială gravă. După câte ştiu, încă n-am fost demis.

— Maiorule, nu e vorba de nici o demitere. Avem ceva de făcut, şi lucrurile trebuie să decurgă în linişte şi cu maximă urgenţă. Ordonă oamenilor dumitale să se îngrijească de sosirea martorilor ! Despre celelalte o să mai vorbim, continuă domnul Still, cu un calm care-l înfioră pe Maior.

•

În faţa celulei marelui motan fură aduşi otrăvitorii apei, între timp sosiră Gherman, Ion şi Vasile, iar după o jumătate de oră fu depusă foarte aproape de uşă o targă. Medicinistul Emil fusese strâns legat de targă de către un specialist ortoped, care la cererea judecătorului încuviinţă ca targa să fie ridicată în picioare. Şi cu toate că Emil se plângea de ameţeli cumplite, targa rămase astfel până la sfârşitul procesului.

Plutonierul care condusese maşina de serviciu pentru a-i aduce pe martorii din strada Salvării îi găsise pe aceştia în prelungirea unui chef început de cu seară şi apărură la proces excelent de bine dispuşi.

Când judecătorul se ridică în picioare cu fața spre public, înainte de a rosti vreun cuvânt, i se atrase atenția că marele Maciste încă mai doarme și că s-ar cuveni ca mai ales inculpatul să stea într-o poziție respectuoasă.

După ce procurorul dădu lectură dosarului, insistând asupra bestialității crimelor de care era acuzat Maciste, judecătorul făcu apelul martorilor și-i rugă să depună.

— E adevărat că motanul Maciste l-a împins de la mansardă pe studentul în medicină Emil ? E adevărat că același criminal l-a ucis pe bătrânul grefier ? E adevărat că în seara zilei de douăzeci și cinci aprilie același motan a pătruns în celula otrăvitorilor apei, producându-le fracturi la cranii, la mâini și la abdomen ?

— E adevărat, răspunse Gherman.

— E adevărat, răspunse Ion, dar despre ultima acuzație nu-mi dau seama !

— E adevărat, răspunse Vasile, dar eu vă rog să plătim consumația și să plecăm.

Maiorul nu-și putu reține un zâmbet și-l privi insistent pe Maxim.

— Nu-i adevărat că Maciste i-a pus la punct pe otrăvitorii apei, onoarea aceasta mi-a revenit mie, strigă Maxim.

— Fiindcă a vorbit neîntrebat, la sentința deținutului Maxim se mai adaugă șase luni, hotărî judecătorul.

Consilierul municipal se întoarse spre Maior și-l avertiză în șoaptă că are în buzunar o hârtie de demitere și că dacă procesul nu va decurge în liniște

i-o va înmâna de îndată, Maiorul înţelese ce-l aşteaptă şi se apropie de Maxim, care tocmai deschisese gura să mai spună ceva, şi-l ameninţă cu izolare îndelungată la subsol.

— Să răspundă al patrulea martor, studentul Emil, ceru judecătorul.

Medicinistul Emil, care nu mai stătuse în poziţie verticală de când cei patru haidamaci îl azvârliseră de la mansarda vilei Vulturul, nu fu în stare să răspundă fiindcă leşinase.

— Dacă există martori voluntari ? întrebă judecătorul.

— Sunt unul dintre cei cărora le-a revenit sarcina de a cerceta pas cu pas toate crimele săvârşite de motanul Maciste. Rezultatele anchetei noastre se află consemnate amănunţit în dosarul pe care-l aveţi în faţă. Dacă din cauza suferinţei îndelungate studentul Emil nu poate să răspundă acum, puteţi găsi în dosar declaraţia sa scrisă, privind vinovăţia lui Maciste.

În urma celor spuse de Maior, domnul Still se îndepărtă câţiva paşi în dreapta coridorului, scoase din buzunar bricheta şi o hârtie de la flacăra căreia îşi aprinse o ţigară. Maiorul era mulţumit. Deţinuţii fură masaţi în fundul coridorului din stânga şi după o pauză de un minut, martorilor şi publicului li se ceru să se apropie.

— Să fie audiat şi inculpatul ! strigă Maxim, la a cărui condamnare se mai adăugară şase luni.

Judecătorul şi cei doi magistraţi se ridicară în picioare şi în tăcerea subliniată numai de sforăitul egal al inculpatului care dormea în chip de tigru, se dădu citire sentinţei :

În urma dovezilor clare privitoare la vinovăția marelui Maciste, Curtea l-a condamnat la moarte prin spânzurătoare. Sentința trebuie îndeplinită în cel mult zece zile de la pronunțare. Fără drept de apel.

— Maiorule, te felicit pentru memorie ! Uitasem cu totul de declarația scrisă a medicinistului. Fără intervenția dumitale sentința s-ar fi amânat pentru nu știu câtă vreme. Ai fi de acord să sărbătorim chiar acum evenimentul ?

— Cu plăcere, domnule consilier, dar în ce loc anume ?

— La cabană, și dacă ții mult la cineva ești liber să inviți la rândul dumitale. Eu cobor să-l ajung pe judecător pentru a-l saluta și te aștept la mașina mea, spuse consilierul, aproape cântându-și cuvintele.

REACȚIA LA PROCES

Maiorul, invitat de către Simion Still pentru câteva ore la cabană, se așează pe bancheta din spate și mașina consilierului demară în mare viteză.

— Maiorule, îți place să stai în umbră, sau te-ai așezat acolo numai ca să nu fii alături de mine ?

— Știți că sunt alături de dumneavoastră în orice împrejurare, după cum ați văzut și azi la proces.

— E adevărat ce spui și să știi că mi-a făcut o mare plăcere să constat că nu te-ai îndepărtat de

mine. Vreau să petrecem azi cum n-am mai petrecut de cînd eram şi eu tânăr.

— Sunt bucuros că lucrurile au ieşit cum aţi dorit dumneavoastră... În acel moment maşina lovi în plin un câine uriaş, un superb Saintbernard care traversa leneş partea zebrată a şoselei ; spre norocul ei, fetiţa care ieşise la plimbare mergea cu doi metri în spatele câinelui ei. După ce maşina urcă pe trotuar şi se opri într-o vitrină cu exponate metalo-electrice, biata copilă îngenunche lângă sărmanul animal şi încercă să-l ridice, dar mânuţele ei erau prea slabe pentru a-l putea ajuta pe prietenul căzut.

— Ce mă fac, Maiorule, ce mă fac ? Cred că am lovit o fetiţă şi un câine care tocmai traversau strada. Cum de n-am observat, unde mi-a fost capul ?

— Spre norocul nostru n-aţi lovit decît câinele, spuse Maiorul coborând. Rămâneţi în maşină până văd eu care este situaţia !

Când Maiorul ajunse lângă fetiţa îngenuncheată, câinele plângea uşor cu un scheunat abia auzit, iar copila îi striga pe mama şi pe tata, care erau departe pe la slujbele lor. Maiorul se aplecă şi luă câinele în braţe pentru a-l muta din drum pe trotuar.

*

Imediat după terminarea procesului şi pronunţarea sentinţei capitale împotriva lui Maciste, Maiorul îl sunase pe Sever Justinian care, în mai puţin de o oră, scrise cel mai scandalos articol despre Simion Still.

„Pentru prima oară în istorie un tribunal omenesc, datorită maşinaţiunilor şi uriaşei influenţe pe care

o deține consilierul principal al municipiului nostru, Simion Still, a pronunțat în dimineața acestei zile cea mai rușinoasă și absurdă sentință, nu împotriva unui om, ci împotriva unui motan despre care am mai scris în ziarul nostru. Avînd la îndemînă datele întregii afaceri „Maciste", noi afirmăm cu deplină liniște că domnul Simion Still este cea mai sinistră persoană care a trăit vreodată în urbea noastră. Dacă am luat în considerare nu toate crimele sale, ci numai una singură și anume aceea când studentul Emil din anul șase la medicină a fost azvârlit pe ciment de la mansarda vilei Vulturul, și tot ar fi de ajuns pentru ca Tribunalul orașului nostru să-l condamne pe dânsul, nu pe motanul Maciste, la temniță grea pe viață. Puterea, după opinia noastră, trebuie exercitată în folosul oamenilor, astfel ca ei să meargă liniștiți pe calea pe care au apucat. Este momentul ca voința generală a cinstiților noștri concetățeni să se manifeste cu toată vigoarea, astfel ca acest nesățios criminal să fie demis din postul important de consilier și totodată judecat pentru faptele sale abominabile. Pentru ca demnitatea noastră, a tuturor, să nu aibă de suferit în continuare, ziarul *Speranța* îl cheamă în fața legii pe Simion Still pentru a da seamă de crimele pe care le-a comis încă din tinerețe. În afara condamnării sale fără cruțare, cerem ca pensia ce i s-ar fi cuvenit după cei treizeci de ani de abuzuri să i se atribuie medicinistului Emil, pe care l-a nenorocit pentru tot restul vieții, numai pentru că acest copil de miner era îndrăgostit de fiica domnului Still. Solicităm totodată instanței de azi dimineață anularea sentinței pronunțate împotriva nevinovatului și marelui motan Maciste."

Pe la orele șaptesprezece cînd ziarul *Speranța* fu difuzat la toate chioșcurile, întreaga suflare a orașului nostru intră într-o agitație nemaipomenită.

În aceeași zi, consilierul Simion Still se internă la spitalul de urgență.

FORȚELE SALVĂRII

Citind articolul semnat de Sever Justinian în ziarul *Speranța,* Vasile își părăsi prietenii și se îndreptă cu un taxi hodorogit spre cartierul celuilalt vechi prieten al său, Gherase. În urma lor, șoferul observă că venea foarte aproape un automobil și comunicându-i clientului său că sunt urmăriți, Vasile întoarse capul și încercă să deslușească figura omului de la volan ; i se păru că-l recunoaște, dar razele soarelui care cobora spre apus îl împiedicară să-l identifice pe deplin. După ce plăti, ezită să sune direct la poarta lui Gherase, preferând să se mai plimbe un pic încoace și încolo pentru a-l deruta pe urmăritorul său care oprise, de asemenea, la aceeași poartă. Într-un târziu, plictisit de ideea că nu putea să-și vadă liniștit de treburile lui, Vasile se apropie de portiera din stânga și-l întrebă pe cel dinăuntru pe cine caută, fiindcă el cunoaște întregul cartier și el poate să-i dea o mână de ajutor.

— Pe dumneata te caut, spuse omul din obscuritatea mașinii, nu mă recunoști ? M-am schimbat atât de mult ?

— Domnule, s-a întunecat, vocea îmi pare cunoscută, însă nu-mi amintesc a cui este ; dacă îmi ești cunoscut ieși o clipă din mașină, să stăm față-n față, îl rugă Vasile.

— Acum mă recunoști ? întrebă omul după ce închise portiera cu cheia și se întoarse spre Vasile.

— Maiorule, m-ai speriat rău, fiindcă nu-s obișnuit să mă urmărească decât poliția, iar la vreun civil ori la dumneata sau la oamenii dumitale nu m-am gândit de multă vreme. Acum, că te văd în față, ce să cred ? Sper că nu pe mine mă urmăreai.

— Ba, dimpotrivă, ripostă Maiorul. Îmi închipui că ai citit articolul din *Speranța* despre condamnarea lui Maciste.

— L-am citit, deși îți mărturisesc fără înconjur că de-aș fi fost în locul judecătorului aș fi hotărît ca sentința respectivă să fie îndreptată împotriva lui Simion Still, nu împotriva lui Maciste. Vasile se înfierbântase și vorbea cam tare.

— Dacă vrei să știi, continuă Maiorul ducând arătătorul la buze și vorbind în șoaptă, și eu aș fi procedat exact cum ai spus dumneata mai înainte.

— Ehei, frățioare, pe mine să nu mă duci, fiindcă așa neânsemnat cum sunt pe lumea asta, dacă vreau răstorn toate pronosticurile, să știi ! amenință Vasile.

— Îți mărturisesc pentru prima oară că sunt hotărît să fac tot ce-mi stă în putință ca, alături de dumneata și de cine mai crezi că e nevoie, să-l salvăm pe Maciste.

— Dacă vrei să te cred, jură-te pe copilul tău ! îl îndemnă Vasile.

— Jur pe copilul meu că voi face tot ce se poate pentru salvarea lui Maciste !

— Atunci să intrăm la prietenul Gherase şi să pecetluim cu un pahar de vin jurământul şi prietenia care ne va lega de acum înainte, propuse Vasile.

*

Familia Gherase tocmai se pregătea de cină când cei doi sunară la poartă. Era în săptămâna de după Paşti, iar gazdele se bucurară mult de sosirea unor oaspeţi întâmplători şi-i poftiră cu insistenţă la masă. Maistrul Gherase hotărî ca bărbaţii să treacă pentru câteva minute pe la „crama personală", ca să se convingă dacă ţuica din butoiaşul de dud îşi mai păstrează focul din toamnă.

— Până atunci dumneata, se adresă el soţiei, îndestulează-i pe urmaşii noştri şi miluieşte-ne şi pe noi cu ce va mai rămâne ! Dar nu în sufragerie că-i prea cald, ci la măsuţa din chioşc.

În „cramă" era o răcoare plăcută şi un iz dulceag de struguri stafidiţi inundă mirosul celor trei. Dând primul exemplu, Gherase îşi invită oaspeţii să dea fiecare drumul la canea şi să-şi umplă căniţele de lut pe care le aveau în mâini.

— Să bem pentru gândurile bune şi în sănătatea dumneavoastră ! închină gazda.

— Să bem pentru ca tot răul să se întoarcă spre bine, astfel ca prin puterile noastre să scape şi Maciste cu viaţă ! toastă Vasile. Dumnealui, cum ţi-am spus şi la venire, dragă prietene, este avocat şi, datorită simpatiei ce i-o poartă marelui Maciste, vrea să ne ajute în ceea ce ne-am propus noi mai demult. Sper c-o să vă împrieteniţi chiar din astă seară în-

cepând, iar pentru aceasta nu-i nevoie decât de încredere reciprocă ; de aceea vă propun să bem Bruderschaft, dacă n-aveți nimic împotrivă ! Își încolăciră mâinile și băură din ulcele până la fund, apoi se îmbrățișară. Gherase vru să-l întrebe ceva pe Maior dar ezita să aleagă formula de adresare.

— Am băut pentru frăția noastră, așa că te rog să ne spunem tu, îl îndemnă Maiorul.

— Tu cu ce poți să ne ajuți ? îl întrebă Gherase pe Maior.

— Pot să vă pun la dispoziție un avion sau un elicopter, cum doriți, răspunse Maiorul.

— Minunat, extraordinar, va fi cel mai impresionant spectacol pe care l-a văzut orașul nostru, se entuziasmă gazda.

TÂNGUIREA LUI MACISTE

În ultima vreme, printr-o propagandă intensă și foarte subtilă, paznicilor de la etajul zece ai Penitenciarului municipal li se inoculase credința că marele Maciste este una din cele mai stranii ființe care căzuse pradă lașității și răutății omenești. Toți oamenii din cele trei schimburi știau cum că în cârca lui Maciste fuseseră aruncate vini imaginare și erau convinși că singurul vinovat de toate crimele enumerate la proces era consilierul Simion Still. Dacă la unul sau altul dintre gardieni putuse fi vorba de

unele ezitări în a fi sau a nu fi de partea lui Maciste, ele se spulberaseră cu totul o dată cu apariția articolului semnat de Sever Justinian în ziarul *Speranța*. De aceea încă înainte de pronunțarea sentinței păzitorii începură a-l răsfăța ba cu mâncăruri alese, ba cu băuturile cele mai fine, ba cu încrederea de a lăsa atât ușa celulei, cât și ușa de la cușca din gratii deschise. Maciste nu-și îngăduia însă libertatea de a ieși decât seara pentru a-și mai dezmorți oasele, în restul timpului rămânând de dimineața până seara ghemuit deasupra mesei pentru a-și scrie memoriile. Informat zilnic de cele ce se întâmplă în celula numărul opt, Maiorul îi trimise lui Maciste câteva sute de coli, zece pixuri și un dosar cu șină pentru a-și putea rândui cele scrise.

*

Cu câteva zile înainte de sorocul fixat pentru executarea sentinței, Maiorul derulă banda de magnetofon și începu să asculte convorbirile telefonice ale lui Maciste.

— „Ce va zice lumea despre tatăl tău, Nora, care a reușit, prin intimidarea judecătorilor, să condamne un motan oarecare la moarte ?

— Dacă ai ceva de motan, atunci află că ești cel mai nobil motan care a trăit vreodată pe pământ, fiindcă tu ai salvat animale, copii, femei și bărbați de la moarte. Cât despre victoria lui tata asupra ta să nici nu mai vorbim. Deși-l iubesc, fiindcă mi-e părinte, acum știu, sunt convinsă că n-a avut dreptate.

— Trebuia să i-o spui înaintea procesului, oftă Maciste.

— Știind cât îmi ești de drag, nu mi-a îngăduit niciodată să abordez acest subiect în prezența lui. Dar acum cred că și el regretă sentința strigătoare la cer ce ți s-a dat.

— Nu cred să regrete la fel de mult ca mine viața pe care-o voi pierde.

— Nu te îndoi de cele ce-ți spun ! S-ar putea ca tata să-și piardă viața înaintea ta.

— Nu cred, l-am văzut la proces, era mai dur decât diamantul. Dar ce tot spui ? S-a întâmplat ceva ?

— Tata s-a internat în spital în urma unui accident grav, întâmplat cu mai bine de o săptămână în urmă, exact după pronunțarea sentinței.

— Sper să nu fiu acuzat și de acest accident.

— De ce ești ironic ? Lui tata i s-a rupt volanul în piept, și-a fracturat craniul și mâna stângă.

— Cu toate acestea nodul gros de cânepă se va înțepeni nu peste mult timp în jurul gâtului meu.

— Maciste nu dispera, poate că există o dreptate mai mare decât aceea care te-a întristat. Am încercat să vorbesc de mai multe ori cu tata în spital, dar era fără cunoștință.

— Dacă spui că e atât de grav, chiar dacă veți putea comunica în zilele următoare nu cred ca tatăl tău să admită ca — în timp ce el moare — eu să trăiesc.

— Voi avea eu grijă să-l conving să sfărâme strânsoarea legii din jurul tău.

— Atunci rămâne să te sun în fiecare seară, ca să aud ce mai faci și să-mi dai știri despre tatăl tău.

— La revedere, scumpul meu !

— La revedere, Nora !".

„Mare este zeul tău, Maciste, dacă tu știi să te tîngui atât de frumos, deși se vede bine că disimulezi", își spuse Maiorul. Ridică apoi receptorul și formă numărul Fabricii de mase plastice și comandă un platou de zece pe zece metri, șasesprezece stâlpi de susținere lungi de câte zece metri fiecare și încă doi stâlpi de înălțarea furcii deasupra platoului. Mai ceru apoi câteva sute de metri de vinilin cu care să mascheze întreaga construcție. Apoi îl rugă pe director să-l anunțe când toate materialele vor fi împachetate ca să poată trimite un elicopter de care să le ancoreze pentru a fi transportate prin aer până la aeroport.

PREPARATIVE

De la apariția articolului ce-l prezenta pe Simion Still în adevărata sa lumină, cel puțin câteva sute de oameni se adunau în fiecare după-amiază în fața Secției de criminalistică și scandau timp de o oră într-un singur glas : LIBERTATE LUI MACISTE ! O singură dată ieșise un pluton de soldați în termen pentru a-i împrăștia pe demonstranți, dar fiind gata-gata să-și piardă armele se retrăseseră cu mare greutate în curtea Penitenciarului și de atunci nu se mai arătaseră deloc.

În partea vestică a aeroportului pentru cursele interne, Maiorul supraveghea personal instalarea celor zece stâlpi de susținere a marelui platou de plastic.

Maistrul Gherase, tâmplarul Lascăr și Vasile erau singurii lucrători autorizați să înalțe alba construcție pentru execuția marelui Maciste. Câțiva soldați postați în puncte fixe supravegheau strict perimetrul lucrării astfel încât nici păsărilor nu le era îngăduit să se apropie de locul viitorului supliciu. La o distanță apreciabilă, de-a lungul lizierei pădurii de stejari fuseseră înălțate sute și sute de chioșcuri albastre cu răcoritoare, iar în cele douăzeci de bordeie se depozitaseră două sute de mii de tone de gheață. În jurul celor cinci sute de grătare cu cărbuni erau așezate mese lungi din scânduri ca la înmormântările ortodoxe, iar tribuna din fața platoului era gata încă din ziua a doua de după pronunțarea sentinței. Puteau să fie orele șaptesprezece când o mică dubă trecu de șirul soldaților de pază și se opri foarte aproape de trista construcție care era gata. Umbra pădurii se instală cu răcoarea ei până departe peste funestul platou.

— Iată că a sosit și timpul prânzului nostru, poftiți la masă ! spuse Maiorul.

— Maiorule, sper că n-are nimeni nimic împotrivă să luăm masa chiar pe platou, cu atât mai mult cu cât s-au lăsat umbrele și vântul a început să adie ca pe țărmul mării, propuse Vasile.

— Mi-e teamă să nu se dărâme cu noi, replică Maiorul.

— De asta să nu vă fie teamă, răspund eu, interveni Gherase.

Șeful pazei și deținutul Maxim aduseră mâncarea până la picioarele scării, iar cei patru lucrători împreună cu Șeful Secției urcară pe platou.

— Aş vrea să-l laşi pe Maxim în grija mea, îi strigă Maiorul şefului pazei, ca să strîngă vasele ! Ţi-l aduc eu acasă.

— De acord, răspunse omul în uniformă şi, urcând în cabină, porni spre oraş.

— Vino sus la un pahar de vodcă, ordonă Maiorul şi Maxim urcă de îndată, însă refuză băutura, fiindcă — spuse el — n-ar suporta nici măcar un gram pe asemenea căldură.

— Atunci bea bere, să te răcoreşti !

— Vă mulţumesc din inimă, aşa ceva n-am mai băut de când stau în temniţă. Maxim duse sticla la gură şi după ce-o goli, o asvârli departe pe iarbă ca şi cum s-ar fi descotorosit de costumul său vărgat.

— Spune-mi, îl întrebă Maiorul, cum se spune pe la voi unei astfel de construcţii.

— Furcă, domnule Maior, însă la noi se foloseşte câte o creangă simplă, pe după care e de-ajuns doar să arunci laţul. Asta-i o furcă domnească, dar nici domnească, regească de-a dreptul, încât parcă-mi vine s-o încerc eu, primul.

— I-auzi, maistre Gherase, domnealui se oferă voluntar pentru încercarea rezistenţei nodului de cânepă.

— O să facem repetiţia generală a metodei imediat după ce mâncăm, dar până atunci îl rog pe Maxim să încerce inelul acesta, să vadă cum îi vine pe gât, răspunse Gherase.

— Fraţilor, strigă Vasile care băuse singur o sticlă de vodcă, nici unui eşafod din istorie nu i s-a hărăzit ca primă destinaţie una mai umană ca aceasta, adică de a servi ca masă unor oameni obosiţi ; de aceea

eu prevăd că nimeni nu va muri deasupra acestui platou. TRĂIASCĂ MACISTE !

Exercițiile începură pe la orele optsprezece și durară până la orele douăzeci, timp în care Maxim fu „spânzurat" de douăzeci și cinci de ori fără a i se întâmpla nimic, bineînțeles.

Cînd sosi microbuzul Secției, echipa își strângea uneltele, vasele, sticlele și peste o jumătate de oră cei cinci oameni ajunseră în fața Penitenciarului. În timp ce șoferul încerca să deschidă poarta, Maiorul se adresă deținutului din microbuz.

— Ei, ce crezi Maxim, ai fi în stare să tragi scaunul de sub picioarele lui Maciste ?

— Cu toată încrederea, domn Maior, dar mascat.

— La baluri, chermese și execuții nici nu putem veni decât mascați, îl asigură Vasile.

— Acolo nu va fi vorba nici de bal, nici de chermesă, va fi pur și simplu o execuție, spuse enervat Maiorul, o execuție corectă. Rămâne să ne întâlnim poimâine după-masă.

VOCILE PROTESTATARE

Inaugurăm în această după-amiază rubrica intitulată : VREM CA MACISTE SĂ TRĂIASCĂ. Scrisorile care începând de mâine vor sosi până la orele opt vor fi publicate în cotidianul *Speranța* în aceeași zi. Până în prezent am primit la telefon protestele a două sute de mii de oameni care împreună cu fa-

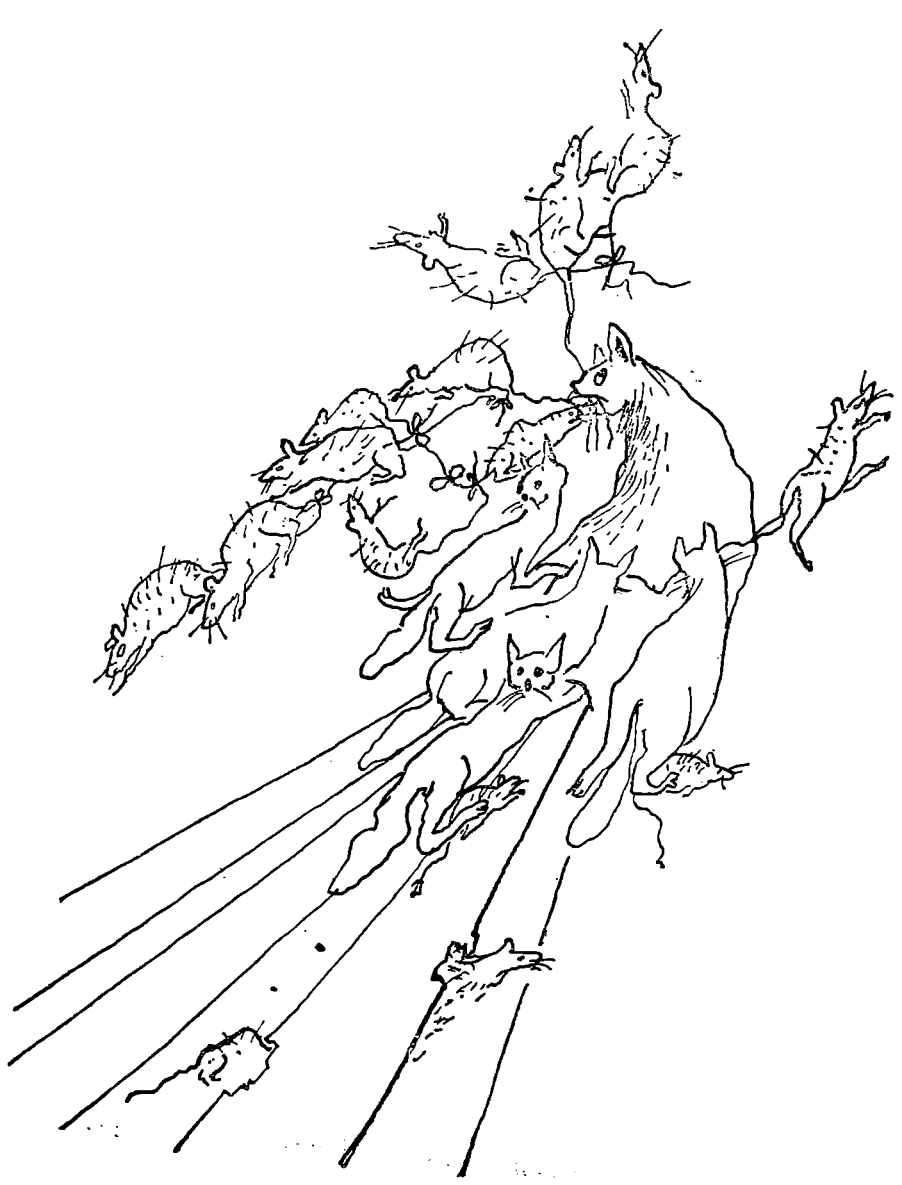

miliile dumnealor se opun condamnării lui Maciste. Pe adresa redacției au sosit de asemenea cincizeci de mii de plicuri, toate având scris în dreptul destinatarului numele lui Maciste. Având în vedere faptul că toate aceste scrisori exprimă îngrijorarea semnatarilor față de soarta nevinovatului Maciste publicăm pentru început doar cîteva dintre ele. Pentru scrisorile care nu vor avea loc în ziar vom edita un Almanah special.

*

„Noi, Teodor Borzan, pensionar miner, împreună cu toți copiii săi, cerem stăruitor ca în locul bietului motan Maciste să fie condamnat Simion Still, adevăratul vinovat de nenorocirea ce s-a abătut asupra studentului medicinist — Borzan Emil — fiul nostru, căruia i s-a smuls, prin șantaj sentimental, o declarație falsă. Ulterior, fiul nostru Emil a mărturisit că n-a avut puterea să reziste lacrimilor iubitei sale Nora, fiica domnului Still. Ne opunem executării sentinței și cerem aducerea în fața instanței a adevăratului vinovat."

*

„La vestea condamnării marelui motan Maciste, asupra *Aventurilor* căruia ne-am edificat prin lectura foiletoanelor săptămânale, am fost pur și simplu stupefiat de cinismul și lașitatea câtorva oameni care au decăzut atât de mult, încât au ajuns să arunce răspunderea faptelor lor asupra unui rar și ultrainteligent animal. În numele științei pe care o slujesc cer ca execuția plănuită să nu aibă loc ! Altfel, conștiința noastră ar fi pururi vinovată. În studiul de

mari dimensiuni ce va apare foarte curând în librării, m-am referit pe larg la posibilitatea ca ființe considerate inferioare nouă să fie totuși dotate cu acele calități capabile să le permită o existență dublă în lumi simultane. Aspirația lui Maciste de a trăi în ipostaza noastră conferă glorie omului. De aceea Maciste trebuie să rămână în viață. Semnat : Paul Animus, antropolog."

*

„Poate că asemenea majorității femeilor, și eu mă simt nefericită, fie și numai la gândul că oamenii pot să-și facă rău unii altora. Dar când ei chiar urmăresc să-și facă rău prin minciună, hoție, trădare sau crimă etc. atunci mă cred și sunt de-a dreptul nenorocită. În iarna trecută însă am trăit câteva clipe de încântare ale vieții mele, atunci când o prietenă și colegă din liceu a trecut pe la Banca Națională împreună cu un motan cum nu mai văzusem niciodată. Când mi-am trecut degetele prin nease-muita-i blană iar el mă privea cu ochi verzi și ficși, am avut revelația întâlnirii cu una din cele mai bune și delicate, mai stranii și inteligente ființe din lume. Ore întregi după aceea nu m-am putut desprinde din fascinația acelor clipe. O zi mai târziu am fost concediată brusc deoarece adăugasem un zero, fără să-mi dau seama, la unul din conturile secrete la care tocmai lucram. Acum când aflu despre condamnarea la spânzurătoare a acelui fantastic motan, nevinovat ca ploaia sau zăpada, cer stăruitor ca Maciste să fie eliberat. Semnat : Leda Banioti."

*

„Profesorii, elevii și personalul de serviciu ai Gimnaziului copiilor părăsiți, în număr de zece mii, adresează tribunalului din orașul nostru rugămintea fierbinte, de a anula condamnarea lui Maciste și a-l numi pedagog sau profesor de gimnastică la școala noastră. Semnat : Direcțiunea."

*

„Urmașul celei mai glorioase familii din Balcania, octogenar, fost guvernator al Insulelor Suverane și Președinte al Comisiei de supraveghere a apelor, cer cu hotărîre ca Maciste să fie pus în libertate imediat. Neavînd urmași am stabilit încă înainte de prinderea și reținerea lui să-l înfiem pe marele Maciste, lăsându-i prin testament bijuteriile ilustrei noastre familii și muntele Alban, asupra cărora ne-am păstrat toate drepturile până azi. Semnat : Basileus, magistrat."

*

„Am urmărit cu aviditate fiecare foileon al *Aventurilor*... semnate de Ion-Publicistul. Nu știu dacă tribunalul este sensibil la dorințele opiniei publice, mai degrabă cred că nu. De aceea avertizez pe autorul *Aventurilor* că indiferent dacă Maciste va intra sau nu cu gâtul în lațul de cânepă, marele motan trebuie să rămână în viață, adică vreau să spun că viața lui Maciste depinde numai de autor. Deci să fie atent Ion-Publicistul să nu se joace cu noi, cu cititorii săi, dacă el însuși vrea să mai scrie ceva vreodată. Semnat : Maxim, deținut."

*

„Primii zece cosmonauți ai orașului nostru se adresează pe această cale Tribunalului și Penitenciarului municipal pentru ca Maciste să fie transferat de îndată la Centrul de cercetări spațiale, urmînd să ia parte la zborurile astrale ce vor urma. Semnat: Comandamentul."

*

La sfîrșitul paginii, ziarul *Speranța* își anunța cititorii că numele semnatarilor celorlalte mii de scrisori și adresări telefonice vor fi date publicității în ordine alfabetică.

A DOUA TÂNGUIRE A LUI MACISTE

„Totdeauna ne-au entuziasmat scrierile bune ale altora. De propriile noastre »contribuții« ne-a fost mereu silă cu atît mai mult cu cât n-am fi dorit să dăm nici un rând publicității în privința vieții pe care suntem pe punctul de a ne-o pierde. Mai sunt doar patruzeci și opt de ore până vom intra în starea unanimă a morții. În această chinuitoare așteptare simțurile sunt mai ascuțite; în fiecare clipă retrăim toate imaginile vieții dinainte și cu toate că luciditatea noastră e maximă, gândurile care să ne dea o cât mai vagă speranță cad rând pe rând ca niște raze amețite ce se resorb cu aceeași febrilitate în

astrul din care abia izbucniseră. La resemnare totuşi nu vom ajunge nici chiar atunci când ni se va pune laţul pe gât. O amintire ne vindecă acum de orice teamă : «Priveam pământul de departe, iar castelul prin care mă plimbam era luminat de coada unei comete care pe măsură ce se îndepărta sclipea tot mai tare. Totuşi noaptea castelului dura de multă vreme şi poate că trecuseră ani şi ani de când ascultam o melodie atât de lină şi îndepărtată încât mi se părea că o mână de zeu piaptănă razele unui astru de seară. În marea sală prin care păşeam neauzit nici de mine însumi, deodată am simţit o atingere, apoi un imbold irezistibil de a mă apropia de locul emiterii acelei melodii. Am străbătut patruzeci de camere, iar în cea de a patruzeci şi una am văzut un pian situat în mijlocul încăperii. M-am aşezat pe un fotoliu de piatră. În faţa pianului era o clepsidră prin care ieşise la suprafaţă o floare cu o tulpină puternică din care se desfăceau nenumărate ramuri. Nevăzând pe nimeni în faţa pianului mi-am închipuit că demult, foarte demult, cineva a început să cânte la acel pian, iar mai târziu trebuind să se ducă în altă parte, muzica a continuat să se producă sau să se nască perpetuu din propria ei amintire. Dar am observat totodată că, deşi nu era nici un curent de aer, câteva ramuri se aplecau rând pe rând pe clape. O floare cânta la pian ; şi-am rămas uimit cum în acelaşi timp tulpina i se îngroşase atât de mult încât clepsidra se sfărâmase, iar coroana florii trecuse demult de tavan. Când am ieşit în curtea castelului mi-am dat seama că floarea se înălţase printr-unul din turnurile sale pentru că acela se ridica văzând cu ochii până când nu i s-a mai zărit capătul«.

Putem spune acum că amintirea de mai sus a contribuit mult la modelarea sufletului nostru și la întărirea lui în credința că un bulgăre de pământ poate fi greier, și o frunză poate fi pasăre. Noi, când ne-am întâlnit unda și ne-am ales clipa, am fost rând pe rând motan, tigru și om, și-am fi putut fi în multe alte chipuri. Știm că distanța de la ființele caline la om e mare, dar depărtarea de la oceanul primordial până la om e și mai mare. Ceea ce ne mai rămânea nouă de străbătut era numai recunoașterea că am străbătut. Disprețul omului față de ființele inferioare nu depășește disprețul zeului față de oameni. Și cu toate zidurile înălțate între regnuri, tuturor ipostazelor vieții li s-a inoculat încă de la început visul de a-și transcende condiția. Chiar dacă pare incredibil, noi ne-am studiat din timpuri imemoriale zeul, care este omul, și am reușit să ne apropiem atât de mult de el încât mai urma doar ca el să accepte să cadă zidul dintre noi. Vinovat de eșecul nostru este nu numai sumbrul domn Still, ci mai cu seamă autorul Aventurilor noastre, Ion-Publicistul. Lui doar avem a-i reproșa că, încurajându-ne de la un foileton la altul prin punerea în seama noastră a unor fapte de care nu ne credeam în stare, în următorul foileton era obligat de comportarea noastră să recunoască și să scrie, desigur mult prea mirat, că putem să ne manifestăm cu și mai multă independență și curaj. Astfel s-a întâmplat că n-am mai ținut cont de intențiile sale artistice și, cu de la noi putere, am lărgit nepermis imaginea sa despre noi. Acum ni se apropie deci sfârșitul, și noi-Maciste am vrea să mai stăm o singură dată în fața lui Ion-Publicistul, pentru ca nu cumva după execuție el să

modifice semnificaţia faptelor noastre. Am dori s-o mai vedem o dată şi pe Nora care ne-a încurajat şi ne-a pierdut în acelaşi timp cu sufletul ei atât de frumos şi rafinat de crud. Am dori ca ea să citească aceste rînduri."

În timp ce Maciste scria, Maiorul stătea în spatele său şi citea, iar la urmă îi ceru îngăduinţa de a înmâna ultimele pagini ale Memoriilor lui Ion-Publicistul şi Norei. Maciste încuviinţă printr-un gest şi ieşi pe culoar pentru plimbarea de seară.

ULTIMA TÂNGUIRE A LUI MACISTE

Omul legii, Maiorul şi Omul presei, Sever Justinian, fură invitaţi într-o dimineaţă la camera opt de la etajul zece al Penitenciarului pentru a înregistra ultima tânguire a lui Maciste. Maiorul ordonă şefului pazei ca uşa celulei să rămână închisă şi ca nimeni să nu se apropie la distanţă mai mică de douăzeci de metri în timpul rămânerii lui în camera numărul opt.

Când Maiorul şi Justinian intrară în cuşca de gratii, Maciste se ridică de pe marginea patului bucuros de oaspeţii pe care-i invitase. Era îmbrăcat într-un costum alb, într-o cămaşă neagră cu picăţele albe, având un papion din acelaşi material, pantofii nu i se vedeau din cauza uriaşei blăni căzute până peste glezne. Cei doi păreau încântaţi de îmbrăcămintea amfitrionului şi Maiorul se simţi dator să întrebe :

— Cum stăm cu moralul, prietene ?

Maciste se îndreptă spre măsuța de scris și notă câteva cuvinte la repezeală, dar Justinian îi luă foaia scrisă și-l admonestă cu blândețe :

— În această ipostază n-are nici un haz să răspunzi în scris, când poți să faci același lucru prin viu grai. Te feresti de unul dintre noi ?

Maciste încercă din nou să noteze ceva pe o hârtie.

— Cred că prezența mea îl deranjează, spuse Maiorul, și în acest caz e mai bine să mă retrag.

— Nu, spuse Maciste, stând cu fața spre fereastră, apoi se întoarse brusc și le făcu semn să ia loc pe pat sau pe noptiere, pe unde se putea sta în sărăcăcioasa celulă. Era înalt, pletele îi atârnau pe umeri iar ochii săi verzi priveau, fără a clipi, printr-o linie îngustă, ferindu-se parcă de lumină.

— Dacă refuzi să vorbești cu noi, atunci n-avem altă soluție decât să ne retragem în biroul Maiorului și să vorbim eventual prin telefon, încercă Justinian.

De câteva ori, la intervale foarte scurte, blana lui Maciste se ridică până la brâu și o dată până la gât cu asemenea repeziciune încât păru gata să înghită superbul cap al tânărului din fața oaspeților. Dar Maciste reveni la înfățișarea dinainte, se apropie de telefon și formă un număr. Maiorul și Justinian se așezară la un capăt al patului și așteptau cu nerăbdare convorbirea ce se anunța.

— Alo, te sun pentru ultima oară ca să-mi spui ce mai faci și cum se simte domnul Still !

— Scumpule, minunatule, de când aștept să-ți aud glasul, răspunse Nora.

— Glasul meu nu-l vei mai auzi.

— Ba da, ba da, Maciste, o să mai vorbim încă multă vreme de acum înainte, sunt semne că va fi bine.

— Semnele sunt palori, spune-mi ceva precis !

— Tata e foarte grav bolnav; tu nu poți să-l ierți nici în aceste clipe grele pentru el ? Tata m-a rugat să te întreb dacă-l ierți. Îl ierți ?

Maciste își privi oaspeții îndelung, așteptând mai bine de un minut până să răspundă.

— Îl iert, îl iert, îl iert.

— Știam eu că nu există suflet mai nobil ca al tău, de aceea te asigur că voi face orice pentru a-ți veni în ajutor, continuă Nora.

— Nu mai avem timp, nu mai există timp pentru mine.

— Cum poți să vorbești astfel ? L-am auzit pe tata căindu-se de ceea ce ți-a făcut, deci nu dispera !

— Dar ce spunea tata, execuția e absolut necesară ?

— Mi-a spus că se miră cum au putut unii oameni ca Gherman, Ion, Vasile și Maiorul să insiste atât de mult pentru condamnarea ta.

— Dar despre judecători ce-a spus ?

— Judecătorii, zicea el, n-aveau încotro, de vreme ce toți ceilalți aduseseră probele necesare condamnării tale.

— Știu că mai există în hol la voi un telefon ; sună-l te rog acum pe domnul Still și întreabă-l dacă poate opri execuția pe care a pus-o la cale !

*

Justinian își nota de zor toate întrebările și răspunsurile care se auzeau perfect. Maiorul de ase-

menea înregistrase acuzația gravă ce i se aducea pentru a doua oară din partea lui Simion Still și se plimba acum nervos și uluit de nedreptatea ce plana asupra lui.

— Nu cred că domnul Still e grav bolnav ! strigă Maiorul. S-a internat pentru a scăpa de rigorile legii. Pun pariu o mie la unu că va fi cel dintâi participant la execuție. După accident l-am văzut mergând foarte normal spre o cabină telefonică, așa că nici măcar piciorul nu și l-a fracturat. Ce spui de asta, prietene Sever ?

— Este exact ce am presupus eu.

Vocea Norei reveni la aparat și mai afectată :

— Tata spune că el nu mai poate opri răul pe care alții l-au dezlănțuit împotriva ta. Eu cred însă că evadarea ar fi singura soluție !

— Îți mulțumesc pentru sugestie, dar asta nu se poate. Acum, ascultă-mă bine ! Ceea ce Ion-Publicistul a divulgat despre tatăl tău e un fleac față de ceea ce stă scris în cele două mii de pagini ale *Memoriilor* mele. Ele au fost predate unei persoane de mare încredere și cu mare influență în orașul nostru, iar după execuția mea vor fi publicate integral. Ție însă n-aș vrea să-ți fac nici un rău, dar indirect mă tem că te va afecta serios publicarea *Memoriilor*. Doresc acum, la sfârșit, să te rog stăruitor să facem împreună o faptă dintre cele mai bune !

— Te ascult, dragul meu.

— Am scris și în testamentul meu această dorință : Știi că banii furați de la Banca națională se află depozitați în mansarda voastră, cea din care a fost azvîrlit medicinistul Emil pe bordura de ciment. Te vei

duce împreună cu Vasile acasă la bătrînul mineri și vei înmâna întreaga sumă lui Emil pentru a se putea îngriji în restul vieții care i-a mai rămas. Îmi pare bine, nespus de bine că te-am cunoscut și-ți spun adio !

*

De la celălalt capăt al firului se auzi plânsul jalnic al Norei și Maciste lăsă brusc receptorul în furcă, apoi se îndreptă spre fereastră și rămase nemișcat în timp ce Maiorul și Justinian părăseau încăperea.

MASA DE ADIO

De îndată ce ieșiră din celula marelui Maciste și ajunseră în biroul șefului secției de criminalistică, Sever Justinian îl întrebă pe Maior :

— Fiindcă a mai rămas atât de puțin timp pînă la execuție, ce-ar fi dacă i-ai îngădui lui Maciste să iasă în oraș ?

— Am așteptat chiar din partea lui o asemenea cerere, dar n-a făcut-o, răspunse Maiorul.

— Cred că s-ar simți bine, în compania Norei și a celorlalți prieteni ai săi, insistă Justinian.

În aceeași clipă telefonul sună prelung și vocea plânsă a Norei se anunță la capătul firului :

— Domnule Maior, n-a trecut nici un minut de când am primit vizita prietenilor Ion-Publicistul,

Gherman și Vasile. Suntem cu toții întristați de ceea ce urmează să i se întâmple lui Maciste. De aceea, vă rugăm stăruitor să-i îngăduiți câteva ore de libertate pentru a se întâlni cu noi. Dorim din toată inima să-l facem să-și uite viitorul nefast.

— Dar dacă tatăl dumitale părăsește spitalul și-l găsește pe Maciste în vila de pe strada Salvării ? întrebă Maiorul.

— Imposibil să se întîmple una ca asta. Chiar și mama s-a internat azi dimineață pentru a-i fi de ajutor tatei. Cât despre mine ei știu amândoi că trebuie să fiu la această oră în tren pentru a participa la excursia plănuită de studenți încă din iarnă.

— Atunci nu-mi rămâne decât să-i dau liber lui Maciste și să-l așteptați în cel mult o jumătate de oră. Distracție plăcută !

— Dacă nu vă deranjează, sunteți binevenit și dumneavoastră, ciripi Nora, veselă.

— Dacă-mi rezolv treburile, am să încerc să vin. Mulțumesc pentru invitație și la revedere.

*

— Scumpilor și dragilor mei, sunt fericit că ne vom întâlni cu toții ca-n vremurile de altădată, spuse Vasile. Afară plouă și vreau să vă rog să acoperim ferestrele iar după ce sosește Maciste să închidem toate ușile și să scoatem telefoanele din priză. Aș vrea s-o întreb pe Nora, pentru câtă vreme ne-ar ajunge băutura și mâncarea din vilă ?

— Dacă socotesc și afumăturile și salamurile și cele două slănini din pod și putinele de brânză frământată și cele două frigidere de rezervă pline, atunci

pot spune că mâncarea ne-ar fi de-ajuns pentru un an. Mai avem două butoaie de varză, un hambar de fasole și unul de mălai, în plus cartofi, paste făinoase, vreo zece borcane mari cu cârnați în untură. Pivnița e plină de băuturi vechi și noi, încât nu pot decât să vă urez multă forță ca să le puteți termina. În ce mă privește, eu nu voi prididi să hrănesc singură atâția oameni, de aceea am să invit câteva colege să mă ajute.

În timp ce uralele și aplauzele celor trei prieteni umplură vila de entuziasm, pe scara ce cobora de la mansardă apăru Maciste în costumul său alb, ultraelegant. Bucuria tuturor părea fără margini la vederea mult așteptatului prieten. Singurătatea din celula sa pecetluise pe chipul lui Maciste o nobilă tristețe. În loc să se entuziasmeze de revedere, ochii lui Gherman, lui Ion și ai Norei erau înecați în lacrimi de vinovăție pe când fața lui Maciste era senină și-i zâmbea lui Vasile cu recunoștință.

— Gata cu sentimentalismele ieftine, strigă Vasile, n-avem timp de lacrimi, iar tristețea dacă-i adevărată se vindecă înecând-o în aceste pahare. Vă garantez că Maciste va trăi mai mult decât noi, fiindcă el e mai bun. Apoi Vasile închină pentru viața lui Maciste și începu să cânte cu vocea sa de bas „Mulți ani trăiască" și „Alle Rose stinken, alle Rose stinken, doch die Matrosen stinken auch"...

*

Între timp, sosiră cele trei colege ale Norei, și pregătirile pentru masă începură cu atâta însuflețire încât se părea că participau cu toții la aniversarea lui Maciste nu la despărțirea apropiată de el. Când

masa fu acoperită cu tot ce se poate imagina într-o țară bogată, Ion și Gherman camuflară ferestrele și zăvorâră ușile. Vasile aduse două damigene pântecoase cu vin iar Maciste urcă la mansardă și coborî cu o sacoșă în mână pe care i-o înmână surâzând Norei. Goli apoi unul după altul trei pahare de whisky și se așeză pe scaunul mai apropiat de scara care ducea la etaj. Ion-Publicistul îl privea din când în când pe Maciste și nu-i venea să creadă că acesta era eroul foiletonului său. Când Nora se așeză pe scaun alături de el, Maciste ridică sacoșa adusă de la mansardă și spuse.

— Știți cu toții că banii sustrași de la Banca națională se pierduseră. Pentru că eu sunt cel care i-a recuperat, am hotărît ca întreaga sumă să-i fie predată lui Emil, cel azvârlit de la mansarda acestei case. Să bem pentru însănătoșirea lui Emil și pentru voi, pentru toți !

— Cei buni nu vor muri, pentru că ei nu pot fi distruși, bunătatea lor îi apără de dușmanii văzuți și nevăzuți. Să bem pentru bunul Maciste. Să bem și să dansăm cu aceste împărătese ! Și să mâncăm dacă ne va fi foame și iar să bem până ce se va face vară și toamnă și iarnă și primăvară și iar vară și toamnă și iarnă și primăvară și tot așa în vecii-vecilor ! — toastă Vasile cu vocea lui tunătoare.

Totul, de-acum înainte, adăugă el, depinde numai de un singur amănunt : să nu știm dacă afară e zi sau noapte, să uităm de unde am venit și încotro ne ducem, dar să avem în minte o singură poruncă, aceea de a-l ține cât mai mult printre noi pe Maciste. Aplauzele pentru toastul lui Vasile nu mai conteneau. Muzica, vinul, dansul și candelabrele aprinse

îi purtau în balans și în timp ce unii se prăbușeau de somn pe unde apucau, ceilalți continuau să cânte sau să bea, astfel că după un imposibil de evaluat răgaz sau timp, ușa de la intrare fu scoasă din țâțâni iar Maiorul cu un pluton întreg de soldați năvăliră înăuntru. Când fură treziți din somnul lor adânc cei dinăuntru avură certitudinea că petrecerea lor durase nenumărați ani, pentru că, privindu-se unii pe alții, se văzură cu toții bătrâni.

Maiorul îl conduse pe Maciste la mașina de serviciu și porniră spre Penitenciar.

În după-amiaza recuperării lui Maciste, ziarul *Speranța* difuză ofertele celor cincizeci de țări mai bogate care-l declarau pe Maciste cetățean de onoare și-l invitau să locuiască în capitalele lor.

EXECUȚIA

Cu o seară înaintea zilei fixate pentru aplicarea sentinței capitale, Maiorul, Vasile, precum și maiștrii Gherase și Lascăr instalară un al doilea platou de plastic peste cel inițial. Deținutul Maxim primi bucuros misiunea de a încerca din nou complicatul mecanism al spânzurătorii croite de cei doi maiștri și prieteni ai lui Vasile. De platoul de sus era legat un cablu care se prelungea spre pista de decolare (întins) pe mai bine de patru sute de metri, iar capătul său era ancorat în coada unui avion ușor pentru

performanţe sportive. La distanţă de un kilometru jur-împrejurul platoului de execuţie fuseseră dispuse (din ordinul consilierului Simion Stiil) nenumărate care blindate. Pentru orice eventualitate două treimi din maşinile serviciului de Salvare fuseseră parcate pe cele zece alei asfaltate din pădure. Cu spatele spre liziera pădurii în imediata apropiere a platoului se înălţase o tribună impunătoare cu zece mii de locuri. Posturile de radio şi televiziune anunţară vineri seara că *mâine, sâmbătă la orele şaptesprezece toţi cetăţenii oraşului pot să asiste la executarea marelui motan criminal Maciste. Accesul purtătorilor de arme albe sau de foc va fi interzis.*

*

Sâmbătă pe la orele şasesprezece aeroportul era înţesat de lume, numărul oamenilor trecând cu mult peste un milion. Mulţi plecaseră de acasă încă de cu noapte pentru a-şi rezerva locuri cât mai apropiate de platou. Oamenii de ordine nu mai pridideau cu înlăturarea mulţimii din vecinătatea spânzurătorii şi din faţa tribunei oficiale. Megafoanele instalate cam la o sută cincizeci de metri unul de celălalt lansau din minut în minut comenzi şi ordine de disciplină pe care marele public le recepta fără să le aplice. Din când în când o voce foarte puternică transmitea de la tribună ameninţarea că execuţia nu va mai avea loc dacă mulţimea nu se supune comenzilor celor însărcinaţi cu disciplina şi de fiecare dată ameninţarea era subliniată de urale nesfârşite. Pe la orele şasesprezece şi jumătate un şir întreg de dube ale Penitenciarului municipal se apropiară de

platou și din prima coborî Maciste înconjurat de gardieni. Maciste fu condus pînă la scară de către un om de statură mijlocie, îmbrăcat în negru și cu mască pe figură ; acesta îi desfăcu lesa și-l îndemnă pe motan să urce treptele scării. Maciste urcă rapid cele câteva scări și se așeză pe singurul scaun deasupra căruia atârna ștreangul. Omul cu mască urcă în urma lui Maciste, se apropie de el și-i pipăi zgarda, apoi îi trecu nodul de cânepă în jurul gâtului, îi șopti ceva la ureche și rămase în picioare alături de el. Până în clipa când trebuia smuls scaunul de sub Maciste mai rămăseseră doar cincisprezece minute.

*

De îndată ce i se puse ștreangul pe gât, Maciste se ridică pe labele posterioare și asistența rămase uimită de statura sa uriașă. Canicula era atât de cumplită încât majoritatea celor prezenți se descotorosiseră până la limită de orice veșmânt, astfel că întinsul câmp al aeroportului arăta ca o plajă de lângă care apele se retrăseseră cu milenii în urmă. Când Maciste se ridică în picioare un grup compact din apropierea platoului începu să cânte : „Mulți ani trăiască !" Pe uriașele pânze albe care mascau eșafodul stătea scris cu litere mari : „Moarte criminalului Maciste !" Cântecul însă care-i urá viață lungă lui Maciste se întinse de-a lungul și de-a latul neguri mii de lume și întreg aeroportul părea că se leagănă. Mulți dintre cei care aveau locurile rezervate pe la extremitățile tribunei începură să cânte și ei împreună cu mulțimea. Megafoanele începură să urle ceva ce nu se înțelegea, deoarece cântecul unanim acoperea orice alt sunet. Pentru judecătorii în mijlo-

cul cărora se afla consilierul Simion Still, precum și pentru toți ceilalți oameni de seamă ai orașului, căldura devenise de nesuportat, fiindcă nici unul din ei nu cutezase nici măcar să-și slăbească nodul cravatei. Simion Still era nervos cu atât mai mult cu cât până și propria sa fiică, așezată la stânga lui, cânta împreună cu ceilalți „Mulți ani trăiască !"

— Așa nu se mai poate ! strigă tatăl Norei, și deîndată ceru legătura prin radio cu comandantul aeroportului militar : „O escadrilă de elicoptere să survoleze câmpul de la liziera pădurii de lângă aeroport. Imediat și la joasă înălțime !"

Într-adevăr numai zgomotul de nesuportat al elicopterelor putea să determine mulțimea să întrerupă cântecul dedicat lui Maciste. După ce escadrila se retrase, președintele Tribunalului se apropie de microfon și ceru îngăduința de a vorbi :

— Stimați cetățeni ai marelui nostru oraș ! Este într-adevăr de admirat răbdarea cu care așteptați să i se aplice pedeapsa meritată criminalului pe care-l aveți în fața ochilor. Știm că dumneavoastră aveți totodată milă față de orice creatură sortită morții. Nu mai departe decât în aceste ultime minute ne-am întrebat și noi dacă n-ar fi bine să-i comutăm criminalului sentința capitală într-una care să satisfacă sentimentul dumneavoastră de milă. Dar tocmai în timp ce curtea se sfătuia asupra acestei posibilități, rațiunea cea mai adâncă ne-a îndemnat să rămânem la prima sentință. Iar dumneavoastră văd că protestați din nou, împiedecându-ne să vă aducem cuvenita explicație. Vă rog să aveți puțină pacienă ! Iată, deci cauza care ne determină să rămânem la prima sentință ! Ați văzut cu toți cum uriașul motan și-a

încercat puterea magică asupra dumneavoastră metamorfozându-se de mai multe ori din motan în tigru, din tigru în om și invers. După cum puteți observa chiar în această clipă criminalul se prezintă în chip de tânăr foarte frumos, elegant și nefiresc de liniștit față de soarta ce-l așteaptă. Prin aceasta el nu vrea decât să vă stârnească și mai mult regretul sau compasiunea, dar noi știm că atunci când criminalul ascuns în fiara care este el, nu sub chip de om se va repezi el să atace, să sfâșie ori să ucidă, ci în chip de tigru sau de motan !

— Lăsați-l să trăiască ! izbucni mulțimea.

Judecătorul se întoarse în direcția domnului Simion Still și împreună cu ceilalți magistrați se sfătuiră vreo două minute, în timp ce Maciste se transformă iarăși de câteva ori în tigru, în motan și iarăși în om, câștigând unanima simpatie cu arta sa de maestru iluzionist.

Un avion silențios survolă de mai multe ori câmpul mulțimii care se albi de afișe. Lumea era îndemnată să-l salveze cu orice preț pe Maciste. Câțiva oameni de ordine urcară la tribună cu brațele pline de afișe. Magistrații și consilierul Still le cercetară, apoi judecătorul se apropie iarăși de microfon.

— Sper să vă convină propunerea pe care i-o voi face criminalului Maciste care se prezintă acum sub chip de om și deci poate să răspundă prin viu grai : „Dacă accepți ca de acum înainte să nu mai apari în fața nimănui cu chip omenesc noi hotărîm *hic et nunc* să-ți comutăm pedeapsa capitală în exil perpetuu în jungla cu tigri și pantere din care probabil ai venit. Ești de acord ?"

Omul cu mască pe figură, susținut de mâna dreaptă a lui Maciste, se urcă pe scaun și-și apropie urechea

de gura condamnatului, apoi coborî și se grăbi spre scară. Umbrele se făcuseră lungi iar murmurul mulțimilor încetă cu desăvârșire, astfel că numai pașii omului cu mască se auzeau ca niște bubuituri puternice în timp ce urca treptele tribunei spre jilțul judecătorului. După cele transmise de Maciste, magistrații se mai sfătuiră încă două minute, iar omul cu mască urcă într-o gheretă înaltă din apropierea platoului și rămase în așteptare. În liniștea de moarte ce se așternuse judecătorul reveni la microfon :

— Stimată asistență și dragi prieteni ! Maciste preferă să moară. El nu vrea să mai fie ceea ce în mod obiectiv este, adică un motan sau un tigru. El vrea să fie ceea ce nu poate fi și acesta este păcatul lui cel mai mare. El încearcă de multă vreme să ne dea iluzia că poate fi om. Refuzul său de a rămâne ceea ce el chiar este și dorința lui de a fi ceea ce el nu este, îl condamnă mai mult decât toate crimele sale. Oameni nu putem fi decât dumneavoastră și noi, care i-am acordat șansa de a fi cum este el creat de natură. Dar trufia lui este fără asemănare fiindcă el nu se mulțumește cu condiția lui. El vrea să fie infinit mai mult decât a dorit orice vietate din istoria vieții. De aceea curtea îl condamnă definitiv și irevocabil. Execuția va avea loc în două minute din acest moment. Întrebăm dacă osânditul are vreo dorință înainte de execuție ?

*

Maciste, care tot timpul cât vorbise judecătorul rămăsese în fața mulțimii în chip de om, acum părea complet inert și cu privirea pierdută undeva în zarea

îndepărtată. Un ropot de câteva secunde de ploaie căzu peste marea de oameni arși de emoție. Trei cordoane de polițiști înconjurară marele platou alb, iar printre ei se strecură o fată blondă care urcă scările și, prinsă de mâna lui Maciste, îl îmbrățișă îndelung. Tatăl Norei stătea de vorbă cu unul dintre magistrați și nu băgă de seamă zâmbetele ironice ale mai tuturor celor de la tribună. Nora coborî într-un târziu înlăcrimată.

Președintele tribunalului luă din nou microfonul și întrebă dacă osânditul mai are vreo dorință.

— Un pahar cu apă, șopti Maciste pe fața căruia se așternuse o paloare de moarte.

— „Un pahar cu apă !" strigă deținutul Maxim de sub masca ce-i acoperea fața.

— Un soldat să-i ducă paharul cu apă ! ordonă judecătorul.

*

Dedesubtul platoului, Vasile, Gherase și Lascăr așteptau cu înfrigurare clipa când conducătorul execuției îi va face semn lui Maxim să smulgă scaunul de sub Maciste cu ajutorul funiei care se prelungea până la gheretă.

— Pornește motoarele ! spuse Gherase în fața unui aparat de emisie-recepție, și într-adevăr undeva, în apropiere, se auzi zgomotul caracteristic al unui avion pregătindu-se de decolare.

Un preot care se nimerise printre magistrați îl somă pe judecător să nu dea semnalul de începere, deoarece condamnatul are chip de om iar curtea a

osândit la moarte un motan. Judecătorul fu de acord cu observația și luă microfonul în mână :

— Cerem condamnatului să revină la starea sa naturală, ca execuția să poată începe !

Blana căzută peste glezne începu să urce încet pînă când îl înghiți cu totul pe tânărul cu șireangul pe gât și atunci judecătorul făcu semn omului cu mască să tragă de funie. În același timp motoarele avionului se ambalară puternic, cablul ancorat de coada aparatului se întinse, Maxim încordă și el funia legată de scaun, Gherase strigă în aparatul său : „Pornește !", scaunul fu smuls și printr-un resort extraordinar platoul de deasupra se transformă într-un planor și fu ridicat fulgerător spre înălțimi. Vacarmul care urmă de îndată ce avionul și planorul luară înălțime fu de nedescris. Nodul de cânepă fusese tăiat de o lamă declanșată din zgarda lui Maciste. Vasile, Gherase și Lascăr se îmbrățișară și în uluirea generală a celor prezenți, printre soldați și popor, se îndreptară spre tribună pentru a observa reacțiile judecătorilor și în primul rând fața lui Simion Still. Avionul trecu de mai multe ori pe deasupra fostei spânzurători iar publicul aplauda și cânta în delir, îndeosebi atunci când marele motan Maciste reuși, după ce străbătuse pas cu pas tot cablul, să pătrundă în carlinga pilotului. Lumea se îndrepta mulțumită spre chioșcurile cu băuturi de lângă liziera pădurii.

— Prieteni dragi, dacă voi trăiați pe vremea lui Arhimede, ați fi găsit o soluție și pentru punctul buclucaș care chinuia imaginația ilustrului grec, spuse Vasile. Vă promit cea mai curată și frumoasă petrecere din câte au avut loc vreodată. Să-l invităm și pe Maior ! Și pe Gherman, și pe Nora, și pe Ion-Publi-

cistul, și pe Sever Justinian. Și-ar mai trebui invitat unul, G.P. și prietenii lui, care ne-au încurajat în salvarea lui Maciste.

În timp ce o echipă de brancardieri îl cărau pe Simion Still spre o mașină a salvării, avionul care-l răpise din moarte pe Maciste mai survolă o dată câmpia aeroportului apoi se ridică brusc și deveni cât o pasăre, apoi cât un punct, înghițit și el de cerul nespus de albastru.

SUMAR

Protecționism *5*
Drumul *8*
Alegerea *10*
Banchetul *14*
Discreția *19*
Concediu nesperat *22*
Prima șterpeleală *24*
În vizită *28*
Vacarmul de dimineață *31*
Pregătiri de iarnă *34*
De sărbători *38*
Continuarea sărbătorilor *41*
Rola de film *44*
Într-o seară *48*
Albumul *51*
Ieșirea din spital *53*
Vuietul *55*
Vremea salvării *57*
Circarul *59*
Farsa văzută din cais *62*
Înflorirea din zori *65*
Vizita nocturnă *68*
Revederea *72*
Acasă la oaspeți *74*
Musafirul de la prânz *78*

Suspectarea martorilor *82*
Descoperirea autorului *86*
Dezlegarea limbii *91*
Masa de despărțire *96*
Grefierul și motanul *101*
Plecarea vecinului *103*
Filmări *105*
Neașteptatul oaspete *108*
Din încercuire ; prima contribuție *111*
Vânzarea *115*
A doua contribuție *120*
Monologul celui rău *123*
Ofertă și refuz *126*
A treia contribuție *129*
O zi la mare *132*
Flori *135*
Propunere *137*
A patra contribuție *139*
Marea lovitură *142*
Monologul sentimental *146*
Întoarcerea lui Gherman *149*
Vânzarea lui Maciste *155*
Victoria lui Still *161*
Scrisoarea *165*
Înțelegerea *169*
Tatonări *173*
Cu meseriașii *176*
Dilema continuă *180*
Mărturia de bază *184*
Invitațiile *189*
De revelion *193*
Maciste în lesă *199*
Adăpostul nedorit *201*
Prețul vânzării *206*
Partea cealaltă *211*

Acceptare şi revoltă *216*
Întrevederi *221*
Promisiunea *227*
Întîmplări de noapte *231*
Cîteva ore de libertate *234*
Condamnarea *238*
Reacţia la proces *245*
Forţele salvării *248*
Tânguirea lui Maciste *251*
Preparative *254*
Vocile protestatare *257*
A doua tânguire a lui Maciste *262*
Ultima tânguire a lui Maciste *265*
Masa de adio *269*
Execuţia *273*

Redactor: NICOLAE IOANA
Tehnoredactor: MIHAIL CÂRCIOG

Bun de tipar: 13.XII.1983. Coli de tipar: 9

Comanda nr. 30 469
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
București — Piața Scînteii nr. 1
Republica Socialistă România

EDITURA
SPORT-
TURISM

Aventurile marelui Motan au fost concepute inițial într-o formulă ce se adresa cu preponderență tinerilor.

Rescriindu-i poveștile, marele motan Maciste, nu numai că a început să se sustragă controlului nostru, dar a reușit să redacteze el însuși unele capitole, fapt unic pînă în prezent care îi va atrage desigur și pe cititorii maturi.

Autorul

Lei 11,50